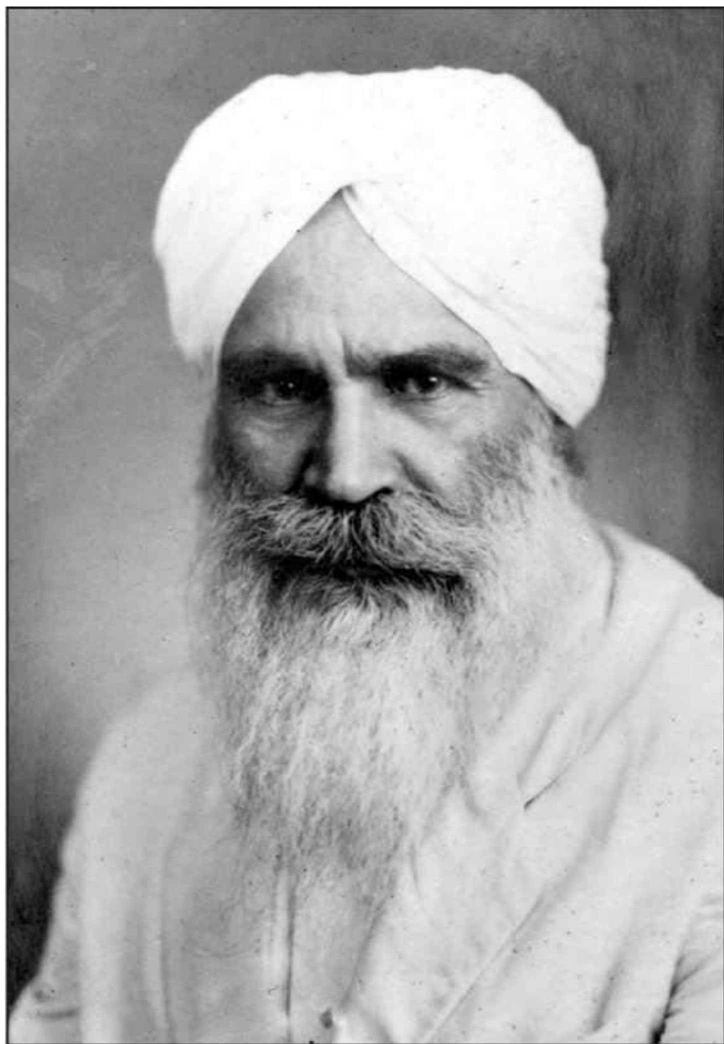
ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Sant Kirpal Singh Ji
(1894-1974)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ὁ ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ, ἕνας ζῶν ἅγιος, ἐγεννήθη εἰς τὸ Παντζὰμπ στὶς 6 Φεβρουαρίου 1894. Ἐκ τῆς νεαρᾶς του ἡλικίας ἐπέδειξε ἕναν ἀξιοσημείωτον ζῆλον εἰς τὸ νὰ λύση τὸ μυστήριον τῆς ὑπάρξεως. Ἡ μακροχρόνιός του ἀναζήτησις πρὸς γνῶσιν τοῦ Θεοῦ κατέληξε εἰς τὴν μύησίν του ὑπὸ τοῦ μεγάλου Διδασκάλου Μπάμπα Σαοὺαν Σίνγκ, τοῦ ὁποίου τὴν φωτεινὴν μορφὴν εἶχε δεῖ μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του 7 ἔτη προτοῦ τὸν συναντήση καὶ φυσικῶς. Ἔκτοτε ἐμαθήτευσε παρὰ τοὺς ἱεροὺς του πόδας ἐπὶ 24 ἔτη καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν του ἔφθασε εἰς τὸν δύσκολον σκοπόν του καὶ συνεπλήρωσε τὴν ἐσωτερικήν του ἀνάπτυξιν, ἐνῷ ζοῦσε τὴν ζωὴν ἑνὸς οἰκογενειάρχου, καὶ ἐνῷ ἔφθασε σὲ ὑψηλὴ θέσι εἰς τὴν Ἰνδικὴν Κυβέρνησιν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου του Διδασκάλου (1948), καὶ ὑπακούοντας εἰς τὰς ὁδηγίας του ἀνέλαβε τὸν ρόλον τοῦ γκουροὺ (guru) *ἢ πνευματικοῦ ὁδηγοῦ καὶ ἀπὸ τότε ἐμύησε περίπου 90.000 ψυχὲς εἰς τὸ* Σούρατ Σάαμπτ Γιόγκα *ἢ τὴν ἐπιστήμη τῆς ἐνσυνειδήτου ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Θεόν. Ὑπῆρξε Πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν Θρησκειῶν ἀπὸ τὸ ἔτος 1957 ἕως 1971. Εἶναι ὁ πρῶτος μὴ Χριστιανὸς ποὺ ἐτιμήθη μὲ τὸ παράσημον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Τάγματος τῆς Μάλτας. Γιὰ νὰ ἐκτελέση τὴν ἀποστολήν του ἔχει ἤδη κάνει δύο ἐκτενῆ ταξείδια ἀνὰ τὸν κόσμον. Τώρα κτίζει ἕνα* Manav Kendra, *ἢ* Ἀνθρώπινον Κέντρον, *στὴν Ντέρα Ντοὺν στὰ Ἱμαλάϊα, ὅπου ὁ σκοπὸς θὰ εἶναι:* ἐξανθρώπισις τοῦ ἀνθρώπου, ἐξυπηρέτησις τοῦ ἀνθρώπου *καὶ* ἐξυπηρέτησις τῆς γῆς. *Ζεῖ μία ἁπλὴ ζωὴ καὶ εἶναι πάντοτε προσιτὸς καὶ εἰς τὸν ταπεινότερον ἀναζητητὴν τῆς Ἀληθείας ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀπησχολημένος.*

Ἡ ζωὴ ἑνὸς μεγάλου ἁγίου Διδασκάλου εἶναι ἀναπόσπαστος ἀπὸ τὰ διδάγματά του, γιατὶ ὅ,τι ἔχει νὰ διδάξη εἶναι περισσότερον ἀπὸ ἕνα σύστημα Φιλοσοφίας—εἶναι ἕνας τρόπος ζωῆς, μιὰ κατάστασις ὑπάρξεως, καὶ τὸ κῦρος τῶν διδαγμάτων του γίνεται ἔκδηλον εἰς τὴν ἴδιαν του τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν μαθητῶν του.

Τίτλος Πρωτοτύπου:
SPIRITUALITY

Υπεύθυνος για την Ελλάδα :
Dr. Γαβριήλ Σιμονέτος
Email : gaby.simonetos@gmail.com
Κολοκοτρώνη 28 - Φιλοθέη - Τ.Κ. 152 37
Tel.: 6932233989

Επιστήμη της Πνευματικότητας
Email Γραμματεία : sos.satsang@gmail.com
Χαλκηδόνος 3, 11527 Athens – Greece

Science of Spirituality : https://www.sos.org/el/

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
https://www.sos.org/el

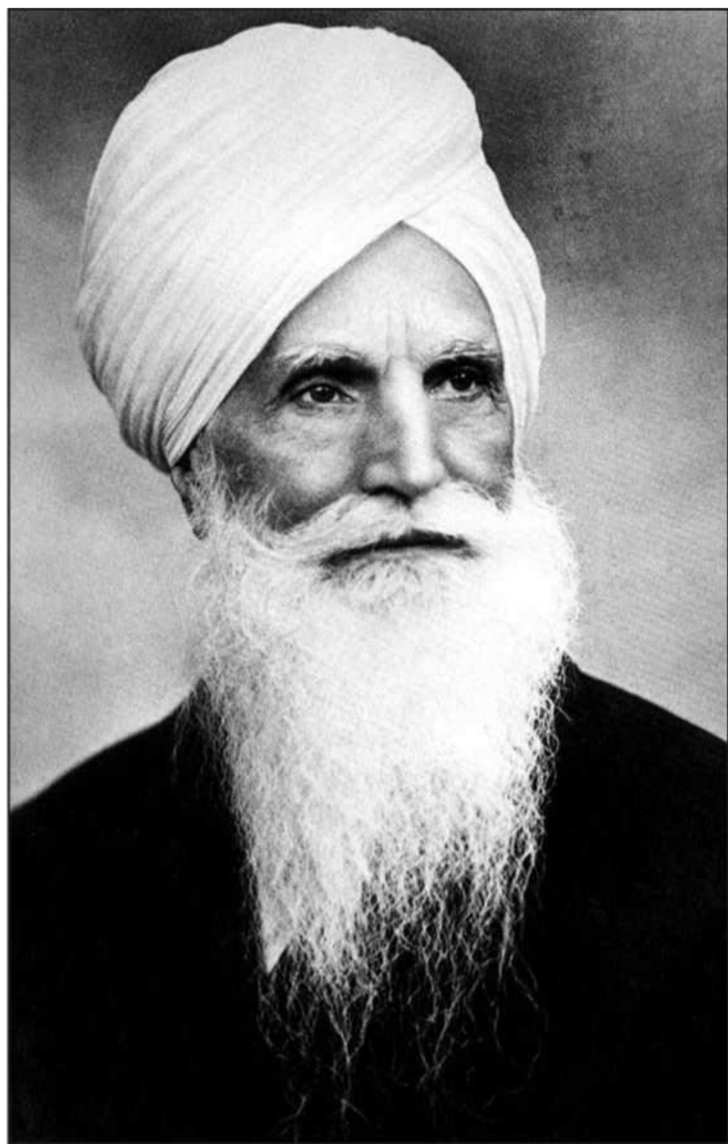
Τί εἶναι

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
http://www.sos.org/el

Sawan Singh Ji Maharaj
(1858-1948)

'Αφιερωμένο

εἰς τὸν Παντοδύναμον Θεὸν

ὁ ὁποῖος ἐργάζεται διὰ μέσου ὅλων

τῶν Διδασκάλων ποὺ ἔχουν ἔλθει

καὶ τοῦ Μπάμπα Σαουὰν Σὶνγκ Τζὶ Μαχαρὰτζ

(Baba Sawan Singh Ji Maharaj)

εἰς τοῦ ὁποίου τοὺς ἱεροὺς πόδας (lotus feet)

ὁ συγγραφεὺς ἀπερρόφησε τὸ γλυκὺ ἐλιξήριο

τοῦ Ἱεροῦ Λόγου (Νάαμ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΛΙΚΡΙΝΗ ΑΝΑΖΗΤΗΤΗΝ

«Ὁ Θεὸς εἶναι μέσα εἰς τὴν ψυχὴ καὶ ἡ ψυχὴ εἶναι μέσα εἰς τὸν Θεόν, ὅπως ἡ θάλασσα εἶναι μέσα εἰς τὸ ψάρι καὶ τὸ ψάρι εἶναι μέσα εἰς τὴν θάλασσαν».—

Ἁγία Αἰκατερίνη

Ὁ ΟΡΟΣ «Πνευματικότης» εἶναι δύσκολο νὰ προσδιορισθῆ Ὁ ὁρίζων καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ θέματος εἶναι τόσον ἀπέραντα καὶ ποικίλα στὶς τόσες ἀπόψεις του ποὺ δύσκολα μπορεῖ νὰ μπῆ σὲ τόσο πολλὰ λόγια. Ἀρκεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι πραγματεύεται γιὰ τὶς ἀμετάβλητες καὶ αἰώνιες πραγματικότητες τῆς ζωῆς— τὶς δρῶσες ἀρχὲς ποὺ ζωοποιοῦν ὁλόκληρη τὴν δημιουργία.

Ἡ ἀναζήτησις τοῦ «Πνεύματος» καὶ τῶν «Νόμων τῆς Πνευματικότητος» ἦταν πάντοτε στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἀφυπνίσεως τῆς συνειδήσεως εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἐν τούτοις παρ' ὅλη τὴν λευκόμαλλη του ἀρχαιότητα, τὸ θέμα συγκρατεῖ ὅλη του τὴν φρεσκάδα ὅσον ποτὲ ἄλλοτε καὶ θὰ ἐξακολουθήση νὰ τὴν συγκρατῆ. Τὸ Πνεῦμα ἢ ψυχὴ εἶναι ἡ ζωοδόχος φλόγα στὸν ἄνθρωπο, στῆς ὁποίας τὸ φῶς καὶ τὴν ζωή, ζῆ καὶ ἔχει τὴν ὕπαρξίν του, καὶ δὲν εἶναι ἄξιον ἀπορίας τὸ ὅτι σὲ κάθε χώρα καὶ σὲ κάθε ἐποχή, οἱ ἀρχηγοὶ τῆς πνευματικῆς σκέψεως —οἱ σοφοὶ καὶ οἱ ἱεροφάνται, οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀσκηταὶ ἐπεχείρησαν νὰ λύσουν τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς.

Τὸ θέμα τῆς Πνευματικότητος μεριμνᾶ μόνον γιὰ τὰ προβλήματα ποὺ εἶναι σχετικὰ μὲ τὸ Πνεῦμα ἢ τὴν Ψυχὴ— δηλαδή, τὴν γέννησι ἢ τὴν πηγή της, τὶ εἶναι, ἡ ἕδρα της εἰς τὸ σῶμα καὶ ἡ σχέσις της μὲ αὐτό, πῶς λειτουργεῖ στὸν φυσικὸ κόσμο, ἐὰν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἀποχωρίσωμε κατὰ βούλησιν ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ τὰ σωματικὰ συνακόλουθα, τὸν νοῦν καὶ τὶς αἰσθήσεις, καὶ ἐὰν ναί, τὶς διάφορες διαδικασίες σχετικὰ μὲ αὐτό. Πραγματεύεται γιὰ τὸ πνευματικὸ ταξεῖδι διὰ μέσου τῶν διαφόρων πνευματικῶν πεδίων καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ πνεύμα-

τος νὰ τὶς διασχίση, τὸν τελικὸν σκοπὸν ἢ προορισμὸν στὸν ὁποῖον ὁδηγεῖ αὐτὸ τὸ ταξεῖδι καὶ ἄλλα συναφῆ θέματα, ὅπως τὴν εὐτυχίαν τοῦ πνεύματος, πῶς νὰ τὸ τρέφωμεν καὶ μὲ τί, γιατὶ ἀπὸ τὴν ὑγείαν του ἐξαρτᾶται ἡ ὑγεία τοῦ νοῦ καὶ τοῦ σώματος. Αὐτὰ εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ ζωτικὰ θέματα ποὺ βρίσκονται μέσα στὰ ὅρια τῆς ἐρεύνης μας.

Ἡ Πνευματικότης εἶναι περισσότερον μία πρακτικὴ ἐπιστήμη παρὰ μία ἁπλῆ θεωρητικὴ διατριβή. Οἱ διάφορες γραφὲς τῶν διαφόρων θρησκειῶν τοῦ κόσμου μᾶς παρέχουν τὴν θεωρητικὴν ἄποψιν μόνον καὶ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς δώσουν μία ἀποδεικτικὴ ἐμπειρία τῆς Πνευματικότητος εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Γραφαὶ ὅπως οἱ Βέδδες, οἱ Οὐπανισάδες, ἡ 'Αβέστα τῶν Ζωροαστρῶν, οἱ Τριπατάκας τῶν Βουδδιστῶν, τὰ Εὐαγγέλια, τὸ Κοράνιο, τὸ Ἄντι Γκράνθ, οἱ Τριρατάνας τῶν Τζέϊνς (Jains) καὶ ἄλλες τῆς κανονικῆς φιλολογίας καὶ ἔργα περιπλέον τῆς φιλολογίας, μὲ τὰ σχόλιά τους κτλ., τοῦ μεσαίωνος καὶ σύγχρονα (οἱ Μαχαβασίας, οἱ Ἄνγκας καὶ Οὐπάνγκας κτλ.) ὅλα δύνανται νὰ δείξουν τὸν Δρόμον ἀλλὰ δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ μᾶς ὁδηγήσουν ἐκεῖ. Ἡ κυρία ἀξία τους ἔγκειται στὴν ἐργασίαν τῆς σκαπάνης ποὺ κάνουν δημιουργῶντας ἕνα ἐνδιαφέρον εἰς τοὺς φιλοδοξοῦντας γιὰ τὴν Παραβίντια ἢ Γνῶσιν τοῦ Ὑπερπέραν ('Επέκεινα). 'Αλλὰ ἡ Μεταφυσικὴ 'Εμπειρία μπορεῖ νὰ ἀποκτηθῆ μόνον ἀπὸ ἕναν Ζῶντα Διδάσκαλον ,ἕναν Μουρσὶντ-ι-Καμίλ, καλῶς πεπειραμένον καὶ ἁρμόδιον στὴν πρακτικὴν ἄποψιν τῆς Πνευματικότητος. Ἡ Ζωὴ καὶ τὸ Φῶς μποροῦν νὰ ἔρθουν μόνον ἀπὸ τὸν Ζωντανὸ παλμὸ ἑνὸς Ἁγίου Διδασκάλου, τοῦ ὁποίου ἕνα βλέμμα Χάριτος εἶναι περισσότερον ἀπὸ ἀρκετὸν γιὰ νὰ ζωογονήση μὲ ἀνώτερη ζωὴ τὸν μαθητήν.

Οἱ μεγαλύτεροι διδάσκαλοι τῆς ἀνθρωπότητος χρησιμοποιοῦν, ἀνάλογα μὲ τὶς ὑποκειμενικὲς ἀνάγκες τοῦ μαθητοῦ, ἀπὸ ὅλας τὰς μεθόδους τὶς ἑξῆς τρεῖς: 1) Ἄνβα ἢ Χονδρή, δηλαδή, μεταδίδοντας πνευματικὲς καθοδηγήσεις μὲ λόγια, 2) Σάκτα ἢ Λεπτή, δηλαδή, ἐνσταλάσσοντας ἀνώτερη πνευματικὴ συνείδησι στὸν μαθητὴν χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ περάση ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ σαντάνα ἢ πειθαρχία, καὶ 3) Σαμπχάβα ἢ Ὑπερ-

φυσική, δηλαδή, ἀνυψώνοντας τὸν μαθητήν, μὲ ἄπειρη εὐσπλαχνία, στὸ ὑψηλότερον ὅριον τῆς Πραγματοποιήσεως, χωρὶς αὐτὸς νὰ ἔχη νὰ κάνη τίποτα. Ὅπως ἕνας ἀλάνθαστος ὁδηγὸς στὸ ἐσωτερικὸ πνευματικὸ μονοπάτι, ὁ Διδάσκαλος ἐμφανίζεται μὲ τὴν Φωτεινήν Του Μορφὴν (Γκουροὺ Ντὲβ) καὶ συνοδεύει τὸ πνεῦμα ὅταν αὐτὸ ὑπερβαίνη τὴν συνείδησιν τοῦ σώματος ἐφ' ὅσον ζῆ ἢ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, καὶ ὅπως ἕνας πραγματικὸς Διδάσκαλος τῆς 'Αληθείας (Σὰτ-γκουροὺ) ἐκπληροῖ τὸ Θεῖον Σχέδιον. Ἡ ἀνάγκη ἑνὸς τέτοιου Διδασκάλου τῆς 'Αληθείας, ποὺ μπορεῖ συγχρόνως νὰ ἐργάζεται εἰς τὰ διάφορα πεδία, ὡς Γκουρού, Γκουροὺ-Ντὲβ καὶ Σὰτ-Γκουρού, δὲν χρειάζεται νὰ ὑπερτονισθῆ.

Συνοπτικῶς ἡ «Πνευματικότης» ἐνδιαφέρεται μόνον γιὰ τὴν «Αὐτογνωσία» καὶ τὴν «Θεογνωσία». Δὲν ἔχει ἐκ τούτου νὰ κάνη τίποτα μὲ τὶς καθιδρυμένες θρησκεῖες ἢ τὶς θρησκευτικότητες, τὴν ἐξωτερικὴ ἐπίδειξι τῆς θρησκείας ποὺ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κάνομε στὴν σημερινὴ ἐποχή.

Ἡ Πνευματικότης πρέπει νὰ ξεχωρίζεται ἀπὸ τὶς αἱρέσεις. 'Ενῷ οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς μεγάλες θρησκεῖες τοῦ κόσμου τείνουν στὸ νὰ γίνουν ὅλο καὶ περισσότερο δογματικὲς εἰς τὴν ἔποψίν των, ἡ Πνευματικότης μένει πάντοτε παγκόσμιος, μὲ τὴν ἔκκλησίν της πρὸς τὸν κόσμον ὅλων τῶν θρησκειῶν ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ ἔρθη καὶ νὰ ἑνωθῆ σ' αὐτὸ τὸ Studium Generale ἢ Παγκόσμιο Σχολεῖο τῶν Μυστηρίων γιὰ πρακτικὴ ἐξάσκησι. 'Αντιθέτως πρὸς τὶς σφραγισμένες ἢ κωδικοποιημένες θρησκεῖες, ἡ Πνευματικότης εἶναι ἕνα ἀνοιχτὸ βιβλίο τοῦ Θεοῦ μὲ τὴν ζωντανὴ ἐπαφὴ τῶν Διδασκάλων ποὺ τὴν παρουσιάζουν ἀπὸ ἐποχὴ σὲ ἐποχὴ ἀνάλογα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἑκάστοτε ἐποχῆς. Σ' αὐτὴν τὴν ἐπιστημονικὴ ἐποχή, παρουσιάζεται ὅπως κάθε μία ἄλλη ἐπιστήμη, μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια καὶ ἀποτελέσματα ποὺ μποροῦν νὰ ἐπιβεβαιωθοῦν πάνω σὲ ἐπιστημονικὲς γραμμές.

Ὁ ὅρος «Πνευματικότης» δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μέ: 1) τὸν Πνευματισμὸν (Spiritism) ἢ τὴν πίστιν εἰς τὴν ὕπαρξιν πνευμάτων ξεχωριστὰ ἀπὸ τὴν ὕλη, τὰ ὁποῖα, ὅταν ἀποσωματωθοῦν συχνάζουν στὶς ὑποχθόνιες περιοχὲς ὡς φαντάσματα, ἢ στὰ

κατώτερα πεδία τῶν ἀστρικῶν περιοχῶν ὡς ἄγγελοι, 2) τὸν Πνευματισμὸν (Spiritualism) ἢ τὴν πίστιν εἰς τὴν ἐπιβίωσι τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ εἰς τὴν ἐπικοινωνίαν μεταξὺ τῶν ζώντων καὶ αὐτῶν ποὺ ἔχουν ἀποθάνει, μὲ κτυπήματα τοῦ πνεύματος πάνω σὲ τραπεζάκι, μὲ γράψιμο πάνω σὲ πλάκα κτλ., 3) τὸν Μεσμερισμὸν (Mesmerism), ἢ τὴν προξένησιν μιᾶς καταστάσεως ἐκστάσεως θέτοντας συνειδητῶς εἰς ἐνέργειαν «τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν» τοῦ ἐνεργοῦντος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθυποτάξη τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως τοῦ ὑποκειμένου του, 4) τὸν Ὑπνωτισμὸν (Hypnotism), ὁ ὁποῖος προξενεῖ ἕνα εἶδος βαθέος ὕπνου κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ συνείδησις ἀναστέλλεται καὶ ὁ ὑπνωτιζόμενος γίνεται ἐπιδεικτικὸς εἰς τὰς ὑποβολὰς τοῦ ὑπνωτιστοῦ. Ἡ Πνευματικότης ἐν ἀντιθέσει, εἶναι ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀναπτύξεως Ἀνωτέρας Συνειδήσεως εἰς τὸν Ἄνθρωπον στὸ ἐπίπεδον τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ ὁποία κάνει κάποιον ἱκανὸν νὰ ὑπερβῆ ἀπὸ τὴν ἁπλῆ συνείδησι τοῦ σώματος εἰς τὴν Κοσμικὴν Συνείδησιν καὶ προσέτι εἰς Ὑπερ-Συνείδησιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστήση κάποιον ἱκανὸν νὰ καταλάβη τὴν ἐργασίαν τοῦ Θείου Σχεδίου.

Μὲ αὐτὰ τὰ λίγα λόγια, θὰ ἤθελα νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸν αναζητητὴν τῆς Ἀληθείας, νὰ διαβάση καὶ νὰ μελετήση προσεκτικὰ τὶς ἑπόμενες σελίδες, οὕτως ὥστε νὰ καταλάβη τὴν ἀληθινὴ σημασία τοῦ πλέον σπουδαίου καὶ ἐν τούτοις τοῦ πλέον παραμεληθέντος θέματος, τοῦ θέματος τῆς Πνευματικότητος.

— ΚΙΡΠΑΛ ΣΙΝΓΚ (KIRPAL SINGH)

Σαουὰν Ἄσραμ, Δελχὶ (Sawan Ashram, Delhi)

I

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

῾Ο ἄνθρωπος εἶναι παλαιότερος ἀπὸ ὅλες τὶς φιλοσοφίες καὶ τὶς θρησκεῖες, τῶν ὁποίων πράγματι ὁ σκοπός, καὶ ἀρχικῶς καὶ κατόπιν ὅταν διεμορφώθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν, ἦταν ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματική του εὐημερία εἰς τρόπον ὥστε νὰ μπορέση ἐπὶ τέλους νὰ ἐπιτύχη τὴν σωτηρία ἢ ἀπελευθέρωσί του ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ νοῦ καὶ τῆς ὕλης. ᾿Αλλὰ παρ' ὅλα τὰ πλούτη, τοὺς ἠθικοὺς κανόνας, καὶ τὴν ἀπέραντη ἀπόκτησι τῆς μαθήσεως, τῆς γνώσεως καὶ τῆς σοφίας, δὲν εἶναι πραγματικὰ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὴν ζωή, γιατὶ δὲν ἐστάθη ἱκανὸς νὰ πραγματοποιήση τὴν Θεμελιώδη ᾿Αλήθεια τῆς ᾿Αγάπης, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸν πυρῆνα ὅλων τῶν θρησκειῶν.

῾Ο Θεὸς ἔκανε τὸν ἄνθρωπο καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔκανε τὶς θρησκεῖες. Οἱ θρησκεῖες, λοιπόν, εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὶς θρησκεῖες. Οἱ διάφορες θρησκεῖες, ᾿Ινδουϊσμός, Βουδδισμός, Χριστιανισμός, ᾿Ισλαμισμός, Σιχισμὸς καὶ ἄλλαι, ἦρθαν εἰς ὕπαρξιν κατὰ καιροὺς γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν τὴν βασικὴν ἀνθρώπινη ἀνάγκη ἀνάλογα μὲ τὶς ἑκάστοτε ἀνάγκες τῶν συνθηκῶν ποὺ ἐπικρατοῦσαν τότε. ᾿Εὰν ταξιδέψωμε πίσω μέσα στὸ κύλισμα τοῦ χρόνου, δὲν βρίσκομε κανένα ἴχνος ἀπὸ τοὺς Σὶκς πέραν τῶν πεντακοσίων χρόνων πρίν, τῶν Μουσουλμάνων πέραν τῶν χιλίων τετρακοσίων χρόνων, τῶν Χριστιανῶν πέραν τῶν δύο χιλιάδων χρόνων, τῶν Βουδδιστῶν καὶ τῶν Ζὲνς πέραν τῶν πέντε ἢ ἕξη χιλιάδων χρόνων. Πρὸ τῆς ἐλεύσεως τῶν ᾿Αρίων φυλῶν πολλὲς φυλὲς ἐμφανίσθηκαν καὶ ἐξαφανίσθηκαν στὸ προσκήνιο τῆς ζωῆς. ᾿Αλλὰ ὁ ἄνθρωπος πάντοτε ἔμεινε ἄνθρωπος, ὁ κύριος ὅλων τῶν δημιουργημάτων, σὲ ὅλους τοὺς χρόνους καὶ σὲ ὅλες τὶς ἐποχές, στὴν ᾿Ανατολὴ ἢ στὴν Δύσι, πάντοτε καὶ παντοῦ ὁ ἴδιος, ἕνα ἐμψυχωμένο σῶμα ἢ μία ἐνσωματωμένη ψυχὴ χωρὶς

διακρίσεις τάξεως, φυλῆς ἢ χρώματος εἰς τὴν οὐσιώδη του φύσιν. Ὁ ἐσωτερικὸς ἑαυτός του εἶναι τῆς αὐτῆς οὐσίας μὲ τὴν τοῦ Θεοῦ.

«Τὸ πνεῦμα μέσα στὸν ἄνθρωπο εἶναι τῆς αὐτῆς οὐσίας μὲ τὴν οὐσίαν τοῦ Ὅλα Διαπερνῶντος Πνεύματος».

— *Γκὸντ Καμπὶρ* (Gond Kabir).

«Ὅλα τὰ πλάσματα εἶναι προϊόντα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς (Jauhar) Οὐσίας».

— *Σὲχ Σάαντι* (Sheikh Saadi).

Κάθε χώρα καὶ κάθε ἐποχὴ εἶχε τοὺς σοφούς της καὶ τοὺς προφῆτες της. Διαφθορὰ καὶ χειροτέρευσις εἶναι τὰ φυσικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ χρόνου, καὶ οἱ προφῆται ἐμφανίζονται κατὰ καιροὺς γιὰ νὰ βάλλουν τὰ πράγματα σὲ τάξι. Ὅλες οἱ θρησκεῖες ὀφείλουν τὴν γένεσίν των στὶς διδασκαλίες τέτοιων Διδασκάλων τῆς Ἀληθείας. Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ πρόθεσις τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν κανόνων πάντοτε ὑπῆρξε ἡ ἴδια — νὰ παράσχουν ἕναν Δρόμον πίσω πρὸς τὸν Θεόν, νὰ βρεθῇ ὁ χαμένος δεσμὸς μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Εἶναι ὡς ἐκ τούτου ἕνα μέσον πρὸς ἕνα σκοπὸν καὶ ὄχι αὐτὲς οἱ ἴδιες ἕνας τελικὸς σκοπός. Ἀλλὰ στὴν πραγματικὴν ἄσκησί τους βρίσκομε ὅτι καμμία ἀπὸ αὐτὲς δὲν παρέχει ἀπολύτως καμμία ὑψηλοῦ βαθμοῦ ἱκανοποίησιν. Τὸ σφάλμα δὲν εἶναι τῶν θρησκειῶν ἀλλὰ αὐτῶν ποὺ τὶς παρέχουν εἰς τὸν κόσμον.

II

ΑΛΗΘΙΝΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ Η ΕΝΘΥΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Τί εἶναι πραγματικὴ θρησκεία; Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ φυσικὴ ἐρώτησις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ καθένας τὴν ἀντιμετωπίζει σὲ κάποια φάσι τῆς ζωῆς του. Ἔχομε ἑκατοντάδες καὶ χιλιάδες γραφῶν καὶ διατριβῶν ποὺ πραγματεύονται τὰ ζωτικὰ προβλήματα τῆς ζωῆς, ἀλλὰ δὲν συμφωνοῦν στὴν ἀπάντησίν τους σ' αὐτὴν τὴν ἀποστομωτικὴ ἐρώτησι. Πρέπει, λοιπόν, νὰ συνεχίσωμε τὴν ἔρευνα καὶ ἀναζήτησί μας γιὰ μιὰ «ὀρθὴ λύσι», καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ παρὰ μία. Ἀλλὰ πρὶν νὰ ξεκινήσωμε σ' αὐτὴ τὴν ἔρευνα, πρέπει πρῶτα νὰ γνωρίσωμε τὸν σκοπὸ τῆς θρησκείας ἢ

Ντάρμα (Dharma). Ὁ σκοπὸς ποὺ ὅλες οἱ θρησκεῖες θέτουν ἐμπρός μας εἶναι ἐν τούτοις, ἕνας καὶ ὁ αὐτὸς — Θεία Μακαριότης καὶ ἡ Μακαρία Ἐνόρασις τοῦ Κυρίου. Ὅλες οἱ θρησκεῖες, λοιπόν, σκοπεύουν στὸν ἴδιο στόχο ὅπως οἱ πολλοὶ τοξόται. Ἐὰν εἴμεθα πράγματι εἰλικρινεῖς εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀγάπης μας πρὸς τὸν Θεόν, πρέπει νὰ ἀγαπᾶμε καὶ τὴν δημιουργία τοῦ Θεοῦ, γιατὶ ὁ Δημιουργὸς καὶ ἡ Δημιουργία του εἶναι ἀπαράλλακτοι. Δὲν μποροῦμε νὰ ἀγαπᾶμε τὸν ἕνα καὶ νὰ μισοῦμε τὴν ἄλλη. Ὅλοι οἱ ἅγιοι καὶ οἱ σοφοὶ ἐργάζονται πάνω σ' αὐτὴ τὴν ἀρχὴ καὶ ἀγαποῦν τὴν ἀνθρωπότητα ὡς δημιούργημά Του, χωρὶς νὰ δίνουν σημασία ἐὰν κανεὶς πιστεύη εἰς τὸν Θεὸν ἢ ὄχι, γιατὶ δὲν ξεχωρίζουν μεταξὺ θεϊστῶν καὶ ἀθέων ἢ δυσπίστων. Πιστεύουν σὲ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλοι τοὺς εἶναι ἀγαπητοί, παρ' ὅλες τὶς φαινομενικὲς διαφορὲς στὰ ἐπουσιώδη τῆς ζωῆς.

Ἀλλὰ τὶ πράγματι βλέπομε εἰς τὸν κόσμο; Ἔχοντας ξεχάσει τὴν βασικὴ ἀλήθεια τῆς ἀγάπης ποὺ ἐργάζεται στὴν ρίζα ὅλων τῶν θρησκειῶν ἔχομε ἀποκοπῆ ἀπὸ τὴν ἔφεδρη-ἄγκυρα καὶ πλέομε ἀκαθοδήγητοι στὴν θάλασσα τῆς ζωῆς. Καθένας ἀπὸ μᾶς προσπαθεῖ νὰ ἁρπαχθῆ ἀπὸ ἕνα ἄχυρο γιὰ νὰ σωθῆ. Τὸ φυσικὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ὕστερα ἀπὸ μιὰ σύντομη πάλη μὲ τοὺς τυχαίους ἀνέμους καὶ νερά, βυθιζόμεθα στὴν μεγάλη λήθη χωρὶς νὰ λύσωμε τὸ αἴνιγμα τῆς ζωῆς — ἀπὸ ποῦ ἐρχόμεθα καὶ ποῦ εἴμεθα δεμένοι, ἢ τὸ γιατὶ καὶ πῶς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς.

Ἡ ἀγάπη, λοιπόν, εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ θρησκεία. Ὁ Ἅγιος Παῦλος ἀπευθυνόμενος στοὺς Γαλάτας εἶπε: «Μὲ ἀγάπη, νὰ ἀλληλοϋπηρετῆσθε» *(πρὸς Γαλάτας* V:13). Ὁ Λῆ Χὰντ (Leigh Hunt) ἐκήρυξε: «Αὐτὸς ποὺ ὑπηρετεῖ τοὺς συνανθρώπους του, ἀγαπᾶ τὸν Θεὸ καὶ εἶναι ὁ ἀληθινὸς ἀγαπημένος τοῦ Θεοῦ». Ὁμοίως ὁ Σάμουελ Τέϋλορ Κόλεριτζ (Samuel Taylor Coleridge) εἰς τὸ περίφημον ποίημά του Rime of the Ancient Mariner μᾶς πληροφόρησε:

> «Προσεύχεται καλύτερα ἐκεῖνος ποὺ ἀγαπᾶ καλύτερα,
> Ὅλα τὰ πράγματα μεγάλα καὶ μικρά,
> Γιατὶ ὁ ἀγαπητὸς Θεὸς ποὺ μᾶς ἀγαπᾶ,
> Αὐτὸς ἔκανε καὶ ἀγαπᾶ ὅλους».

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, εἰς τὴν ἐπιστολή του *(Ι Ἰωάννου* IV:8) ἔγραψε: «Αὐτὸς ποὺ δὲν ἀγαπᾶ δὲν γνωρίζει τὸν Θεόν, διότι ὁ Θεὸς εἶναι Ἀγάπη». Ὁ Χριστός, ὁ μεγάλος ἀπόστολος τῆς Εἰρήνης, ἐμφαντικῶς ἔθεσε μία θεμελιώδη ἀρχὴ τῆς ζωῆς μὲ τὰ ἀξιομνημόνευτα λόγια του: «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Καὶ ἐπίσης ἐμφαντικῶς ἐκήρυξε: «Ἀγάπα, καὶ ὅλα τὰ πράγματα θὰ σοῦ δωθοῦν».

Ὁ Σὲχ Σάαντι, ἕνας ἅγιος Μουσουλμᾶνος, ἐδίδαξε τὸ ἴδιο πρᾶγμα: «Ὅπως τὰ μέλη τοῦ σώματος εἶναι συνυφασμένα ἔτσι εἶναι καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ. Εἶναι γεννημένα ἀπὸ τὴν ἴδια οὐσία. Ἐὰν κάποιο ἀπὸ αὐτὰ ὑποφέρη ἀπὸ θέρμη, καὶ τὰ ἄλλα γίνονται ἀνήσυχα».

Ὁ Σὲχ Φαρὶντ καὶ ἄλλοι ἅγιοι ἐπανέλαβαν ἐπίσης αὐτὴν τὴν ἀλήθεια μὲ τὴν ἴδια ἔντασι: «Ἐὰν ἐπιθυμῆς νὰ δῆς τὸν Ἀγαπημένο σου (τὸν Θεό), μὴν βλάψης κανενὸς τὰ αἰσθήματα»

— Shalok Farid.

Ὁ Γκουροὺ Γκομπὶν Σίνγκ, ὁ δέκατος γκουροὺ τῶν Σίκς, εἶπε: «Ἀλήθεια, ἀλήθεια, σᾶς λέγω πὼς ὁ Θεὸς φανερώνεται σ' ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾶ». Ὁ Θεὸς εἶναι Ἀγάπη, ἡ ψυχή μας εἶναι τῆς αὐτῆς οὐσίας μὲ τὸν Θεόν, λοιπὸν εἶναι Ἀγάπη, καὶ ὁ Δρόμος πίσω στὸν Θεὸ εἶναι ἐπίσης διαμέσου τῆς Ἀγάπης.

Ἐπίσης, ἔχει λεχθῆ: «Ὁ Δημιουργὸς καὶ ἡ δημιουργία Του εἶναι ἕνα. Μὴν βλάπτης τὴν δημιουργία Του, ὦ Νταλάλ, γιὰ νὰ μὴν ὑποστῆς τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ».

— *Μπάϊ Νὰντ Λάλ.* (Bhai Nand Lal)

Ὅλοι οἱ ἅγιοι καὶ εὐλαβεῖς ἀφοσιωμένοι δὲν ἔχουν παρὰ μίαν θρησκείαν, τὴν θρησκείαν τῆς ἀφοσιώσεως στὸν Θεὸν καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν δημιουργίαν Του. Ἕνας ἄνθρωπος δὲν εἶναι καλύτερος ἀπὸ ἕνα πρόβατον ἢ μία κατσίκα ἐὰν δὲν ὠθεῖται ἀπὸ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ στοργῆς πρὸς τοὺς συνανθρώπους του καὶ δὲν συμμετάσχη στὶς χαρὲς καὶ στὶς λύπες τους, καὶ δὲν προσφέρη μιὰ χεῖρα βοηθείας εἰς τοὺς μόχθους καὶ τὰ βάσανά τους. Ἐὰν ἀντὶ τῆς ἀνθρώπινης συμπαθείας, εἴμεθα γεμᾶτοι μὲ κακοβουλία, μίσος, ζήλεια, βουλιμία καὶ ἐχθρότητα καὶ εἴμεθα φορτωμένοι μὲ ἀπληστία, φιλαργυρία καὶ ἀγάπη τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ κυριαρχούμεθα ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ προκαταλήψεις, δὲν μπο-

ροῦμε νὰ ἔχωμε μιὰ ἁγνὴ καρδιὰ ἱκανὴ νὰ ἀντανακλᾶ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ σὲ μᾶς, οὔτε μποροῦμε νὰ ἔχωμε ἀληθινὴ εὐτυχία καὶ μακαριότητα.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ κορυφὴ καὶ ἡ κορωνὶς τῆς δημιουργίας, προικισμένος καθὼς εἶναι μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Ὅσον περισσότερον κανεὶς ἀγαπᾶ τοὺς συνανθρώπους του, τόσον φθάνει πιὸ κοντὰ στὸν Θεό. Ὅλη ἡ δημιουργία εἶναι ἡ ἐκδήλωσίς Του, καὶ τὸ πνεῦμα Του ἐνυπάρχει σὲ ὅλα τὰ εἴδη καὶ σχήματα. Ὅλα τὰ χρώματα πέρνουν τὴν χροιά τους ἀπὸ Ἐκεῖνον. Τά Πάντα-Διαπερνῶν, τὸ πνεῦμα Του ἐργάζεται παντοῦ καὶ δὲν ὑπάρχει χῶρος χωρὶς Αὐτόν.

«Τὰ πάντα ἀντανακλοῦν τὸ Αὐτοπηγαῖον Φῶς,
Ὤ, κανεὶς δὲν εἶναι καλὸς ἢ κακός».
— *Παρμπάτι Καμπὶρ* (Parbhati Kabir).

«Τὸ μέρος εἶναι στὸ ὅλον, καὶ τὸ ὅλον στὸ μέρος
Ποῦ τότε ἡ διαφορὰ ὅταν καὶ τὰ δύο ἀντανακλοῦν τὸ Ἕνα;»
— *Παρμπάτι Καμπὶρ* (Parbhati Kabir)

Οἱ διαφορὲς στὰ σχήματα, στοὺς τρόπους ζωῆς, στὸ ντύσιμο καὶ στὶς ἐξωτερικὲς τηρήσεις ὀφείλονται σὲ φυσιολογικὲς συνθῆκες καὶ δὲν μποροῦν νὰ ἐπιδράσουν εἰς τὴν ἐσωτερικὴ λειτουργία τῆς ψυχῆς· καὶ ἐξατμίζονται σὰν ἀτμὸς ὅταν κανεὶς ὑψώνεται ὑπεράνω τῆς σωματικῆς συνειδήσεως καὶ εἰσέρχεται στὸ Θεῖον Ἔδαφος εἰς τὴν ἕδραν τῆς ψυχῆς.

Ὁ Χριστὸς πάντοτε ἐδίδασκε: «Ἀγάπα Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου».

«Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» — «Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε αὐτοὺς ποὺ σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε αὐτοὺς ποὺ σᾶς μισοῦν καὶ προσεύχεσθε γι' αὐτοὺς ποὺ σᾶς ἐχθρεύονται καὶ σᾶς καταδιώκουν, γιὰ νὰ μπορεῖτε νὰ εἶσθε τὰ τέκνα τοῦ Πατρός σας ποὺ εἶναι εἰς τοὺς Οὐρανούς. Νὰ εἶσθε τέλειοι ὅπως ὁ Πατέρας σας ποὺ εἶναι εἰς τοὺς Οὐρανοὺς εἶναι τέλειος».

— ***Κατὰ Ματθαῖον 5:44-48***

Αὐτό, πράγματι, εἶναι ἀληθινὴ θρησκεία, ἀληθινὴ ἀφοσίωσις καὶ ἀληθινὸς διαλογισμός.

Ἡ ἀνθρώπινη καρδιὰ εἶναι ἡ ἕδρα τοῦ Θεοῦ. Ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἄνθρωπον πρὸς φύλαξιν. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ κρατεῖται πεντακάθαρη, γιατὶ τότε μόνον μπορεῖ νὰ ἀντανακλᾶ τὸ φῶς Του καὶ νὰ κάνη τὴν ζωὴν πραγματικὰ εὐλογημένη. Τὸ σῶμα εἶναι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ. Κρατᾶμε τοὺς ναοὺς ποὺ ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι σχολαστικὰ καθαροὺς ἀλλὰ δίνομε μηδαμινὴ προσοχὴ στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ ποὺ στὴν πραγματικότητα εἴμεθα.

Δὲν ὑπάρχει παρὰ μία Δημιουργὸς Ἀρχὴ γιὰ ὅλη τὴν δημιουργία. Ὅλα ἔχουν γεννηθῆ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἴδιον φῶς λάμπει σὲ ὅλους καὶ γι' αὐτό, κανένα ἀπὸ τὰ πλάσματά Του δὲν μπορεῖ νὰ ἐπονομασθῆ «κακόν». Ὁ Τόμας Κέμπις (Thomas a Kempis), στὸ *Ἀπομίμησις τοῦ Χριστοῦ* (Imitation of Christ) γράφει: «Ἀπὸ Ἕναν Λόγον Προέρχονται ὅλα τὰ πράγματα καὶ ὅλα τὰ πράγματα ὁμιλοῦν γι' Αὐτόν». Οἱ Ἰνδοὶ ὀνομάζουν αὐτὴν τὴν Δημιουργὸν Ἀρχὴν *«Νάαντ»* (Naad), οἱ Μουσουλμᾶνοι *«Κάλμα»* (Kalma), καὶ οἱ Σὶκς *«Νάαμ»* (Naam). «Ἡ Ἀλήθεια εἶναι μία καὶ μόνον μία, ἂν καὶ οἱ σοφοὶ τὴν περιγράφουν διαφοροτρόπως», λέγει τὸ ἀξιομνημόνευτο κείμενο τῶν Οὐπανισάδων.

Ὁ Σὲχ Σάαντι μᾶς λέγει: «Καμμία θρησκεία δὲν εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κόσμου. Τὸ κομβολόγι τῶν προσευχῶν, τὸ Ἅγιον Βῆμα καὶ τὸ ἔνδυμα δὲν προσδίδουν καμμία ἀξία. Ὁ Ἀγαπημένος μου εἶναι στὴν καρδιὰ ὅλων καὶ καμμία καρδιὰ δὲν εἶναι χωρὶς Αὐτόν. Εὐλογημένη πράγματι εἶναι ἡ καρδιὰ ποὺ Τὸν ἐκδηλώνει. Μάθετε μετὰ βεβαιότητος πὼς ὁ Θεὸς κατοικεῖ σὲ ὅλες τὶς καρδιὲς καὶ ἑπομένως κάθε καρδιὰ εἶναι ἄξια σεβασμοῦ».

«Ὄχι καλύτερη ἀπὸ πέτρα τοῦ λατομείου εἶναι ἡ *Κάαμπα**
(Kaaba) τοῦ Χαλὶλ

* Σημ. Μεταφρ. Κάαμπα (Kaaba) = Ἱερὸ μνημεῖο στὴ Μέκκα, Τὸ Ἱερὸ τῶν Ἱερῶν τῶν Μωαμεθανῶν ποὺ περιέχει τὴν μαύρη Πέτρα.

῾Η *Κάαμπα* τῆς ἀνθρώπινης καρδιᾶς παρέχει ἕνα κάθισμα στὸν Θεόν,
᾿Απὸ ὅλα τὰ ἱερὰ προσκυνήματα, αὐτὸ ποὺ εἶναι πρὸς τὴν ἀνθρώπινη καρδιὰ εἶναι ἀληθινό,
Δίνει περισσότερη ἀξία ἀπὸ ὅση μποροῦν νὰ δώσουν ἀμέτρητα ταξίδια στὴν Μέκκα»

᾿Ιδοὺ τί συμβουλεύει ἕνας μεγάλος ἅγιος, ὁ Μαουλάνα Ροῦμι (Maulana Rumi): «῏Ω! ἄνθρωπε, περπάτησε γύρω ἀπὸ τὴν μυστικὴ *Κάαμπα* τῆς καρδιᾶς, ὄχι ὅπως τὴν *Κάαμπα* τοῦ Χαλὶλ —γιατὶ ὁ Θεὸς ἔκανε τὴν *Κάαμπα* τῆς ἀνθρώπινης καρδιᾶς».

᾿Ιδοὺ τί εἶπε ἕνας μεγάλος ἅγιος, ὀνομαζόμενος Μαγγράμπι Σαχὶμπ (Maghrabi Sahib): «῾Η ἐκτέλεσις ἀμέτρητων στερήσεων καὶ μετανοιῶν, κάθε μία ἀκολουθούμενη ἀπὸ πράξεις φιλανθρωπίας· ἡ τήρησις ἀπειράριθμων νηστειῶν, κάθε μιὰ συνοδευόμενη ἀπὸ χιλιάδες προσευχὲς καὶ ἡ τήρησις ἀγρυπνιῶν μυριάδων νυκτῶν, δὲν θὰ σοῦ δώσουν καμμία ὠφέλεια ἐὰν βλάψης τὰ αἰσθήματα ἑνὸς καὶ μόνον ἀτόμου».

᾿Επίσης ,ὁ Χαφὶζ συμβουλεύει: «Πιὲς κρασὶ ὅσον ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά σου, κάψε τὸ ῾Ιερὸ Κοράνιο καὶ παράδωσε στὶς φλόγες ἀκόμη καὶ τὴν ἱερὴ *Κάαμπα* ἐὰν θέλης, ἀλλὰ μὴν βλάψης τὰ αἰσθήματα κανενὸς ἀνθρώπου». Τὰ πράγματα ποὺ ἀναφέρονται ἀνωτέρω θεωροῦνται ἁμαρτία, ἀλλὰ ὁ Χαφὶζ λέει ὅτι εἶναι πολὺ καλύτερο νὰ τὰ ἐκτελέσωμε παρὰ νὰ βλάψωμε τὰ αἰσθήματα ὁποιουδήποτε ἀνθρώπου, ποὺ εἶναι τὸ πιὸ ἀποτρόπαιον ἁμάρτημα ὅλων αὐτῶν.

῾Ο Σὲχ Σάαντι, ἕνας ἱερεὺς Μουσουλμᾶνος, ἐπιβεβαιώνει: «῾Η χάρις τοῦ Θεοῦ δὲν ἔρχεται ποτὲ ἐὰν δὲν ἀγαπᾶς τὴν Δημιουργία Του.

῾Ο Θεὸς συγχωρεῖ μόνον αὐτοὺς ποὺ ἐργάζονται γιὰ τὸ καλὸ τῆς δημιουργίας Του».

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΧΟΥΝ ΙΣΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

῞Ολα τὰ ἄτομα ἀνεξαρτήτως φύλου, χρώματος, τάξεως ἢ φυλῆς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πλούσιοι ἢ πτωχοί, ὑψηλῆς κοινωνικῆς

τάξεως ἢ χαμηλῆς, ἔρχονται στὸν κόσμο μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Γεννημένος, ὅπως εἶναι, ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας ἀπὸ τὴν ἕνωσι τοῦ σπέρματος καὶ τοῦ ὠαρίου, βλέπει ὁ καθένας τὸ φῶς τῆς ἡμέρας μετὰ ἀπὸ μία περίοδο κυοφορίας.

Ὁ Καμπὶρ Σαχίμπ, ἕνας μεγάλος ἅγιος Ἰνδός, ἀπευθυνόμενος πρὸς ἕνα ἱερέα ὑψηλῆς τάξεως, τοῦ εἶπε: «Ὢ! Βράχμαν, ἐὰν ἀξιοῦσες ὑψηλὴ γέννησι καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰδικὰ προνόμια, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχες γεννηθῆ μὲ ἕνα τρόπο διαφορετικὸ ἀπὸ τοὺς ἄλλους».

Ἐπίσης ὑπάρχει μία ἀξιοσημείωτη ὁμοιότης στὶς φυσικὲς ἰδιότητες ὅλων τῶν ἀνθρώπων εἴτε στὴν Ἀνατολὴ εἴτε στὴν Δύσι. Καθένας εἶναι προικισμένος μὲ ἴσον ἀριθμὸν ὀργάνων καὶ αἰσθήσεων. Ὅλοι κινοῦνται καὶ ὠθοῦνται ἀπὸ ὅμοιες ὁρμὲς καὶ ἔνστικτα. Οἱ καιρικὲς συνθῆκες ἐπιδροῦν σὲ ὅλους τὸ ἴδιο. Ὅλοι χαίρονται τὰ δῶρα τῆς Δέσποινας Φύσεως καὶ συμμετέχουν στὶς ἀπεριόριστες γενναιοδωρίες της — φῶς, ἀέρα, νερό, τροφὴ κλπ.

Σὲ κάθε τομέα, ὁμοιότης ὑπάρχει μέσα σὲ ὅλη τὴν δημιουργία. Ὅλα τὰ ἄτομα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐθνικότητος ἢ τοῦ χρώματός των, εἶναι προικισμένα μὲ σώματα σύνθετα ἀπὸ πέντε στοιχεῖα: γῆ, νερό, φωτιά, ἀέρα καὶ αἰθέρα, καὶ ζοῦν ὅμοια πάνω σ' αὐτὴ τὴν γῆ κάτω ἀπὸ τὸ στέγασμα τοῦ γαλάζιου οὐρανοῦ. Ἀρρώστια, φθορὰ καὶ θάνατος ἔρχονται σὲ ὅλους ἀκριβῶς μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Κανεὶς δὲν διαφεύγει τὸ ἀφάνισμα τοῦ χρόνου. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἐπιδροῦν καὶ οἱ θεραπεῖες σὲ κάθε περίπτωσι. Ὁ Θεὸς δὲν ἔκανε καμμία διάκρισι μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος μόνον εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ ὅλων τῶν εἰδῶν τὶς διακρίσεις καὶ διαφορὲς τῶν τάξεων, χρωμάτων καὶ φυλῶν, ποὺ χωρίζουν τὴν ἀνθρωπότητα σὲ διακρίσεις τάξεων, ὁμάδων, αἱρέσεων, καὶ ἐθνικοτήτων.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

Ὅλες οἱ φαινομενικὲς διαφορὲς εἶναι καμωμένες ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα στενοκεφαλιᾶς καὶ φανατισμοῦ.

Οἱ ἅγιοι καὶ οἱ προφῆται ἔχουν ἕνα κοινὸ μήνυμα γιὰ ὅλον

τὸν κόσμο. Τὸ μήνυμά τους εἶναι τῆς Παγκόσμιας Ἀγάπης. Κανένας, πράγματι, δὲν μπορεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀγάπη του πρὸς τὸν Θεόν, ἐὰν δὲν ξέρει πῶς νὰ ἀγαπᾶ τοὺς συνανθρώπους του. Ἀκριβῶς ὅπως οἱ φυσικὲς ἀσθένειες κάνουν τὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἐρείπιο ἔτσι καὶ οἱ διανοητικὲς διαστροφές. Οἱ τελευταῖες τόσο πολὺ δηλητηριάζουν τὸ κυκλοφοριακὸν σύστημα τοῦ σώματος, ποὺ μολύνεται κανεὶς πολὺ ἄσκημα ἀπὸ φιλαργυρία, ἐγωϊσμό, μῖσος, κακοβουλία καὶ ἐχθρότητα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν σειρά τους ὁδηγοῦν σὲ διεστραμένες ἐκδηλώσεις στὴν ζωή. Τοιουτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος σύρεται διὰ τῆς βίας πρὸς τὰ κάτω εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν θηρίων. Πολὺ συχνά, τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀποσύνθεσις.

Ὁποτεδήποτε ἔρχονται Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας εἰς τὸν κόσμον, μᾶς λέγουν ὅτι ὅλες οἱ θρησκευτικὲς διαφορὲς εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα ἀγνοίας, ἀτομικῆς ἰδιοτροπίας, θρησκευτικῆς κενοδοξίας ἢ πνευματικοῦ ἐγωϊσμοῦ. Αὐτοὶ ποὺ ὀνομάζονται ὁδηγοὶ σὲ κάθε θρησκεία ὑποφέρουν ἀπὸ κακῶς ὁδηγημένο ζῆλο καὶ στενοκέφαλες προκαταλήψεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ μποροῦν πιθανῶς νὰ δοῦν ἀντικειμενικὰ τὰ πράγματα γύρω τους. Ἀντιθέτως βλέπουν τὸν κόσμο διὰ μέσου τῶν μαύρων γυαλιῶν ποὺ προμήθεψαν οἱ ἴδιοι στοὺς ἑαυτούς τους. Δὲν ἔχουν καθόλου ἀνεκτικότητα γιὰ πράγματα καὶ συνθήκας ποὺ δὲν συμφωνοῦν μὲ τὶς αὐστηρὲς πεποιθήσεις τῶν ὀργανομένων των αἱρετικῶν ἢ θρησκευτικῶν κανόνων.

Δὲν ὑπάρχει παρὰ μία παγκόσμια θρησκεία ποὺ ἀγκαλιάζει τὸ σύμπαν, ἡ θρησκεία τῆς Ἀγάπης, βασισμένη στὴν μεγάλη ἀλήθεια — τὴν Πατρότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀδελφότητα τῶν ἀνθρώπων. Ἔχομε ἀπὸ προσωπικὸ συμφέρον ἀσήμαντες προκαταλήψεις καὶ συσκοτισμένη κατανόηση, ποὺ ἔχουν λαξεφθῆ ἀπὸ στενοκέφαλες αἱρετικὲς ἡγεμονίες. Ἔχομε ὑψώσει γύρω μας φράκτας καὶ τοίχους μίσους καὶ ἀνταγωνισμοῦ ὥστε νὰ κάνωμε διάκρισι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, τῶν τάξεων, τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν χωρῶν. Ἐπὶ τούτου, ὁ Χαφίζ, ὁ μεγάλος Μωαμεθανὸς ἅγιος, εἶπε:

«Μία Πραγματικότης λάμπει καὶ στὸν *Ἰσμὰλ* καὶ στὸν *Κου-*

φὰρ (τὸν πιστὸ ἄνθρωπο καὶ ἕνα αἱρετικὸ) καὶ ὅλες οἱ φαινομενικὲς διαφορὲς στοὺς διαφόρους κανόνας εἶναι, πράγματι, ἀτμώδη τίποτα».

Εἶναι ἀπὸ καθαρὴ προκατάληψι ποὺ οἱ Βραχμᾶνοι καὶ οἱ Σέχαι (θρησκευτικὲς κεφαλὲς τοῦ Ἰνδουϊσμοῦ καὶ Ἰσλαμισμοῦ ἀντιστοίχως) ἔχουν τώρα διαφορετικὰ κύπελλα γιὰ νὰ πίνουν, ἂν καὶ σὲ ἕνα Μπὰρ τοῦ κρασιοῦ δὲν ὑπάρχει παρὰ ἕνας σερβιτόρος (ὁ Θεάνθρωπος), ποὺ μοιράζει τὸ ἴδιο κρασὶ (τῆς Θείας Ἀγάπης) ἀπὸ τὸ ἴδιο κανάτι, στοὺς διάφορους πότας στὸ τραπέζι».

Οἱ Ἅγιοι μᾶς λέγουν ὅτι δὲν ὑπάρχει παρὰ ἕνας Θεὸς ὅλου τοῦ σύμπαντος. Οἱ Οὐπανισάδες λέγουν τὸ ἴδιο πρᾶγμα: «Ἡ Ἀλήθεια εἶναι μία, ἂν καὶ οἱ σοφοὶ τὴν ἀποκαλοῦν διαφοροτρόπως». Αὐτὸς εἶναι ὁ Θεὸς ὅλης τῆς δημιουργίας καὶ ὄχι τῆς μιᾶς θρησκείας ἢ τῆς ἄλλης. Δὲν ὑπάρχει, πράγματι, καμμία διαφορὰ μεταξὺ τῆς λέξεως *Κάρτα* (Karta) (ὁ Ἕνας Ἀληθινὸς Δημιουργὸς) τῶν Ἰνδῶν καὶ τῆς λέξεως *Καρὶμ* (Karim) (Φιλεύσπλαχνος) τῶν Μουσουλμάνων, τῆς λέξεως *Ρὰμ* (Ram) (ὁ Συντηρητὴς τῶν Ἰνδῶν) καὶ *Ραχὶμ* (Rahim) (ὁ Εὔσπλαχνος τῶν Μουσουλμάνων). Ὅλα αὐτὰ τὰ ὀνόματα περιγράφουν τὶς διάφορες ἰδιότητες τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχουν ἐπινοηθῆ ἀπὸ τοὺς σοφούς, τοὺς ἁγίους, τοὺς ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν δογμάτων στὴν γλῶσσα τοῦ καθενός. Ἡ Ἀκατανόμαστος Πραγματικότης εἶναι Μία ἀλλὰ ἀνταποκρίνεται στὸ κάλεσμα ὅλων μὲ ὁποιοδήποτε ὄνομα καὶ ἂν θελήση κάθε ἄτομο νὰ ἐπικαλεσθῆ αὐτὴ τὴ Δύναμι.

«Τὸ Ἀκατανόμαστον Ἕν, ἔχει πολλὰ ὀνόματα. Ἀκούει μὲ ὁποιοδήποτε ὄνομα καὶ ἂν τὸ προσφωνήση κανείς».

— *Μάουλβι Ροῦμι* (Maulvi Rumi).

Πρέπει κανεὶς προσεκτικὰ νὰ ἀποφύγη τοὺς κινδύνους τῆς ἀμφιβολίας καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ. Μόνον ὁ Θεὸς πρέπει νὰ προσκυνᾶται καὶ νὰ λατρεύεται. Αὐτὸς εἶναι ὁ Θεὸς ὅλων καὶ καθένας εἶναι ἡ ἐκδήλωσίς Του. Ἡ ἴδια ὁρμὴ τῆς ζωῆς ἐργάζεται σὲ ὅλους, καὶ καθένας φωτίζεται ἀπὸ τὸ ἴδιο φῶς. Ὅλη ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἀποτελεῖ παρὰ μία καὶ μόνη τάξι ἀφ' ἑαυτοῦ της. Ὁ Γκουροὺ Γκομπὶν Σὶνγκ λέγει ἐπὶ τούτου:

«Μερικοὶ διατηροῦν ξεφτισμένες κορῶνες, ἐνῶ ἄλλοι στολίζονται μὲ ζωηρὰ χρώματα, καὶ ἀκόμη ἄλλοι ὀνομάζουν τοὺς ἑαυτούς τους Τζόγκις (μία τάξις ποὺ φορᾶ ξύλινα σκουλαρίκια καὶ πάντα περπατᾶ ἀπὸ τόπο σὲ τόπο). Ἐπίσης μερικοὶ διατηροῦν ἀγαμία εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Θεοῦ, ἐνῷ ἄλλοι ἐκτελοῦν μετάνοιες καὶ αὐστηρὲς στερήσεις. Μερικοὶ εἶναι Ἰνδοὶ καὶ μερικοὶ Τοῦρκοι, ἐνῷ ἄλλοι εἶναι *Ἰμάμαι, Ράφζι* ἢ ὀπαδοὶ ὁποιουδήποτε ἄλλου ἁγίου. Μὲ ὅλες αὐτὲς τὶς διαφορὲς στὴν ὀνομασία, στὴ ρίζα εἶναι ὅλοι Ἕνα — ἀνθρωπότης — δηλαδή, ἄνθρωποι γεννημένοι ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἐρριζωμένοι εἰς Αὐτόν. Ὀνόμασέ Τον Δημιουργό, Φιλεύσπλαχνο, Δωρητὴ ἢ Ραχίμ, αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ διαφορὰ — πᾶρτο ὡς προσδιωρισμένη ἀλήθεια καὶ μὴν συγχίζεσαι μὲ τὴν διαφορὰ τῶν ὀνομάτων. Ὅλοι ὑπηρετοῦν καὶ λατρεύουν τὸν ἴδιον Θεόν, τὸν ἴδιον Κύριον καὶ Κυρίαρχον τοῦ σύμπαντος. Ὅλοι ἐκδηλώνουν τὴν εἰκόνα τοῦ ἰδίου Θεοῦ καὶ ὑπάρχουν ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ τῆς Ἀγάπης Του καὶ τοῦ Φωτός Του. Πολλὰ καὶ ποικίλα ὀνόματα ἔχει τὸ Ἀκατανόμαστον Ἕν, μὲ ὁποιοδήποτε τὸ προσφωνεῖ κανείς, Ἀκούει».

Η ΕΝΘΥΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἡ ἐνθύμισις τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ κυριώτερον πρᾶγμα γιὰ νὰ βροῦμε τὸν Δρόμον πίσω σ' Ἐκεῖνον. Ὁ σκοπὸς ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων εὐλαβείας, τῶν τόπων λατρείας καὶ τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων εἶναι ὁ ἴδιος. Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα εἶναι ὁ ἀληθινὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ.

Δὲν ὑπάρχει παρὰ ἕνας καὶ μοναδικὸς κοινὸς σκοπὸς στοὺς διαφόρους τρόπους λατρείας ὅπως περιγράφονται στὶς διάφορες γραφές: Πῶς νὰ ἀγαπᾶμε τὸν Κύριο καὶ πῶς νὰ Τὸν συνειδητοποιοῦμε. Διάφοροι συγγραφεῖς, σὲ διαφορετικοὺς καιροὺς καὶ σὲ διαφορετικοὺς τόπους ἔχουν δείξει ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπο του αὐτὸ τὸ Μονοπάτι ποὺ ὁδηγεῖ στὸν Θεό. Μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ παρομοιάση μὲ ἕνα παιχνίδι σκοπευτικῆς κατὰ τὸ ὁποῖον λαμβάνουν μέρος τόσον πολλοὶ τοξόται καὶ ρίχνουν τὰ βέλη τους σὲ ἕνα κοινὸν στόχον. Ἕνας Ἰνδὸς ἅγιος, εἶπε: «Καθένας μᾶς μιλᾶ γιὰ τὸν Ἀγαπημένο του μὲ τὸν δικό του τρόπο ὦ, Ρατζάμπ! ὁ στόχος εἶναι ἕνας ἀλλὰ οἱ τοξόται εἶναι ἀμέτρητοι».

Εἰς τὸ ἱερὸ Κοράνιον ἀναφέρεται (Surat Nahal-5th Raku) ὅτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διαφορετικοὶ τρόποι λατρείας εἰσήχθησαν ἀπὸ τοὺς ἐκ Θεοῦ ἀπεσταλμένους Διδασκάλους τῆς Ἀληθείας σύμφωνα μὲ τὶς ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἔζησαν. Ὁ Ὁμὰρ Καγιάμ, ἕνας μεγάλος Πέρσης Σούφης ποιητής, ἀποκαλύπτει: «Οἱ ναοὶ καὶ τὰ τζαμιά, ἢ οἱ ἐκκλησίες καὶ οἱ συναγωγές, εἶναι ὅλα γιὰ τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ. Τὸ Κουδοῦνι καὶ τὸ Ὄστρακον παράγουν τὸ καθένα ἐκστατικοὺς ἤχους τῆς Μουσικῆς τῆς Ζωῆς. Ἡ Ἀψὶς στὰ τζαμιά, ὁ Σταυρὸς στὶς ἐκκλησίες, τὸ Ἅγιο Βῆμα στοὺς ναούς, καὶ ὁ Λύχνος στὶς συναγωγὲς εἶναι μόνον διαφορετικὰ σύμβολα γιὰ τὴν λατρεία τοῦ Θείου Ἀγαπημένου».

Ὁ Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῆ ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας, ἀκόμη καὶ στοὺς ἱεροὺς τόπους λατρείας, ὁποιουδήποτε θρησκευτικοῦ δόγματος καὶ ἂν εἶναι. Γιὰ νὰ τὸν πραγματοποιήση κανείς, πρέπει νὰ μπῆ στὸ ἐργαστήριο τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος τὸ ὁποῖον στὴν πιὸ ἀληθινὴ ἔννοια τῆς λέξεως εἶναι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ. Πραγματικὴ λατρεία καὶ ἀφοσίωσις εἶναι καθαρῶς ἐσωτερικὲς καὶ νοητικὲς διαδικασίες, ἄσχετες καὶ ἀνεξάρτητες ἀπὸ ὅλα καὶ ὅλους ποὺ εὑρίσκονται ἔξω τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Τὸ μόνον ποὺ χρειάζεται εἶναι ἁγνότης τοῦ νοῦ. Μὲ ἕνα ἠθικὸ ὑπόβαθρον μπορεῖ κανεὶς νὰ λατρεύη τὸν Θεὸ ὁπουδήποτε κάτω ἀπὸ τὸν γαλάζιο οὐρανό, γιατὶ ὁλόκληρος ὁ κόσμος εἶναι ἕνας ἀπέραντος ναὸς τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ὑπάρχει τόπος χωρὶς Αὐτόν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰδικῶν τόπων λατρείας ποὺ περιγράψαμε ἀνωτέρω. Πράγματι, ὁπουδήποτε ἡ λατρεία γονατίζει μὲ ταπεινότητα, αὐτὸς ὁ τόπος γίνεται ἱερός.

Εἰς τὸ ἱερὸ Κοράνιον (Ἀλμπουκὰρ) ἀναφέρεται: «Ὅλο τὸ σύμπαν εἶναι δικό Του. Ὁπουδήποτε καὶ νὰ γυρίση κανείς, πρὸς Ἀνατολὰς ἢ πρὸς Δυσμὰς θὰ ἔχη ἐμπρός του τὸν Θεόν, γιατὶ εἶναι Παντογνώστης καὶ Πανταχοῦ Παρών. Ἐπίσης: «Γι' αὐτὸν ποὺ δὲν γνωρίζει, ὁ Θεὸς κατοικεῖ στοὺς ναοὺς ποὺ ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι, στὰ τζαμιὰ ἢ στὶς ἐκκλησίες, ἀλλὰ οἱ πραγματικὰ ἀφυπνισμένοι Τὸν βρίσκουν μόνον μέσα στοὺς ἑαυτούς των — τὸν ναὸν ποὺ ἔκανε ὁ Θεός, τὸ ἀνθρώπινο σῶμα.

Ὁ Ἀλ-Νισάϊ Σαχὶμπ ἐπιβεβαίωσε: «Γιὰ μένα ὅλος ὁ κόσμος

εἶναι ἕνα ἱερὸ τζαμί· ὁπουδήποτε βρίσκονται οἱ ὀπαδοί μου ὅταν ἔρθῃ ἡ καθορισμένη ὥρα τῆς προσευχῆς μποροῦν νὰ ἐκτελέσουν τὶς προσευχές τους ἐκεῖ».

«Ὅλα εἶναι ἱερὰ ἐκεῖ ὅπου ἡ λατρεία γονατίζει».
— H.O. Wendell *(Οὐέντελ)*.

Ὁ Μαγκράμπι Σαχὶμπ μᾶς λέγει: «Ὁ Ἀγαπημένος σου εἶναι μέσα σου ἀλλὰ ἐσὺ δὲν τὸ γνωρίζεις καὶ πᾶς νὰ Τὸν βρῇς ἀπ' ἔξω, ἀπὸ τόπο σὲ τόπο. Τὸ νὰ πᾶς σ' ἕνα τζαμὶ γυρεύοντας κάποιον ποὺ εἶναι ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς σου, δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ τραγικὸ χάσιμο χρόνου. Οἱ ἀμαθεῖς προσκυνοῦν μπροστὰ σ' ἕνα τζαμί, ἐνῶ οἱ σοφοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ νὰ ἐξαγνίσουν τὸν νοῦν, ποὺ εἶναι ὁ θρόνος τοῦ Ἴδιου τοῦ Θεοῦ». Τὸ πρῶτο εἶναι ἀπάτη καὶ ἐπιδεικτικότης, καὶ τὸ τελευταῖον εἶναι ἡ ἀληθινὴ πραγματικότης.

Ἡ ἀληθινὴ *Κάαμπα* ἢ ὁ βωμὸς τῆς λατρείας εἶναι ὡς ἐκ τούτου, ὁ Σάτγκουρού — μία προσωπικότης στὴν ὁποία λάμπει τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ. Ὁ Τοῦλσι Σαχὶμπ λέγει: «Δυστυχία σὲ σένα ὦ! κάτοικε τοῦ τζαμιοῦ ποὺ ἔκανε ὁ Θεός, ποὺ πᾶς γιὰ λατρεία στὸν ναὸ ποὺ ἔκαναν οἱ ἄνθρωποι». Ὁ Καμπὶρ Σαχὶμπ ἐπίσης λέγει: «Καθὼς ὁ Καμπὶρ πήγαινε γιὰ ἱερὸ προσκύνημα στὴν Μέκκα, ὁ Θεὸς τὸν συνήντησε στὸν δρόμο καὶ τὸν ἐπέπληξε, καὶ τὸν ρώτησε μὲ αὐστηρότητα ποιὸς τοῦ εἶπε πὼς Αὐτὸς ἦταν ἐκεῖ καὶ ὄχι ἐδῶ». Ὁ Γκουροὺ Ἄμαρ Ντὰς εἶπε: «Αὐτὸ τὸ σῶμα εἶναι ὁ πραγματικὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ. Μόνον μέσα σ' αὐτὸ λάμπει τὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ» (*Παρμπχάτι* Μ3). Ὁ Χριστὸς ἐπίσης διεκήρυξε: «Δὲν γνωρίζετε ὅτι σεῖς εἶσθε ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ μέσα σας» *(Α' Πρὸς Κορινθίους 3:16)*. Καὶ ἐπίσης, «Σεῖς εἶσθε ὁ ναὸς τοῦ ζῶντος Θεοῦ». (*Β' Πρὸς Κορινθίους 6:16*).

Ὁ Χαφὶζ ἀπὸ τὸ Σιρὰζ ὁμίλησε μὲ τὶς ἴδιες ἐκφράσεις: «Ὁ σκοπὸς ποὺ πηγαίνω στὸν ναὸν ἢ στὸ τζαμὶ εἶναι νὰ ἑνωθῶ μαζί σου, ὦ, Κύριε. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ δὲν ὑπάρχει κανένας ἄλλος λόγος γι' αὐτό. Ἐπίσης ἰσχυρίσθη: «Μὴν λὲς πὼς ἡ *Κάαμπα* εἶναι καλύτερη ἀπὸ ἕνα ναό. Πραγματικῶς, μόνον αὐτὸς ὁ τόπος εἶναι ὁ καλύτερος ὅπου κανεὶς μπορεῖ νὰ μαρτυρήσῃ τὴν δόξαν τοῦ Ἀγαπημένου του».

Ὁ Γκουροὺ Γκομπὶν Σίνγκ, ὁ δέκατος Γκουροὺ τῶν Σίκς, τὸ θέτει σαφῶς ὡς ἑξῆς: «Δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορὰ μεταξὺ μιᾶς ντέρα καὶ ἑνὸς τζαμιοῦ, μεταξὺ τῆς *Πούχας* (Ἰνδικὸς τρόπος λατρείας) καὶ τοῦ *Ναμὰζ* (Μωαμεθανικὸς τρόπος προσευχῆς), ἀφοῦ καὶ τὰ δύο ἐξυπηρετοῦν τὸν ἴδιο σκοπό. Ὅλο τὸ ἀνθρώπινον γένος εἶναι ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἡ ἰδέα τῆς διαφορᾶς δὲν εἶναι παρὰ μῦθος. Ὁ ἴδιος Θεὸς ἐδημιούργησε τοὺς Ἀγγέλους καὶ τὰ πνεύματα, ὅπως ἐπίσης τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Ἰνδούς, καὶ ἐν γένει, τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων. Ἡ ἐξωτερικὴ ποικιλία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα φυσιολογικῶν συνθηκῶν ποὺ ἐπικρατοῦν στὰ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου. Ἐν τούτοις, ὅλοι τους εἶναι καμωμένοι μὲ τὸ ἴδιο χνάρι, μὲ ὅμοια μάτια, αὐτιά, σώματα καὶ ἡ φυσική τους κατασκευὴ εἶναι καμωμένη ἀπὸ τὰ πέντε στοιχεῖα τῆς φύσεως: γῆ, νερό, φωτιά, ἀέρα καὶ αἰθέρα. Ὁ *Ἀλλὰχ* τῶν Μωαμεθανῶν καὶ ὁ *Ἀλὲχ* τῶν Ἰνδῶν εἶναι ὀνόματα τῆς ἰδίας Ὀντότητος. Οἱ Πουράναι καὶ τὸ Κοράνι μιλοῦν γι' Αὐτὸν καὶ μόνον».

Πράγματι ὅλες οἱ θρησκεῖες ποὺ ὑπάρχουν ἐπὶ τῆς γῆς δείχνουν πρὸς τὴν ἴδια Πραγματικότητα. Σὲ ὅλες τὶς γραφὲς λέγεται ὅτι μία ἀναζήτησίς Του εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον δὲν ἔχει καμμία ἀξία, καὶ ὅτι μόνον διὰ μέσου τῆς Χάριτος ἑνὸς Διδασκάλου ἢ Γκουροὺ ὁ Κύριος φανερώνεται μέσα μας.

Ὅλοι οἱ τόποι λατρείας, ὁπουδήποτε καὶ ἐὰν αὐτοὶ εὑρίσκωνται, εἶναι καμωμένοι ἀπὸ νερὸ καὶ χῶμα. Ὅταν ὁ Θεὸς εἶναι Πανταχοῦ Παρών, ποιὰ ἡ ἀνάγκη νὰ Τὸν γυρεύῃ κανεὶς μόνον μέσα σὲ ναοὺς καὶ τζαμιά; Αὐτὸς εἶναι ἀκριβῶς μέσα μας, ναί, εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς μας καὶ ζοῦμε καὶ ἔχομε τὴν ὕπαρξίν μας σ' Αὐτόν. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ Ἀλήθεια ἀνατέλλει μόνον ὅταν ἕνας Ἅγιος Σάτ- Γκουροὺ (Διδάσκαλος τῆς Ἀληθείας) βοηθήσῃ εἰς τὸ νὰ τὴν φέρῃ πίσω σὲ μᾶς διαμέσου πραγματικῆς ἐμπειρίας.

«Ποῦ θὰ πάω, ὅταν βλέπω τὴν δόξα Του μέσα μου;
Ὁ νοῦς ἐμποτισμένος σ' Αὐτὸν δὲν ἔχει ταραχάς.
Μιὰ μέρα κατακυριευμένος, ἑτοίμασα μιὰ ἀρωματισμένη πίττα,
Καὶ ξεκίνησα γιὰ τὴν κατοικία τοῦ Βράχμα, ὅταν ὁ Διδάσκαλος μοῦ εἶπε ὅτι Αὐτὸς κατοικεῖ στὶς πτυχὲς τοῦ νοῦ.

"Οπου πηγαίνω, βλέπω σπίτια ἀπὸ νερὸ καὶ χῶμα
Καὶ ἐν τούτοις Σὲ βλέπω καθολοκληρίαν σὲ ὅλα τὰ πράγματα.
Σὲ ἐγύρεψα στὶς Βέδδες καὶ στὶς Πουράνες, καὶ ὅλες οἱ γραφὲς
ἐπαναλαμβάνουν τὰ ἴδια.
Γιατὶ νὰ περιπλανᾶμαι ἀλλοῦ ὅταν 'Εσὺ εἶσαι ἀκριβῶς ἐδῶ;
«Ὦ! Διδάσκαλε τῆς 'Αληθείας! θὰ ἤθελα νὰ γίνω ὁλοκαύ-
τωμα στὰ πόδια Σου,
Γιατὶ Σὺ μὲ ἔσωσες ἀπὸ ὅλες τὶς αὐταπάτες καὶ ἔσπασες
ὅλους τοὺς δεσμούς,
'Ο Ραμανὰντ ζεῖ τώρα καὶ ἀναπαύεται στὸν *Βράχμα*,
'Ο Λόγος τοῦ Διδασκάλου καίει σὲ στάχτη μυριάδες Κάρμα».
— *Μπάζαντ Ραμανὰντ* (Basant Ramanand)

'Ο Διδάσκαλος "Αρτζαν εἶπε: «Μερικοὶ Τὸν ὀνομάζουν *Ρὰμ* (Ram) καὶ μερικοὶ *Κοῦντα* (Khuda). Μερικοὶ Τὸν λέγουν *Γκοζάϊν* (Gosain) καὶ ἄλλοι 'Αλλὰχ (Allah). Αὐτὸς εἶναι ὁ *Κάαραν* (Kaaran) καὶ *Καρὶμ* (Karim) ἢ ὁ *Κίρπα Ντὰρ Ραχὶμ* (Kirpa Dhar Rahim). Αὐτὸς εἶναι ὁ Δημιουργὸς ποὺ ρίχνει φιλεύσπλαχνα βλέμματα σὲ ὅλο τὸ σύμπαν. Μερικοὶ πηγαίνουν νὰ λουσθοῦν στοὺς ἱεροὺς ποταμούς, ἐνῷ ἄλλοι πᾶνε γιὰ Haj (προσκύνημα στὴν Μέκκα). Μερικοὶ Τὸν προσκυνοῦν καὶ ἄλλοι σκύβουν τὸ κεφάλι σὲ σιωπηλὴ λατρεία. Μερικοὶ καταγίνονται μὲ τὴν μελέτη τῶν Βεδδῶν καὶ μερικοὶ διαβάζουν ἱερὰ βιβλία ἄλλων θρησκειῶν. Μερικοὶ φοροῦν ἄσπρα ἐνδύματα καὶ ἄλλοι τὴν γαλάζια στολή. "Αλλοι ὀνομάζονται 'Ινδοὶ καὶ ἄλλοι Τοῦρκοι. 'Αλλὰ ὤ, Νανάκ! ἐκεῖνος ποὺ γνώρισε τὴν Θέλησί Του (γινόμενος συνειδητὸς συνεργάτης Του) αὐτὸς μόνον μπορεῖ νὰ γνωρίζῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ» — *Ραμκάλι* (Ramkali) M.5.

'Η ἱερὰ γνῶσις τῶν 'Ινδῶν εἶναι γραμμένη στὰ Σανσκριτικὰ ἢ τὴν 'Ινδικὴ γλῶσσα, καὶ αὐτὴ τῶν Μωαμεθανῶν, στὰ 'Αραβικὰ ἢ Περσικά. 'Ο Διδάσκαλος Γρὰνθ Σαχὶμπ τῶν Σὶκς εἶναι στὴν Παντζάμπι ἐνῷ ἡ Βίβλος τῶν Χριστιανῶν στὴν 'Εβραϊκή, 'Ελληνική, Λατινικὴ καὶ 'Αγγλική. Οἱ διάφορες ἐκθέσεις, τὰ σχόλια καὶ κρίσεις αὐτῶν εἶναι σὲ διάφορες γλῶσσες ποὺ ἐσυνηθίζοντο κατὰ καιρούς. "Ολες αὐτὲς οἱ γραφές, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ γλῶσσα τους (γιατὶ ἡ γλῶσσα δὲν λογαριάζεται ἀπὸ

τὸν Θεό), ἁπλῶς ἐξυπηρετοῦν τὸν σκοπὸ τοῦ νὰ μᾶς δημιουργήσουν μία ἐπιθυμία, μία λαχτάρα, μία ὑπερεπιθυμία, μία νοσταλγία καὶ ἀγάπη γιὰ τὸν Θεό. Εἶναι τὰ μέσα καὶ ὄχι ὁ σκοπός, γιατὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἕνας Ἄγραφος Νόμος καὶ ἡ γλῶσσα Του εἶναι Ἀλάλητος. Εἶναι ὑπεράνω ὅλων τῶν γλωσσῶν, γιατὶ καμμιὰ δὲν μπορεῖ νὰ Τὸν φθάση. Καμμία ἰδιαίτερη γλῶσσα δὲν ἔχει εἰδικὴ ἀξία, γιατὶ εἶναι μόνον ἕνα μέσον ἐκφράσεως καὶ τίποτε ἄλλο, ἔτσι ὥστε κανεὶς μπορεῖ νὰ διηγῆται καὶ νὰ ἀκούῃ τὶς ἀγαπημένες ἱστορίες τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χαφὶζ γι' αὐτὸ μᾶς ὑποδεικνύει ὄμορφα:

«Ὦ, Χαφίζ! στὸ θέμα τῆς ἀγάπης, δὲν ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ Τουρκικῆς καὶ Ἀραβικῆς ἢ ἄλλων γλωσσῶν. Οἱ ἱστορίες τῆς ἀγάπης μποροῦν νὰ ἀφηγηθοῦν σὲ ὁποιαδήποτε γλῶσσα ἐσὺ γνωρίζεις».

Οἱ διάφοροι λαοὶ τῶν διαφόρων χωρῶν εἶναι ἀκριβῶς ὅπως τὰ πολλὰ παιδιὰ τοῦ ἰδίου Πατρὸς καὶ τὰ λουλούδια τοῦ ἰδίου κήπου ἂν καὶ προικισμένα μὲ διαφορετικὰ χρώματα καὶ εὐωδία. Ζῶντας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἰδίας Κυρίας Φύσεως καὶ κάτω ἀπὸ τὸ ἴδιο γαλάζιο στέγασμα, στριμώξαμε τοὺς ἑαυτούς μας μὲ τὶς ἀσήμαντες προκαταλήψεις καὶ τὴν κοντοθωριά μας σὲ διάφορες θρησκεῖες, αἱρέσεις, καὶ κανόνες. Θρησκεία, ὅπως ἡ λέξις κατὰ γράμμα σημαίνει, εἶναι ἕνας «Δρόμος-Πίσω» ἢ Ἐπανασύνδεσις μὲ τὴν Πηγή. Ἀντὶ νὰ μᾶς δώση ἐλευθερία, ἡ θρησκεία ὅπως ἡ παροιμιώδης «κουβέρτα-ἀρκοῦδα», μᾶς κράτησε στὴν σιδερένια λαβή της, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαφύγωμε.

Ἂς ἐξηγήσωμε τὴν παροιμιώδη ἔκφρασι «κουβέρτα-ἀρκοῦδα»: Μιὰ ἀρκοῦδα ἐκολυμβοῦσε σ' ἕνα ποτάμι, ὁπόταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ στεκόταν στὴν ὄχθη τὴν πῆρε γιὰ κουβέρτα καὶ πήδηξε μέσα στὸ νερὸ γιὰ νὰ τὴν φέρη ἔξω. Ἀλλὰ ὅταν τὴν ἔπιασε σφικτὰ καὶ ἀνεκάλυψε τὸ λάθος του, καὶ ἤθελε νὰ κολυμβήση πίσω, δὲν μποροῦσε, γιατὶ ἡ ἀρκοῦδα τὸν εἶχε πιάσει σφικτὰ στὴ δυνατὴ λαβή της καὶ δὲν τὸν ἄφηνε νὰ πάῃ πίσω. Ἐκεῖνοι ποὺ ἐστέκοντο στὴν ὄχθη τοῦ ρυακιοῦ τοῦ εἶπαν νὰ γυρίση πίσω. Αὐτὸς ἀπήντησε, πὼς θὰ ἤθελε νὰ πάῃ πίσω ἀλλὰ ἡ κουβέρτα-ἀρκοῦδα δὲν τὸν ἄφηνε νὰ φύγη. Αὐτὴ εἶναι συνήθως ἡ κατάστασις στὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι παρασύρονται σήμερα. Οἱ ἀφυπνισθέν-

τες ἐπαναστατοῦν σ' αὐτὴν τὴν λυπηρὴ κατάστασιν τῶν πραγμάτων. Ὅταν καὶ τὸ τζαμὶ καὶ ὁ ναός, ἀποτελοῦν τὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι φωτισμένα ἀπὸ τὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ, γιατί νὰ ὑπάρχη τόσο μεγάλη ἐνόχλησις γι' αὐτά;

Ὁ σκοπὸς τῆς λατρείας σὲ ἕνα ναὸ ἢ σὲ ἕνα τζαμί, ἢ σὲ ὁποιοδήποτε ἄλλον θρησκευτικὸν τόπο, εἶναι νὰ βρῆ κανεὶς τὸν ἴδιο Ἀγαπημένο. Ὅταν, παρ' ὅλες τὶς φαινομενικὲς διαφορὲς στὴν ὄψι, τὸ χρῶμα, καὶ τὸ σχῆμα, δυὸ πέτρες, ἐὰν τριφθοῦν μαζί, παράγουν τοὺς ἴδιους σπινθῆρες, εἶναι παράξενο τὸ ὅτι δύο λάτραι, διαφορετικοῦ τύπου λατρείας ἀποτυγχάνουν στὸ νὰ ἔχουν τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα. Εἶναι ἁπλῶς γιατὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο δὲν ἔχει καταλάβει τὴν πραγματικὴ λατρεία.

Ὅλες οἱ θρησκεῖες ἔχουν ὡς ἰδανικό τους, τὴν αὐτογνωσία καὶ τὴν Θεογνωσία, ἀλλὰ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἰδικῆς του θρησκείας, καθένας, οἱ *Βραχμᾶνοι* καὶ οἱ *Σέχαι* (οἱ θρησκευτκιὲς κεφαλὲς τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Μωαμεθανῶν) καὶ οἱ κεφαλὲς τῶν ἄλλων αἱρέσεων — ὅλοι διακηρύττουν μῖσος καὶ κακοβουλία ὁ ἕνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου.

Ὁ θεσμὸς τῶν πληρωμένων ἱεροκηρύκων ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἔχει μετατρέψει τὰ θρησκευτικὰ κέντρα σὲ ἐμποριοποιηθεῖσες ἀγορές, μὲ προμήθεια γιὰ ἐμπόριο τὴν ψευτιά, τὴν ὑποκρισία καὶ τὴν ἀπάτη. Ἡ ἀλήθεια, ἡ πίστις καὶ ἡ ἀφοσίωσις ἔχουν ἐξαφανισθῆ ἀπὸ αὐτάς. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον, οἱ ἀληθινοὶ λάτραι τοῦ Θεοῦ ἀποχωρίζονται ἀπὸ μιὰ τέτοια τρομερὴ κατάστασι τῶν πραγμάτων.

Ὁ Μπούλεχ Σὰχ (Bulleh Shah) μὲ πάθος περιγράφει τὴν λυπηρὰ αὐτὴ κατάστασι τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοῦ καιροῦ του ὡς ἑξῆς: «Οἱ Dharmshalas (οἱ τόποι λατρείας) προσφέρονται ὡς ἀποθῆκαι ἐμπορίου γιὰ τοὺς ἀπατεῶνας, καὶ τὰ Thakur Dwaras (τὰ σπίτια τοῦ Θεοῦ) ὡς σπίτια γιὰ τοὺς κακούργους δολοφόνους καὶ τοὺς κατεργαρέους. Τὰ τζαμιὰ στεγάζουν ἄσπλαχνους χασάπηδες, ἐνῷ οἱ ἀληθινοὶ λάτραι τοῦ Θεοῦ μένουν ἀμέτοχοι σὲ ὅλα αὐτά».

Οἱ σπόροι τῆς ἐχθρότητος καὶ τοῦ μίσους μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἔχουν σπαρθῆ ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι θύματα τελείας ἀγνοίας. Ὅπως τὴν Πανδώρα, δὲν

γνωρίζουν τὶ κακὸν διαχύουν στὸν κόσμο μὲ τὶς ἀπερίσκεπτες ἐκφράσεις τους. Τέτοια πρόσωπα τιτλοφοροῦνται στὶς γραφὲς ὡς *Μανμοὺκ* (Manmukh), ἢ ἀντιπρόσωποι τοῦ μυαλοῦ, γιατὶ κάνουν πράγματα ἀπερίσκεπτα καὶ οἱ πράξεις τους εἶναι ὅλες μουσκεμένες καὶ ἐμποτισμένες μὲ ἐγωϊστικὴ ἀπληστία. Οἱ γλῶσσες τους σείονται, ἀνοίγοντας βαθειὰ χάσματα δεξιὰ καὶ ἀριστερά, στὰ πολὺ ζωτικὰ θέματα τοῦ κόσμου, καὶ χύνοντας δηλητήριο στὰ βάθη τοῦ μυαλοῦ του. Ὁποιοσδήποτε ἔρθη σὲ ἐπαφὴ μαζί τους καὶ πίη ἀπὸ τὰ λόγια τους, ὄχι μόνον κολλᾶ τὴν μολυσματικὴ ἐπιδημία τῆς διαφωνίας καὶ δυσαρμονίας, ἀλλὰ διψᾶ καὶ γιὰ αἷμα τῶν ἰδίων του συγγενῶν. Οἱ Μωαμεθανοὶ ὀνομάζουν τὰ τέτοιου εἴδους πρόσωπα *Καφὶρς* (Kafirs) (αἱρετικούς).

Ὁ μοναδικὸς σκοπὸς αὐτῶν τῶν Manmukhs (σκλάβων τοῦ μυαλοῦ) ἢ Kafirs (αἱρετικῶν) εἶναι νὰ ἑλκύσουν τὴν εὔνοιαν τῆς φήμης, καὶ τοῦ ὀνόματος, νὰ ποδοπατήσουν τὰ νόμιμα δίκαια τῶν ἄλλων, ἀποβλέποντας στὸ νὰ μαζέψουν γιὰ τοὺς ἑαυτούς τους παράνομα κέρδη, καὶ νὰ ἀποκτήσουν ψωροπαράδες καὶ δύναμι τὰ ὁποῖα πραγματικῶς δὲν τοὺς ἀνήκουν.

Ἀντιθέτως στοὺς *Μάνμουκς* ἢ *Καφίρς*, εἶναι οἱ *Γκούρμουκς* (Gurmukhs) (ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Γκουρού). Εἶναι τὰ πρωτότυπα τῆς φιλανθρωπίας καὶ οἱ δεξαμενὲς τῆς ἀγάπης, ποὺ χύνουν τριγύρω στοὺς συνανθρώπους τους τὸ ἀγαθοεργὸν φῶς τῆς ἀγάπης. Ἀναγνωρίζουν τὴν κατ' οὐσίαν ἑνότητα ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, συνυφασμένη καθὼς εἶναι στὴν ριζικὴ αἰτία ὅλων, τὸν Θεόν. Ὁ Ἰσλαμισμὸς ἀποκαλεῖ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους *«Μόμινς»* (Momins). «Αὐτοὶ ἔχουν σεβασμὸ καὶ ἐκτίμησι ὄχι μόνον γιὰ τὸν Προφήτη τοῦ Ἰσλὰμ ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς προφήτας ὅλων τῶν ἄλλων θρησκειῶν τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ἔχουν ἀναφερθῆ στὸ Κοράνιο, καθὼς ἐπίσης καὶ γι' αὐτοὺς τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἔχουν ἀναφερθῆ. Βλέπουν τὸν οὐσιώδη ὁμοιοποιοῦντα σύνδεσμον ποὺ διαπερνᾶ ὅλους καὶ δὲν κυττάζουν τὶς φαινομενικὲς διαφορὲς στὰ ἐπουσιώδη».

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Αὐτὲς εἶναι κοινὲς σὲ ὅλες τὶς θρησκεῖες καὶ δείχνουν τὸν ἴδιον δρόμον.

Οἱ θρησκευτικὲς ἀλήθειες, εἴτε κοινωνικές, εἴτε ἠθικὲς ἢ πνευματικὲς ἔχουν ἕνα κοινὸν ἰδανικὸ καὶ ἕνα κοινὸ σκοπό. Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔπρεπε νὰ διάγῃ μιὰν ἠθικὴ ζωή, νὰ ἐξυπηρετῇ τὴν ἀνθρωπότητα, νὰ βοηθῇ ὅλους τοὺς ἄλλους σ' αὐτὴ τὴ γήϊνη προσωρινὴ διαμονή, καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ κατόπιν νὰ ἀναπτύξῃ Θεογνωσία καὶ Θεϊκὴ συνείδησι ποὺ ὁδηγεῖ τελικὰ στὴν Θεότητα. Ἡ λέξις θρησκεία (religion) ὅπως δείχνει ἡ ὁρολογία, εἶναι μιὰ μεγάλη συνδέουσα δύναμις ποὺ ἐπανασυνδέει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν Δημιουργό του, τὸν Ὁποῖον αὐτός, μὲ τὴν παντελῆ ἀπορρόφησί του στὶς κοσμικὲς ὑποθέσεις τῆς ζωῆς, ἔχει ἐντελῶς ξεχάσει ἔχοντας ταυτισθῆ μὲ τὸν κόσμον. Ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ πρὸς τὸν Θεόν, καθὼς καὶ πίστις εἰς τὸν Θεὸν καὶ ζωντανὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸν *«ἐν δράσει Θεὸν»* ἢ τὸ *«Ἅγιον Πνεῦμα»*, «Ekankar» ἢ τὸν *«Λόγον»*, εἶναι ἡ παγκόσμια θρησκεία ποὺ ἔχει δοθῆ στὸν κόσμον ἀπὸ τοὺς ἁγίους ἀπὸ ἐποχὴ σὲ ἐποχή. Εἶναι αἰωνία καὶ δὲν ἀλλάζει σὲ ὅλους τοὺς καιρούς.

Ὅλες οἱ γραφές, σὲ ὅλον τὸν κόσμον, διδάσκουν τὸ ἴδιον πρᾶγμα, δηλαδή, ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ἀπασχολῆται μὲ καλὲς καὶ εὐσεβεῖς πράξεις, νὰ ἁδράξῃ τὴν εὐκαρία ποὺ ἔχει τὴν σωτήριο χορδὴ τῆς ζωῆς μέσα του καί, ἱππεύοντας στὸ Ἡχητικὸ-ρεῦμα, νὰ φθάσῃ στὸ σπίτι τοῦ Πατρός του. Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἰδανικὸ καὶ πρέπει κανεὶς νὰ Τὸν λατρεύῃ μὲ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι, καὶ οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἐξυπηρετοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον μὲ ἀγάπη. Ὁ Ἅγιος Παῦλος πάντοτε προέτρεπε τὴν ἀνθρωπότητα: «Μὲ ἀγάπη ὑπηρετεῖτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον». Οἱ Βέδδες μᾶς λέγουν νὰ ἐνθυμούμεθα καὶ νὰ λατρεύωμε τὸν Θεὸ σὲ συναθροίσεις (Atharv Veda 3:30-5). Δὲν ὑπάρχει ἀνώτερη ἀρετὴ ἀπὸ τὸ νὰ ἔχῃ κανεὶς σταθερὰ πίστι στὸν Θεό, νὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὸν θεῖον Του Λόγον καὶ νὰ προσφέρῃ μὲ ἀγάπη ὑπηρεσία στὴν δημιουργία Του. Αὐτό, πράγματι, εἶναι ἡ ἀληθινὴ καὶ ἡ παγκόσμια θρησκεία, κοινὴ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, αἰωνία καὶ ἀναλλοίωτη.

Ὁ Διδάσκαλος Ἀρτζὰν (Arjan) ὁμιλῶντας γιὰ τὴν ὑψηλοτέρα καὶ ἱεροτέρα Ἀλήθεια στὸν πυρῆνα ὅλων τῶν θρησκειῶν, ἀναφέρει τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴν «Shabd Dhun», τὴν *Ἠχητικὴ Ἀρχήν*, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρωταρχικὴ ἐκδήλωσις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀναίτιος Αἰτία ὅλης τῆς δημιουργίας.

«Τὸ ὑψηλότερον καὶ τὸ ἱερώτερον σὲ ὅλες τὶς θρησκεῖες ὁρίζει ἐπικοινωνία μὲ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ καλὲς πράξεις».

— *Γκάουρι* (Gauri) M.5.

«Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη ἀρετὴ ἀπὸ τοῦ νὰ ψάλλη κανεὶς στὸν Κύριον (τὴν Θεία Μελωδία) καὶ νὰ συναναστρέφεται τοὺς ἐκλεκτούς Του.

Ὦ, Νανάκ! αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ τὰ παίρνει κανεὶς μόνον κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ὑψίστου καὶ ὄχι ἀλλοιῶς».

— *Σορὰθ* (Sorath) M.5.

Ἦταν γι' αὐτὸν τὸν λόγον ποὺ ὁ Γκουροὺ Ἀρτζὰν (Guru Arjan) ὅταν συνέλεγε τὶς ἱερὲς γραφὲς τῶν Σὶκς (Sikhs), τὸ Γκρὰνθ Σαχὶμπ (Granth Sahib) συμπεριέλαβε τὰ ρηθέντα διαφόρων Διδασκάλων τῆς Ἀληθείας — Ἰνδῶν, Μωαμεθανῶν καὶ τῶν Σὶκς — χωρὶς νὰ ἐνδιαφέρεται ἐὰν τὸ ἐπάγγελμα ποὺ ἐξασκοῦσαν στὴ ζωὴ ἦταν ἀνώτερο ἢ κατώτερο. Μέσα σ' αὐτὸ εὑρίσκομε τὰ ρηθέντα τοῦ Ἁγίου Καμπὶρ (ὑφαντὴς τὸ ἐπάγγελμα) τοῦ Νὰμ Ντὲβ (Nam Dev) (τυπογράφου ὑφασμάτων) τοῦ Ραβὶ Ντὰς (Ravi Das) (χαλιβδοποιοῦ) τοῦ Ντχάνα Ζὰτ (Dhanna Jat) τοῦ Μπάμπα Φαρὶντ (Baba Farid) (Μωαμεθανοῦ) καὶ ἄλλων ἀπὸ τὴν τάξι τῶν Κσατρίγια (Khshatriya). Τέτοιες θεῖες ψυχὲς ἔρχονται στὸν κόσμο, ἀνεμπόδιστες καὶ ἐλεύθερες, μὲ μιὰ εἰδικὴ ἀποστολή, τὴν παροχὴ τῆς Σωτηρίου Χάριτος τοῦ Κυρίου σ' αὐτοὺς ποὺ τοὺς ἀκοῦν καὶ ἀκολουθοῦν τὶς διδασκαλίες τους. Εἶναι μία θετικὴ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Πραγματικότης εἶναι μία, ἂν καὶ ὀνομάσθηκε διαφορετικῶς ἀπὸ διαφόρους σοφοὺς σὲ διαφορετικοὺς τόπους καὶ σὲ διαφορετικοὺς χρόνους. Τέτοιοι Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας, ὁποτεδήποτε καὶ ὁπουδήποτε-ἐμφανίζονται στὸ προσκήνιον τῆς ζωῆς, μεταδίδουν στὴν πλανώμενη ἀνθρωπότητα μαθήματα φιλανθρωπίας καὶ θεοσεβείας καὶ ἐνσταλάζουν στοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ὑπεράνω ὅλων τοὺς βάζουν στὸ Μονοπάτι ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὸν Θεόν. Αὐτοὶ ἐμποτισμένοι μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀπολυτρωμένοι τῶν δογμάτων καὶ προσπαθοῦν νὰ ἀπελευθερώσουν τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τοὺς ἑρμητικῶς κλειστοὺς καὶ στενοὺς περιορισμοὺς τῶν ἀπολιθωμένων θρησκειῶν καὶ θρησκευ-

τικῶν πεποιθήσεων, οὕτως ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ λουσθοῦν στὸ ὑπέρλαμπρον φῶς τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ψάλλουν τὴν δόξαν Του.

Οἱ Ἅγιοι ἐνδιαφέρονται καὶ φροντίζουν γιὰ τὶς ψυχὲς καὶ ὄχι γιὰ τὸ ἔνδυμα τοῦ σώματος, μὲ τὰ διάφορα ἐνσημά του τῶν θρησκευτικῶν αἱρέσεων. Προσπαθοῦν νὰ σχηματίσουν καὶ νὰ θεμελιώσουν τὴν ἀδελφότητα τῶν ἀνθρώπων καὶ μᾶς λέγουν γιὰ «Τὸν Τρόπο Ἐξόδου» ἀπὸ τὸ σῶμα, διὰ τῆς μεθόδου τῆς «Ἀποχωρήσεως τῆς ψυχῆς», καὶ «Τὸν Τρόπον Εἰσόδου» στὸν πνευματικὸ κόσμο τοῦ ὑπερπέραν, διὰ μέσου τῆς ἐπαφῆς μὲ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἢ Naam. Ἔρχονται νὰ ἑνώσουν τὶς ἀτομικὲς ψυχὲς μὲ τὸν Θεὸ καὶ ὄχι νὰ διαρρήξουν αὐτὸν τὸν σύνδεσμον ὁπουδήποτε ἤδη αὐτὸς ὑπάρχει.

Ὁ μοναδικὸς σκοπός τους εἶναι νὰ ἑνώσουν ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα μὲ τοὺς μετάξινους δεσμοὺς τῆς ἀγάπης καὶ ὄχι νὰ δημιουργήσουν σχίσματα καὶ χωρισμούς. Ὁ Μαουλάνα Ροῦμι μᾶς λέγει ὅτι ὁ Θεός, μιλώντας στὸν Μωϋσῆν, τὸν ἐπέπληξε μὲ τὰ ἑξῆς λόγια:

«Σὲ στέλνω στὸν κόσμο γιὰ νὰ ἑνώσης τοὺς ἀνθρώπους μὲ Μένα
Καὶ ὄχι νὰ ὁδηγήσης ἔξω ἀπὸ τὸν δρόμον αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἤδη ἑνωμένοι μὲ Μένα».

Κανένας θρησκευτικὸς φραγμὸς δὲν ἐμποδίζει τὸν δρόμο τῶν Θεανθρώπων. Χρησιμεύουν ὡς φάροι μέσα στὴν τρικυμιώδη θάλασσα τῆς ζωῆς. Ἀληθινὰ ἔχουν ἀγάπη γιὰ ὅλες τὶς θρησκεῖες καὶ πράγματι δίδουν ζωὴ καὶ φῶς σὲ ὅλες αὐτές, χωρὶς τὰ ὁποῖα βαθμηδόν, μὲ τὴν διέλευσιν τοῦ χρόνου, ναρκώνονται, ἀμαυρώνονται καὶ γίνονται χωρὶς ζωὴ ὅπως ἕνα σῶμα χωρὶς τὸ ζωογόνο Πνεῦμα.

Ὁ Γκουροὺ Νανάκ, παραδείγματος χάρι, ἐπῆγε γιὰ προσκύνημα στὴν μακρινὴ Μέκκα στὴν Ἀραβία, στὴν Sangladip ἢ Κεϋλάνη, στὸν Νότον, καὶ στὴν Μποῦρμα καὶ Κίνα στὴν Ἀνατολή. Ἔδωσε τὴν ὠφέλεια τῶν διδαγμάτων του παντοῦ στὸν κόσμο, τὸ ἴδιο ὅπως καὶ στοὺς Ἰνδοὺς στὸ Μπενάρες καὶ Hardwar, τοὺς ἱεροὺς τόπους τῶν Ἰνδῶν. Ἔφερε τὸ ἴδιο μήνυμα τῆς Πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων σὲ ὅλους τοὺς

τόπους. Οἱ Θεάνθρωποι ἀγαποῦν ὅλους τοὺς ἁγίους, παρελθόντας καὶ τωρινούς, ἀνεξαρτήτου πίστεως καὶ χρώματος. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν μεθύσει ἀπὸ Θεὸ κάθονται μαζὶ σὰν πότες στὴν ταβέρνα τοῦ Θεοῦ. Ὑπῆρξε μιὰ ἀδελφικὴ συγγένεια μεταξὺ τοῦ Γκουροὺ Ἀρτζὰν (Guru Arjan) τοῦ Χάζρατ Μίαν Μὶρ (Hazrat Mian Mir) καὶ τοῦ Μπαγκὰτ Τσχάτζου (Bhagat Chhajju). Ὁ Γκουροὺ Χὰρ Γκομπὶντ (Guru Har Gobind) ἔκανε ἕνα τζαμὶ ὡς τόπον λατρείας γιὰ τοὺς Μουσουλμάνους. Ὁ Γκουροὺ Γκομπὶντ Σὶνγκ (Guru Gobind Singh) εἶχε ἴση ἀγάπη γιὰ τοὺς Ἰνδούς, τοὺς Μουσουλμάνους καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων. Ὅταν περιορίσθηκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους στὴν πεδιάδα τοῦ Ματσχιουάρα (Machhiwara) ἦταν οἱ Μουσουλμᾶνοι ποὺ τὸν ἐβοήθησαν νὰ διαφύγῃ ἀπὸ τὸ δυσάρεστον ἀδιέξοδον καὶ τοῦ ἔσωσαν τὴν ζωή. Ὁ Μπάϊ Κανάχια Σὶνγκ (Bhai Kanahya Singh) ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀπαδούς του, ἐτροφοδότησε μὲ πόσιμο νερὸ καὶ περιποιήθηκε τὸ ἴδιο τοὺς πληγωμένους Μουσουλμάνους καὶ τοὺς Ἰνδοὺς στρατιώτας στὸ πεδίον τῆς μάχης. Ὅταν ἐκατηγορήθη ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς Σὶκς γιὰ τὴν προβαλλομένη ὡς προδοτικὴ συμπεριφορά του, εἶπε στὸν Διδάσκαλον ὅτι καθὼς περιτριγύριζε στὸ πεδίον μὲ τὸ φλασκί του γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς διψασμένους καὶ τοὺς θνήσκοντας, διεπίστωσε μέσα σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τὸ ἴδιο φῶς ὅπως ἐκεῖνο ποὺ ἦτο μέσα στὸν Διδάσκαλον. Ὁ Γκουροὺ τὸν ηὐλόγησε γι' αὐτό, γιατὶ εἶχε ὀρθῶς ἀπορροφήσει τὰ διδάγματά του.

«Ὅταν μιὰ φορὰ διασκορπισθῇ ἡ ἄγνοια, ὅλες οἱ διακρίσεις μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Μουσουλμάνων, καὶ πράγματι μεταξὺ ὅλων τῶν αἱρετικῶν ἀνθρώπων, διαλύονται καὶ χάνονται σὰν σαπουνόφουσκες».

— *Γκουροὺ Γκομπὶντ Σίνγκ* (Guru Gobind Singh)

Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ὑπόστρωμα καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς σὲ ὅλη τὴ δημιουργία — ἀκόμη καὶ τῶν αἱρετικῶν καὶ τῶν δυσπίστων. Ὅπως Αὐτὸς ἀγαπᾶ ὅλους, ἔτσι καὶ οἱ ἅγιοι ποὺ εἶναι βαμμένοι στὸ ἴδιόν Του χρῶμα. Μιὰ φορὰ ὁ Μωϋσῆς γευματίζοντας μὲ κάποιον ἄλλον, αἰσθάνθηκε ἕνα δυνατὸ κτύπημα στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς του ὅταν εἶδε ὅτι ὁ σύντροφός του δὲν εἶχε προσευχηθῆ πρὶν νὰ

ἀρχίση τὸ φαγητό, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τὸν ἐπέπληξε, γιατὶ δὲν τοῦ ἔπεφτε λόγος νὰ εἶναι δυσαρεστημένος μὲ κάποιον, τὸν ὁποῖον 'Εκεῖνος (ὁ Θεὸς) μὲ τὴν ἀπεριόριστη εὐσπλαχνία του εἶχε προμηθεύσει μὲ φαγητόν. Τέτοιοι Διδάσκαλοι τῆς 'Αληθείας ἔχουν μεγάλη καὶ ἀπεριόριστη ἀγάπη γιὰ τὸν καθένα καὶ γιὰ ὅλους, ἀδιάφορον ἐὰν μερικοὶ εἶναι οἱ χειρότεροι τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ οἱ περισσότερον περιφρονούμενοι καὶ μισούμενοι τῆς κοινωνίας. Κανένας ἄνθρωπος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὀνομάση τὸν Θεὸν ὡς Πατέρα, παρὰ μόνον ἐὰν εἶναι ἕτοιμος νὰ ἀγαπᾶ τοὺς συνανθρώπους του σὰν ἀδελφούς του. Ὅλη ἡ ζωὴ ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν ἰδικήν Του, ὁπόταν δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη διάκρισις μεταξὺ ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων, πιστῶν καὶ αἱρετικῶν. Ἕνας μπορεῖ νὰ μὴν γνωρίζη τὸν Πατέρα, αὐτὸ εἶναι ἄλλο θέμα, ἀλλὰ ἔχει γεννηθῆ ἀπὸ τὸν Πατέρα καὶ αὐτὸ εἶναι ὅλο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει κανεὶς νὰ γνωρίζη καὶ νὰ πράττη βάσει αὐτοῦ.

ΤΟΠΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΝ

Οἱ Διάφοροι Τύποι των καὶ αἱ 'Αξίαι των.

Οἱ ἱεροτελεστίες καὶ οἱ τελετουργίες καθὼς καὶ οἱ τύποι καὶ οἱ τελετὲς παίζουν ἕνα ὁλόκληρο μέρος σὲ κάθε θρησκεία. Οἱ διαφορὲς στὶς ἱεροτελεστίες καὶ τὶς τελετουργίες καὶ στοὺς τύπους καὶ τὶς τελετὲς τῶν διαφόρων θρησκειῶν ἔχουν καθορισθῆ ἐξ αἰτίας διαφόρων αἰτιῶν ὅπως: κλιματολογικὲς συνθῆκες ποὺ ἐπικρατοῦν σὲ διάφορες χῶρες καὶ ὁ τρόπος ζωῆς τῶν κατοίκων. Ἄς πάρωμε, παραδείγματος χάρι, τὴν περίπτωσι τῆς 'Αραβίας. Εἶναι μία ἔρημος χώρα. 'Εξ αἰτίας τῆς ἐλλείψεως τοῦ νεροῦ θεωρεῖται ἀρκετὸ ἀπὸ ἕνα Ἄραβα νὰ πλύνη μόνον τὰ πόδια, τὰ χέρια, καὶ τὸ πρόσωπό του πρὶν νὰ προσευχηθῆ· καὶ ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει καθόλου νερό, μπορεῖ νὰ τὰ καθαρίση μὲ ἄμμο, ἡ ἱεροτελεστία εἶναι γνωστὴ τεχνικῶς ὡς *Ταγιαμοὺμ* (Tayamum). 'Ομοίως, στὸ Μπίκανερ, ἕνα ἄλλο ἔρημο μέρος, στὶς 'Ινδίες, ποὺ ὑπάρχει ἔλλειψις νεροῦ, πιστεύεται γενικὰ ὅτι ἐὰν κάποιος χρησιμοποιήση περισσότερο ἀπὸ δέκα λίτρες νερὸ σὲ μιὰ μέρα, θὰ ἔχη νὰ δώση λογαριασμὸ στὸν Θεὸ γιὰ τὴν ὑπερβολή του.

Στὴν ὑπόλοιπη 'Ινδία καὶ σὲ ἄλλους τόπους, ὅπου ὑπάρχει ἀφθονία νεροῦ, κανεὶς δὲν κάθεται γιὰ διαλογισμὸν χωρὶς νὰ κάνη ὁλόκληρο λουτρό, ὅσο χαίρεται ἡ ψυχή του. 'Επίσης, στὴν Δύσι, ὁ κόσμος μπορεῖ νὰ εἰσέλθη στὶς ἐκκλησίες καὶ νὰ παρακολουθήση τὶς λειτουργίες μὲ ἀκάλυπτο κεφάλι, ἀλλὰ φορῶντας ὑποδήματα. Στὴ 'Ανατολή, εἶναι ἐντελῶς τὸ ἀντίθετον. Ἕνας 'Ανατολίτης δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ εἰσέλθη σὲ ἕνα ναὸ ἢ ἕνα Γκουρντουάρα (Gurdwara) καὶ νὰ παρακολουθήση τὴν λειτουργία παρὰ μόνον ἐὰν εἶχε σκεπασμένο τὸ κεφάλι του καὶ γυμνοὺς τοὺς πόδας του. Ὁ σκοπὸς σὲ κάθε περίπτωσι εἶναι βεβαίως ὁ ἴδιος — τὸ νὰ κρατήση κανεὶς μιὰ στάσι σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας γιὰ τοὺς ἱεροὺς χώρους. Διαφορετικοὶ τρόποι λατρείας ἔχουν υἱοθετηθῆ σὲ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου ἐξ αἰτίας τῶν διαφορετικῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν, ὅπως τὸ ψυχρὸ κλῖμα τῆς Δύσεως καὶ τὸ θερμὸ κλῖμα τῆς 'Ανατολῆς.

Ὅλες οἱ ἱεροτελεστίες καὶ οἱ τελετουργίες εἶναι σχετικὲς μὲ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα καὶ ἀποτελοῦν λίγο-πολὺ μέρος τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς. Ὁ τελικὸς σκοπὸς σὲ κάθε περίπτωσι εἶναι τὸ νὰ ἐξασφαλισθῆ καθαριότης καὶ ἐνημερότης ἀφ' ἑνός, καὶ σεβασμία στάσις ἀφ' ἑτέρου, προτοῦ νὰ ὑπάγη κανεὶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἐξωτερικοὶ τύποι ποὺ θὰ ἠδύνατο κανεὶς νὰ υἱοθετήση γιὰ νὰ ἐκτελέση τὸν σκοπὸ εἶναι ἐπουσιώδεις γιὰ τὸν Θεόν. 'Αγαπᾶ τὰ πλάσματά Του ἀσχέτως τοῦ πῶς καὶ μὲ ποῖον τρόπον ἔρχονται πρὸς Αὐτόν, ἀκριβῶς ὅπως καὶ κάθε γήϊνος πατέρας θὰ ἀγαποῦσε τὰ παιδιά του εἴτε πλούσια ἐνδεδυμένα εἴτε μὲ ράκη.

Νά, ἡ ἐρώτησις ποὺ φυσικῶς γεννᾶται: Ὅταν ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ παγκόσμια θρησκεία δι' ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα, πῶς ἔφθασε τὸ ἀνθρώπινον γένος νὰ εἶναι διηρημένον σὲ τόσο πολλὰ αἱρετικὰ καὶ ἑρμητικῶς κλειστὰ διαμερίσματα, παρὰ τὰς θεμελιώδεις ἑνότητας ὅλων τῶν θρησκειῶν; Αὐτὸς ὁ ἀποχωρισμὸς σὲ τμήματα ὀφείλεται στὶς διαφορὲς στὰ ἄρθρα τῆς πίστεως τὰ ὁποῖα μὲ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου γίνονται αὐστηρὰ καὶ ἀνελαστικά.

Ὅταν ὁ Γκουροὺ Νανὰκ πῆγε στὴν Μέκκα καὶ διεκήρυξε τὴν λατρείαν τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, οἱ Μουσουλμᾶνοι ὁμολόγησαν ὅτι δὲν ὑπῆρχε διαφορὰ μεταξὺ τῶν διδαγμάτων τους καὶ αὐτῶν

τοῦ 'Ισλάμ. 'Ο Γκουρού Νανὰκ τότε τοὺς ἐξήγησε ὅτι τὰ διδάγματά του συγκεντρώνονται γύρω ἀπὸ τὴν «'Απόλυτον Ταυτότητα», ἐνῷ τὰ ἰδικά τους εἶναι περιφραγμένα μὲ περιορισμοὺς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τῆς «Σχετικῆς Ταυτότητος» μόνον. Εἶπε, πὼς ὁ Θεὸς ἔστειλε κατὰ καιροὺς στὸν κόσμο, ἀμέτρητους προφήτας καὶ Διδασκάλους τῆς 'Αληθείας γιὰ νὰ ὁδηγήσουν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ στέλνῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον. 'Ο νόμος ζητήσεως καὶ ἐφοδιασμοῦ ἦτο ἐν λειτουργίᾳ πάντοτε στὴν Φύσιν, καθὼς καὶ στὸν ἄνθρωπον, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν περιορισμοὶ στὴν δύναμι τοῦ Θεοῦ νὰ στέλνῃ μεσάζοντας καὶ συμβιβαστὰς εἰς τὸν κόσμον. 'Ομοίως, κατ' ἐποχὰς καὶ σὲ διαφορετικοὺς τόπους καὶ χῶρες, ἀνέβλησαν ἱερὲς γνώσεις καὶ γραφὲς ὅπως οἱ Βέδδες, τὸ Κοράνιον καὶ ἡ Βίβλος, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ποτὲ τέλος σ' αὐτές.

'Ο Θεὸς εἶναι 'Απεριόριστος καὶ ὁ ἄνθρωπος ὡς περιορισμένον ὂν πιθανῶς δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίζῃ τὸν σκοπόν Του καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς Θελήσεώς Του, οὔτε μπορεῖ νὰ ὑμνήσῃ ἐπαρκῶς τὶς ἀπεριόριστες ἰδότητές Του. "Οσον περισσότερον προχωρεῖ κανεὶς πρὸς 'Εκεῖνον, τόσον περισσότερον μεγαλώνει κανεὶς στὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον Του — πολὺ βαθὺ γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀντίληψι νὰ διεισδύσῃ καὶ νὰ Τὸν καταλάβῃ. "Ενα ψάρι ποὺ ζῇ στὸν ὠκεανὸ δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίζῃ τὸ βάθος καὶ τὴν ἔκτασι τοῦ ὠκεανοῦ.

«'Εσὺ εἶσαι ἕνας παντογνώστης ὠκεανός, καὶ ἐγώ, μιὰ τιποτένια γαρίδα, δὲν μπορῶ νὰ ὑμνήσω τὴν ἀπεραντοσύνη Σου».
— *Σρὶ Ρὰγκ* M.I. (Sri Rag).

'Ο Θεὸς εἶναι 'Απεριόριστος καὶ ὅλες οἱ περιορισμένες ἰδέες ποὺ μποροῦν νὰ Τὸν χαρακτηρίσουν εἶναι, στὴν πραγματικότητα, ἀντιφάσεις ἐκφράσεων — ἀφοῦ οἱ δύο ἔννοιες εἶναι τελείως ἀσυμβίβαστες μεταξύ τους. Αὐτὸς ἐδημιούργησε ἀπειράριθμους *Βράχμας* (Brahmas), *Βίσνους* (Vishnus), *Σίβας* (Shivas), *Γκόρακς* (Gorakhs) καὶ *Νὰθς* (Naths), *Ράμας* (Ramas) καὶ *Κρίσνας* (Krishnas), *Βοῦδδας* (Buddas), *Χριστοὺς* (Christs) καὶ *Μωάμεθς* (Mohammeds). "Ολοι τους ἦταν οἱ λαμπαδηφόροι τοῦ φωτός Του, καὶ ἀκόμη περισσότεροι θὰ ἔλθουν, ἀνά-

λογα μὲ τὶς ἀνάγκες καὶ τὰ χρειώδη τῆς ἐποχῆς. Ὁ ἄνθρωπος ὢν περιορισμένος δὲν μπορεῖ πιθανῶς νὰ γνωρίζη τὸν Ἀπεριόριστον καὶ τοὺς ἀνεξερεύνητους τρόπους Του μὲ τοὺς ὁποίους Αὐτὸς ἐκπληροῖ τὸν σκοπόν Του. Ὅσον περισσότερον κανεὶς προχωρεῖ μόνον στὴν ἐγκόσμιον γνῶσιν καὶ μάθησιν, τόσον περισσότερον ἀπομακρύνεται ἀπὸ Αὐτὸν καὶ τὰ ὅρια τῆς Ὑψηλῆς Δόξης ξεθωριάζουν ἀπὸ τὴν ὄψιν του.

Ὁ Θεὸς εἶναι πράγματι Ἀπεριόριστος, ἀλλὰ ἐμεῖς περιορισμένα ὄντα προσπαθοῦμε νὰ Τὸν περιορίσωμε σὲ μετρημένους καὶ περιορισμένους ὅρους, γιατὶ δὲν μποροῦμε νὰ Τὸν γνωρίσωμε καθόλου ἕως ὅτου γίνωμε ἕνα μὲ Αὐτόν.

«Ἐσὺ εἶσαι ἀπεριόριστος, πῶς μποροῦμε ἐμεῖς ὡς περιορισμένα ὄντα νὰ Σὲ γνωρίσωμε, ὢ Κύριε».

— *Σοράθ* M.5. (Sorath M.5).

III

ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι κυρίως ἕνα κοινωνικὸν ὄν. Ἐγεννήθη μέσα στὴν κοινωνία καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ζήση χωρὶς τὴν κοινωνία. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας δὲν παρεμβαίνουν στὴν κοινωνική του συμπεριφορὰ καὶ τὸν θρησκευτικόν του τρόπον ζωῆς. Μᾶς λέγουν νὰ διάγωμε μιὰ ζωὴ ἁγνὴ καὶ καθαρὴ μέσα στὰ πλαίσια τῆς κοινωνικῆς τάξεως στὴν ὁποία ἔχομε γεννηθῆ ἢ στὴν ὁποίαν ἀνήκομε, ἀλλὰ ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποβάλλωμε τὰ ἀνθρώπινα χαρακτηριστικὰ ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη φύσι μας, ἡ ὁποία μᾶς ἐνεπιστεύθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς κάτι ἱερόν. Οἱ ἐξωτερικὲς διαφορὲς τῶν ἐνδυμάτων καὶ τοῦ τρόπου ζωῆς, κοινωνικῆς ἢ θρησκευτικῆς, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιδροῦν ἢ νὰ ἀναμιγνύωνται μὲ τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἴδια μέσα στὶς πτυχὲς κάθε ἀνθρώπινου στήθους. Αὐτοὶ ἐμφαντικῶς πραγματεύονται μὲ τὸν ἄνθρωπον ὡς ἄνθρωπον (ἕνα ἄτομον ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἕνα κοινωνικὸν ὂν) καὶ προσπαθοῦν νὰ τοῦ ἐγχαράξουν τὴν σπουδαιότητα τοῦ νὰ καλλιεργήση προτερήματα

τὰ ὁποῖα θὰ τὸν κάνουν ἕνα ἰδεώδη ἄνθρωπο, γεμᾶτο ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν ὡς Πατέρα καὶ πρὸς τὰ πλάσματά Του ὡς ἀδελφούς του. Λέγουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπασχολῆται μὲ τίμιες ἀσχολίες, νὰ διάγῃ μιὰ τίμια ζωή, καὶ γιὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ γιὰ τὴν οἰκογένειά του, νὰ ἀγαπᾶ ὅλα τὰ ζωντανὰ πλάσματα καὶ νὰ τὰ μεταχειρίζεται μὲ ἀγάπη καὶ συμπόνοια.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ κορυφὴ καὶ ἡ κορωνὶς ὅλης τῆς δημιουργίας. Εἶναι μία ἐνσωματωμένη ψυχή. Ἀπὸ τὴν σωματικὴν ἄποψιν, πρέπει νὰ ζῇ καὶ νὰ συμπεριφέρεται ὅπως θὰ ἔπραττε ἕνας ἰδανικὸς ἄνθρωπος, ὁμοίως καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψιν τοῦ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν οὐσίαν εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸν Θεόν. Ὁ Καμπὶρ μᾶς ἐπληροφόρησε: «Ἡ ψυχὴ εἶναι τῆς ἰδίας οὐσίας μὲ αὐτὴν τοῦ Θεοῦ». Αὐτὸς πρέπει νὰ ἐκδηλώνῃ τὴν Θεότητα ἢ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς ἐκφράζει ἐπὶ τούτου:

«Τὸ φῶς (τοῦ Πνεύματος) ἐν τῇ σκοτίᾳ (τὸ σῶμα) φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό». — *Κατὰ Ἰωάννην 1-15.*

«Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ εἶναι σκότος».
— *Κατὰ Λουκᾶν 11-35*

«Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι καθὼς ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος». — *Κατὰ Ματθαῖον 5-48*

Ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Θεὸς εἶναι τελείως συνυφασμένοι μεταξύ των, ὡς ἐκ τούτου, ἐπιβάλλεται στὸν ἄνθρωπο νὰ ἀντανακλᾶ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ γύρω του. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα εἶναι ὁ πραγματικὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ. Χωρὶς τὸ φῶς τῆς ζωῆς Του, ἕνα ἀνθρώπινο σῶμα εἶναι ἀκριβῶς ὅπως ἕνα φλοῦδι χωρὶς πυρῆνα, ἄχρηστο καὶ ἄσχετο σκουπίδι, κατάλληλο γιὰ νὰ καῇ ἢ νὰ παραδοθῇ στὸν τάφον,

«Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μία ἐνσωματωμένη Ἀλήθεια, γιατὶ Ἀλήθεια εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια του ἡ ζωή.

Χωρὶς τὸ φῶς τῆς Ἀληθείας, πῶς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήσῃ;»

Ἐπίσης:

«Ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ διὰ μέσου ἑνὸς ἀνθρώπινου πόλου.

Χωρὶς ἕναν τέτοιον πόλον, πῶς δύναται νὰ ὁμιλήση;»

Ὁ Χάζρατ Ἀτάαρ (Hazrat Attaar), ἕνας μεγάλος Ἅγιος Μωαμεθανός, λέγει: «Ὦ ἄνθρωπε! ἐσὺ εἶσαι τὸ ἴδιον τὸ κέντρον τῆς δημιουργίας. Πραγματι, αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ μακρόκοσμος εἶναι μέσα στὸν μικρόκοσμον τοῦ σώματος. Εἶσαι τὸ ζωντανὸν βιβλίον τοῦ Θεοῦ, γιατὶ μέσα σου καὶ διὰ μέσου σου, ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ, καὶ ἀποκαλύπτει τὸν Ἑαυτόν Του».

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἐφρόντιζε τὴν ἐσχάτη Θεότητά του καὶ τὴν ἔκανε νὰ ἐκδηλωθῆ, ἕνα πρακτικὸν ἀξίωμα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, αὐτὸς ὁ γήϊνος κόσμος ὁ γεμᾶτος κακίες θὰ ἐγίνετο ἕνας πραγματικὸς Κῆπος τῆς Ἐδὲμ ἢ Μούκαμ-ι-Χὰκ (Muqam-i-Haq) ἢ Σὰχ Κὰντ (Sach Khand). Τότε ἡ Βασιλεία Του θὲ ἤρχετο ἐπὶ τῆς γῆς ὅπως εἶναι στοὺς Οὐρανούς, γιὰ τὴν ὁποίαν οἱ Χριστιανοὶ καὶ οἱ ἄλλοι τόσον διακαῶς προσεύχονται καθημερινῶς.

Ὡς ἐκ τούτου μᾶς εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ μετατρέψωμε αὐτὸν τὸν κόσμον σὲ μιὰ πραγματικὴ χώρα εὐσεβῶν, κατοικημένη ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ καθαρῶς ἀνθρώπινα ἔνστικτα μέσα τους, χωρὶς νὰ εἶναι ἀναμεμειγμένα μὲ αἰσθήματα μίσους καὶ ἐχθρότητος, ὑπερηφανείας καὶ προκαταλήψεων, καὶ ἀπρόσβλητους στὶς σατανικὲς ἐπιδράσεις καὶ τὰ ζωώδη πάθη τὰ ὁποῖα ὑποβιβάζουν τὸν ἄνθρωπον στὸ ἐπίπεδον τοῦ κτήνους. Θὰ ἦταν τότε ἕνας κόσμος ἀπὸ ἐλεύθερους καὶ ἀγαπημένους ἀνθρώπους σεβόμενος ὁ καθένας τὰ δικαιώματα τοῦ ἄλλου, χωρὶς θέσι γιὰ δικαστήρια γιὰ νὰ ἐπιδικάζουν φιλονικίας, οὔτε ἀστυνομία γιὰ νὰ κρατῆ τὴν τάξιν, οὔτε στρατοὺς γιὰ νὰ καθυποτάσουν τὶς ἐπιθέσεις. Οἱ κάτοικοι τοῦ κόσμου θὰ ἦταν τότε οἱ ζωντανὲς ἐνσωματώσεις τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, περπατώντας ἐλεύθερα καὶ ἄφοβα στὸ Οὐράνιον φῶς, περιβεβλημένοι μὲ ἁγνὴ θεοσέβεια στὴν χώρα τῶν εὐσεβῶν καὶ τῶν ἁγνῶν (Pakistan) καὶ τῶν πραγματικῶν δικαίων (Khalistan). Τὸ ἰδανικὸν τῶν ἁγίων δὲν εἶναι τὸ νὰ ἐρημώσουν τὸν κόσμον, ἀλλὰ νὰ τὸν ἐξανθρωπίσουν.

Τὸ μόνον ἰδανικὸν γιὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι τὸ νὰ εἶναι τέλειος καὶ πλήρης. Αὐτὸ θὰ τὸν ἔκανε νὰ ξεχωρίση ἀπὸ τὸν ἀτελῆ ἀκρωτηριασμένο ἄνθρωπο, τὸν παντελῶς ἀγνοοῦντα τὴν ἐντὸς αὐτοῦ Θεότητα, ξεσχισμένος καθὼς εἶναι ἀπὸ μικροζηλοτυπίες, φιλαρ-

γυρία, ἀπληστία, ἀπάτη, ἔχθρα, ἀντεκδικήσεις καὶ ὅλων τῶν εἰδῶν τὶς κακίες, μιὰ ἀληθινὴ κατοικία τοῦ Σατανᾶ ὅπως εἶναι τώρα. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει: «Εἶστε ἄρτιοι εἰς Θεότητα». Κάθε θρησκεία ὁρίζει τὴν λατρείαν τελειοποιηθέντων ὄντων ποὺ εἶναι ἑνωμένα μὲ τὸν Θεόν. Στὴν *Μπάγκαβατ-Γκίτα* (Bhagavad-Gita), ἀναφέρεται ὅτι οἱ ρίζες τῆς δημιουργίας εἶναι στὸν οὐρανὸ ἀλλὰ τὰ κλαδιά της ἐκτείνονται μακρυὰ μέχρι τὴν γῆ. Καὶ στὸν ἄνθρωπο εἶναι ἡ ἴδια περίπτωσις. Οἱ ρίζες του εἶναι ἐπίσης φυτεμένες στὴν θεότητα, ἂν καὶ περιφέρεται καὶ ἐργάζεται πάνω στὴν γῆ. Πίσω ἀπὸ τὴν φαινομενικὴ συνείδησι ποὺ ἐργάζεται μέσα στὸν κόσμο, βρίσκεται ὅλο τὸ μυστήριον τῆς Κινητηρίου Δυνάμεως — τὸ μεγάλο δυναμὸ (dynamo) χωρὶς τὸ ὁποῖον ἡ ἐξωτερικὴ αὐτὴ συνείδησις δὲν μπορεῖ νὰ ἐνεργήση. Εἴμεθα ἐνήμεροι αὐτοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὠκεανοῦ τῆς συνειδήσεως μόνον ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἐνεργῆ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν αἰσθήσεων, ἀλλὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος της εἶναι κρυμμένον στὴν ρίζαν ἢ τὸ κέντρον τῆς ψυχῆς στὴν ἑστία συγκεντρώσεως τῶν ματιῶν ἐσωτερικῶς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀγνοοῦμε τελείως. Δὲν πρέπει νὰ ἐκπληττώμεθα, λοιπόν, γιατὶ ὁ Διδάσκαλος ἐτόνισε μὲ ἔμφασιν τὴν αὐτογνωσίαν καὶ ἐκήρυξε ὅτι θὰ ἔπρεπε κανεὶς νὰ ἔχη αὐτογνωσία τοῦ πνεύματος ἢ τῆς ψυχῆς του πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλο πρᾶγμα.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας ἔρχονται στὸν κόσμον καὶ θέτουν ἐμπρός του τὴν θεμελιώδη ἀλήθεια τοῦ ἰδανικοῦ ἀνθρώπου, ὅτι κανεὶς πρέπει νὰ ἀποκτήση πλήρη τελειότητα. ***«Γνῶθι σαυτὸν»*** ἦταν πάντοτε τὸ σύνθημά τους καὶ τὸ σάλπισμά τους στὴν κοινωνία τὴν διεμποτισμένη μὲ τελεία ἄγνοια καὶ τὴν νεκρὴ πρὸς τὶς ὑψηλότερες πνευματικὲς δυνάμεις ποὺ βρίσκονται σὲ λήθαργο μέσα στὸν ἄνθρωπο. Τὸ ***«Γνῶθι σαυτὸν»*** ἦταν τόσον ἕνα εἶδος πίστεως στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας ὅσον τὸ «Nosce Teipsum», ἦταν στοὺς ἀρχαίους Λατίνους. Ἡ κραυγή τους ἦταν: «Ξύπνα, σήκω καὶ μὴν σταματᾶς, ὥσπου νὰ φθάσης στὸ τέρμα». Καὶ οἱ δέκα Σὶκς Γκουρού, ἀπὸ τὸν Γκουρού Νανὰκ ἕως τὸν Γκουρού Γκομπὶν Σὶνγκ ἔθεσαν ἐμπρὸς στὴν Ἰνδικὴ κοινωνία ὡς ἰδανικὸν ἕνα ***Σὶκ*** (ἕναν ἀληθινὸν μαθητὴν) καὶ ἕναν ***Κάλσα*** (ἕναν ἀγνὸν), οἱ ὁποῖοι προσφέρουν στὴν ἀνθρωπότητα ὑπηρεσίαν μὲ αὐταπάρτησιν ἡ ὁποία πηγάζει ἀπὸ γνήσια ἀγάπη

πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὰ ἀποτελοῦν τὰς ἀρχὰς τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ ξυπνοῦν τὴν ναρκωμένη πνευματικὴ φιλοδοξία στὸν ἄνθρωπο ἀπελευθερώνοντάς τον σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τοὺς μικρόμυαλους φανατισμοὺς καὶ τὸ αἴσθημα τῆς ψευτοϋπερηφάνειας.

Οἱ Μουσουλμᾶνοι ἔδωσαν στὸν κόσμον τὸν ἰδανικὸν ἄνθρωπον ὑπὸ τὸν τύπον ἑνὸς *Μόμιν* (Momin), καὶ οἱ Χριστιανοί, ὑπὸ τὸν τύπον ἑνὸς Πουριτανοῦ. Πράγματι, οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας ἐτόνισαν μὲ ἔμφασιν τὴν ἀνάγκη τῆς ἀναπτύξεως μιᾶς ἰδανικότητος στὸν ἄνθρωπο, ὥστε νὰ τὸν ἀνυψώσουν στὸ ἐπίπεδον ἑνὸς ὑπερανθρώπου, πολὺ ὑψηλότερα ἀπὸ τὸ ἐπίπεδον τῶν αἰσθήσεων. Ὁ Ἰκμπὰλ (Iqbal), ἕνας μεγάλος Οὖρδος ποιητὴς ἀπὸ τὸ Παντζάπ, λέγει: «Ὁ Μωϋσῆς ἐπῆγε στὸ Ὄρος Σινᾶ γιὰ νὰ γίνη αὐτόπτης μάρτυς τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, γιατὶ δὲν ἐγνώριζε τὸ μεγάλο ἐσωτερικὸ μυστικό. Ὦ ἐσὺ ἀναζητητὰ τῆς Ἀληθείας, ψάξε νὰ βρῆς ἕνα ἰδανικὸ ἄνθρωπο — γιατὶ καὶ ὁ Θεός, ἐπίσης, γυρεύει κάποιον ποὺ νὰ μπορῆ ἀληθινὰ νὰ Τὸν ἐκδηλώση στὸν κόσμον».

Ὅλες οἱ γραφὲς καὶ ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τοῦ κόσμου ἐτόνισαν μὲ ἔμφασιν τὴν μεγαλειότητα τοῦ ἀνθρώπου, γιατὶ αὐτὸς ἔχει ἀπέραντες ἱκανότητες μέσα του, ποὺ ὁδηγοῦν στὴν Θεότητα, καὶ τὶς ὁποῖες μπορεῖ, ἐὰν θέλη, νὰ τὶς ἐξελίξη σὲ ὁποιονδήποτε βαθμὸ τοῦ ἀρέσει. Τὰ χρήματα καὶ ἡ δύναμις τοῦ κόσμου δὲν εἶναι τίποτα ἐν συγκρίσει μὲ τοὺς πνευματικοὺς θησαυροὺς ποὺ εὑρίσκονται μέσα στὸν ἄνθρωπο, ἐνῷ ἐκεῖνος, εὑρισκόμενος σὲ ἄγνοια εἶναι σὰν ζητιάνος ποὺ περιπλανᾶται ψάχνοντας γιὰ κογχύλια, καὶ στὸ τέλος ἀνταλάσσει τὴν πολύτιμη ζωή του γι' αὐτὰ τὰ σκουπίδια.

Ὁ Ράσκιν (Ruskin), ἐπίσης, ἐκφράζει παρομοίως αὐτὴν τὴν ἰδέα: «Δὲν ὑπάρχει πλοῦτος παρὰ ζωή, ζωὴ ποὺ περικλείει ὅλες τὶς δυνάμεις τῆς ἀγάπης, τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ θαυμασμοῦ. Ἡ πλουσιώτερη χώρα εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία διατρέφει τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν εὐγενῶν καὶ εὐτυχισμένων ἀνθρώπων. Ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος, ἔχοντας τελειοποιήσει τὶς λειτουργίες τῆς ἰδικῆς του ζωῆς στὸ ἔπακρον, ἔχει ἐπίσης τὴν μεγαλυτέραν βοηθητικὴν ἐπίδρασιν, καὶ προσωπικῶς καὶ διὰ μέσου τῶν ἀγαθῶν του, στὶς ζωὲς τῶν ἄλλων».

IV

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΣ: ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ

Ὁπουδήποτε καὶ ἂν γυρίσῃ κανείς, βρίσκει ὑπερβολικὴν ἔντασιν, ἀγωνία καὶ ἀβεβαιότητα νὰ ἐπικρατοῦν παντοῦ. Ἡ ριζικὴ αἰτία αὐτοῦ τοῦ παγκόσμιου χάους εἶναι ἡ ἀνησυχία στὸν νοῦ κάθε ἀτόμου. Ὁ ἄνθρωπος ἔκανε τρομακτικὴ πρόοδο σὲ διαφόρους τομεῖς τῆς ζωῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐνδιαφέρθηκε νὰ μάθῃ τίποτα γιὰ τὸ πνεῦμα ποὺ εὑρίσκεται μέσα του καὶ τὸ ἀγνοεῖ τελείως. Ἀνέλυσε τὰ μυστήρια τοῦ στερεώματος, ἐβολιδοσκόπησε τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν, ἐσκάλισε βαθειὰ μέσα στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ἀντιμετώπισε μὲ ἀνδρεία τοὺς ἐκτυφλωτικοὺς χιονοστροβίλους τοῦ χιονισμένου Ὄρους Ἔβερεστ, καὶ ἐξερευνᾶ τώρα τὸ διάστημα οὕτως ὥστε νὰ ἐγκαθιδρύσῃ διαπλανητικὲς ἐπικοινωνίες, ἀλλὰ εἶναι λυπηρὸ νὰ τὸ λέῃ κανείς, δὲν ἔλυσε τὸ μυστήριο τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς ποὺ βρίσκεται μέσα του. Πάντοτε ἀγνόησε τὸ ἐρώτημα τῶν ἐρωτημάτων καὶ ἐπιμελῶς ἀπέφυγε τὰ ζωτικὰ ζητήματα τῆς ζωῆς ποὺ ἀφοροῦν τὴν αὐτογνωσίαν, ἢ γνῶσιν τῆς ψυχῆς, ὡς μὴ ἔχουσα καμμίαν σημασίαν.

Ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ κατέχῃ ὅλα τὰ πλούτη τοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἐὰν δὲν γνωρίζῃ τίποτα γιὰ τὴν δική του ψυχή, ὅλα εἶναι μάταια. Ὁ τελικὸς σκοπὸς ὅλης τῆς γνώσεως εἶναι τὸ ὅτι θὰ ἔπρεπε κανεὶς νὰ γνωρίζῃ τὸν ἑαυτόν του. Ἕνας ἅγιος Μουσουλμᾶνος, πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα, διακηρύσσει:

«Τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα ὅλης τῆς γνώσεως δὲν εἶναι παρὰ ἕνα,
Τὸ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὴν ἀξίαν τῆς ψυχῆς του.
Ξέρεις τὴν ἀξίαν κάθε ἄλλου πράγματος,
Ἀλλὰ τί μωρία ποὺ δὲν γνωρίζεις τὴν ἰδικήν σου ἀξίαν».

Τί κρῖμα ποὺ εἶναι τὸ ὅτι ἔχομε κάνει θαυμαστὴ πρόοδο σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς στερούμεθα τῆς αὐτογνωσίας, στῆς ὁποίας τὸ φῶς καὶ τὴν ζωὴ πράγματι ζοῦμε καὶ ἔχομε τὴν ὕπαρξίν μας. Ἀπὸ ἄγνοιαν τῆς ζωτικῆς πραγματικότητος ἐντός μας. δὲν εἶναι ἀπορίας ἄξιον τὸ ὅτι κοροϊδεύομε τοὺς ἑαυτούς μας. Ὁ Χριστὸς ἐπίσης ὁμίλησε γιὰ τὸ ἴδιον πρᾶγμα:

«Τί θὰ κερδίση ὁ ἄνθρωπος νὰ κατακτήση ὅλον τὸν κόσμον καὶ νὰ χάση τὴν ἰδικήν του ψυχήν;»

Ἕνα μέρος μένει πάντα ἕνα μέρος ἕως ὅτου βυθισθῆ στὸ σύνολον καὶ χάσει τὴν ἀτομικότητά του μέσα στὴν πηγή του. Ἕνας χείμαρρος στὴν πρὸς τὰ κάτω ροή του παφλάζει δυνατά, καὶ ρέει μὲ ὀργισμένη ἀνυπομονησία ἕως ὅτου νὰ πέση μέσα στὸν ὠκεανό. Ἔτσι εἶναι καὶ ἡ περίπτωσις ἑνὸς ἀτομικοῦ πνεύματος. Μὴ γνωρίζοντας τὴν κατ' οὐσίαν φύσιν του, δὲν γνωρίζει οὔτε ἀκόμη καὶ αὐτὴν τὴν πηγήν του καὶ ἔτσι ρέει μὲ ὀργισμένη ἀνυπομονησία, καθὼς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς του πλαταγεῖ κατὰ μῆκος τῆς πετρώδους του κοίτης τῆς σπαρμένης μὲ μεγάλες κοτρῶνες καὶ ὑφάλους. Ἡ ἀτομικὴ ἀνησυχία ἀντανακλᾶται στὴν ἀνησυχία ποὺ βλέπομε μεταξὺ τῶν λαῶν τοῦ κόσμου. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ξεχάσει τὴν μεγάλη βασικὴ ἀλήθεια — τὴν Πατρότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀδελφότητα τοῦ ἀνθρώπου. Ὡς ἐκ τούτου, ὑπάρχει σύγκρουσις ἀνθρώπου μὲ ἄνθρωπον, τάξεως μὲ τάξιν, κοινωνίας μὲ κοινωνίαν, καὶ χώρας μὲ χώραν.

Ἡ κραυγαλαία ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ὥρας εἶναι νὰ δοθῆ ἕνας καινούργιος προσανατολισμὸς στὴν ἀρχαία ἐπιστήμη τῆς πνευματικότητος καὶ νὰ λεχθῆ στὸν κόσμον πῶς θὰ ζήση μιὰ πνευματικὴ ζωή. Ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότης εἶναι βουτηγμένη στὴν ἄγνοια. Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι στὸν κόσμο ζοῦν μιὰ ζωὴ ἐγωϊσμοῦ καὶ ἔχουν τὴν τάσιν νὰ πλουτίζουν τοὺς ἑαυτούς τους εἰς βάρος τῶν ἄλλων· ἀλλὰ καὶ αὐτοί, ἐπίσης, βρίσκονται συγκεχυμένοι σὰν νὰ ἔχουν παγιδευθῆ μεταξὺ δύο μυλοπετρῶν: 1) Τῆς Ἀληθείας ἐπιστημονικῶς ἐξηγηθείσης καὶ διδαχθείσης ἀπὸ τοὺς Διδασκάλους, καὶ 2) τῶν αὐστηρῶν θρησκευμάτων, ἢ τὰ ἀπολιθωμένα ὑπόλοιπα τῆς θρησκείας, διδαγμένα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἀμαθεῖς φανατικοὺς θρησκευτικούς. Οἱ κατ' ὀνομασίαν διδάσκαλοι καὶ ἱεροκήρυκες ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ὁδηγήσουν ὀρθῶς τὴν πλανώμενη ἀνθρωπότητα εἶναι οἱ ἴδιοι θύματα τῆς Μεγάλης Ἀπάτης καὶ δὲν γνωρίζουν ποῦ στέκονται καὶ τί πρέπει νὰ κάνουν.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς θέλγονται καὶ ἕλκονται ἀσυγκράτητα ἀπὸ τὴν ἀπατηλὴ αἴγλη τῆς ἐξωτερικῆς ζωῆς, τῆς ζωῆς τῶν αἰσθήσεων, καὶ ἐντίμως πιστεύουν στὸ Ἐπικούρειον δόγμα:

«τρῶγε, πίνε καὶ εὐφραίνου». Δὲν βλέπομε καθόλου τὴν ἀνάγκην τοῦ Θεοῦ, αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ στηρίγματος τοῦ Σύμπαντος. Ἔχομε καρφώσει τὴν πίστι μας στὸ κέλυφος τοῦ καρυδιοῦ καὶ δὲν βλέπομε τὸν πυρῆνα μέσα. Θέλομε νὰ καταπιοῦμε τὸ κέλυφος καὶ ὄχι τὸν γλυκὸν καὶ εὔγευστον πυρῆνα, ποὺ προφυλάγει μέσα στὴν σκληρή του θήκη. Ἡ κατ᾿ ὀνομασίαν ἔρευνά μας γιὰ τὸν Θεόν, ἐπίσης, εἶναι εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν αἰσθήσεων, εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Τὸν ψάχνομε στὶς χιονισμένες βουνοκορφές, στὰ νερὰ τῶν ἱερῶν ποταμῶν, στὶς καυτὲς ἄμμους τῆς ἐρήμου, στοὺς ναούς, στὰ τζαμιά, στὶς ἐκκλησίες καὶ δὲν Τὸν εὑρίσκομε ἐκεῖ. Ὅσον περισσότερον Τὸν γυρεύομε ἐξωτερικῶς, τόσον περισσότερον μᾶς διαφεύγει. Αὐτὸς τώρα εἶναι πρακτικῶς χαμένος γιὰ μᾶς, καὶ ἔχομε χάσει κάθε πίστι σὲ Ἐκεῖνον.

«Ὦ ἀναζητηταὶ τοῦ Θεοῦ! ἔχετε χάσει τὸν Θεόν,
Τὸν ἔχετε χάσει μέσα στὴν ἴδια τὴν δίνη τῶν αἰσθήσεων».

Μὲ μιὰ τέτοια θιλβερὴ κατηγορία, οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας ἔρχονται στὸν κόσμο, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, γιὰ νὰ ὁδηγήσουν τὴν πλανώμενη ἀνθρωπότητα. Τὸ μήνυμά τους εἶναι μήνυμα ἐλπίδος καὶ ὄχι ἀπελπισίας. Δὲν ἔρχονται γιὰ νὰ καταλύσουν τὸν νόμον ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὸν νόμον — τὸν νόμον τῆς Σωτηρίας διὰ μέσου τῆς Θείας Χάριτος. Ἔχουν ἀπεριόριστο ἀγάπη γιὰ ὅλες τὶς θρησκεῖες καὶ δὲν προφέρουν οὔτε λέξι ἐναντίον καμμιᾶς. Ἀφ᾿ ἑτέρου προσπαθοῦν νὰ ἀναπροσανατολίσουν ὅλες τὶς θρησκεῖες τὸ ἴδιο, νὰ μετεγχύσουν νέο αἷμα στὰ ἀναιμικὰ ζωτικά τους σημεῖα, νὰ ἀναζωογονήσουν τὰ φθινόμενα νεῦρα καὶ ἱστούς, νὰ ἐνσταλλάξουν μιὰ σπίθα ζωτικῆς ὁρμῆς καὶ νὰ τὶς ἐπαναφέρουν στὰ ὑψηλὰ βάθρα ἀπὸ ὅπου ἔχουν πέσει. Ἁπλῶς δίδουν τὴν ὀρθὴν ὁδηγία καὶ δείχνουν τὸ σωστὸ μονοπάτι, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἐντὸς καὶ ὄχι ἐκτός, τὸ μονοπάτι τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πιὸ ἀρχαῖο (Σεϊνατὰν- Sanatan) καὶ εἶναι σύγχρονο μὲ αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν δημιουργία, καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πιὸ φυσικὸ (Σεχάτζ - Sahaj). Εἶναι τὸ Μονοπάτι ποὺ ἐτέθη ἀπὸ τὸν Ἴδιον τὸν Δημιουργὸν καὶ δὲν εἶναι καμωμένο ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Μᾶς λέγουν ὅτι ὁ Θεὸς ὑπάρχει καὶ ὅτι ὅλες οἱ θρησκεῖες, καθὼς εἶναι καμωμένες ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, ἔχουν ἕνα μόνον σκοπόν: ἕνα πλησίασμα πρὸς τὸν Θεόν.

Ἡ λέξις *ρελίτζον* (religion) προέρχεται ἀπὸ τὴν Λατινικὴν ρίζαν *λιγκάρε* (ligare) μὲ τὸ παράγωγό της *λιγκαμὲντ* (ligament) τὸ ὁποῖον σημαίνει δένω. Τὸ πρόθεμα *«ρὲ»* (re) σημαίνει «ξανά». Ἔτσι ἡ ἔννοια τῆς λέξεως θρησκεία (religion) εἶναι *«νὰ ξαναδέση»*, αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶχε χωρισθῆ, ἀποχωρισθῆ καὶ ἀποσπασθῆ, δηλαδὴ νὰ δέση ξανὰ τὴν ψυχὴ μὲ τὴν Ἀνωτάτην Ψυχὴν ἢ Θεὸν ἢ ὁποιοδήποτε ὄνομα θὰ θέλαμε νὰ δώσωμε εἰς τὴν Πηγὴν — τὴν Πηγὴν ὅλης τῆς ζωῆς. Ἡ πραγματικὴ θρησκεία, μὲ αὐτὴν τὴν ἔννοιαν, εἶναι μιὰ κοινὴ κληρονομιὰ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος· καὶ εἶναι πραγματικῶς θρῆσκος, ἀληθινὸς *Μπάγκατ* (Bhagat) ἢ λάτρης, ἀληθινὸς Σὶκ (Sikh) ἢ μαθητής, ἀληθινὸς Μωαμεθανὸς ἢ ἀληθινὸς Χριστιανός, μόνον ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει συνδέσει τὴν ψυχήν του μὲ τὴν Δύναμιν τοῦ Θεοῦ μέσα του. Οἱ Λυτρωταὶ μᾶς λέγουν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἶναι ὁ πραγματικὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ, γιατὶ ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Του. Καὶ οἱ δύο, τὸ πνεῦμα (ἡ ψυχὴ) καὶ ὁ Θεὸς (ἡ Ἀνωτάτη Ψυχὴ) κατοικοῦν μέσα σ' αὐτὸ τὸ σῶμα, ἀλλὰ δυστυχῶς, εἶναι χωρισμένοι μεταξύ τους ἀπὸ μία σιδερένια κουρτίνα ἐγωϊσμοῦ, ἢ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου νὰ αὐτοεπιβάλλεται.

«Καὶ οἱ δύο κατοικοῦν μαζὶ σὲ στενὴ ἐπαφή, μέσα στὴν ἴδια κατοικία.

«Ἀλλὰ ἴσως μπορεῖ νὰ φαίνεται παράξενο, δὲν ἔχουν ποτὲ συνομιλήσει μεταξύ τους». — *Γκάουρι* (Gauri) M.5.

Μὲ ἄλλα λόγια, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς ὅτι ἡ νύφη (ἡ ψυχὴ) καὶ ὁ γαμπρὸς (ὁ Θεὸς) βρίσκονται μαζὶ στὸ ἴδιο νυφικὸ κρεββάτι, ἀλλὰ δὲν ἔχουν, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, δῆ ὁ ἕνας τὸ πρόσωπον τοῦ ἄλλου.

«Στὸ ἴδιο καὶ τὸ αὐτὸ κρεββάτι κεῖται ὁ ἀγαπημένος, ἀλλὰ συμφορὰ στὴν σύζυγο ποὺ ροχαλίζει βαθειὰ ἐνῷ ὁ σύζυγός της τὴν προσέχει ἄγρυπνος ὅλη τὴν ὥρα». — *Σοῦχι* (Suhi) M.5.

Ὅλες οἱ θρησκεῖες, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, δυστυχῶς, χάνουν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀρχικῆς ἰδέας καὶ γίνονται ἁπλῶς καὶ μόνον ἕνας κῶδιξ κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς ἢ τὸ περισσότερον μία ἐπιτομὴ τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν. Οἱ Ἅγιοι, δὲν ἐπεμβαίνουν στὰ

ἀπολιθωμένα λείψανα τῶν θρησκειῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι, πολλοὶ πρέπει ἀναγκαστικῶς νὰ συμμορφωθοῦν καὶ νὰ ζήσουν μέσα στὴν μία ἢ τὴν ἄλλη κοινωνικὴ τάξι. Αὐτοὶ δείχνουν τὴν ἀρχικὴν κοινὴν ἰδέαν ὅλων τῶν θρησκειῶν: τὸ Ἐσωτερικὸ Μονοπάτι ποὺ ὁδηγεῖ στὸν Θεό, καὶ μᾶς λέγουν πῶς νὰ φθάσωμε τὸν Θεόν.

V

ΘΡΗΣΚΕΙΑ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ

Θρησκεία, μακρυὰ ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἕνα ἐγχειρίδιον πνευματικῶν ἀληθειῶν, θεωρεῖται σήμερον ὅτι εἶναι: ἡ μελέτη τῶν γραφῶν, τῶν ἐπικῶν ποιημάτων καὶ τῶν βιογραφιῶν τῶν ἀρχαίων σοφῶν· ἡ συμπερασματικὴ ἀναγκαία γνῶσις γιὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ, διατριβὲς καὶ ἐκθέσεις τῶν διαφόρων σχολῶν τῆς σκέψεως ὅπως προεβλήθησαν ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους σὲ διάφορες ἐποχὲς καὶ σὲ διάφορα μέρη. Μερικοὶ ἀπασχολοῦνται στὸ νὰ συμβιβάσουν τὶς νέες ἰδέες μὲ τὶς παλιές, ἐνῷ ἄλλοι δίνουν ἔμφασιν στοὺς κανόνας τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς καὶ στὶς ἠθικὲς ἀρχὲς ὡς τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα τῆς θρησκείας. Οἱ κατ' ὀνομασίαν καὶ οἱ αὐτονομαζόμενοι ὁδηγοὶ τῆς θρησκευτικῆς σκέψεως εἶναι ἀπησχολημένοι στὸ νὰ κραυγάζουν τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου δόγματος πάνω στὸ ὁποῖον εἶναι πεισματικὰ γαντζωμένοι. Ἀκόμη ἄλλοι θεωροῦν ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῆ τὴν σωτηρία μὲ τυφλὴ πίστι στοὺς παλαιοὺς Διδασκάλους τῆς Ἀληθείας ποὺ ἔχουν ἤδη παίξει καθένας τὸν ρόλον του καὶ ἔχουν ἀφήσει αὐτὸν τὸν ὑπὸ τὴν Σελήνην πλανήτην, ἐδῶ καὶ ἑκατοντάδες ἢ ἀκόμη καὶ χιλιάδες χρόνια πρίν. Καθένας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι μὲ τόσον ζῆλον στὸν ἰδικόν του δρόμο ὥστε ἔχει χάσει τὴν ἔννοιαν τῆς πραγματικῆς ἀλήθειας, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι θρησκευτικὸς φανατισμός, καταδίωξις, ἀνακριτικὰ δικαστήρια, βασανιστήρια, κάψιμο ἐπὶ πασσάλου — καὶ τὸ χειρότερον ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι ὅλα αὐτὰ γίνονται εἰς τὸ εὐλογημένο ὄνομα τῆς θρησκείας.

Θρησκεία, πράγματι, εἶναι ὁ Δρόμος ἐπιστροφῆς εἰς τὸν Θεὸν ἢ ὁ σύνδεσμος τῆς ψυχῆς μὲ τὴν Ἀνωτάτην Ψυχήν. Εἶναι ὁ Δρόμος, τὸ Μονοπάτι, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ὁδηγῆ τὴν ψυχὴ εἰς τὸν Θεόν. Ἀλλὰ ἀλλοίμονον! γιὰ λόγους στενόμυαλων προκαταλήψεων, σκοτεινῶν ἀντιλήψεων καὶ ἐλαχίστης διαθέσεως, θεωρεῖται τώρα

ἀρκετὸν τὸ νὰ συμμορφωθῆ κανεὶς στὴν τήρησιν μερικῶν ἱεροτελεστιῶν καὶ τελετουργιῶν, στὴν ἐκτέλεσιν ἀγαθοεργῶν πράξεων, στὸ ντύσιμο ἑνὸς εἰδικοῦ τύπου ἐνδύματος, στὴν διατήρησιν ὡρισμένων διακριτικῶν σημάτων ἐπὶ τοῦ σώματος, καὶ στὴν ἀκολουθία διαφόρων κανόνων κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ θανάτου του, ἢ νὰ ἀπαγγέλη εἰδικὲς λέξεις καὶ νὰ ψέλνη στίχους σὲ ἰδιαίτερες περιπτώσεις.

Ἐνῷ ὅλος ὁ κόσμος εἶναι ἀπασχολημένος μὲ ἐξωτερικὲς ἐπιδιώξεις τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου εἴδους, τὸ Βασίλειον τοῦ Θεοῦ εὑρίσκεται ἐγκαταλελειμμένον μέσα μας — μιὰ χαμένη ἐπαρχία — καὶ κανεὶς δὲν στρέφεται πρὸς αὐτό. Οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας δείχνουν πρὸς αὐτὸ τὸ Βασίλειον, καὶ οἱ γραφὲς ἐπίσης ὁμιλοῦν γι' αὐτὸ μὲ ἐκφράσεις ποὺ δὲν χωροῦν ἀμφιβολία. Ἀλλὰ λόγῳ ἐλλείψεως πρακτικῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἔχουν πραγματοποιήσει τὴν Ἀλήθεια ὑπερβαίνοντας τοὺς σωματικοὺς καὶ νοητικοὺς περιορισμούς, ἡ Πραγματικότης ἔχει γλυστρήσει ἀπὸ τὴν λαβή μας. Ἡ θρησκεία, εἰς τὴν ἀληθινὴ ἔννοια, ἔχασε τὴν σημασία της καὶ ἔχει σκεπασθῆ ἀπὸ ἕνα πλῆθος τελετουργικῆς καὶ τυπικῆς πολυλογίας.

Πολὺ δύσκολα βρίσκομε ἕνα πρόσωπο ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς πῆ γιὰ τὸν Δρόμο ἐντὸς τοῦ σώματος, τὴν μέθοδον νὰ τὸν πλησιάσωμε, τὰ προαπαιτούμενα ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους, καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα, ποὺ νὰ εἶναι ἕνας ἀλάνθαστος καὶ σίγουρος Ὁδηγὸς εἰς τὸν Δρόμον ἀπὸ πεδίον εἰς πεδίον, ἕως ὅτου φθάσωμε εἰς τὸν σκοπόν. Ἀντιθέτως, πολλοὶ διδάσκαλοι ποὺ κάθε μέρα μᾶς διασταυρώνουν μέσα στὸ πλῆθος, δὲν μποροῦν νὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὴν Μεγάλη Ἀπάτη. Ἁπλῶς μᾶς ζητοῦν νὰ καρφώσωμε τὴν πίστιν μας στὶς διδασκαλίες τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου σοφοῦ τῆς ἀρχαιότητος, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς διδάξουν τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον αὐτοὶ οἱ σοφοὶ ἐπραγματοποίησαν τὴν Ἀλήθειαν καὶ πῶς μποροῦμε καὶ μεῖς νὰ κάνωμε τὸ ἴδιο. Ἢ ἄλλοι λέγουν πῶς ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη ἀπὸ τὰς γραφὰς εἶναι μία κατ' εὐθεῖαν ἀποκάλυψις ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ὁρίζουν τὴν μελέτην της ὡς σειρὰ μαθημάτων πειθαρχίας γιὰ τὴν ψυχήν, μὴ γνωρίζοντας ὅτι μία ἁπλῆ ἐπανάληψις τῶν πνευματικῶν ἐμπειριῶν τῶν συγγραφέων των δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς δώση τὸ ὄφελος ποὺ εἶχαν ἐκεῖνοι ἀπὸ αὐτές,

παρὰ μόνον ὅταν εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ κάνωμε δικές μας αὐτὲς τὶς ἐμπειρίες. Οἱ γραφὲς μποροῦν νὰ μᾶς ποῦν γιὰ τὸν Δρόμον τῆς ἐξόδου καὶ μποροῦν ἀκόμη νὰ μᾶς περιγράψουν τὸ πνευματικὸ ταξεῖδι, ἀλλὰ δὲν μποροῦν ἐμπράκτως νὰ μᾶς βάλουν στὸ Μονοπάτι, νὰ διαλύσουν τὶς ἀμφιβολίες μας καὶ νὰ μᾶς ὁδηγήσουν ἀπὸ πεδίον εἰς πεδίον — πράγματα τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπεράνω τοῦ ἐπιπέδου τῶν λόγων· οὔτε καὶ μποροῦν νὰ μᾶς σώσουν ἀπὸ τὶς παγίδες καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ εἶναι κρυμμένοι καθ' ὁδόν. Διαβασμένοι καθὼς εἶναι, μποροῦν νὰ ἀναφέρουν τὰς γραφὰς βάσει τῶν ὁποίων στηρίζουν τοὺς ἰσχυρισμούς τους, ἀλλὰ εἶναι ἐντελῶς χαμένοι ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρακτικὴν ἐξάσκησιν καὶ ὁδηγία ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν αὐτογνωσίαν καὶ τὴν Θεογνωσίαν, γιὰ τὰ ὁποῖα εἶναι τόσον ἀμαθεῖς ὅσον καὶ τὸ ἀκροατήριόν τους ἢ οἱ ὀπαδοί τους.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ἂν δὲν μπορῇ, ἐν πλήρει συνειδήσει νὰ συνδέσῃ τὴν ψυχήν του μὲ τὴν Ἀνωτάτην-ψυχὴν ἢ Θεόν, ὅλες του οἱ πράξεις καὶ ἐνέργειες (προσωπικὲς ἢ κοινωνικές), ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀξιέπαινες οἱ ἴδιες, δὲν μποροῦν νὰ τοῦ δώσουν μεγάλο ὄφελος. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Ὠκεανὸς τῆς μεγαλυτέρας καὶ ἠρεμοτέρας σιωπῆς. Ἐφ' ὅσον δὲν μποροῦμε νὰ ἔχωμε αὐτὴν τὴν ἤρεμη ἡσυχία μέσα μας, ἡ ψυχὴ δὲν μπορεῖ νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῆς Σιγῆς ἡ ὁποία ἔρχεται μέσα ἀπὸ τὰ κατάβαθα τῆς Σιωπῆς. Ἀκολουθώντας αὐτὴν τὴν Φωνὴν μποροῦμε νὰ φθάσωμε στὴν ἀρχὴ καὶ πηγὴ τῆς Μεγάλης Σιωπῆς ποὺ λέγεται Θεός, καὶ νὰ πάρωμε τὴν αἰώνια εὐλογία. Αὐτὴ ἡ Μεγάλη Σιωπὴ εἶναι ἡ Πραγματικότης, ἡ Ἀναλλοίωτος Μονιμότης, ἡ Ἀλήθεια ἢ ὁ Θεός, ὅπως θέλομε ἂς Τὸ ποῦμε. Ἡ ἀτομικὴ ψυχὴ μπορεῖ νὰ τὸ πραγματοποιήσῃ καὶ νὰ λάβῃ ἐμπειρίαν αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ νοητὸν ἀπὸ τὸν νοῦ ἢ τὴν διάνοιαν, καθὼς αὐτὰ εἶναι περιωρισμένα ἀπὸ τὸν χρόνον, διάστημα, αἰτία κ.τ.λ., ἐργαζόμενα εἰς τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζεται μόνον ἀπὸ αὐτά. Μπορεῖ κανεὶς νὰ λουσθῇ στὸν Ἀπεριόριστον Ὠκεανὸ ποὺ βρίσκεται μέσα του, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ, οὔτε καὶ μὲ τὰ φτερὰ τῆς φαντασίας, νὰ σχηματίσῃ καμμίαν ἰδέαν γι' αὐτόν.

«Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ Τὸν καταλάβῃ μὲ τὴν λογικήν, ἀκόμη καὶ ἂν κανεὶς ἐσυλλογίζετο ἐπὶ χρόνια,

Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπιτύχῃ ἐσωτερικὴ εἰρήνη μὲ ἐξωτερικὴ σιωπή, καὶ ἐὰν ἀκόμη καθήσῃ μουγγὸς ἐπὶ χρόνια».

— *Τζὰπ-Τζὶ* (Jap - Ji: St.i).

Ἐφ' ὅσον εἴμεθα περιωρισμένοι εἰς τὸ πεδίον τῶν αἰσθήσεων, δὲν μποροῦμε νὰ ἔχωμε ἐμπειρίαν τοῦ Θεοῦ. Μόνον ὅταν ὑπερβοῦμε τὰς αἰσθήσεις, τὸν νοῦ καὶ τὴν διάνοια, πολὺ ὑπεράνω τοῦ φυσικοῦ, νοητικοῦ καὶ αἰτιατοῦ πεδίου, μποροῦμε νὰ ἔχωμε τὴν πραγματοποίησιν τῆς Μεγάλης Μακαριότητος.

«Ἐκθειασμένος εἶναι ὁ Κύριος, καὶ ἐκθειασμένη ἡ κατοικία Του
Περισσότερον ἐκθειασμένος εἶναι ὁ ἅγιος Λόγος Του.
Αὐτὸς ποὺ φθάνει στὸ Ὕψος Του,
Αὐτὸς μόνον μπορεῖ νὰ Τὸν κυττάξῃ».

— *Τζὰπ-Τζὶ* (Jap-Ji) St. 24.

Εἶναι μόνον μὲ τὰ φτερὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐλαβείας ποὺ μποροῦμε νὰ φθάσωμε τὸν Θεό, καὶ ὄχι μὲ διανοητικοὺς ἀγῶνας καὶ πετάγματα τῆς φαντασίας. Μὲ συνεχῆ ἐξάσκησι πρέπει νὰ ἀποκτήσωμε μία κατάστασι ἁγνῆς συνειδήσεως, ἀνεμπόδιστη ἀπὸ τὶς ταλαντεύσεις τοῦ νοῦ καὶ τῶν ρευμάτων τῆς σκέψεως, τὰ ὁποῖα συνεχῶς καὶ ἀνεπαίσθητα βεβηλώνουν τὴν ψυχὴ περιορίζοντάς την μόνον εἰς τὴν ἰδική τους κυριαρχίαν. Πνευματικὴ ζωὴ σημαίνει μία ἕνωσιν τῆς ψυχῆς μὲ τὴν Ἀνωτάτην-Ψυχήν. Δὲν εἶναι ἕνα θέμα τῆς διανοίας, ἂν καὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα σκαλοπάτι ἢ ἕνα μέσον πρὸς τὸ τέρμα.

VI

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Πνευματικότης εἶναι μία ἄλλη ὀνομασία γιὰ τὴν *Γιόγκα τοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος* (*Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα,* Surat Shabd Yoga). Μὲ ἄλλα λόγια, σημαίνει ἕνωση τῆς *Σούρατ* (Surat) (συνειδήσεως ἢ ψυχῆς) μὲ τὸν *Σάμπτ* (Shabd) (τὴν Ἠχητικὴν Ἀρχήν, τοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος ἢ τοῦ Θεοῦ ἐν δράσει). Εἶναι μία ἐσωτερικὴ ἐμπειρία τῆς ψυχῆς καὶ κατὰ πολὺ ὑπερβαίνει ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὰ διάφορα θρησκεύματα καὶ οἱ διάφορες πίστεις ἔχουν νὰ μᾶς ποῦν, ἢ ὑπόσχονται νὰ μᾶς δώσουν. Αὐτὴ ἡ ἐπιστήμη εἶναι γνωστὴ ὡς *Σὰντ-Μὰτ* (Sant-Mat) ἢ Μονοπάτι τῶν Διδα-

σκάλων. Μᾶς λέγει γιὰ τὶς θεμελειώδεις ἀρχὲς τῆς πνευματικότητος. Αὐτὴ ὑπερέχει κατὰ πολὺ τῶν θρησκειῶν ὅπως εἶναι σήμερα γνωστές, γιατὶ αὐτὲς ἁπλῶς μᾶς διδάσκουν θεωρίες καὶ πίστεις, καὶ τσαλαβουτοῦν σὲ ταχυδακτυλουργίες καὶ ὑπερφυσικὲς δυνάμεις κ.τ.λ. Μία ἐπιστήμη δὲν εἶναι μία ἀληθινὴ ἐπιστήμη, ἐὰν δὲν ἀποδεικνύει λογικῶς τὰ συμπεράσματα. Μία τυφλὴ πίστις ἢ ἕνα τυφλὸ πιστεύω δὲν ἔχει θέσι μέσα σὲ μιὰ πνεματικὴ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ βγάζη τὰ ἀποτελέσματα μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια, ἔτσι ὅπως θὰ ἔκανε κάθε ἄλλη ἐπιστήμη. Ὁπουδήποτε καὶ ὁποτεδήποτε πειραματίσθηκαν ἄνθρωποι σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστήμη, ἔχουν ὅλοι δώσει τὶς ἐμπειρίες τους καὶ ἔχουν φθάσει στὰ ἴδια συμπεράσματα.

Ἡ πνευματικὴ ζωὴ συνίσταται στὸ νὰ ξεφλουδίση κανεὶς στρῶμα πρὸς στρῶμα τὶς διάφορες *Κόσας* (Koshas) ἢ ἐπιστρώσεις, φυσική, ἀστρικὴ καὶ αἰτιατή, ποὺ σαβανώνουντὸ πνεῦμα, ἕως ὅτου αὐτὸ νὰ λάμψη μὲ τὴν ἀρχικήν του λαμπρότητα (αὐτόφωτον καὶ ἀνεπισκίαστον), νὰ ξαναβρῆ τὸν ἑαυτόν του καὶ νὰ πῆ: «Εἶμαι ψυχή», «*Ἄχαμ Μπρὰχμ Ἄζμι* (Aham Brahm Asmi)», ἢ «*Τὰτ Τουὰμ Ἄζι* (Tat Twam Asi) (εἶμαι Μπρὰχμ ἢ εἶμαι ὅπως ἐσὺ εἶσαι). Εἶμαι μία σταγόνα τοῦ ὠκεανοῦ τῆς Ὅλης Συνειδήσεως».

Εἶναι μόνον μετὰ ποὺ θὰ ἀνατείλη στὸ πνεῦμα αὐτὴ ἡ συνείδησις, ποὺ τὸ πνεῦμα ὁρμᾶ παράφορο πρὸς τὴν Πηγή του—τὸν ὠκεανὸ τῆς Αἰωνίας Μακαριότητος. Αὐτὸ λέγεται *Τζίβαν Μοῦκτι* (Jiwan Mukti) (σωτηρία ἐν τῇ ζωῇ ἢ αἰωνία ζωή). Ὅταν βαφῆ μέσα στὸ ἴδιο τὸ χρῶμα τοῦ Θεοῦ, ἕνας ἄνθρωπος ἐκδηλώνει πραγματικὴ θεότητα στὶς σκέψεις, στὰ λόγια καὶ στὶς πράξεις. Γίνεται μία διαρκὴς πηγὴ ζωῆς, ἀγάπης καὶ φωτὸς γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα.

«Ὁ Πατέρας καὶ ὁ Υἱὸς εἶναι βαμμένοι μὲ τὸ ἴδιοχρῶμα καὶ παρέχουν τὸν ἴδιον Νόμον στὴν ἀνθρωπότητα».

— *Ρὰγκ Μπχέιρον* (Rag Bhairon) M.S.

«Ὁ πτωχὸς Νανὰκ εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἀγαπημένου Του

— *Ρὰγκ Γκάουρι Συυκμάνι* (Rag Gauri Sukhmani) M.S.

«Ὢ Λάλο! ἀνοίγω τὸ στόμα μου ἁπλῶς γιὰ νὰ ἐκφράσω ἢ νὰ

δώσω πνοή στὶς σκέψεις ποὺ ἀνατέλλουν μέσα μου χωρὶς νὰ σκεφθῶ» — *Ρὰγκ Τιλὰγκ* (Rang Tilang) M.I.

«Ὁποτεδήποτε ἕνας Διδάσκαλος τῆς Ἀληθείας ἀνοίξη τὸ στόμα Του, πράττει οὕτω γιὰ νὰ πρσφέρῃ τὰ Λόγια τοῦ Ἀλλὰχ ἢ Θεοῦ, ἂν καὶ ἡ φωνὴ μπορεῖ νὰ μοιάζη ἀνθρώπινη»

—*Μαουλάνα Ρούμι* (Maulana Rumi).

Ἐγὼ καὶ ὁ Πατέρας μου εἴμεθα ἕνα..... Ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν δοθῆ σὲ μένα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου.... Εἶμαι εἰς τὸν Πατέρα καὶ ὁ Πατέρας εἶναι σὲ μένα. Τὰ λόγια ποὺ σᾶς λέγω δὲν τὰ λέγω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου, ἀλλὰ ὁ Πατέρας ποὺ κατοικεῖ μέσα μου, Ἐκεῖνος κάνει τὴν ἐργασία». — *Χριστὸς* (Christ).

Ὅταν μία σταγόνα νεροῦ χάσει τὴν ἰδιότητά της μέσα στὸν ὠκεανό, γίνεται ἕνα ἀκέραιον μέρος τοῦ ἰδίου τοῦ ὠκεανοῦ. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπον ἕνα πνεῦμα, ὅταν μία φορὰ εἰσέλθη στὴν Θεότητα ἢ βυθισθῆ μέσα στὸν Θεόν, δὲν μένει πιὰ ὡς ἕνα ἀτομικὸν πνεῦμα κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς φυσικῆς του ὑπάρξεως ἀλλὰ ὡς ἕνα ἀκέραιον μέρος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἰδίου τοῦ Ὠκεανοῦ τῆς Ζωῆς. Ὅλα αὐτὰ μποροῦν νὰ κατορθωθοῦν μόνον διὰ τῆς Χάριτος ἑνὸς Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας· καὶ ἔτσι τὸ κοπιαστικὸ ταξεῖδι τῆς Ἐπανόδου πραγματοποιεῖται ἀρκετὰ εὔκολα καὶ ἁπαλά. Δὲν ἔχει δοθῆ στὸν ἄνθρωπον νὰ μπορῆ νὰ τὸ πραγματοποιήση μόνος του, χωρὶς τὴν βοήθειαν ἑνὸς Διδασκάλου τῆς Ἀθληθείας (Σὰτγκουροὺ-Satguru).

«Εἶναι ὁ θεμελιώδης νόμος τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ μπορῆ κανεὶς νὰ πάη πρὸς τὸν Θεὸν χωρὶς τὴν βοήθειαν ἑνὸς Σατγκουρού».

— *Οὐὸρ Μπιχάγκρα* (War Bihagra) M.4.

Δὲν ὑπάρχει παρὰ ἕνας καὶ μόνον ἕνας δρόμος πρὸς τὸν Θεόν, γιὰ ὅλους τὸ ἴδιο, πλούσιους καὶ πτωχούς, ὑψηλῆς τάξεως ἢ χαμηλῆς, μορφωμένους ἢ ἀμόρφωτους, Ἀνατολικοὺς ἢ Δυτικούς, Βουνήσιους τοῦ Βορρᾶ ἢ ἀγρότας τοῦ Νότου. Εἶναι ὁ ἀρχαιότερος καὶ ὁ φυσικώτερος δρόμος, διεθνὴς στὴν ἔκκλησίν του, ἐφ' ὅσον ἔχει διορισθῆ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Θεὸν γιὰ τὰ παιδιά Του, χωρὶς νὰ ἔχη σημασία σὲ ὁποιοδήποτε μέρος καὶ ἂν βρίσκονται μέσα στὸν ἀπέραντο κόσμο ἢ ὁποιαδήποτε θρησκεία καὶ ἂν πρεσβεύουν, καὶ ὁποιοδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ χρῶμα τους, ἡ τάξις τους ἢ ἡ πίστις τους. Αὐτὸς κατ' οὐσίαν εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς πνευματικῆς

ἐπιστήμης ὅπως διδάχθηκε ἀπὸ τοὺς Διδασκάλους τῆς Ἀληθείας κατὰ καιρούς, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἔζησαν καὶ εἰς τὴν ἑκάστοτε κοινὴν γλῶσσαν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ ὑπάρχει βασικὴ ὁμοιότης στὰ διδάγματά τους.

«Ἡ Ἀλήθεια εἶναι μία, ἂν καὶ οἱ σοφοὶ τὴν περιγράφουν διαφοροτρόπως», λέγει ἕνα κείμενο ἀπὸ τὶς Οὐπανισσάδες.

Οἱ Ἅγιοι ἐργάζονται ὡς πιλότοι στὴν τρικυμιώδη θάλασσα τῆς ζωῆς. Ἐπιφορτίζονται νὰ πηδαλιουχίσουν τὶς δίκαιες ψυχὲς ἀπὸ μέρη καθαρὰ ἀπὸ σμήνη ψαριῶν καὶ ὑποβρύχιους βράχους καὶ δὲν εἶναι εὐχαριστημένοι ἕως ὅτου τὶς ἐπιστρέψουν ἀσφαλεῖς στὸ σπίτι τοῦ Πατρός των. Ἔρχονται ἀπὸ μακρυά, ἀπὸ ἕνα καθαρῶς πνευματικὸν πεδίον, μὲ ἕνα καθορισμένον σκοπὸ καὶ ἀποστολή—νὰ διαπορθμεύσουν τὴν κουρασμένη ἀπὸ τὸν κόσμον προσκυνήτρια ψυχὴ ποὺ ἀγωνιᾶ γιὰ μιὰ ἐπανασύνδεσι μὲ τὴν Πηγὴ τῆς Ζωῆς.

«Εἶναι ψυχὲς θεϊκὲς ντυμένες μὲ ἀνθρώπινα σώματα καὶ ἔρχονται μὲ τὴν γνῶσι τοῦ Θεοῦ.

Ἔρχονται ἀπὸ ἄγνωστους τόπους νὰ μεταφέρουν πίσω ψυχὲς καὶ ποτὲ δὲν ἀποθαρρύνονται».

— *Μαουλάνα Ρούμι* (Maulana Rumi).

Οἱ γραφὲς εἶναι γεμᾶτες ἀπὸ πνευματικὲς ἐμπειρίες τέτοιων ἁγίων μὲ ἀνώτερες ψυχὲς καὶ ἀποτελοῦν μιὰ κοινὴ κληρονομιὰ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Οἱ ὁδηγίες τους εἶναι γιὰ ὅλους τὸ ἴδιο, γιατὶ εἶναι παγκόσμια ἡ ἔκκλησίς τους πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὄχι πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην κοινωνικὴν αἵρεσιν ἢ τάξιν. Ὁμιλοῦν ἀπὸ τὸ ἐπίπεδον τῆς ψυχῆς πρὸς ὅλες τὶς ἐνσωματωμένες ψυχὲς ἀσχέτως τῶν θρησκευτικῶν δογματικῶν ἐμβλημάτων καὶ τῶν θρησκευτικῶν κατηγοριῶν στὶς ὁποῖες ἀνήκουν, γιατὶ ὁ Θεὸς ἀνήκει σ' αὐτοὺς ποὺ Τὸν διεκδικοῦν ὡς ἀνήκοντα εἰς αὐτούς.

«Αὐτὸς εἶναι ἀπαράμιλλος καὶ ἀδιάφορος, ἀλλὰ προωρισμένος γιὰ τοὺς ἀφοσιωμένους Του·

Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι προσκολλημένοι στὸν κόσμο καὶ δὲν ἔχουν καμμίαν εὐλάβειαν πρὸς τὸν Κύριον».

— *Σοράθ Ραβίντας* (Sorath Ravidas).

Ὁ σκοπὸς τῆς *Γιόγκα τοῦ Ἠχητικοῦ Ρεύματος* (*Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα*, Surat Shabd Yoga) εἶναι μία ἀπ' εὐθείας

ἕνωσις τῆς ψυχῆς μὲ τὸν Θεόν. Ὁ Διδάσκαλος τὴν ὥρα τῆς μυήσεως δίνει στὸν ὑποψήφιον μίαν ἀπ' εὐθείας ἐσωτερικὴ ἐμπειρία πνευματικότητος, ὁσονδήποτε καὶ ἄν εἶναι αὐτὴ τῆς κατωτάτης τάξεως. Αὐτὴ μπορεῖ, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, μὲ τακτικὴ *Σαντὰν* (Sadhan) ἢ ἐξάσκησι πνευματικῆς πειθαρχίας, νὰ ἀναπτυχθῇ. Ὅλες οἱ γραφὲς δίνουνμία ἐξαιρετικὴ καταγραφὴ τῶν διδαγμάτων αὐτῆς τῆς Φυσικῆς Γιόγκα, ἡ ὁποίαδὲν εἶναι τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα καμμιᾶς εἰδικῆς αἱρέσεως ἢ θρησκείας. Ὅπως ὁ Θεὸς εἶναι γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ οἱ Διδάσκαλοι αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης εἶναι γιὰ ὅλους. Καθὼς ἕνας προχωρεῖ εἰς τὸ πνευματικὸ μονοπάτι, ἄγνωστες θέες ἀνοίγουν στὴν ὄψι του ἀποκαλύπτοντας ἀφάνταστα πνευματικὰ βασίλεια. Ἀλλὰ τέτοιες ἐμπειρίες εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ κανεὶς μόνον διὰ μέσου τῆς Χάριτος ἑνὸς Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας (Σατγκουρού. Satguru).

Ἐν συντομία, κανεὶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ταξιδέψῃ στὸν δρόμον πρὸς τὸν Θεὸν μόνος του χωρὶς τὴν βοήθειαν ἑνὸς ἀλάνθαστου ὁδηγοῦ, ὅπως θέλει ἃς τὸν πῇ—Θεάνθρωπον, *Μούρσιντ-ι-Καμὶλ* (Murshid-i-Kamil) (Τέλειον Διδάσκαλον) ἢ *Ράχμπαρ-ι-Χὰκ* (Rahbar-i-Haq) (Ὁδηγὸ πρὸς τὸ βασίλειον τῆς Ἀληθείας). Ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπαραίτητον γιὰ ἕνα ἀναζητητὴ τῆς Ἀληθείας νὰ ἀναζητήσῃ κάποιον Τέλειον Διδάσκαλον καλῶς κατηρτισμένον τόσον εἰς τὴν θεωρίαν ὅσον καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν τῆς *Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα*. Εἶναι ἀσήμαντον τὸ ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ πρέπῃ νὰ περάσῃ ὅλο τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του εἰς ἀναζήτησιν ἑνὸς πραγματικὰ ἁρμοδίου Διδασκάλου, καὶ μπορεῖ κατὰ τὴν προσπάθειά του, νὰ πρέπῃ νὰ περιπλανηθῇ ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, σὲ ὅλες τὶς δέκα κατευθύνσεις τὶς πυξίδος—γιατὶ εἶναι στενὸ τὸ μονοπάτι, κοφτερότερο ἀπὸ τὴν αἰχμὴ τοῦ ξυραφιοῦ, στενὴ εἶναι ἡ πύλη καὶ λίγοι εἶναι αὐτοὶ ποὺ θὰ τὴν βροῦν. Ἕνας τέλειος Διδάσκαλος πραγματικῶς ὁδηγεῖ τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς, ἀπὸ τὸ ψεῦδος στὴν Ἀλήθεια καὶ ἀπὸ τὸν θάνατο στὴν ἀθανασία. Εἶναι ἕνας παντοτεινὰ πιστὸς φίλος καὶ ἐδῶ καὶ μετέπειτα.

«Αὐτὸς μένει πάντοτε μαζί σου εἴτε ζῇς εἴτε πεθάνεις,

Καὶ δὲν ἔχει σημασία τὸ ἐὰν εἶσαι ἐδῶ στὴ γῆ ἢ εἰς τὸ ὑπερπέραν».
— *Μαουλάνα Ροῦμι* (Maulana Rumi)

Ἐπίσης:

«Ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν ὥραν τῆς κρίσεως, Αὐτὸς θὰ σταθῇ στὸ πλευρόν σου». — *Σοῦχι* (Suhi) M.I.

Ἔχει λεχθῇ δι' αὐτὸν τὸν λόγον:

«Ὦ Νανάκ! σπᾶσε ὅλους τοὺς γήινους δεσμοὺς καὶ ψάξε γιὰ ἕνα ἀληθινὸ φίλο,

Ὁ ἕνας θὰ σ' ἀφήσῃ ἀκόμη καὶ ἐν τῇ ζωῇ, ἐνῷ ὁ ἄλλος θὰ σὲ συνοδεύσῃ εἰς τὸ ὑπερπέραν». —*Μαρoῦ Οὐὸρ* (Maru War) M.5.

Μὲ τὴν συντροφιά τους μπορεῖ κανεὶς νὰ ὑπερβῇ τὴν σωματικὴν συνείδησιν καὶ νὰ ἀνέλθῃ στὴν Κοσμικὴ Συνείδησι καὶ μετὰ ὑψηλότερα στὴν Ὑπὲρ-Συνείδησιν, ἡ ὁποία εὑρίσκεται πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Μεγάλης Ἀποσυνθέσεως καὶ εἶναι παντοτεινὰ ἡ ἴδια. Ὅλοι μας οἱ μόχθοι καὶ οἱ δυστυχίες εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ χωρισμοῦ μας ἀπὸ τῆς Δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ἀλλά, μὲ τὴν ἐπανασύνδεσιν, μποροῦμε ξανὰ νὰ κερδίσωμε τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Εἶναι ἐξ αἰτίας τοῦ λάθους τοῦ Ἀρχεγόνου Ἀνθρώπου (τοῦ Ἀδὰμ) ποὺ χάσαμε τὸν Κῆπον τῆς Ἐδέμ, καὶ εἶναι διὰ μέσου τοῦ Ἀρχεγόνου Ἀνθρώπου (τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ) ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ συνδιαλεχθῇ μὲ τὸν Πατέρα (Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ), πίσω ἀπὸ τὸ ἀλλοιῶς ἀδιαπέραστον πέπλον (*Μπατζὰρ-Καπάτ*, Bajjar-Kapat), πίσω ἀπὸ τὰ μάτια, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν αἰωνία μακαριότητα ἐνῷ θὰ λούζεται στὸ φῶς τῶν Οὐρανῶν.

Ὁ Φαρίντ, ἕνας Μωαμεθανὸς ἅγιος μεγάλης φήμης, ἐμφαντικῶς ὑποδεικνύει: «Ὦ Φαρίντ, ἄρχισε μιὰ παγκόσμια ἀναζήτησι γιὰ ἕνα Διδάσκαλο τῆς Ἀληθείας. Ἐξακολούθησε μιὰ συνεχῆ ἀναζήτησι, ὑψηλὰ ἢ χαμηλά, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ἐν ὀλίγοις παντοῦ καὶ ὁπουδήποτε, γιατὶ ἔτσι καὶ βρῇς μία φορὰ ἕναν Ἄνθρωπον τῆς Θείας Χάριτος, καὶ σὺ ἐπίσης θὰ ἔχῃς Θείαν Χάριν. Ἕνας τέτοιος Ἄνθρωπος δὲν μᾶς λέγει μόνον γιὰ τὸν Δρόμον καὶ εἶναι μαζί μας πάντοτε, ἀλλὰ φυσικῶς μᾶς συνοδεύει στὸν Δρόμον, ὅπως ἕνας Ὁδηγὸς ἀπὸ πεδίον εἰς πεδίον—ἀπὸ τὸν κοσμικὸν φυσικὸν κόσμον κατ' εὐθείαν ἕως πάνω στὴν Σὰχ-Κάντ (Sach-Khand) ἢ τὴν Κατοικίαν τῆς Ἀληθείας.

Ὅταν ἕνα πνεῦμα ὑπερβαίνῃ τὸ φυσικὸν σῶμα καὶ διαβαίνῃ

τὶς προκαταρκτικὲς περιοχὲς τῶν ἄστρων, τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ἔρχεται πρόσωπον μὲ πρόσωπον μὲ τὴν Φωτεινὴν Μορφὴν τοῦ Διδασκάλου, καὶ λέγεται τότε ὅτι ἔχει πάρει μιὰ δεύτερη γέννησι. Ἀπὸ ἐδῶ ὁ Διδάσκαλος ἀναλαμβάνει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ὁδηγεῖ ἀπὸ πεδίον εἰς πεδίον. Ὁ Χριστός, ἐπίσης, ὁμιλεῖ γι' αὐτὸ ὡς ἑξῆς: «Ἐὰν δὲν ξαναγεννηθῇς δὲν μπορεῖς νὰ μπῇς στὸ Βασίλειον τῶν Οὐρανῶν». Αὐτὴ εἶναι *Γέννησις τοῦ Πνεύματος*, ὡς ξεχωριστὴ ἀπὸ τὴν *Γέννησιν διὰ τοῦ Ὕδατος*. Ἐνῷ ἡ τελευταία εἶναι ἀπὸ τὸν *Φθαρτὸν Σπόρον* ἡ πρώτη εἶναι ἀπὸ τὸν *Ἄφθαρτον Σπόρον*.

Ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἐμπρός, τὸ πνεῦμα ἢ ἡ ψυχὴ εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διδασκάλου καὶ καμμία δύναμις τοῦ σκότους δὲν μπορεῖ νὰ τὴν δελεάσῃ.

Τὰ διδάγματα τῶν ἁγίων εἶναι, ὅπως εἴπαμε καὶ προηγουμένως, τὰ πιὸ παλαιὰ καὶ τὰ πιὸ φυσικά. Εἶναι αὐτὰ ποὺ ταιριάζουν περισσότερο σὲ ὅλες τὶς τάξεις καὶ τὶς ἡλικίες, καὶ σὲ ὅλους τοὺς τύπους τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφόρως φύλου, φυλετικῆς τάξεως, χρώματος ἢ πίστεως. Αὐτὸς ὁ φυσικὸς δρόμος δὲν ἔχει ἀλλάξει ποτέ, καὶ μπορεῖ νὰ τὸν μάθῃ κανεὶς μόνον ἀπὸ ἕναν ἁρμόδιον Διδάσκαλον. Κάθε ἀτομικὴ ψυχὴ μπορεῖ νὰ πιστοποιήσῃ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν τῶν διδαγμάτων παραδεχόμενη αὐτά, ἀκόμη καὶ ὡς πειραματικὸν μέτρον.

VII

ΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Οἱ ἐγκόσμιοι ἄνθρωποι γενικῶς πιστεύουν ὅτι οἱ ἠθικοὶ κώδικες τῆς ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς, ὅπως ὁρίζονται σὲ ὅλες τὶς θρησκεῖες εἶναι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα. Καρφώνουν τὴν πίστιν τους στὴν μίαν ἢ στὴν ἄλλην ἀπὸ τὰς γραφάς, ἢ ἁπλῶς στηρίζονται τυφλὰ στὶς παληὲς θρησκευτικὲς κεφαλὲς τῶν περασμένων ἐποχῶν. Αὐτὸ δὲν εἶναι πνευματικότης ἀλλὰ στενοκέφαλος αἱρετισμός, ὁ ὁποῖος, ὅπως οἱ παρασιτικὲς ἰτιές, εὐημερεῖ καὶ παχαίνει πάνω στὴ λέξι θρησκεία. Ὡς ἀποτέλεσμα, τὸ ἀληθινὸ πνεῦμα τῆς ἰδέας τῆς θρησκείας ἔχει καταπνιχθῆ καὶ ἔχει περιορισθῆ μόνον σὲ τελετουργίες, ἱεροτελεστίες

καὶ τελετές. Ἡ καϋμένη ἡ ψυχή, ἐξουσιαζόμενη ἀπὸ αὐτὲς τὶς κούφιες ματαιολογίες, τὶς ὑποκριτικὲς καὶ ψευτομεγαλοπρεπεῖς, εἶναι τόσον καταπνιγμένη ἀπὸ τὶς στενὲς προκαταλήψεις ποὺ ἀρχίζει νὰ παραδίδεται σὲ ἕνα δαιμονισμένο χορὸ ὅλης τῆς κλίμακος τοῦ σκοτωμοῦ καὶ τῆς καταστροφῆς.

Τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι ὅλα αὐτὰ γίνονται ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ θρησκεία, ἡ ὁποία προέκυψε μὲ τὸν μοναδικὸν σκοπὸν νὰ ἐπιφέρῃ μία ἐπανασύνδεσι τοῦ ἀτομικοῦ πνεύματος μὲ τὸν Θεόν, χάνεται. Ἡ Πνευματικὴ ἁγιότης, ἡ ὁποία εἶναι ὁ πυρὴν καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς ζωῆς, σιγὰ-σιγὰ ἐξαφανίζεται κάτω ἀπὸ τὴν σκόνην τῶν ἐποχῶν καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολυλογιῶν. Οἱ ἐπονομαζόμενοι ἐξηγηταὶ τῆς θρησκείας, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι πρόσωπα ποὺ ἔχουν αὐτοπραγματοποιηθῆ, ἀπασχολοῦνται σὲ διανοητικὲς λογομαχίες καὶ περιορίζονται στὸ φιλοσοφικὸ καὶ στὸ διαμαχητικὸ μέρος τῆς θρησκείας. Πάνω στὸν ἐνθουσιασμό τους νὰ ἐπιδείξουν τὴν μάθησή τους, ἀρχίζουν νὰ κτίζουν θεωρίες πάνω σὲ θεωρίες, μὲ χωρὶς οὔτε ἕνα γιώτα πρακτικῆς σοφίας μέσα σ' αὐτές. Ἡ θρησκεία, ἡ ὁποία ἐσήμαινε ἀρχικῶς, ἕνα πρακτικὸ πεδίον λειτουργίας τοῦ πνεύματος, ἔχει ἔτσι ξεπέσει σὲ ἕνα πεδίον πολιτικῶν, κοινωνικῶν καὶ φιλοσοφικῶν λογομαχιῶν,

Καθὼς οἱ αἱρέσεις μεγαλώνουν, ὁ μὲ λερναίας ὕδρας κεφαλὴ αἱρετισμὸς ἐπιδεικνύει θεωρίες μὲ ἀπειράριθμους τύπους καὶ τελετουργίες. Κάθε αἵρεσις ἀπαιτεῖ νὰ εἶναι ὁ μόνος φύλαξ τῆς θρησκείας καὶ ἐπιτηρητὴς τῶν ὀρθῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν καὶ πίστεων, μὴ γνωρίζοντας ὅτι ἡ θρησκεία δὲν εἶναι μία δέσμη ἀπὸ θεωρίες ἀλλὰ ἕνα πρακτικὸ θέμα ποὺ φροντίζει γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ νοῦ καὶ τῆς ὕλης. Πάνω στὸν ἐνθουσιασμό τους, ξεχνοῦν τὴν Πραγματικότητα καὶ δίδουν ἔμφασιν στοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους καὶ παραστάσεις. Οἱ σημερινὲς θρησκεῖες δὲν εἶναι τώρα τίποτε παραπάνω ἀπὸ κοινωνικοὶ κανόνες καὶ ἡ κυρίως φροντίδα τους εἶναι τὸ νὰ κρατήσουν τὴν κοινωνία μακρυὰ ἀπὸ τὴν διαφθορά. Ἡ θρησκεία, μὲ τὴν σωστὴ ἔννοια τῆς λέξεως, ὡς ὁ *Δρόμος ἐπιστροφῆς* εἰς τὸν Θεόν, δὲν εἶναι παρὰ μία—μία ἐσωτερικὴ πορεία—ἀλλά, δυστυχῶς, ἔχομε χαράξει τόσο πολλὰ κανάλια ἐξωτερικῶς ποὺ δὲν μποροῦμε τώρα νὰ τὴν σκεφθοῦμε

ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸν κυκεῶνα ποὺ ἔχομε κάνει ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ της συμβόλου. Οἱ ἀρχηγοὶ κάθε αἱρέσεως κηρύττουν σεβασμὸν γιὰ ἕνα ὁρισμένο ἄτομον ἢ ἕνα ὁρισμένο βιβλίο τὸ ὁποῖον ἐκτιμοῦν, ἀλλὰ ὄχι γιὰ ὅλες τὶς γραφὲς καὶ ὅλους τοὺς ἁγίους καὶ σοφούς, παρελθόντας καὶ τωρινούς.

Ἔτσι ἀντὶ νὰ βλέπωμε τὸ παγκόσμιον φῶς κοινὸν σὲ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, τρέχομε πίσω ἀπὸ μία ἀκτίνα ἐδῶ καὶ μία ἀκτίνα ἐκεῖ καὶ ἀπορρίπτομε τὸν Ἥλιον τῆς Πνευματικότητος ὁ ὁποῖος εἶναι μέσα στὸν πυρῆνα ὅλων τῶν θρησκειῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον στενεύομε τόσον πολὺ τὶς ἀντιλήψεις μας καὶ τοὺς διανοητικούς μας ὁρίζοντας ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ δοῦμε τίποτα πάνω ἀπὸ τὶς μύτες μας, καὶ σιγὰ σιγὰ ἀρχίζομε νὰ χάνωμε τὴν ὄψιν τῆς Ἀληθείας, τὴν αἰώνια καὶ ἀμετάβλητο μονιμότητα καὶ δὲν μποροῦμε νὰ ἀνεχθοῦμε αὐτὰ ποὺ ἔχουν νὰ ποῦν οἱ ἄλλοι. Μὲ γυαλιὰ μουντζουρωμένα, βλέπομε ὅλα τὰ πράγματα σκοτεινά, μὲ ἕνα αἴσθημα ἀμφιβολίας, δυσπιστίας καὶ ὑποψίας. Εἴμεθα ἐμεῖς ποὺ κτίζομε καὶ βάζομε στενοὺς περιορισμούς, καὶ καλλιεργοῦμε ἀγκαθωτοὺς φράκτας γιὰ νὰ προστατεύσωμε τὶς ἀσήμαντες πεποιθήσεις μας, πρὸς ἀποκλεισμὸν τῶν ὅσων οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας ἔχουν διδάξει ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημιουργίας. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, οἱ θρησκεῖες ἔχουν μεγαλώσει μέσα σὲ αὐστηρῶς καὶ ἑρμητικῶς κλειστὰ διαμερίσματα, προφυλαγμένα γιὰ ἀτομικὰ παιχνίδια, ἀνίκανες νὰ ξαπλωθοῦν καὶ νὰ ἀγκαλιάσουν τὸ σύνολον τῆς ὑπάρξεως, ὁλόκληρον τὸ σύμπαν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐκδήλωσις τοῦ ζῶντος στοιχείου τοῦ θεοῦ.

Τὰ δόγματα τῆς ἐκκλησίας ἔχουν ἱδρύσει θεσμοὺς ἀπὸ τὰ ἐκλεκτικὰ καὶ ἐλαστικὰ διδάγματα τῶν Διδασκάλων, καὶ ἀντὶ τοῦ ζωντανοῦ καὶ πραϋντικοῦ των ἀγγίγματος καὶ ἐπιδράσεως, εἴμεθα ἀντιμέτωποι μὲ αὐστηροὺς τύπους καὶ σύμβολα πίστεως καθορισμένα ἀπὸ αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι ἀκολούθησαν τοὺς ἱδρυτὰς τῶν μεγάλων θρησκειῶν. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἐργάζονται ὅπως τόσα ἄλλα δεσμὰ γιὰ νὰ μᾶς κρατήσουν ἁλυσσοδεμένους καὶ δυκτιοπιασμένους. Ὁποιοσδήποτε σκέπτεται ἐλεύθερα καὶ προσπαθεῖ νὰ διαφύγη ἀπὸ τὶς λαβές τους ἀναγορεύεται αἱρετικὸς καὶ ἀποστάτης, καταδιώκεται, ἀφορίζεται καὶ ἐξορκίζεται σὰν νὰ ἦταν ἕνα κακὸ πνεῦμα. Τέτοιοι ἀρχηγοὶ εἶναι, ὁπωσδήποτε,

κατὰ πολὺ ἀπομεμακρυσμένοι ἀπὸ τὴν παγκόσμιο θρησκεία τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀνθρώπινη γέννησις εἶναι ἡ ἀνώτερη μέσα στὴ δημιουργία, καὶ τὸ μεγαλύτερον ὄφελος ποὺ προκύπτει ἀπὸ αὐτὴν εἶναι ἡ δυνατότης ποὺ ὑπάρχει μέσα στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ τοῦ νὰ φθάση κανεὶς τὸν Θεὸν καὶ νὰ ἀποκτήση ἀγάπη γιὰ τὰ πλάσματά Του, ὁποιασδήποτε μορφῆς καὶ ἂν εἶναι· ἀλλά, δυστυχῶς, μὲ τὰ ἀγκυροβόλια του κομμένα ἀπὸ τὴν *Πραγματικότητα*, ὁ ἄνθρωπος ἔκανε ἐχθρόν του τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀντὶ νὰ εἶναι οἱ λάτραι τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀφοσιωμένων Του, οἱ ἄνθρωποι ὥρισαν τοὺς ἑαυτούς των ὡς τοὺς ἐπιτηρητὰς τῆς θρησκείας καὶ ὡς ἀρχηγοὺς τῶν ἀνθρώπων.

«Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ἐγκόσμιος εἶναι τὸ νὰ γυρίζη κανεὶς τὴν πλάτη του στὸν Θεόν, καὶ τὸ νὰ ποθῆ καὶ τὸ νὰ ἀκούη ἱστορίες ἄλλες παρὰ αὐτὲς τοῦ Θεοῦ». — *Ἑνὸς Μωαμεθανοῦ Ἁγίου.*

Ἐπίσης: «Μπορεῖς νὰ κερδίσης τὴν ἀξία ὅλων τῶν διδαγμάτων καὶ κηρυγμάτων,

Ἐὰν στρέψης τὴν προσοχήν σου ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἐπικοινωνήσης μὲ τὴν Ἀλήθειαν». — *Ἑνὸς Μωαμεθανοῦ Ἁγίου.*

Αὐτὴ ἡ γῆ, ἀντὶ νὰ εἶναι ἕνας πραγματικὸς Παράδεισος, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον μὲ τόσον ζῆλον εὐχόμεθα καὶ προσευχόμεθα κάθε μέρα, ἔχει μεταβληθῆ σὲ μιὰ πραγματικὴ κόλασι ἀμοιβαίας δυσπιστίας, ἀντιζηλείας τῶν τάξεων, κοινωνικῶν μισῶν, ἐθνικῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ διεθνοῦς διαφωνίας. Ἡ αὐτοανύψωσις εἰς βάρος τῶν ἄλλων ἔγινε ὁ νόμος τῆς ζωῆς. Ἐνῷ ὁμιλοῦμε γιὰ εἰρήνη, πρακτικῶς διακηρύττομε ἀνησυχία, δυσαρμονία καὶ ἀνικανοποίησι. Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ οἱ φυσικοὶ συνοδοιπόροι τοῦ στενοκέφαλου αἱρετισμοῦ, γεννημένου ἀπὸ τὴν σκοτεινὴ ἄγνοια μέσα στὴν ὁποίαν εἴμεθα μουσκεμμένοι μέχρι τὸ μεδοῦλι μας. Ἀντὶ νὰ γίνωμε λάτραι τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, εἴμεθα ἁλυσσοδεμένοι στὶς ἰδιαίτερές μας κοινωνίες καὶ τὸ θεωροῦμε ὡς ἀποτρόπαιο ἁμάρτημα τὸ νὰ πᾶμε σὲ ἄλλες κοινωνίες.

VIII
Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἡ ἀναζήτησις γιὰ τὴν Ἐνυπάρχουσα καὶ Παντοδύναμον

Ὀντότητα ἄρχισε ὅταν ἡ συνείδησις τοῦ ἑαυτοῦ ἀνέτειλε στὰ ζωντανὰ ὄντα. Οἱ ἀτέλειωτοι περιορισμοὶ μὲ τοὺς ὁποίους τὸ Πνεῦμα βρίσκει τὸν ἑαυτόν του περικυκλωμένο, ἡ ἀνεπάρκεια καὶ ἡ ἀτέλεια ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, ἡ τελεία ἀνικανότης εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ θανάτου, τῆς ἀρρώστιας καὶ τῆς συμφορᾶς, συντείνουν ὅλα στὸ νὰ διεγείρουν εἰς τὸν ἄνθρωπον μιὰ δυνατὴν ἐπιθυμία νὰ ἀνακαλύψη τὴν πηγὴ ὅλης τῆς ζωῆς, ὅλου τοῦ φωτός, ὅλης τῆς εὐτυχίας καὶ ὅλης τῆς Εὐδαιμονίας. Γυρεύει μία δύναμι μὲ τὴν ὁποίαν νὰ καταπολεμήση κάθε κακόν, νὰ πολεμήση τὶς σκοτεινὲς δυνάμεις τῆς ἀρνητικῆς ἐξουσίας, νὰ καταδιώξη τὸν πόνο καὶ τὴν ἀθλιότητα καὶ νὰ ἐγκατασταθῆ μὲ ἀμετάβλητη μονιμότητα σ' αὐτὸ τὸ παντοτεινὰ μεταβαλλόμενο σύμπαν. Θέλει νὰ βρῆ τὸ κεντρικόν, ἀμετάβλητον σημεῖον γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ αἰώνιος χορὸς τῆς δημιουργίας καὶ τῆς καταστροφῆς συνεχίζεται ἀκατάπαυστα.

Οἱ ρίζες ὅλων τῶν θρησκειῶν εὑρίσκονται εἰς τὴν προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ ἐποχὴ σὲ ἐποχή, τοῦ νὰ λύση τὸ μυστήριον τῆς δυαδικότητος: ζωὴ καὶ θάνατος, φῶς καὶ σκοτάδι, ἀλήθεια καὶ ψεῦδος, πλοῦτος καὶ φτώχεια. Μὴ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸ περιβάλλον του ἀρχίζει τὴν αἰώνια ἀναζήτηση ἀπ' ἀρχῆς καὶ ζητᾶ νὰ βρῆ τὸ γιατὶ καὶ πῶς τῶν πραγμάτων.

Αὐτὸς τώρα προσπαθεῖ νὰ βρῆ τὸ ὑπόστρωμα αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς, τὴν πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ δημιουργικὴ ἀρχὴ τῆς ζωῆς ἀναβλύζει καὶ ἡ ὁποία δίνει ζωὴ στὸ σῶμα καὶ στὰ σωματικὰ συνακόλουθα καὶ ἐνέργεια σὲ ὅλα τὰ πράγματα γύρω της. Ὅταν μία φορὰ καταλάβει τὸν ἄνθρωπο αὐτὴ ἡ ἐρώτησις, δὲν τὸν ἀφήνει ποτέ, καὶ τότε βουτᾶ μὲ τὸ κεφάλι μέσα στὸ πρόβλημα καὶ ψάχνει νὰ λύση τὸ μυστήριο μὲ ὁποιονδήποτε τρόπον μπορεῖ. Ἀρχίζει τὴν ἔρευνάν του πρῶτα ἀπ' ὅλα μέσα ἀπὸ τὰ θρησκεύματα καὶ τὶς πίστεις τῆς ἐποχῆς καὶ μέσα ἀπὸ τὸ περιβάλλον στὸ ὁποῖον ζῆ. Ἀλλὰ ὅταν ὅλα αὐτὰ ἀποτύχουν στὸ νὰ τὸν ἱκανοποιήσουν καὶ ἀνακαλύπτη τὸν ἑαυτόν του στὴν ἐρημιά τῶν διαφόρων ἰδεολογιῶν, ἀντιφατικῶν θεωριῶν, ἑτερογενῶν ἀπαιτήσεων χωρὶς ἀποδείξεις, καὶ ἑτερογενῶν συμπερασμάτων, αἰσθάνεται ἀποπλανημένος καὶ ἀνίκανος στὸ νὰ χαράξη μόνος του τὴν Διέξοδο. Μετά, στρέφεται πρὸς τὶς γραφὲς καὶ στὰ θρησκευτικὰ κείμενα γιὰ παρηγοριὰ τοῦ

νοῦ του, ἀλλὰ καὶ ἐδῶ, ἐπίσης, ἀντιμετωπίζει ἀνυπέρβλητες δυσκολίες: τὴν ἀνάγκη γνώσεως τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν στὶς ὁποῖες αὐτὲς εἶναι γραμμένες, τὴν λεπτότητα τοῦ θέματος, τὴν ἔλλειψι ἀνθρώπων ἐμπράκτως πραγματοποιηθέντων γιὰ νὰ τοῦ δώσουν τὸ σωστὸ καὶ ἀληθινό τους νόημα.

Ἡ σπουδαία ἔρευνα παίρνει τώρα μία ἄλλη τροπή. Αὐτὸς σπάζει ὅλους τοὺς φραγμοὺς τῶν παραδόσεων καὶ συνηθειῶν τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς, τὶς κοινωνικὲς καὶ τελετουργικὲς τηρήσεις καὶ τοὺς καθιερωμένους κώδικας τῆς συμπεριφορᾶς, ὥστε νὰ μπορέσῃ νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ κρυμμένο φῶς καὶ τὴν Δύναμιν τοῦ Θεοῦ — τὸν χαμένο Λόγο — κάτι ἀνώτερο καὶ πιὸ δυνατὸ ἀπὸ ὅ,τι εἶχε λάβει πεῖραν μέχρι στιγμῆς ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἔρευνα, σιγὰ-σιγὰ ἀποσύρει τὴν προσοχήν του καὶ ἀρχίζει νὰ συγκεντρώνεται εἰς τὴν σκέψιν τοῦ ἐσωτερικοῦ του ἑαυτοῦ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀρχίζει νὰ ξεχωρίζῃ μεταξὺ *Θρησκείας* καὶ *θρησκοληψίας*, ἢ θρησκευτικῶν πίστεων καὶ πράξεων, οἱ ὁποῖες εἶναι ὅλες συνδεδεμένες μὲ τὸ πεδίον τῶν αἰσθήσεων μόνον. Οἱ πυρῆνες τῆς ζωῆς εὑρίσκονται εἰς τὰ βάθη τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς—στὸ πνεῦμα ἢ ψυχὴ—σὲ κάθε ζωντανὸ πρᾶγμα ἀκόμη καὶ στὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη.

Ἡ Πνευματικότης ἀσχολεῖται μόνον μὲ τὰ πλέον ζωτικὰ προβλήματα τοῦ *Πνεύματος*—τὶ εἶναι αὐτό, ποῦ κατοικεῖ, πῶς ἐργάζεται, πῶς μπορεῖ νὰ συγκεντρωθῇ μὲ προσοχὴ στὸν ἑαυτόν του, πῶς μπορεῖ νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὶς πτυχὲς τοῦ σώματος καὶ τοῦ νοῦ, ποῦ πηγαίνει μετὰ τὸν θάνατον, πῶς μπορεῖ θεληματικῶς νὰ ἀποτραβηχθῇ ἀπὸ τὸ αἰσθητικὸν πεδίον τοῦ σώματος, τὸ εἰδικὸ ταξείδι ποὺ κεῖται ἐμπρός του, τὰ διάφορα πνευματικὰ πεδία ποὺ ἔχει νὰ διασχίσῃ, τὸν τελικὸν του σκοπόν, καὶ πολλὰ ἄλλα θέματα τῆς αὐτῆς φύσεως ἀφορῶντα τὴν εὐημερία του. Αὐτή, λοιπόν, εἶναι ἡ θρησκεία τῆς ψυχῆς, ἀρκετὰ σαφὴς καὶ ξεχωριστὴ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ καὶ ἠθικὴ εὐημερία ἑνὸς ἀτόμου, τὰ ὁποῖα καὶ τὰ δύο ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν πνευματικήν του εὐημερία. *«Νοῦς ὑγιεὶς ἐν σώματι ὑγιεῖ»* εἶναι ἕνα γνωστὸν γνωμικόν, ἀλλὰ *«μία ὑγιὴς ψυχὴ»* πίσω ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο εἶναι τῆς ἀνωτάτης σημασίας, γιατὶ ὁ νοῦς καὶ τὸ σῶμα ζοῦν ἀπὸ τὴν ψυχή, τὸ μεγάλο δυναμὸ

(dynamo) ἡ κινητήριος δύναμις, μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὸ φῶς τῆς ὁποίας καὶ οἱ δύο αὐτοὶ σύντροφοι ἐργάζονται.

Αὐτὴ ἡ ἀναζήτησις τοῦ *ἀληθινοῦ ἑαυτοῦ*, ἂν καὶ γεμάτη μὲ μυστήρια, καὶ μὲ ἀνείπωτες δυνατότητες καὶ ἄπειρους ἐσωτερικοὺς πνευματικοὺς θησαυροὺς (τοὺς ὁποίους οἱ ἅγιοι ὑμνοῦν μὲ ἔνδοξες ἐκφράσεις) τώρα τραβάει τὴν προσοχὴ τοῦ ἀναζητητοῦ. Εἶναι ἕνα καθαρῶς ὑποκειμενικὸ θέμα καὶ εὑρίσκεται πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς λογικῆς καὶ τῆς φαντασίας. Εἶναι ἡ *«Σοφία τοῦ ὑπερπέραν»* (*Πάρα-Βίντια*, Para Vidya) καὶ μπορεῖ νὰ λάβῃ ἐμπειρία της ἡ ψυχὴ μόνον ὅταν εἶναι εἰς τὴν ἁγνήν της γυμνότητα, ἀπελευθερωμένη ἀπὸ τὰ περικαλύμματα ποὺ τὴν σαβανώνουν.

Δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ ἐπαναλάβωμε τὰ ἀξιομνημόνευτα λόγια τοῦ Γκουροὺ Νανάκ, πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα:

«Δὲν μπορεῖ νὰ Τὸν καταλάβῃ κανεὶς διὰ μέσου τῆς λογικῆς, καὶ ἐὰν ἀκόμη ἐσυλλογίζετο ἐπὶ αἰῶνες.

Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐσωτερικὴ εἰρήνη μὲ τὴν ἐξωτερικὴ σιωπή, καὶ ἐὰν ἀκόμη μείνῃ μουγγὸς ἐπὶ αἰῶνες.

Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀγοράσῃ ψυχικὴν εὐχαρίστησιν μὲ ὅλα τὰ πλούτη τοῦ κόσμου, οὔτε νὰ τὸν φθάσῃ μὲ ὅλη τὴν διανοητικὴν εὐφυΐαν.

Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ γνωρίσῃ τὴν Ἀλήθεια καὶ νὰ διαπεράσῃ τὸ σύννεφο τοῦ ψεύδους;

Ὑπάρχει ἕνας Δρόμος, ὦ Νανάκ, νὰ κάνωμε τὴν Θέλησιν Του ἰδική μας.

Τὴν Θέλησίν Του ἡ ὁποία εἶναι ἤδη γραμμένη στὴν ὕπαρξί μας».

— *Τζὰπ-Τζὶ* (Jap Ji) St. 1.

Ὅταν πλέον πεισθῇ γιὰ τὴν ματαιότητα ὅλης τῆς ἐξωτερικῆς γνώσεως καὶ σοφίας, παραστάσεων καὶ παρατηρήσεων, ἡ ἐσωτερικὴ ἀναζήτησις γίνεται ἕνα πάθος στὸν εἰλικρινῆ ἀναζητητὴ τῆς Ἀληθείας, γιατὶ ἡ αὐτογνωσία εἶναι ἕνα κλειδὶ γιὰ τὴν Θεογνωσία. Ὁ Ἅγιος Αὐγουστῖνος, μιὰ φορά, καθήμενος στὴν ἀκροθαλασσιά, μὲ τὸ μεγάλο του ἔργο «Περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος» (De Trinitate), εἶδε ἕνα παιδὶ νὰ παίρνῃ τὸ θαλάσσιο νερὸ μέσα σὲ ἕνα κογχύλι καὶ νὰ τὸ χύνῃ μέσα σὲ μιὰ τρύπα ποὺ εἶχε κάνει στὴν ἄμμο. Ἐρωτώμενο τὶ ἔκανε, τὸ παιδὶ ἀπήντησε μὲ ἀφέλεια ὅτι προσπαθοῦσε νὰ ἀδειάσῃ τὸν ὠκεανό. Ὁ μεγάλος σοφὸς τοῦ ἐξήγησε τὴν μα-

ταιότητα ὅλων του τῶν προσπαθειῶν, ἐφ' ὅσον αὐτὸ ἦτο κάτι τὸ ἀδύνατον. Ἀκριβῶς τὸ ἴδιο εἶναι ἡ κατάστασις μὲ τὴν Θεογνωσίαν, γιατὶ Αὐτός, ὁ Ἀπέραντος δὲν μπορεῖ νὰ γνωρισθῆ ἀπὸ τὸ περιωρισμένον ἄτομον ποὺ προσπαθεῖ νὰ τὸν συλλάβη εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς διανοίας. Πῶς μπορεῖ ἕνα μέρος νὰ γνωρίζη τὸ ὅλον; Ὁ Ἑαυτός, ἡ βάσις ὅλης τῆς συνειδητῆς ζωῆς, δὲν μπορεῖ νὰ γνωρισθῆ ἀπὸ τὸν συνειδητὸν νοῦ καὶ τὴν διάνοιαν. Ἕνα πρᾶγμα μὴ βασιζόμενο σὲ Πραγματικότητες, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πραγματικὸ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίση τὸ πραγματικό. Ἀκόμη καὶ γιὰ τὰς μεθόδους τῆς γιόγκα, ὡς μέσα γιὰ νὰ ἀκινητοποιήσουν τὸν νοῦ γιὰ τὴν αὐτογνωσίαν, ὁ Γκοντπάντα (Gondpada), ὁ διάσημος πρόδρομος τοῦ Πατάντζαλι (Patanjali) (συγγραφέως τῶν γκιογκικῶν συστημάτων, πρὶν χιλιάδες χρόνια), ὁμίλησε γι' αὐτὲς τὶς προσπάθειες ὡς ἀγῶνας ἑνὸς ἀνθρώπου νὰ ἀδειάση τὸν ὠκεανὸ σταγόνα-σταγόνα μὲ τὴν ἄκρη ἑνὸς χορταριοῦ.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, εἶναι τελείως σαφὲς ὅτι τὰ σπέρματα ὅλων τῶν θρησκειῶν εἶναι μέσα στὶς αὐτοερωτήσεις καὶ αὐτοεπικοινωνίες τῶν μεγάλων ψυχῶν. Ἐδῶ ὅλες οἱ θρησκευτικὲς φιλοσοφίες τελειώνουν καὶ ἡ ἀληθινὴ θρησκεία ἀρχίζει. Βαθμηδὸν αὐτὴ ἡ ἐσωτερικὴ ἀναζήτησις προχωρεῖ καὶ μία πρὸς μία, οἱ *Κόσας* (Koshas) ἢ τὰ καλύμματα τοῦ πνεύματος ἀναλύονται, διαπερνῶνται καὶ ἀπορρίπτονται. Ἀποβάλλονται ἕνα πρὸς ἕνα τὰ ἐπιστρώματα εἰς τὴν βαθειὰ ἐσωτερικὴ σιωπὴ τοῦ νοῦ, ἕως ὅτου καὶ ἡ ἴδια ἡ νοητικὴ συσκευὴ πέση σὰν ἕνα κουρελιασμένο φόρεμα, ἀφήνοντας τὴν ψυχὴ ἐλεύθερη καὶ φωτοβόλο στὴν ἀρχική της φωτεινότητα, πιὸ λαμπερὴ ἀπὸ τὸ φῶς πολλῶν ἥλιων μαζί. Αὐτὸ λέγεται *ἐξέλιξις τοῦ Πνεύματος* ἢ *ἀποκάλυψις τῆς Πραγματικότητος*, καλυμμένη καθὼς εἶναι ἀρχικῶς μὲ ἀπειράριθμα σκεπάσματα. Ἡ Αὐτογνωσία ἢ Ἄτμα Σίντι (Atma Sidhi) προηγεῖται τῆς Θεογνωσίας ἢ Παραμάτμα Σίντι (Paramatma Sidhi).

Εἶναι μόνον ὅταν τὸ πνεῦμα ἐπανέλθη στὸν ἑαυτόν του καὶ ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ ὅλους τοὺς γήινους δεσμοὺς καὶ τὶς σωματικὲς παγίδες, φυσικές, ἀστρικὲς καὶ αἰτιατές, ποὺ εἶναι σὲ κατάστασι νὰ καταλάβη, νὰ ἐκτιμήση ἢ νὰ αἰσθανθῆ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ ἢ τῆς Πραγματικότητος. Οἱ αἰσθήσεις ὁ νοῦς καὶ ἡ διάνοια, εἰς

τὴν χονδρὴ τους φύσι, πάντοτε ἀποτυγχάνουν νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ καταλάβουν τὴν Πραγματικότητα διὰ μέσου τῆς λογικῆς, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς μεταφυσικῆς. Εἶναι τὸ πνεῦμα εἰς τὴν ἀρχική του ἁγνότητα, ὅταν ἀπαλλαχθῆ καὶ ξεμπερδευθῆ ἀπὸ τὶς παγίδες, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔλθη εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν Θεότητα. Ἡ Πνευματικότης εἰς τὴν ἀληθινή της ἔννοια, ὅπως ἔχει περιγραφῆ ἀνωτέρω, δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ ἀγορασθῆ, οὔτε νὰ διδαχθῆ, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ κολληθῆ, σὰν νὰ ἦταν καμμιὰ ἐπιδημία, ἀπὸ κάποιον Θεάνθρωπον. Ὅλη ἡ μάθησις διὰ μέσου τῶν βιβλίων, τῶν διαλέξεων ἢ τῶν φιλοσοφικῶν λογομαχιῶν δὲν μπορεῖ νὰ κάνη ἕναν ἄνθρωπον πνευματικόν.

Τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ τὴν δῆ κανεὶς μέσα στὰ γεμάτα ἀγάπη μάτια τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Τὰ ὑγρά του μάτια προδίδουν τὴν Θείαν μέθην ποὺ ὑπάρχει μέσα τους. Εἶναι κοῦπες ποὺ ξεχειλίζουν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴν ζωή, τὴν ἀγάπη καὶ τὸ φῶς. Ἐκεῖ μέσα εὑρίσκεται, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ἡ χασμωδία μεταξὺ αἱρετισμοῦ, τῶν μεγάλων γραφῶν τοῦ κόσμου, τῶν ἐπονομαζομένων *θρησκειῶν*, καθὼς εἶναι περιορισμένες μέσα στὶς σελίδες τῶν ἱερῶν καὶ μνημειωδῶν ἔργων τῶν ἀρχαίων, σὲ γλῶσσες πολὺ παλαιές, πολὺ ἀρχαῖες καὶ πολὺ τεχνικὲς γιὰ νὰ μποροῦν νὰ γίνουν νοητές,—καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ πνευματικότης, ἡ ἐπιστήμη τῆς ψυχῆς, ἢ ἡ ἀληθινὴ θρησκεία τοῦ πνεύματος. Ἡ τελευταία εἶναι ἡ κοινὴ κληρονομιὰ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, καθολικὴ στὸ πλησίασμά της, ἀπεριόριστη στὸν σκοπό της καὶ ἀδέσμευτη ἀπὸ οἱουδήποτε τὴν πρεσβευομένη πίστι, τὴν θρησκεία καὶ τὶς θρησκευτικὲς γνώσεις. Εἶναι μία ἐσωτερικὴ πορεία τοῦ πνεύματος· καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι δὲν κηρύττουν τίποτα ἄλλο παρὰ πνευματικότητα στὴν ἁγνή, ἀδιάλυτη καὶ ἀμιγῆ της μορφή.

Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ Θεῖον Ἔδαφος ἐπάνω στὸ ὁποῖον, ἡ ζωή, ὁ νοῦς καὶ ἡ ὕλη παίζουν τὸ παιγνίδι τους, καὶ ὅλα αὐτὰ πιθανῶς δὲν μποροῦν νὰ γνωρίζουν αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν Ζωὴν τῆς ζωῆς τους. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον, οἱ ἅγιοι, τονίζουν ὅτι αὐτὸ τὸ Θεῖον Ἔδαφος μπορεῖ νὰ τὸ αἰσθανθῆ κανεὶς μόνον μὲ τὴν ἔμφυτον ἀντίληψιν ὅταν ἀπ' εὐθείας λαμβάνη κανεὶς ἐμπειρίαν διὰ τῆς πραγματοποιήσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατὸν μόνον μὲ τὴν ἕκτη αἴσθησι ἢ ἐσωτερικὸν ὀφθαλμόν. Αὐτὸ τὸ κέντρον εἶναι ἐπίσης

γνωστὸν ὡς *Νοῦκτα-ι-Σουέϊντα* (Nukta-i-Swaida), ὁ Τρίτος Ὀφθαλμός, ἡ Θεία Ὅρασις, τὸ Μοναδικὸ Μάτι. Ὁ Χριστὸς λέγει ὅτι αὐτό: «Θὰ γεμίση ὅλον τὸ σῶμα μὲ φῶς» — φῶς ἀδημιούργητο, διαρκὲς καὶ παντοτεινό, φῶς τὸ ὁποῖον εἶναι αὐτοϋπαρκτὸν καὶ ἀνεπισκίαστον, φῶς τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν εἶναι σὲ γῆ ἢ σὲ θάλασσα. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον ὁ Ἰησοῦς, ὁ Προφήτης, μᾶς λέγει νὰ προσέχωμε μὴ τυχὸν τὸ φῶς μέσα στὸ σῶμα γίνη σκοτάδι: «Τὸ φῶς λάμπει στὸ σκοτάδι καὶ τὸ σκοτάδι δὲν τὸ καταλαβαίνει». Τὸ ἐξωτερικὸ σύμβολον αὐτοῦ τὸ βλέπομε σήμερα στὰ ἀναμμένα κεριὰ εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα τῶν ἐκκλησιῶν, στὶς πήλινες λάμπες στοὺς ναοὺς καὶ γκέρντουάρας (gurdwaras) (τώρα βεβαίως ἀντικατασταθεῖσες ἀπὸ ἠλεκτρικὰ φῶτα) καὶ τὶς φωτιὲς ποὺ καῖνε συνέχεια στὰ σπίτια τῶν Ζωροαστρῶν.

Ὅμοια μὲ τὸν Μοναδικὸ Ὀφθαλμὸ εἶναι ἐπίσης ἡ Φωνὴ τοῦ Θεοῦ (ἡ Κάλμα τῶν Μουσουλμάνων, ὁ Λόγος τοῦ Χριστοῦ, ἡ Σροῦτι τῶν Βέδδας, ἡ Οὐτζὶτ (Udgit) τῶν Οὐπανισσάδων, ἡ Σαρόσα τῶν Ζωροαστρῶν, ἡ Ζωτικὴ Ὁρμὴ ἢ τὸ Ρεῦμα Ζωῆς τῶν Δυτικῶν φιλοσόφων, καὶ ἡ Φωνὴ τῆς Σιγῆς τῶν Θεοσόφων) μέσα στὸ σῶμα τὴν ὁποίαν δὲν μποροῦμε νὰ ἀκούσωμε, καθὼς τὰ πνευματικά μας αὐτιὰ ἔχουν σφραγισθῆ μὲ βουλοκέρι. Αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀλήθεια συμβολίζεται στὴν ἐξωτερικὴ ζωὴ μὲ τὰ κύμβαλα στοὺς ναούς, τὰ γκὸνγκ στὰ γκέρντουάρας (gurdwaras) καὶ τοὺς Βουδδικοὺς ναούς, τὶς καμπάνες στὰ κωδωνοστάσια τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὴν Τζάρας (Jaras) (Μεγάλη Καμπάνα) τῶν Σούφι. Οἱ ἅγιοι σὲ ὅλους τοὺς τόπους καὶ ὅλες τὶς ἐποχὲς συχνὰ ἀναφέρουν αὐτὸ τὸ φαινόμενον σὲ ὅλα τὰ διδάγματά τους καὶ ὅλα τὰ γραφόμενά τους.

Ἡ ἀληθινὴ θρησκεία ἢ πνευματικότης συνίσταται στὸν σύνδεσμον τῆς ψυχῆς μὲ τὴν Ἀνωτάτην ψυχὴν εἰς τὸ ἐκδηλωμένο της ἔργο τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ ἤχου εἰς τὸν ναὸν τὸν κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Ὅσον περισσότερον τὸ πνεῦμα ἀποσύρεται ἀπὸ τὰ ἔξω καὶ ὑπερβαίνει τοὺς περιορισμούς του—φυσικούς, ἀστρικοὺς καὶ αἰτιατούς—τόσον περισσότερην ἐμπειρίαν ἔχει τῶν πνευματικῶν φαινομένων, μὲ τὴν Θείαν Χάριν τοῦ Διδασκάλου. Αὐτὴ δίδεται σ' αὐτὸν ποὺ εἶναι ἕτοιμος νὰ πεθάνη ἐν τῇ ζωῇ κατὰ βούλησιν—γιατὶ ἐὰν δὲν μάθη κανεὶς νὰ

πεθαίνη καθημερινῶς, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη αἰώνιο ζωή. Ὁ Μπέργκσον (Bergson) ὁ μέγας φιλόσοφος, τὸ ὀνομάζει *«ἀνοικτὴ θρησκεία»* ὡς ἀντιδιακριτικὸν ἀπὸ τὸ *«κλειστὲς θρησκεῖες»* τὸ ὁποῖον εἶναι θρησκεῖες σφραγισμένες σὲ παλαιὲς καὶ «ἀμετάβλητες» γραφές, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται καὶ θεωροῦνται ὡς ὁ τελευταῖος λόγος.

Οἱ θρησκεῖες ἔχουν τώρα περιορισθῆ ἁπλῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν φιλανθρωπικῶν ἔργων, τὴν τήρησιν τῶν λειτουργιῶν, τῶν τελετουργιῶν καὶ τελετῶν ὅπως νηστείας καὶ προσκυνήματα ἁγίων τόπων· τὴν ἐπένδυσιν εἰδικῶν ἐνδυμασιῶν· ἄσπρων, κίτρινων, μπλέ, κόκκινων τῆς φωτιᾶς ἢ τοῦ χρώματος τῆς ὤχρας ἐπισήμων στολῶν· τὴν διατήρησιν ἰδιαίτερων σημάτων στὸ σῶμα ὅπως μιὰ φοῦντα ἀπὸ μαλλιὰ στὸ κεφάλι, ἱερὴ κλωστὴ κατὰ πλάτος τῶν ὤμων, περιτομὴ ἢ τὶς πέντε Κάκας (Kakas) τὰ ὁποῖα ὅλα δὲν ἔχουν καμμία οὐσιώδη σημασία, ἔστω καὶ τὴν παραμικρή, εἰς τὴν προαγωγὴ τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν αὐτογνωσίαν καὶ Θεογνωσίαν.

Ἡ πρωτίστη ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς εἶναι μία ζωντανὴ Πραγματικότης, μιὰ βουτιὰ μέσα στὸν ὠκεανὸ τῆς ζωῆς, μιὰ ρουφηξιὰ ἀπὸ τὸ ἐλιξήριον τῆς ζωῆς, ἕνα ὅραμα τοῦ Θείου Φωτόςποὺμπορεῖ νὰ δώση ἀθανασία καὶ νὰ ὁδηγήση στὴν ἄνθησιν τοῦ πνεύματος σὲ θεότητα. Αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ λέγει ὁ Σρὶ Ὀροβίντο (Sri Aurobindo): «:Ἔλα εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ Ὑπὲρ-νοητικὸν καὶ τράβηξέ το κάτω γιὰ νὰ γίνη θεία ὅλη ἡ ζωή, ὁ νοῦς καὶ ἡ ὕλη. Αὐτὸ εἶναι τὸ κοινὸν δικαίωμα ἐκ γεννήσεως ὅλων τῶν δημιουργηθέντων πλασμάτων καὶ ὄχι τὸ μονοπώλιον κανενὸς κράτους ἢ τάξεως ἀτόμων ποὺ πρεσβεύουν τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην πίστιν ἢ δόγμα.

Ὁ ἄνθρωπος ἐκ φύσεως εἶναι ἕνα σύνθετον πλάσμα—τὰ συνθετικὰ μέρη εἶναι τὸ σῶμα, ὁ νοῦς καὶ ἡ ψυχή. Ὁ Θεὸς ἔκανε τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν ἰδικήν Του εἰκόνα καὶ γι' αὐτὸ οἱ ἅγιοι παραγγέλλουν: «Ἔστε τέλειοι ὅπως καὶ ὁ Πατέρας σας εἰς τοὺς Οὐρανοὺς εἶναι τέλειος». Τρεῖς φορὲς εὐλογημένος εἶναι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὶς τεράστιες καὶ ἀπειράριθμες δυνατότητες ποὺ ἐτοποθετήθηκαν μέσα του ἀπὸ τὸν Πλάστη. Αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Θεότης, μὲ ἱερὸν φῶς, ζωὴ καὶ ἀγάπη, εἶναι ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς του. Ἀλλὰ ἀλλοίμονον, τὶ ἔκανε ὁ ἄνθρωπος τὸν ἄνθρωπον—καὶ ἀκόμη

χειρότερον, τὸν ἑαυτόν του—ὄχι καλλίτερον ἀπὸ ἕνα θηρίον, ἢ ἀκόμη καὶ χειρότερον ἀπὸ αὐτό».

Ἐπιβάλλεται στὸν ἄνθρωπον ὡς ἄνθρωπος νὰ εἶναι πλούσιος, ἐν ἀφθονίᾳ πλούσιος, καὶ στὶς τρεῖς ἀπόψεις τῆς ζωῆς του—γιὰ νὰ διακριθῆ ἀπὸ τὴν ἀκρωτηριασμένη, κολοβωμένη καὶ σκοροφαγωμένη ὕπαρξι ποὺ ἔχει σήμερα ἀπὸ ἄγνοια τῆς αὐτογνωσίας. Αὐτὴ ἡ δημιουργία εἶναι μία διπλῆ πορεία: περιτύλιξις μὲ ἐκτύλιξιν. Ἡ θεότης περιτυλιγμένη μέσα στὴν ἴδια τὴν φύσι τοῦ πνεύματος, τοῦ νοῦ καὶ τῆς ὕλης, πρέπει νὰ ἐκτυλιχθῆ νὰ αὐξηθῆ καὶ νὰ ἀναπτυχθῆ, ἕως ὅτου ἐντελῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς νὰ συμπίπτη μὲ τὸ θεῖον ἔδαφος, τὴν βάσιν πάνω στὴν ὁποίαν, ἀπὸ καθαρὴ ἄγνοιαν, παίζει τώρα τὸν περιωρισμένο καὶ περισταλμένο του ρόλο χωρὶς νὰ θυμᾶται τὴν Θεότητά του.

Ὁ φυσικὸς ἑαυτὸς τῆς ψυχῆς εἶναι προικισμένος μὲ δέκα ὄργανα: πέντε *Κάραμ Ἴντριας* (Karam Indrias) ἢ κινητηρίους δυνάμεις, καὶ πέντε *Τζνάνα Ἴντριας* (Jnana Indrias) ἢ δυνάμεις τῆς ἀντιλήψεως, οἱ ὁποῖες ὅλες βοηθοῦν τὸ σῶμα στὶς ἐγκόσμιές του δοσοληψίες. Ὁ νοῦς ἔχει προικισθῆ μὲ τέσσερεις τομεῖς: *μάνα* (mana) (νοητικὴν ὕλην), *τσὶτ* (chit) (συνείδησιν), *μπούντι* (buddhi) (διάνοια) καὶ *ἀχανκὰρ* (ahankar) (ἐγώ), τὰ ὁποῖα ὅλα ἐργάζονται εἰς τὸν κόσμον τῶν αἰσθήσεων καὶ βοηθοῦν τὴν ψυχὴν στὸ νὰ σκέπτεται καὶ νὰ διακρίνη ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λογικῆς. Μετὰ στὴν κλίμακα τῆς ἀνόδου ἔρχεται ἡ ψυχή, ὁ μεγάλος ἀναβάτης εἰς τὸ ὄχημα τοῦ ἐκ τοῦ νοῦ ὁδηγουμένου σώματος. Τὸ ὄργανον τῆς δράσεως εἶναι ἡ *σούρατ* (surat) (ἡ συνείδησις τοῦ ἑαυτοῦ ἢ ἡ προσοχὴ ἡ γεννημένη ἀπὸ τὴν μεγάλην συνείδησιν). Αὐτὴ ἡ προσοχή, ἐὰν βοηθηθῆ καὶ ὁδηγηθῆ σωστά, ἐπιφέρει μοναδικότητα στὴν πρόθεσιν καὶ σταθερότητα στὸν σκοπόν· μαζεύει καὶ συναθροίζει τὶς περιπλανώμενες ἱκανότητες τοῦ νοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι αὐτὸς ἔχει ταυτισθῆ μὲ τὰ ἀντικείμενα καὶ βυθισθῆ στὴν ἀπόλαυσίν τους.

Ἐνῷ τὸ σῶμα ἐργάζεται, ὁ νοῦς κρίνει καὶ ἡ ψυχὴ ἐκλιπαρεῖ γιὰ εὐτυχία. Ἐὰν τὰ τρία συνθετικὰ μέρη, σῶμα, νοῦς καὶ προσοχὴ (ψυχή), ἔρθουν σὲ ἁρμονία σὲ ἕνα κοινὸν κέντρον, ἡ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς, τῆς φτωχῆς, περιορισμένης καὶ δεμένης ψυχῆς, γίνεται μία πραγματικὴ εὐλογία, αἰωνία καὶ παντοτεινή, κατέ-

χουσα ὅλες τὶς ἰδιότητες τῆς ὑπερνοητικῆς συνειδήσεως· ὀνομαστικῶς, *Σὰτ-Τσὶτ-'Ανὰντ* (Sat-Chit-Anand) (ὕπαρξις, συνείδησις καὶ μακαριότης).

"Ενας ἄνθρωπος ποὺ ἀφοσιώνει τὴν προσοχήν του στὴν πορείαν τοῦ κτισίματος τοῦ σώματος μεγαλώνει στὴν σωματικὴν δύναμιν μὲ μῦς τελείως ἀνεπτυγμένους καὶ ὡραῖα διαμορφωμένους· θεωρεῖται ὡς μία ἐνσωμάτωσις ἀκτινοβουλούσης ὑγείας, καὶ θαυμάζεται ἀπὸ ἑκατοντάδας κόσμου ποὺ τὸν βλέπει. "Ενας ἄνθρωπος ποὺ ἀφοσιώνει τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν νοητικῶν του δυνάμεων ἀποκτᾶ μία ὀξεῖα καὶ κοφτερὴ διάνοια, γίνεται ἕνας γίγαντας τῆς διανοίας καὶ ἐνθουσιάζει χιλιάδες ἀνθρώπους μὲ τὶς δυναμικὲς διαλέξεις καὶ συγγράμματά του. 'Επίσης, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἑαυτοῦ ἢ τοῦ πνεύματος ποὺ βρίσκεται μέσα του, γίνεται θεῖος καὶ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου γίνεται ἕνας Θεάνθρωπος καὶ ἡ Θεότης λάμπει σ' αὐτὸν πέρα ὡς πέρα. Χύνει οὐράνια λαμπρότητα ἀνάμεσα στὰ μεγάλα συναθροίσματα καὶ στὰ ἀκροατήρια ποὺ ἔρχονται στὴν προστασία του καὶ σὰν ἕνας πύργος τῆς πνευματικότητος χρησιμεύει ὡς φάρος σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως εἰς τὴν τρικυμιώδη θάλασσα τῆς ζωῆς. Αὐτὸ εἶναι ἡ *γιόγκα* (yoga) τοῦ χεριοῦ, τῆς καρδιᾶς καὶ τοῦ κεφαλιοῦ συνδεδεμένα σὲ ἕνα, καὶ κάνει τὸν ἄνθρωπο ἕνα ἀκέραιον ὅλον, τέλειον ὅπως εἶναι ὁ Πατέρας εἰς τοὺς Οὐρανούς. "Ολα αὐτὰ καὶ ἀκόμη περισσότερα ἔρχονται εἰς αὐτὸν μὲ τὴν ἐπικοινωνίαν καὶ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ Λόγου (τὴν Μουσικὴν τῆς ψυχῆς ἢ Τραγούδι τῆς *Πράνβα* (Pranva), ὁ ὁποῖος ἀντηχεῖ ἀκατάπαυστα μέσα καὶ γύρω του. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ θρησκεία, μία θρησκεία τοῦ ζῶντος πνεύματος (τῆς 'Αληθείας), ἡ *«ἀνοικτὴ θρησκεία»* τοῦ Μπέρκσον (Bergson). Δὲν ὑπάρχει, πράγματι, καμμία θρησκεία πιὸ ὑψηλὴ ἀπὸ αὐτήν, ποὺ δίνει ζωὴ καὶ φῶς τὸ ἴδιο στὸν ἕναν καὶ στοὺς πολλούς, καὶ ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο τρεῖς φορὲς εὐλογημένο—εὐλογημένο στὸ σῶμα, στὸν νοῦ καὶ στὴν ψυχὴ—κατάλληλο νὰ προσκυνηθῆ καὶ νὰ λατρευθῆ ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους του ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους, ὅπως ἔχει ὁρισθῆ ἀπὸ τὸν Θεόν, ὅταν Αὐτὸς ἔκανε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Του.

Αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἶναι ὁ ἀληθινὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ,

ὅπου μέσα ἐκεῖ τὸ πνεῦμα ἢ ἡ ψυχὴ μπορεῖ νὰ συντονισθῆ γιὰ νὰ ἀκούση τὴν ἐσωτερικὴν Θείαν Μουσικήν. Μπορεῖ νὰ ἑτοιμασθῆ καταλλήλως γιὰ νὰ διαπιστώση καὶ νὰ ἀπολαύση τὸ Θεῖον Φῶς, καὶ νὰ γίνη ἱκανὸ νὰ δεχθῆ Θεῖες ἀποκαλύψεις ὅπως οἱ προφῆτες τοῦ παληοῦ καιροῦ. Ὅταν γιὰ μιὰ φορὰ ἔχει τὴν ἐμπειρίαν τῆς Ὑπερτάτου Εὐδαιμονίας, ὅλες οἱ γήινες προσκολλήσεις φεύγουν ἀφ' ἑαυτοῦ των, χάνουν τὴν ἀπατηλή τους αἴγλη καὶ θέλγητρον. Ἡ ψυχὴ ἐλεύθερη ἀπὸ τὴν λησμονιὰ ἀρχίζει νὰ ἀνθίζη σὲ μιὰ καινούργια ζωὴ—τὴν ζωὴ τοῦ πνεύματος ὡς ξεχωριστὴ ἀπὸ τὴν ζωὴ τῶν αἰσθήσεων. Αὐτὴ εἶναι πνευματικότης, αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ θρησκεία, μέσα στὰ μυστήρια τῆς ὁποίας μόνον ἕνας Ἅγιος ἢ Διδάσκαλος τῆς Ἀληθείας μυεῖ ἕναν ἀληθινὸ ἀναζητητὴ καὶ φιλοδοξοῦντα, ξεκλειδώνοντας τὴν πόρτα ἡ ὁποία ὁδηγεῖ εἰς τὸ Βασίλειον τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἀκριβῶς μέσα μας. Γι' αὐτὴν τὴν πόρτα ὁ Χριστὸς λέγει: *«Κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν»*.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ

Ἐνῶ οἱ φυσικὲς ἐπιστῆμες ἀσχολοῦνται καὶ μεταδίδουν γνῶσιν τοῦ φυσικοῦ, αἰσθητοῦ κόσμου, οἱ ἠθικοὶ κώδικες τῆς συμπεριφορᾶς ἀφοροῦν ἕνα ἄτομον τῆς κοινωνίας, καὶ αὐτοὶ οἱ κώδικες θέτουν κανόνας τῆς κοινωνικῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν δύο. Ἡ πνευματικότης, ἡ ἐπιστήμη τοῦ πνεύματος, μᾶς λέγει γιὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ψυχῆς ἢ ξεδίπλωμα (μία πορεία ἀπελευθερώσεώς της ἀπὸ τὶς διάφορες θῆκες ἢ καλύμματα μέσα στὰ ὁποῖα εἶναι ντυμένη), τὴν πανομοιότυπον φύσιν της μὲ τὸν Θεόν, καὶ πῶς μπορεῖ νὰ συνδεθῆ μὲ τὴν Θείαν Πραγματικότητα, αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν Πηγή της, καὶ νὰ φτάση τὴν θεότητα της καὶ νὰ εὐλογηθῆ διὰ παντός.

Ἡ ἐπιστήμη τῶν Διδασκάλων εἶναι μία πειραματικὴ ἐπιστήμη καί, ὅπως κάθε φυσικὴ ἐπιστήμη, εἶναι ἱκανὴ νὰ δώση ἀποτελέσματα μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια. Αὐτὰ τὰ ἀποτελέσματα μποροῦν πολὺ καλὰ νὰ ἐπιβεβαιωθοῦν ἀπὸ τὶς μεταμορφώσεις ποὺ πιστοποιεῖ κανεὶς στὴν ζωὴν ἑνὸς ἀνθρώπου τῆς Σαντὰν (Sadhan) (ἢ ἑνὸς ποὺ ἀσκεῖ πνευματικὴ πειθαρχία). Αὐτὸ δὲν σημαίνει τὸ νὰ διαβάζη κανεὶς βιβλία καὶ νὰ συσωρεύη γνῶσι, ἀλλὰ σημαίνει τὸν

ἐπανερχομὸ τοῦ πνεύματος εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ τὸ νὰ πάρη μία καινούργια γέννησι σὲ κοσμικὴ ἐνημερότητα καὶ νὰ ὑψωθῆ στὸ ὑπερνοητικὸν ἢ τὴν Ὑπερ—Συνείδησιν. Αὐτὴ ἡ πραγματοποίησις φέρνει μαζί της μία εὐλογημένη ἠρεμία καὶ κατόπιν τούτου αἰσθάνεται κανεὶς πάντοτε τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ μέσα του καὶ ὁ ἀληθινὸς τρόπος τῆς ἐργασίας τῆς Θείας Θελήσεως γίνεται ἔκδηλος. Ἡ λογικὴ καὶ ἡ διάνοια ἀποτυγχάνουν στὸ νὰ καταλάβουν τὴνἀπεριόριστον Πραγματικότητα. Ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν πραγματοποίησιν, τὰ λόγια εἶναι πτωχὰ στὴν προσπάθεια τοῦ νὰ περιγράψη κανεὶς τὸ ἀπερίγραπτον. Αὐτὸς ὁ πειραματισμὸς στὴν Θεότητα μπορεῖ νὰ ἐπιχειρηθῆ καὶ νὰ κατορθωθῆ μόνον σὲ ἀπόλυτο σιωπὴ καὶ ἀκινησία, καὶ τοῦ νοῦ καὶ τῆς διανοίας, ὁπόταν σὰν μία ἀποκάλυψις, τὸ Φῶς καὶ ὁ Ἦχος Του ἀρχίζουν νὰ γίνωνται ἀντιληπτὰ ἀπὸ τὴν ψυχή.

Ἡ γνῶσις τοῦ κόσμου εἶναι κατὰ πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ αὐτὴν τοῦ Θεοῦ. Εἴμεθα ὁλοκληρωτικῶς ἀπησχολημένοι στὴν *Ἀπραβίντια* (Apravidya) καὶ τελείως ἀμαθεῖς τῆς *Παραβίντια* (Paravidya) (ἢ γνώσεως τοῦ Ὑπερπέραν). Κάνομε ὅλες τὶς δυνατὲς προσπάθειες νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὶς φυσικὲς ἀρρώστιες, ἀλλὰ δὲν ἔχομε ποτὲ οὔτε κἂν σκεφθῆ τὶς λεπτεπίλεπτες ἀσθένειες ποὺ προσβάλλουν τὸν ἐσωτερικὸ ἑαυτό, ἢ πόσο χαμηλὰ βρισκόμεθα στὴν κλίμακα τῶν ἀνθρωπίνων ἀξιῶν, καὶ πόσον ἀπροστάτευτοι παρασυρόμεθα μέσα στὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς εἴτε τὸ ἐπιθυμοῦμε εἴτε ὄχι. Ξοδεύομε ὁλόκληρο τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μας στὸ νὰ τρῶμε, νὰ πίνωμε καὶ νὰ μισοκοιμώμαστε, ἀλλὰ δὲν ἐνδιαφερόμεθα καθόλου νὰ γνωρίσωμε τὸ ὑπόστρωμα αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς. Πάντοτε ἀπησχολημένοι καθὼς εἴμεθα στὸν ἀντικειμενικὸ κόσμο, δὲν μποροῦμε νὰ στραφοῦμε πρὸς τὰ μέσα καὶ νὰ πιστοποιήσωμε τὶς δόξες τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου.

Ἕνας ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος γιὰ νὰ δῆ στηρίζεται στὰ ἐξωτερικά του μάτια, γιὰ νὰ ἀκούση, στὰ αὐτιά του, γιὰ νὰ μιλήση, στὴν γλῶσσα του, εἶναι στὴν πραγματικότητα ὄχι ἕνας ζωντανὸς ἄνθρωπος ἀλλὰ ἕνας πεθαμένος, ἕνα φυσερὸν ποὺ ἀναπνέει χωρὶς ζωὴ μέσα του. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς κατοικεῖ μέσα μας, πρέπει νὰ κυττάξωμε μέσα μας ἐὰν θέλωμε νὰ Τὸν συναντήσωμε, νὰ ἔχωμε ἐμπειρίαν Του, καὶ νὰ ἔχωμε τὴν εὐλογία Του. Ὁ Θεὸς διαπερνᾶ τὰ πάντα

ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ *Νάαμ* (Naam) ἢ *Σάμπτ* (Shabd), ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ ἀκούσωμε τὴν φωνήν Του παρὰ μόνον ἐὰν φύγωμε μακρυὰ ἀπὸ τὴν ὀχλαγωγία τοῦ κόσμου καὶ εἰσέλθωμε στὴν βαθειὰ ἐσωτερικὴ σιωπὴ τῆς ψυχῆς. Καθὼς εἰσερχόμεθα καὶ ἀποσυρόμεθα, περπατᾶμε χωρὶς πόδια, ἐργαζόμεθα χωρὶς χέρια, βλέπομε χωρὶς μάτια καὶ ἀκοῦμε χωρὶς αὐτιά. Γι' αὐτὸ ὁ Διδάσκαλος Νανὰκ εἶπε ἐπὶ τούτου: «Ἐκεῖ κανεὶς βλέπει, ἀκούει, περπατᾶ, ἐργάζεται καὶ μιλᾶ χωρὶς ἐξωτερικὰ φυσικὰ ὄργανα, δηλ. μάτια, αὐτιὰ πόδια, χέρια καὶ γλῶσσα, δεδομένου ὅτι μαθαίνει νὰ πεθαίνη ἐνῷ ζῆ. Ὦ Νανάκ, γνώρισε τὴν Θέλησίν Του καὶ συνήντησε τὸν Ἀγαπημένο» —(Μάτζχ Οὐώρ (Majh War) Μ. 2). Ὁ Γκοζάϊν Τοῦλσι Ντὰς (Gosain Tulsi Das) στὸ *Μπὰλ Κάντ* (Bal Kand) τῆς Ραμαγιάνα (Ramayana) ἐπίσης ἐβεβαίωσε τὸ ἴδιο πρᾶγμα.

Γιὰ νὰ γνωρίση τὸν Θεό, πρέπει κανεὶς νὰ γνωρίση πρῶτα τὸν ἑαυτό του. Ἡ Αὐτογνωσία εἶναι δυνατὴ μόνον μὲ στροφὴ πρὸς τὰ μέσα, ἢ τὸ νὰ γυρίση κανεὶς τὴν προσοχή του ἀπὸ τὶς ἐξωτερικὲς ἐπιδιώξεις καὶ νὰ τὴν κατευθύνη πρὸς τὰ μέσα στὴν βαθειὰ σιωπὴ τοῦ νοῦ — ποὺ τεχνικῶς ὀνομάζεται τὸ Θεῖον Ἔδαφος, πίσω ἀπὸ τὸ κέντρον τῶν δύο φρυδιῶν. Εἶναι τότε μόνον ποὺ τὸ πνεῦμα λαμβάνει ἐμπειρίαν τοῦ *Νάαμ* (Naam), τοῦ ὑπὲρ πνεύματος, ἢ τοῦ Θεοῦ ἐν δράσει, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ summun bonum (*ὑπέρτατον ἀγαθὸν*) ὅλων τῶν θρησκευτικῶν ἀναζητήσεων πρὸς τὸ Μεγάλο Ἄγνωστον. Ὁ Βούδδας ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνεβοῦμε στὰ μεγαλύτερα ὕψη τῆς Θεότητος μόνον μέσα στὸν ἑαυτόν μας. Ὁ Σοπενάουερ, ὁ μεγάλος Γερμανὸς φιλόσοφος ἐδήλωσε ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ λάβη ἐμπειρίαν τῆς πηγῆς ὅλης τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐλογημένης ἠρεμίας μέσα στὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν του. Ὁ Χριστὸς ἐδήλωσε μὲ ἔμφασιν: «Τὸ Βασίλειον τοῦ Θεοῦ εἶναι μέσα σας». Στὶς γραφὲς τῶν Σὶκ ἀναφέρεται: «Τὰ πολύτιμα νερὰ τῆς Ἀθανασίας κινοῦνται κυματοειδῶς μέσα στὴν ἴδια τὴν ψυχὴ τοῦ καθενός».

Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπιχειρήση αὐτὸ τὸ ἐσωτερικὸ ταξίδι χωρὶς νὰ ἀφήση τὰ ὑπάρχοντά του καὶ τὸ σπιτικό του χωρὶς νὰ παρατήση τὸ συγγενολόγι του, ἢ νὰ ἐγκαταλείψη τὰ καθήκοντά του καὶ τὴν ἐνασχόλησί του στὴν ζωή. Αὐτὸ τὸ μεγάλο ταξίδι γιὰ προσκύνημα τῆς ψυχῆς μπορεῖ νὰ ἐκτελεσθῆ παρὰ τὶς ἐγκόσμιες ἀσχο-

λίες. Τὸ μόνον ποὺ εἶναι ἀναγκαῖον εἶναι τὸ νὰ πάρῃ κανεὶς ὁδηγίες ἀπὸ κάποιο ζῶντα Διδάσκαλο ποὺ κρατᾶ τὰ κλειδιά του Βασιλείου τοῦ Θεοῦ.

«Ὦ, Νανάκ! ἀκολούθησε μὲ ἀκρίβεια τὶς ἐντολὲς ἑνὸς τέλειου Διδασκάλου ποὺ θὰ σὲ βάλλουν στὸ σωστὸ Μονοπάτι.

Θὰ κερδίσῃς τότε χαρούμενα τὴν σωτηρίαν ἐνῷ θὰ ζῇς τὴν ζωὴν ἑνὸς οἰκογενειάρχου στὸ μέσον τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν φίλων σου». — *Γκούτζρι Οὐὼρ* (Gujri War) M. 5.

Δὲν χρειάζεται νὰ ἐγκαταλείψῃ κανεὶς τὸν κόσμο καὶ νὰ ἀποσυρθῇ στὰ βάθη τῶν δασῶν γιὰ νὰ κατορθώσῃ αὐτὸν τὸν σκοπό. Ὅλο τὸ μυστήριο μπορεῖ νὰ λυθῇ στὴν μοναξιὰ τοῦ νοῦ.

«Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερο ἱερὸ καταφύγιο ἀπὸ αὐτὸ τῆς ψυχῆς τοῦ καθενός». — *Μπαζὰντ Ραμανὰντ* (Basant Ramonand) M. S.

Ἕνας ποὺ φιλοδοξεῖ μπορεῖ, μὲ ἐξάσκησι, νὰ σιγάσῃ τὸν νοῦ, ἀκόμη καὶ καταμεσῆς τοῦ βιαστικοῦ ἐρεθιστικοῦ σπρωξίματος τῆς ζωῆς, καὶ μπορεῖ, κατὰ βούλησιν, νὰ ἀποσυρθῇ στὸ σιωπηλὸ διαμέρισμα τοῦ Θείου Ἐδάφους. Ἂν δὲν σιωπήσῃ ὁ νοῦς, μιὰ διαμονὴ σὲ ἕνα δάσος ἢ στὴν ὄχθη ἑνὸς ποταμοῦ δὲν μπορεῖ νὰ ὠφελήσῃ σὲ τίποτα.

Κάθε θρησκεία ἔχει δύο ὄψεις ἢ διαιρέσεις: ἡ μία εἶναι κοινωνικὴ καὶ ἡ ἄλλη εἶναι πνευματική. Ἡ κοινωνικὴ πλευρὰ συνίσταται στὸ νὰ κάνῃ ἠθικοὺς κανόνας συμπεριφορᾶς, οἱ ὁποῖοι ἀποβλέπουν στὴν ἐπανόρθωσι τῶν κοινωνικῶν κακῶν, τὴν ἀνάπτυξι τῆς κοινωνίας σὲ ὑγιεινὲς γραμμές, τὴν τήρησι ὁρισμένων τελετῶν καὶ τελετουργιῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσι ἀγαθοεργιῶν. Μὲ αὐτὰ τὰ μέσα, μπορεῖ κανεὶς νὰ ἑτοιμάσῃ καλύτερα τὸ ἔδαφος γιὰ ἀνώτερη πνευματικὴ ζωή. Ἡ πνευματικὴ ὄψις τῶν θρησκειῶν, πραγματεύεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον γιὰ τὸ πνεῦμα, ἐρευνᾶ τὴν φύσι του, τὴν σχέσι του μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦ, τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον μπορεῖ νὰ ἀποσπασθῇ καὶ ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ προσκολλήματα, καὶ πῶς μπορεῖ νὰ συνδεθῇ μὲ τὸ *Νάαμ* (Naam) ἢ Λόγον, ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ στὴν πραγματοποίησι καὶ ταύτισι μὲ τὸν Μεγάλο Ὠκεανὸ τῆς Συνειδήσεως.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι χωρὶς ἀμφιβολία ἕνα κοινωνικὸ ὄν, ἀλλὰ ἡ κοινωνία μπορεῖ νὰ εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ μόνον ὅταν βασίζεται στὶς

ἀρχὲς τῆς πνευματικότητος. Ἀκριβῶς ὅπως τὸ πνεῦμα ζωογονεῖ τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, ἔτσι καὶ ἡ πνευματικότης δίνει ζωὴ καὶ συντήρησι στὴν κοινωνία, χωρὶς τὴν ὁποίαν ὅλα τὰ εἴδη τῶν κοινωνικῶν κακῶν, ὅπως στενοκεφαλιά, μικρο - προκαταλήψεις, ἐγωϊστικὴ αὐτομεγαλοποίησις, σύγκρουσις καὶ διαμάχη, σιγὰ - σιγὰ ἕρπουν μέσα στὰ ἴδια τὰ ζωτικά της σημεῖα καὶ τὴν κάνουν ἐκνευριστική, γαγγραινώδη καὶ σάπια.

Τὴν σημερινὴ ἐποχὴ δὲν ὑπάρχει ἔλλειψις κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως, ἀλλὰ δυστυχῶς μᾶς λείπει ἡ αὐτο - ἀναμόρφωσις. Ἡ κοινωνία ἔχει χωρὶς ἀμφιβολία κάνει τρομακτικὴν πρόοδον στοὺς τομεῖς τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, τῶν πολιτικῶν καὶ τῆς φιλοσοφίας, καὶ ἔχει ὄχι μόνον ἀναλύσει τὰ μυστήρια τῆς Φύσεως ἀλλὰ ἔχει πράγματι καθυποτάξει τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς δυνάμεις τῆς Φύσεως καὶ τὶς ἔβαλλε στὴν ὑπηρεσία της κατὰ διαφόρους τρόπους. Ὅλα αὐτά, ὁπωσδήποτε, ἔχουν κατορθωθῆ μὲ μία μεγάλη δαπάνη καὶ θυσία — θυσία αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ πνεύματος ἢ τῆς ψυχῆς μας. Γι' αὐτό, τὸ φυσικὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι παρ' ὅλη αὐτὴ τὴν πρόοδο στὸν τομέα τῆς ὕλης καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸ τῶν ὑλικῶν ἀνέσεων, βρισκόμεθα τόσον μακρυὰ ἀπὸ τὴν εὐτυχία ὅσον εἴμεθα καὶ προηγουμένως. «Τὶ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδίση, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ;». (*Κατὰ Ματθαῖον* 16:26).

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει, ὡς τὸ πιὸ ὀρθὸν καὶ κατάλληλον, πρῶτα νὰ γνωρίση τὸν ἑαυτόν του καὶ νὰ ἔχη τὴν ἐμπειρίαν τῆς Πραγματικότητος. Μιᾶς καὶ αὐτὸ κατορθωθῆ, δὲν ἔχει σημασία ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος παραμείνη ἕνας οἰκογενειάρχης ἢ ἐὰν ἀπαρνηθῆ τὸν κόσμον καὶ γίνει ἕνας ἀσκητής. Τὸ μονοπάτι τῶν Διδασκάλων εἶναι καθαρῶς πνευματικόν. Οἱ Διδάσκαλοι, βεβαίως, πρέπει νὰ μείνουν στοὺς μὲν ἢ στοὺς δὲ κοινωνικοὺς κανόνας, ἀλλὰ ἡ μοναδική τους ἀποστολὴ εἶναι νὰ ἐπαναφέρουν τὴν ὑπερτάτη ἀλήθεια στὶς ἐνσωματωμένες ψυχές, ποὺ εἶναι βυθισμένες στὸ σκοτάδι. Αὐτὸ τὸ ἐκτελοῦν διὰ μέσου τῆς *Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα* (Surat Shabd Yoga).

Οἱ Διδάσκαλοι δίνουν ἐντολὴ σὲ ὅλους νὰ συμμετάσχουν στὴν στρατιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ θεωρήσουν τὶς διάφορες κοινωνικὲς θρησκεῖες ὡς τὰ στρατολογικὰ κέντρα γι' αὐτὸν τὸν σκοπόν. Γι' αὐτό,

αὐτοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ στέκουν μακρυὰ ἀπὸ τοὺς κοινωνικοὺς διαπληκτισμούς, φυλετικοὺς καυγάδες καὶ θρησκευτικὲς ἀντεκδικήσεις. Δὲν ἔρχονται γιὰ νὰ καταστρέψουν τοὺς ὑπάρχοντας θρησκευτικοὺς κανόνας ἢ νὰ θέσουν νέους κανόνας, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐξαγνίσουν καὶ νὰ ἀνυψώσουν τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας, νὰ τοὺς ἐπαναφέρουν στὴν γνήσια πρωταρχική τους δόξα ὅπως εἶχαν καθορισθῆ ἀπὸ τοὺς ἱδρυτάς τους. Προσπαθοῦν νὰ ἀπομακρύνουν τὴν μᾶζα τῶν ἄχρηστων ἐπαυξήσεων ποὺ μαζεύονται γύρω τους διὰ μέσου τῶν αἰώνων, καὶ νὰ τὶς τραβήξουν ἔξω ἀπὸ τὸν βάλτον μέσα στὸν ὁποῖον βυθίζονται, καὶ ἐπίσης νὰ τὶς δυναμώσουν διὰ μεταγγίσεων τοῦ αἵματος τῆς πνευματικότητος μέσα στὶς φθίνουσες φλέβες τους.

Στὸν πυρῆνα ὅλων τῶν Θρησκειῶν ὑπάρχει ἡ αἰωνία Ἀλήθεια καὶ ἡ παράδοσις τῆς Πνευματικότητος, οἱ ὁποῖες καὶ οἱ δύο, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἔχουν σχεδὸν χαθῆ. Ἡ θρησκεία δὲν εἶναι τώρα τίποτα ἄλλο παρὰ μιὰ ἐξωτερικὴ φλοῦδα ἀπὸ ἱεροτελεστίες καὶ τελετουργίες. Ἀλλὰ οἱ Διδάσκαλοι ἔχουν πράγματι τὴν ἐμπειρίαν τῆς ἰδίας Πραγματικότητος ποὺ περιγράφεται στὶς ἱερὲς γραφὲς ἀπὸ τοὺς *ρίσις* (rishis) καὶ *μιούνις* (munis) ποὺ ἦρθαν κατὰ τὸ παρελθόν. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον, οἱ διδασκαλίες τους δὲν βασίζονται σὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἱερὲς γραφὲς οὔτε εἶναι προσκολλημένοι στὶς αὐστηρότητες τῆς θρησκοληψίας. Ἐνδιαφέρονται μόνον γιὰ τὴν *Πάρα - βίντια* (Para - vidya) (τὴν ἐπιστήμη τοῦ πνεύματος ἡ ὁποία εἶναι ὑπεράνω τοῦ βασιλείου τῆς σκέψεως, τῆς λογικῆς καὶ τῆς διανοίας). Αὐτὴ τὴν γνῶσι, τὴν ἐμπειρία καὶ τὴν πραγματοποίησι δὲν μπορεῖ κανεὶς οὔτε νὰ τὶς μάθη οὔτε νὰ τὶς διδαχθῆ ἀλλὰ μπορεῖ νὰ τὶς κολλήση ὅπως κάθε ἄλλη ἐπιδημία, ἀπὸ ἕνα πρόσωπον ποὺ ἔχει μολυνθῆ ἀπὸ αὐτές.

Οἱ ἄνθρωποι εἰσέρχονται στὸ Μονοπάτι ἐρχόμενοι σὲ ἐπαφὴ μὲ τοὺς Διδασκάλους τῆς Ἀληθείας, ἀκούοντας τὰ σοφά τους λόγια, παρακολουθώντας τὶς ὁμιλίες τους καὶ ἀκολουθώντας τὰ διδάγματά τους καὶ κατὰ τὸν τύπον καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ Διδάσκαλοι ἕλκουν, μαγνητίζουν καὶ κάνουν θεῖον τὸ πνεῦμα, σβύνοντας ἔτσι ὅλες τὶς ἀβεβαιότητες τοῦ νοῦ κάνοντάς τον ἀπρόσβλητον γιὰ πάντα στὰς ἐφόδους τῆς ὕλης καὶ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου. Τὸ πνεῦμα, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπελευθερωμένο ἀπὸ

ὅλα τὰ δεσμὰ ποὺ τὸ δένουν στὸ ὑλικὸ πεδίον, γίνεται ἱκανὸ νὰ ἐπιχειρήση ἀνεμπόδιστα πετάγματα σὲ ὑψηλότερα πεδία ποὺ βρίσκονται ὑπεράνω τοῦ ἀνθρωπίνου ὁρίζοντος. Τέτοια ταξίδια εἶναι θέμα ἐμπειρίας τῆς ψυχῆς μόνον, χωριστὰ ἀπὸ τὸν νοῦ καὶ τὴν διάνοια. Αὐτὲς οἱ ἐξωτερικὲς ἱκανότητες μένουν ἀβοήθητες κάτω μακρυὰ στὴν ἄβυσσο ποὺ εἶναι ἀπὸ κάτω, χωρὶς τίποτα νὰ τὶς ὑποστηρίζη καὶ νὰ τὶς ζωογονῆ κατὰ τὴν διάρκεια ποὺ τὸ πνεῦμα εἶναι ἀπορροφημένο σὲ ἀνώτερες πνευματικὲς ἐμπειρίες.

Τὰ πνευματικὰ διδάγματα ὅλων τῶν Διδασκάλων σὲ ὅλες τὶς ἐποχὲς καὶ σὲ ὅλες τὶς χῶρες εἶναι ἕνα καὶ τὸ αὐτό, ἂν καὶ περιγράφονται μὲ τὰ διαφορετικὰ λόγια καὶ γλῶσσες ποὺ ἐπικρατοῦν κατὰ ἕνα εἰδικὸ χρόνο ἢ σὲ μία εἰδικὴ χώρα. Ἔρχονται μὲ τὸ μήνυμα τῆς πνευματικότητος, καὶ ὁ μοναδικὸς σκοπὸς τους εἶναι νὰ ἐκπνευματίσουν τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα συνδέοντάς τα μὲ τὴν μέθοδο τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐξελίξεως. Τὰ διδάγματά τους γι' αὐτὸν τὸν λόγον ὀνομάζονται *Ἰλμ - ι - Σίνα* ἢ *Ἰλμ - ι - Λαντοῦνι* (Ilm - i - Seena ἢ Ilm - i - Laduni) (γνῶσις τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου ἢ ψυχῆς, ἡ γνῶσις τῆς Πραγματικότητος) ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἐμπειρία τῆς ψυχῆς χωρὶς καμμία ἐξωτερικὴ βοήθεια. Εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ πυρὴν ὅλης τῆς γνώσεως καὶ ἐξ αὐτοῦ ὅλα τὰ ἄλλα γίνονται γνωστά. Εἶναι ἡ πιὸ φυσικὴ ἐπιστήμη καὶ ὅπως τὰ ἄλλα φυσικὰ δῶρα - φῶς, ἀέρας καὶ νερὸ — δὲν στοιχίζει τίποτα. Εἶναι ἡ κοινὴ κληρονομιὰ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος καὶ μπορεῖ νὰ διεκδικηθῆ ὡς τέτοια ἀπὸ ὅλους τὸ ἴδιο, χωρὶς καμμιὰ ὑποχρέωσι, ἀπὸ ὁποιονδήποτε Διδάσκαλο τῆς Ἀληθείας. Οἱ ἅγιοι εἶναι τέκνα τοῦ Φωτὸς καὶ ἔρχονται νὰ διαχύσουν φῶς στὸ σύμπαν.

«Ἐγὼ εἶμαι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ δὲν θέλει περιπατήσει εἰς τὸ σκότος ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ Φῶς τῆς Ζωῆς».

— *Κατὰ Ἰωάννην* 8 : 12.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Οἱ ἐπιστήμονες νομίζουν ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι ἁπλῶς καὶ μόνον μία δέσμη ἀπὸ δεισιδαιμονικὲς πίστεις, καὶ ὅτι ἕνας ἄνθρωπος χωρὶς θρησκεία μπορεῖ νὰ εἶναι τόσον εὐχαριστημένος, ἐν εἰρήνη καὶ εὐτυχής, ὅσον καὶ ἕνας μὲ θρησκεία. Οἱ ἄθεοι, ἢ αὐτοὶ ποὺ

δὲν πιστεύουν στὸν Θεό, ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ναρκωτικὸ τοῦ λαοῦ. Ὁ θρῆσκος κόσμος, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἔχει, μὲ τὴν ἐφεύρεσι θανατηφόρων καὶ διαβολικῶν ὀργάνων καταστροφῆς καὶ πανωλεθρίας, σπείρει στὸν κόσμο δρακόντεια δόντια ἀσυμφωνίας, δυσαρεσκείας καὶ διαρρήξεως. Οἱ ἐπιστήμονες παραδέχονται ὅτι ἕνας ἄνθρωπος εἶναι μία σύνθεσις σώματος καὶ μυαλοῦ, καὶ ἐὰν ἐφρόντιζε κανεὶς τὸ μυαλό του, τὸ πνεῦμα, ἐὰν ὑπάρχῃ, θὰ ἐφρόντιζε τὸν ἑαυτό του. Εἶναι δύσπιστοι καὶ γιὰ τὸ πνεῦμα καὶ γιὰ τὸν Θεό.

Γιὰ τοὺς Διδασκάλους τῆς Ἀληθείας, τὸ πνεῦμα μόνον εἶναι ἡ πραγματικὴ ὀντότης, ἀλλὰ εἶναι μπλεγμένο στὴν φυλακὴ τοῦ σώματος καὶ τοῦ νοῦ. Ἡ ἀποστολή τους εἶναι νὰ ἐλευθερώσουν τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὶς διάφορες θῆκες μέσα στὶς ὁποῖες εἶναι σαβανωμένο καὶ νὰ τὸ συνδέσουν μὲ τὸν Λόγον, ἢ τὸν Θεὸ - ἐν - δράσει (Ἅγιον Πνεῦμα), γιὰ τὸ ὁποῖον ἔχουν προσωπικὲς ἐμπειρίες. Αὐτὴ ἡ ἐξέλιξις τοῦ πνεύματος εἶναι ἡ πραγματικὴ σωτηρία, ἀλλὰ πολὺ λίγοι καταλαβαίνουν τὴν ἀληθινὴ σημασία της. Μερικοὶ αἰσθάνονται ὅτι αὐτὴ συνίσταται ἁπλῶς καὶ μόνον στὴν ἀπολίθωσι, ἐνῷ ἄλλοι νομίζουν ὅτι ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν μηδενισμὸ ἢ ἀθεϊσμό, δηλ. τὴν ἄρνησι ὅλης τῆς ὑπάρξεως καὶ τὴν ἀπόρριψιν ὅλων τῶν ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν πίστεων. Ἀλλὰ καθεμιὰ ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἰδέες εἶναι πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Πράγματι, ὁ νοῦς στέκεται ὡς συνδετικὸς κρῖκος μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῶν σωματικῶν σχέσεων, καὶ αὐτὸς ὁ σύνδεσμος εἶναι δουλεία· ἐνῶ τὸ σπάσιμο στὰ δύο αὐτῆς τῆς σχέσεως λέγεται σωτηρία. Τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνσιν εἶναι ἡ *Γκουρμπάκτι* (gurbhakti) ἢ ἀφοσίωσις πρὸς ἕνα ζῶντα Διδάσκαλο, καὶ τὸ ἑπόμενο εἶναι ἡ ἐξάσκησις τοῦ *Ναὰμ* (Naam) ἢ Λόγου, ὁ ὁποῖος τελικὰ ὁδηγεῖ στὸ Σὰχ Κάντ (Sach Khand) ἢ *Μούκαμ-ι-Χὰκ* (Muqam -i-Haq) (τὴν κατοικίαν τῆς Ἀληθείας), «ὦ, Χαφίζ! τὸν Παράδεισον ἢ τοὺς Οὐρανοὺς τοὺς δικαιούμεθα ἐκ τῆς γεννήσεώς μας καὶ εἶναι ἡ κληρονομιά μας».

Ἐὰν κανεὶς μελετοῦσε βαθειὰ καὶ σοβαρὰ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τοὺς περιορισμοὺς καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς θρησκείας, θὰ εὕρισκε μιὰ στενὴ σχέσι μεταξὺ τῶν δύο. Τὰ περιβάλλοντα ἀσκοῦν μιὰ διπλῆ ἐπίδρασι σὲ ὅλα τὰ ζωντανὰ ἀντικείμενα, ἐξωτερικὴ

καθὼς καὶ ἐσωτερική, οἱ ὁποῖες καὶ οἱ δύο εἶναι παγκόσμιες εἰς χαρακτῆρα. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι προικισμένος μὲ μυαλό, λογικὴ καὶ διάκρισι (πράγματα τὰ ὁποῖα στερεῖται ἡ ὑπόλοιπη δημιουργία) μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐλέγχῃ τὸ περιβάλλον του. Ἕνας ἄνθρωπος μένει εὐτυχὴς τόσον ὅσον ὑπάρχει ἁρμονία μεταξὺ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν του σχέσεων. Ἐὰν τὰ πράγματα διαμορφώνωνται ὅπως κανεὶς ἐπιθυμεῖ, αἰσθάνεται εὐχαριστημένος καὶ εὐτυχισμένος. Ἡ πεῖρα δείχνει ὅτι αὐτὴ ἡ κατάστασις τῆς ἁρμονίας μεταξὺ τοῦ πάντα ἐπιθυμοῦντος ἀνθρώπου καὶ τοῦ περιβάλλοντός του δὲν εἶναι στατικὴ καὶ δὲν διαρκεῖ πολύ. Ἀντιθέτως, καὶ τὰ δύο πάντοτε ἀλλάζουν.

Ὑπῆρξε πάντοτε ἡ προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου νὰ βρῇ ἕνα τρόπο ποὺ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ μία κατάστασι μιᾶς τελείας καὶ ἀμεταβλήτου ἁρμονίας μεταξὺ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ περιβάλλοντός του. Ἕνας τρόπος εἶναι νὰ ἐξουσιάσῃ τὶς ἐξωτερικὲς συνθῆκες σὲ τέτοια ἔκτασι ποὺ νὰ μποροῦν νὰ ἱκανοποιήσουν τὶς ἀνάγκες του, ὁποιεσδήποτε καὶ ἂν εἶναι. Ὁ ἄλλος τρόπος εἶναι νὰ τακτοποιήσῃ κανεὶς τὶς ἐσωτερικές του ὁρμὲς καὶ τὰ ἔμφυτα ἔνστικτά του κατὰ τέτοιον τρόπον ὥστε νὰ ἀναπτύξῃ μία τελεία ἀδιαφορία πρὸς τὸ πάντοτε μεταβαλλόμενον ἐξωτερικό του περιβάλλον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἀντιδρᾷ στὴν εἰσβολὴ τῶν μεταβλητῶν συνθηκῶν ποὺ ὑπόκεινται ὅλα τὰ πράγματα. Ἡ πρώτη προσπάθεια εἶναι ἐπιστημονικῆς φύσεως, ἐνῷ ἡ δεύτερη καθαρῶς θρησκευτικῆς.

Τὸ βασίλειον τῆς ἐπιστήμης ἐκτείνεται ἀπὸ τὰ ἠλεκτρόνια ἕως τὰ ἄστρα. Ἀγκαλιάζει στὶς πτυχές του ὅλα τὰ ἀντικείμενα τοῦ κόσμου ποὺ μποροῦν νὰ ἐπιδράσουν τὰ ἀνθρώπινα αἰσθήματα καὶ συγκινήσεις· γενικῶς κάθε τὶ ποὺ εἶναι ἱκανὸ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις. Ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, εἶναι ἐντελῶς διαφορετικὸς καὶ μοναδικὸς εἰς χαρακτῆρα. Τὰ κινητήρια καὶ αἰσθητήρια ὄργανά μας, τὰ ὁποῖα ἐργάζονται τόσον ἀξιοθαύμαστα στὸν ὑλικὸ κόσμον, δὲν μποροῦν νὰ ἀντισιραφοῦν εὔκολα καὶ νὰ ἐνδιαφερθοῦν γιὰ τὸν ἐσωτερικὸ νοητικὸ κόσμον. Αὐτὸς ὁ Ἐσωτερικὸς κόσμος εἶναι γεμάτος ἀπὸ τεράστιες πιθανότητες καὶ ἀνείπωτους θησαυροὺς πνευματικότητος, οἱ ὁποῖοι ὅλοι εἶναι στὴν δυνατότητα τοῦ καθενὸς νὰ τοὺς φθάσῃ καὶ νὰ τοὺς ἀρ-

πάξη, ἐὰν μποροῦσε μόνο νὰ γνωρίζη πῶς νὰ εἰσέλθη στὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό.

Ἐπίσης, ὑπάρχουν οἱ σχετικὲς ἀξίες καὶ τὰ μέτρα τῆς ποσότητος στὰ ὑλικὰ ἀντικείμενα. Παραδείγματος χάριν, δύο μισὰ καρβέλια ψωμὶ κάνουν ἕνα ὁλόκληρο ψωμί, ἀλλὰ δύο μισὰ μυαλὰ δὲν κάνουν ἕνα σοφὸ ἄνθρωπον. Ἀκόμη, ἔχομε ἐργαλεῖα καὶ ὄργανα ποὺ μᾶς βοηθοῦν στὶς ὑλικὲς ἔρευνες, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ποὺ προκύπτουν κατὰ τὴν διάρκεια τῶν πειραμάτων ἐπαληθεύονται ἐμπράκτως. Αὐτὰ εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ γεγονότα ποὺ συμβάλλουν στὴν σπουδαιότητα τῶν ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν. Κάθε μέρα ἐκτελοῦνται ἐπιστημονικὲς ἔρευνες, καὶ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἐκτελοῦνται ἐπ' ἀόριστον, Ὅ,τι εἶναι ἀληθινὸ σήμερα μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι αὔριο. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ἡ περίπτωσις μὲ τὴν Θρησκεία. Ἡ Ἀλήθεια εἶναι Ἀλήθεια, πάντοτε ἡ ἴδια, καὶ θὰ εἶναι Ἀλήθεια πάντοτε. Αὐτὴ ἐγγυᾶται αἰώνια Εὐτυχία καὶ παντοτεινὴ Εὐδαιμονία ρυθμίζοντας τὰ ἔμφυτα ἔνστικτα καὶ τὶς συμφυεῖς ὁρμὲς τοῦ νοῦ, κάνοντάς τον ἀδιάφορον στὶς εναλλασσόμενες ἐξωτερικὲς καταστάσεις.

Τὸ μονοπάτι τῆς θρησκείας εἶναι σπαρμένο μὲ πολλὰ ἐμπόδια. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἁγίων, εἶναι θνητοὶ καὶ μετὰ ποὺ ἀφίνουν τὸ φυσικὸ πεδίον, οἱ ἀκόλουθοί των, στὸν τυφλό τους ἐνθουσιασμό, νοθεύουν τὰ διδάγματά τους καὶ εἰσάγουν πράγματα τὰ ὁποῖα αὐτοὶ ποτὲ δὲν ἐπρόφεραν ἢ τουλάχιστον ποτὲ δὲν ἐννοῦσαν. Οἱ λεγόμενες φιλοσοφικὲς διατριβὲς εἶναι τόσον γεμᾶτες ἀπὸ διαστροφὲς καὶ φανερὲς διαμάχες μεταξύ τους ποὺ αἰσθάνεται κανεὶς σὰν νὰ ἔχη χαθῆ μέσα στὴν ἔρημο.

Γιὰ νὰ μπορέση κανεὶς νὰ φθάση τὰ πνευματικὰ ὕψη ἑνὸς Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας, πρέπει, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες του νὰ εἰσέλθη στὸ ἐργαστήριο τοῦ σώματός του καὶ νὰ ἐκτελέση μέσα ἐκεῖ τὰ πειράματα. Ἐπίσης, τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα μπορεῖ νὰ διαφέρουν ἀπὸ ἄτομον εἰς ἄτομον, λόγῳ τῆς διαφορετικῆς κατασκευῆς καὶ παρελθόντος στὴν κάθε περίπτωσι. Στὰ ἀποτελέσματα ποὺ φθάνει κανεὶς καὶ ὁ χρόνος ποὺ χρειάζεται σὲ κάθε περίπτωσι, εἶναι λοιπὸν καθαρῶς προσωπικῆς φύσεως καὶ ὄχι γενικῆς, ὅπως στὴν ἐπιστήμη. Εἶναι γι' αὐτὸν τὸν λόγον ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωμε μιὰ ἐμπειρία πνευματικῆς ζωῆς, διὰ μέσου

τῶν διαφόρων τρόπων λατρείας στοὺς ὁποίους καθοδηγούμεθα ἀπὸ τοὺς ναοὺς καὶ τὰ τζαμιά, τὶς ἐκκλησίες καὶ τὶς συναγωγές, ἢ ἀπὸ τὶς ἱερὲς γραφές τῶν διαφόρων θρησκειῶν. Ἕνας ζῶν Διδάσκαλος, ποὺ ἔχει ἐπιτυχῶς ὑπερβῆ τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦ, καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει μιὰ ἀληθινὴ ἐμπειρία τῆς γυμνῆς Πραγματικότητος ὑπεράνω ὅλων τῶν περιορισμῶν καὶ φραγμῶν, μπορεῖ νὰ μᾶς πῆ κάτι τὸ ἀξιόπιστο γιὰ τὴν Μεγάλη Ἀλήθεια. Μὲ προσωπικὴ καθοδήγησι καὶ ἐπίβλεψι, Αὐτὸς μπορεῖ νὰ βοηθήση στὴν ἀποχώρησι τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὰ φυσικὰ καὶ διανοητικὰ δεσμὰ καὶ νὰ δώση μιὰ πραγματικὴ ἐμπειρία στὸν καθένα, τῶν ὅσων ὁ ἴδιος ἔχει γνωρίσει ἀπὸ προσωπική Του ἐμπειρία.

Ὅ,τι ἔχει κατορθώσει ἕνας ἄνθρωπος καὶ ἕνας ἄλλος μπορεῖ νὰ τὸ κάνη, βεβαίως μὲ κατάλληλη καθοδήγησι καὶ βοήθεια. Ἡ προσωπικὴ ἐπαφὴ τοῦ Διδασκάλου, ἡ μεταβίβασις τῆς σκέψεώς Του, οἱ ἱερὲς Του λέξεις καὶ ἡ μαγνητίζουσα προσωπικότης Του, ὅλα συμβάλλουν στὸν μετασχιματισμὸν τῶν ἀτομικῶν ψυχῶν. Ὁποιοσδήποτε ἔρθει καὶ μείνει μέσα στὴν προσωπικὴ ἀτμόσφαιρα ἑνὸς Διδασκάλου, ἠλεκτρίζεται καὶ συντονίζεται στὴν Ἄπειρη Ἐνέργεια ἀπὸ τὴν ὁποίαν Αὐτὸς κατέχεται καὶ τὴν ὁποίαν Αὐτὸς ἐκπέμπει, μεταβιβάζει καὶ ἐγχέει στοὺς ὑποψηφίους. Αὐτὴν τὴν ὠφέλεια μπορεῖ νὰ τὴν ἔχη κανεὶς καὶ ἀπὸ χιλιάδες μίλλια μακρυά, ἐὰν κανεὶς ἀναπτύξη δεκτικότητα μὲ ἕναν τέτοιον Διδάσκαλον.

Ἡ ὁρμὴ τῆς ζωῆς ἔρχεται ἀπὸ τὴν ζωή, καὶ τὸ φῶς ἀπὸ τὸ φῶς, τὸ ἴδιο καὶ στὸν φυσικὸ καὶ στὸν πνευματικὸ κόσμο. Ἡ τεχνικὴ τῆς θρησκείας, ἐπίσης, ὑπόκειται σὲ ὡρισμένους βασικοὺς νόμους, τὸ ἴδιο ὅπως εἶναι καὶ ἡ τεχνικὴ τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ μόνον μὲ τὴν ἑξῆς διαφορά, ὅτι ἐπειδὴ εἴμεθα ἀκόμη ἐν ἀγνοίᾳ τῆς πρώτης, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχομε δώσει παρὰ μηδαμινὴ προσοχὴ σ' αὐτὴν γι' αὐτὸ δὲν μποροῦμε νὰ τὴν μεταχειρισθοῦμε πρὸς ὄφελός μας. Ἁγνότης ζωῆς καὶ ἀνώτερη ἠθικὴ συμπεριφορὰ στὶς σκέψεις, στὰ λόγια καὶ στὶς πράξεις προαπαιτοῦνται ἀπὸ ἕνα μαθητὴ ἢ ἕναν ὑποψήφιο γιὰ τὸ πνευματικὸ μονοπάτι. Ὁ νοῦς πρέπει νὰ σιωπήση, μετὰ ποὺ θὰ ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ ὅλων τῶν εἰδῶν τὶς ἐξωτερικὲς ἐνοχλήσεις, τὰ ἐσωτερικὰ δελεάσματα καὶ ὁρμές, καὶ τὴν ἀπατηλὴ αἴγλη ἢ τὰ βάσανα τοῦ περιβάλλοντος. Ἀκριβῶς ὅπως σὲ ἕνα ἐπιστημονικὸ πείραμα, πρέπει κανεὶς νὰ εἰσέλθη σὲ ἕνα

χημικὸ ἐργαστήριο καὶ νὰ δῆ ὅτι ὅλα τὰ ὄργανα εἶναι τακτικά, καθαρὰ καὶ καταλλήλως ἀποστειρωμένα. Καὶ ἐπίσης, πρὶν νὰ ἀρχίση ἡ ἐργασία, ὅλες οἱ πόρτες καὶ τὰ παράθυρα κλείνονται, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ κάνη τὴν δουλειά του ἀνενόχλητος ἀπὸ ἐξωτερικὲς ἐπιδράσεις, καὶ μὲ ἀδιαίρετη προσοχή.

Εἶναι κοινῶς γνωστὸν ὅτι ὁ κόσμος ὑπερηφανεύεται στὸ νὰ ἀκολουθῆ κατὰ γράμμα παμπάλαια ἔθιμα καὶ νὰ διατηρῆ ἀρχαῖες παραδόσεις τυφλά, μὴ γνωρίζοντας ὅτι νομίσματα περασμένης ἡμερομηνίας ὅσον καὶ ἂν εἶναι πολύτιμα καὶ ἱστορικῆς σπουδαιότητος καὶ ἀρχαιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος, πρέπει νὰ λυώσουν στὸν πυρακτωμένο φοῦρνο, καὶ νὰ ξανακοποῦν σὲ κέρματα πρὶν νὰ περάσουν στὴν ἀγορὰ ὡς σύγχρονα κοινὰ νομίσματα γιὰ νέα κυκλοφορία.

Στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, εἶναι ὑψίστης σημασίας τὸ νὰ ἀφαιρέση κανεὶς τὶς ἄχρηστες ἐπαυξήσεις ποὺ ἔχουν, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, συναθροισθῆ γύρω στὶς αἰώνιες πνευματικὲς ἀλήθειες. Πρέπει νὰ τὶς ἀπελευθερώσωμε ἀπὸ τὴν ἐγκολλημένη σκόνη τῶν αἰώνων ποὺ ἔχει κατακαθήσει ἐπάνω τους, καὶ νὰ τὶς παρουσιάσωμε ἐκ νέου στὸ κοινὸν σὲ μία θετικὴν εὐκόλως παραδεκτὴν μορφὴν ὡς κοινὰ νομίσματα τῆς ἐποχῆς.

Τὶς σημερινὲς προκαταλήψεις, τὶς ἀλληλοκτόνες ζήλειες καὶ τὶς μικρόμυαλες διχόνοιες ποὺ βλέπομε στὰ διάφορα θρησκευτικὰ σώματα, δὲν τὶς εἶχαν ποτὲ διανοηθῆ οἱ ἱδρυταί τους. Τέτοιου εἴδους κακὰ ἔχουν σαφῶς μεγαλώσει μετά, καὶ ὀφείλονται στὶς ξένες ἐπιδράσεις τῶν ἔνθερμων ἑρμηνευτῶν, τῶν μανιωδῶν σχολιαστῶν καὶ διαμφισβητητῶν, οἱ ὁποῖοι διαστρέφουν καὶ στρεβλώνουν ἁπλὲς βασικὲς ἀλήθειες ὥστε νὰ προσαρμόζονται στοὺς σκοπούς τους γιὰ νὰ κερδίσουν ἀνάξια *πέσβαρσὶπ* (Peshwarship) (ἀρχηγία) ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς φέρη ὄνομα, φήμη, ψωροπαράδες καὶ δύναμι. Τὸ παληὸ κρασὶ τῆς πνευματικότητος πρέπει, γι' αὐτὸν τὸν λόγον, νὰ ξεθατφῆ ἀπὸ τὰ παληὰ ξεχασμένα ὑπόγεια καὶ νὰ παρουσιασθῆ στοὺς πότας μέσα σὲ νέες φυάλες ποὺ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν φαντασία τους, ἔτσι ὥστε νὰ τὸ πάρουν ἀμέσως καὶ θεληματικῶς γιὰ νὰ σβύσουν τὴν πνευματικὴ τους δίψα, χωρὶς καμμιὰ ἐτικέτα ἢ ἐπιγραφή.

ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΑΤΡΕΙΑ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα μῖγμα σώματος καὶ ψυχῆς. Ἐφ' ὅσον ἕνας ἄνθρωπος ἔχει ἕνα ὑλικὸ σῶμα, κυβερνᾶται ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς ὕλης (π. χ. τῆς βαρύτητος, τῆς συνδετικότητος, τοῦ ἀδιαπεράστου, τῆς μεταβιβάσεως κ.τ.λ.) καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι ἕνας ζωντανὸς ὀργανισμὸς κυβερνᾶται ἀπὸ ὀργανικοὺς νόμους (π. χ. τῆς θρέψεως, τῆς ἀναπτύξεως, τῆς ἐξελίξεως, τοῦ αὐτοπολλαπλασιασμοῦ κ.τ.λ.). Ἐπίσης, εἶναι μία συνειδητὴ ὀντότης ἢ ἕνα αἰσθητικόν ὄν, γι' αὐτό, οἱ νόμοι τῆς συνειδήσεως (π. χ. τῆς προκλήσεως τοῦ αἰσθήματος τῆς πείνας, τῆς δίψας, τῆς δυσχέρειας καὶ τῆς αὐτοεξελίξεως) εἶναι ἐπίσης ἐφαρμόσιμοι σ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἐργάζεται γιὰ μιὰ εὐτυχισμένη, ξένοιαστη καὶ ἄνετη ζωή. Ὅσον ἕνας ἄνθρωπος εἶναι προσκολλημένος σὲ ὑλικὰ πράγματα καὶ σὲ ὑλικὲς ἀνέσεις, ὑπόκειται σὲ βάσανα καὶ πόνους· ἀλλὰ ὅταν ὑποτάξῃ τὸν ἑαυτόν του στοὺς ὀργανικοὺς νόμους τῆς ψυχῆς, γίνεται εὐλογημένος καὶ εὐτυχής. Ὁ Καμπὶρ Σαχίμπ λέγει γι' αὐτό: «Ἡ ἐνσωματομένη ψυχὴ δὲν εἶναι ποτὲ ἀναπαυμένη καὶ εὐλογημένη. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εὑρίσκεται, ἔχει πάντοτε δυσχέρεια καὶ στενοχώρια». Ὁ Ἄρχων Βούδδας ἐπίσης ἐδήλωσε ὅτι ἡ ζωὴ στὸν φυσικὸν κόσμον εἶναι ὅλο δυστυχία. Ὁ Νανὰκ εἶδε ὁλόκληρον τὸν κόσμον νὰ σφαδάζῃ μέσα σὲ ἀόρατες φλόγες.

Ἡ εἰδωλολατρεία συνίσταται στὸ νὰ δίνῃ κανεὶς ὅλη του τὴν προσοχὴ στὴν θρέψι καὶ τὸν στολισμὸ τοῦ φυσικοῦ σώματος, ἀλλὰ τὸ νὰ ὀμορφήνη κανεὶς τὴν ψυχὴ καὶ νὰ τὴν συνδέσῃ μὲ τὸν Θεὸ εἶναι ἀληθινὰ Θεολατρεία. Δυστυχία σὲ μᾶς ποὺ τελείως ἀγνοοῦμε τὸ ζῶν πνεῦμα μέσα στὸ σῶμα καὶ τὸ πῶς μπορεῖ νὰ στολισθῆ, νὰ ντυθῆ καὶ νὰ ὀμορφήνη. Τὸ φυσικὸν σῶμα εἶναι τὸ πραγματικὸ σπίτι, καὶ τὸ πνεῦμα εἶναι ὁ ἔνοικος ἐκεῖ μέσα. Τὸ πιὸ ὀρθὸν καὶ κατάλληλον ποὺ πρέπει νὰ κάνῃ κανεὶς εἶναι πρῶτα νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ πνεῦμα καὶ νὰ τὸ ἐξαγνίσῃ, πρὶν νὰ καθαρίσῃ τὸ σῶμα. Σὲ τί θὰ ὠφεληθῆ ἕνας ἄνθρωπος νὰ σκουπίσῃ τὸ σπίτι, νὰ τὸ κρατᾶ τακτικὸ καὶ πεντακάθαρο καὶ νὰ τὸ ὀμορφήνῃ μὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τὶς διακοσμήσεις, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ κρατᾶ τὸν ἔνοικο, ἢ τὴν ψυχή, ξελιγωμένο στὴν πεῖνα;

Ἔχοντας ξεχάσει τὴν ἔμφυτον φύσιν μας τῆς Θεότητος, ἔχο-

με τελείως ταυτίσει τὸν «ἑαυτόν» μας μὲ τὸ σῶμα, καὶ πάντοτε σκεπτόμεθα, μιλοῦμε καὶ πράττομε σχετικὰ μὲ τὸ σῶμα καὶ τὶς σωματικὲς συνθῆκες καὶ σχέσεις. Ὅταν ἡ ἴδια ἡ ὕπαρξις τοῦ σώματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πνεῦμα (ἢ τὴν σπίθα τῆς ζωῆς) ποὺ εἶναι μέσα του, πρέπει νὰ φροντίζωμε τὸ τελευταῖο, νὰ Τὸ σκεπτόμεθα, καὶ νὰ Τοῦ δίνωμε κατάλληλη τροφὴ γιὰ νὰ Τὸ διατηρήσωμε ὑγιὲς καὶ δυνατό, γιατὶ ἀπὸ τὴν ὑγεία καὶ δύναμί Του ἐξαρτᾶται ἡ δόξα καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ σώματος. Τὸ διαρκῶς μεταβαλλόμενον σῶμα, τὸ ὁποῖον ὑπόκειται στὴν φθορὰ καὶ στὸν θάνατο, μπορεῖ νὰ φροντισθῆ, μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ εἶναι καλὰ καὶ νὰ ἐργάζεται ὅπως ὁποιοδήποτε ἄλλο μέσον αὐτοεκφράσεως. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ καλοτρέφεται καὶ νὰ παραχαϊδεύεται, εἰς τρόπον ὥστε νὰ χάνη κανεὶς κάθε σκέψη τῆς αὐτοζωογόνου φλόγας τῆς ζωῆς μέσα στὸ σῶμα, τὴν κινητήριο δύναμι ποὺ ζωογονεῖ τὴν ἀδρανῆ ὕλη. Χωρὶς αὐτὴν τὴν δύναμιν αὐτὸ δὲν ἔχει καμμία ἀξία καὶ θεωρεῖται κατάλληλο γιὰ νὰ παραδοθῆ ἢ στὶς φλόγες ἢ στὸ νεκροταφεῖον.

Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε πὼς εἴμεθα στὴν πραγματικότητα σπίθες τῆς Θεότητος, ἐντελῶς διαφορετικοὶ ἀπὸ τὸ ὑλικὸν σπίτι μέσα στὸ ὁποῖον φιλοξενούμεθα πρὸς τὸ παρόν. Ὀφείλομε ὅλοι νὰ μάθωμε, ὅλα ὅσα ἀφοροῦν αὐτὴν τὴν *Ὁρμὴν τῆς Ζωῆς* ἡ ὁποία κινεῖται κυματοειδῶς διὰ μέσου ὅλης τῆς δημιουργίας, τὴν Πηγὴν τοῦ ρεύματος τῆς ζωῆς, καὶ τὸ πῶς μποροῦμε νὰ τὴν φθάσωμε καὶ νὰ ἐπιτύχωμε αἰωνία εἰρήνη καὶ εὐτυχία, ποὺ εἶναι ἡ κληρονομιὰ μας καὶ τὸ δικαιούμεθα ἐκ τῆς γεννήσεώς μας. Τὸ μεγάλο μάθημα τῆς ζωῆς μπορεῖ νὰ τὸ μάθη κανεὶς μόνον ἀπὸ ἕναν Διδάσκαλον τῆς Ἀληθείας. Αὐτὸ ἀρχίζει μὲ τὴν θεληματικὴ ἀποχώρησι τοῦ αἰσθητικοῦ ρεύματος τοῦ σώματος, μέχρις ὅτου κατορθωθῆ μιὰ κατάστασις ἀποσπάσεως μὲ τὴν συγκέντρωσιν στὴν ἕδραν τῆς ψυχῆς, πίσω ἀπὸ τὸ κέντρον τῶν δύο φρυδιῶν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἑστία συγκεντρώσεως τῶν ματιῶν ἢ *Τὶλ* (Til). Ὅλα αὐτὰ μποροῦν νὰ γίνουν μόνον διὰ μέσου τῆς Χάριτος κάποιου τέλειου ζωντανοῦ Διδασκάλου —ἑνὸς πεπειραμένου, ὄχι μόνον στὴν θεωρία ἀλλὰ καὶ στὴν πρακτικὴ τῆς *Ἐπιστήμης τῆς ψυχῆς*, ὁ ὁποῖος εἶναι ἱκανὸς νὰ φέρη τὴν ψυχὴ ὑπεράνω τῆς σωματικῆς συνειδήσεως καὶ νὰ κάνη καὶ ἄλλους νὰ συμμερισθοῦν τὶς δικές Του ἐμπειρίες.

«Κάποιο Θεϊκὸ πρόσωπο μπορεῖ νὰ μᾶς συνδέσῃ μὲ τὸν Θεὸν»
Τζέϊτ Σαρὶ (Jait sari) M. S.

Ὅταν μιὰ φορὰ τὸ πνεῦμα συνδεθῇ μὲ τὴν θεότητα καὶ ἐμβολιασθῇ στὸν Θεόν, σιγὰ - σιγὰ κάνει ρίζες μέσα στὸ Πατρικό του Χῶμα, ἀποκτᾶ καὶ ἀναπτύσσει τὶς φυσικές του ἰδιότητες ἀπὸ τὸ Θεῖον Ἔδαφος πάνω στὸ ὁποῖον μεγαλώνει καὶ εὐδοκιμεῖ ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Αὐτὸ ὀνομάζεται ἀπὸ ὅλους τοὺς σοφοὺς τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, λῆψις μιᾶς *δευτέρας γεννήσεως* ἤ τὸ *νὰ ξαναγεννηθῇ κανείς* ὅπως τὸ θέτει ὁ Χριστός. *Οἱ ἄφθαρτοι σπόροι* αὐτῆς τῆς πνευματικῆς γεννήσεως σπέρνονται ἀπὸ κάποιον Θεάνθρωπον ὅταν ζοῦμε ἐμπράκτως ὅπως μᾶς λέγει καὶ ἀκολουθοῦμε εὐσυνείδητα τὶς καθοδηγήσεις του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον στὴν τεχνικὴ γλῶσσα λέγεται *Σάτσανγκ* (Satsang), ἤ συντροφιὰ μὲ τὸ *Σὰτ* (Sat) τὴν μεγάλην Ἀμετάβλητον Μονιμότητα στὸ μέσον τοῦ παντοτεινὰ μεταβαλλομένου πανοράματος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ καλεϊδοσκοπικοῦ σύμπαντος μέσα στὸ ὁποῖον ζοῦμε.

Ὄμορφον εἶναι τὸ σῶμα μέσα στὸ ὁποῖον ἡ ψυχὴ εἶναι συντονισμένη μὲ τὸν Θεόν. Ὅλη ἡ ὀμορφιά, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς φυσικῆς ὀμορφιᾶς, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν σειρά του εὑρίσκεται ἐν Ἁρμονίᾳ μὲ τὴν Θείαν Ὀμορφιάν.

«Εὐλογημένο εἶναι τὸ σῶμα μέσα στὸ ὁποῖον ἡ ψυχὴ κατοικεῖ ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὸ Θεῖον ρεῦμα.

Ὁ ἀληθινὸς Ἀγαπημένος τῆς χαρίζει αἰωνία ζωή, καὶ ζεῖ κανεὶς πάντοτε ἐν ἐπικοινωνίᾳ μὲ τὸν Λόγον τοῦ Διδασκάλου».
— *Σοῦχι* (Suhi) M. 3

Ἐπίσης:

«Ἕνας ἀφοσιωμένος τοῦ Διδασκάλου ψάχνει βαθειὰ μέσα στὸ σῶμα καὶ βλέπει ὅλα τὰ ἄλλα ὡς τίποτα ἄλλο παρὰ ἀπάτη.

Μόνον αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει διορισθῇ νὰ βρῇ τὸ κορυφαῖον κόσμημα, τὸ βρίσκει, γιατὶ ἡ ἐξυπνάδα δὲν ὠφελεῖ.

Εὐλογημένο εἶναι τὸ σῶμα ποὺ ἀποσχολεῖται στὴν ὑπηρεσία τοῦ Διδασκάλου, γιατὶ τὸ ἔχει κάνει ὁ Ἀληθινὸς Ἕνας.

Χωρὶς ἐπικοινωνία μὲ τὸν Λόγον, δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία ἀπὸ τὰ τεχνάσματα τοῦ Κάαλ (Kaal) (Χρόνου).

Ὦ, Νανάκ, δοξάζει τὸν Λόγον αὐτός, στὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς χύνει βροχηδὸν τὸ ἔλεος καὶ τὴν χάρι Του».—*Σοῦχι* (Suhi) M.3.

Μιᾶς καὶ ἕνα πνεῦμα γίνεται ἐνήμερον τῆς γενεθλίου Θεότητός του, καὶ χρωματισθῆ μέσα στὸ Θεῖον χρῶμα, ἀπελευθερώνεται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τοῦ κόσμου καὶ διαφεύγει παντοτεινὰ ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν γεννήσεων καὶ τῶν θανάτων. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ ἔρχονται ὄχι ἀπὸ τὴν μάθησιν, τὴν γνῶσιν ἢ τὰ ἐπιτήδεια τεχνάσματα, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς χάριτος κάποιου Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας ἢ Θεανθρώπου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἁρμόδιος νὰ δώσῃ μία εἴσοδον μέσα στὸ Ὑπερπέραν διὰ τῆς πρακτικῆς αὐτοαναλύσεως.

IX

ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟΝ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ.

Ἡ κραυγαλέα ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς εἶναι τὸ νὰ καθορισθῇ μιὰ παγκόσμιος θρησκεία γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι μία ἐπιτομὴ ἀπὸ ὅλα ὅσα εἶναι καλὰ σὲ κάθε θρησκεία. Ἀλλὰ εἶναι δυνατόν; Λόγῳ διαφορῶν στὶς ἰδιοσυγκρασίες καὶ στὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ τεθοῦν κανόνες λατρείας παραδεκτοὶ ἀπὸ ὅλους, καὶ νὰ ὁδηγηθοῦν τὰ διαφορετικά τους ρεύματα σκέψεως σὲ ἕνα κανάλι. Μὲ ὅλη αὐτὴ τὴν ποικιλία, ὑπάρχει ἀκόμη ἕνα πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι κοινὸν σὲ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Εἶναι ὁ Θεῖος δεσμὸς ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔγινε καὶ συγκρατεῖται ὅλη ἡ δημιουργία. Ὅλες οἱ θρησκεῖες, παρ' ὅλες τὶς φαινομενικὲς διαφορὲς στοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους καὶ στὶς τελετουργίες εἶναι θεμελιωμένες πάνω σὲ ἀκριβῶς τὰ ἴδια οὐσιώδη. Τὸ Θεῖον Ἔδαφος πάνω στὸ ὁποῖον καθεμιὰ ἀπὸ αὐτὲς στηρίζεται εἶναι τὸ ἴδιον, καὶ ἡ τεράστια μᾶζα τῆς ἐπικοδομήσεως ὑψώθηκε σὲ κάθε περίπτωσι πάνω στὴν βάσι τῆς ἴδιας τῆς Θεότητος.

Τὸ πρόβλημα ποὺ ἀντιμετωπίζομε εἶναι νὰ βροῦμε ἕνα τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσωμε αὐτὸ τὸ Θεῖον Ἔδαφος —τὴν βάσι τῆς Θεότητος. Οἱ οὐσιώδεις ρίζες ὅλων τῶν θρησκειῶν εἶναι τώρα χαμένες ἀπὸ τὴν ὄψι καὶ ἐντελῶς ξεχασμένες κάτω ἀπὸ τὸ καμουφλάρισμα τῆς παληᾶς πολυλογίας τὴν ἐγκολλημένη σκόνη τῶν αἰώνων καὶ τὶς δογματικὲς πίστεις τοῦ κλήρου. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χρειαζόμεθα τώρα εἶναι τὸ νὰ παρουσιάσωμε ξανὰ τὴν

'Αλήθεια, στὸν ἐπιστημονικὸ μοντέρνο κόσμο, σὲ μιὰ ἐπιστημονικὴ σύνθεσι. 'Η θρησκεία, ἀντὶ νὰ εἶναι μιὰ πηγὴ παρηγοριᾶς στὶς ψυχές, ἔχει γίνει τώρα ἕνα ὄργανον χωρισμοῦ, μίσους, κακοβουλίας καὶ τυραννίας. 'Υπὸ τὸ εὐλογημένο ὄνομα τῆς θρησκείας, φωτιὰ καὶ ξῖφος καταπιέζουν τὴν ἀνθρωπότητα, ἀθῶο αἷμα χύνεται καὶ τὸ ὡραῖο πρόσωπο τῆς γῆς μολύνεται μὲ καταστροφὴ καὶ ἐρείπια, ἁπλῶς καὶ μόνον γιατὶ ἔχει τεθῆ ὑπερέμφασις στὰ ἐπουσιώδη καὶ ἐξωτερικὰ φλούδια. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι σὲ ὅλον τὸν κόσμον ἔφτασαν νὰ ἔχουν ἕνα εἶδος φρίκης γιὰ τὴν κατ' ὄνομα θρησκείαν ἡ ὁποία ἀπέτυχε νὰ ἐξυπηρετήση τὶς κοινὲς ἀνάγκες τῆς ἀνθρωπότητος. 'Η θρησκεία θὰ ἔπρεπε νὰ φέρη ἕνωσι μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἀνθρώπου, ἔθνους καὶ ἔθνους, πλέκοντας τὸν κόσμο σὲ κοινὰ δεσμὰ ἀγάπης ποὺ ἀγκαλιάζει τὰ πάντα, συνανθρωπισμοῦ καὶ ἀδελφοσύνης.

Ἂς μείνουν τώρα οἱ θρησκεῖες περιορισμένες στοὺς ἠθικοὺς κανόνας τῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς, μέσα στὴν ὁποίαν ἔχουν ἤδη βυθισθῆ. Ἂς μείνη ὁ κόσμος ἐλεύθερος στὶς μαρκαρισμένες κατηγορίες μέσα στὶς ὁποῖες ἔχει γεννηθῆ καὶ στὶς ὁποῖες ἀνήκει, ἀλλὰ τὸ πιὸ σπουδαῖον εἶναι τὸ νὰ προσπαθήση νὰ ἀνακαλύψη καὶ νὰ καταλάβη τὶς οὐσιώδεις ρίζες ὅλων τῶν θρησκειῶν. Σκάβοντας βαθειὰ ἐσωτερικῶς, ἡ ψυχὴ μέσα σὲ κάθε ἄτομον θὰ ἔπρεπε νὰ προσπαθήση νὰ ἀναπαυθῆ πάνω στὸ Θεῖον Ἔδαφος, καὶ νὰ ἁρπαχθῆ ἀπὸ τὸν κοινὸν δεσμὸν ποὺ διατρέχει ὅλη τὴν δημιουργία — τὴν Πηγὴ ὅλης τῆς ζωῆς. Ἂν δὲν παρουσιασθῆ ὅλο αὐτὸ ὡς ἐπιστήμη, στὴν θεωρία καθὼς καὶ στὴν πρᾶξι, ὁ κόσμος δὲν θέλει νὰ τὸ ἀκούση καὶ νὰ παραδεχθῆ τὰ βασικὰ ὅλων τῶν θρησκειῶν. Πρέπει νὰ ὑψωθοῦν πάνω ἀπὸ τοὺς τελετουργικοὺς τύπους καὶ παραδόσεις, μὲ τὶς ὁποῖες ἔχουν συζευχθῆ ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων καὶ στὶς ὁποῖες τόσον ἐπίμονα προσκολλῶνται.

Θρησκεία στὴν πραγματικὴ ἔννοια τῆς λέξεως σημαίνει ἐπανασύνδεσις μὲ τὸν Θεόν. Οἱ ἅγιοι εἶναι πάντοτε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεό. 'Οποιεσδήποτε πνευματικὲς ἐμπειρίες εἶχαν στὰ πνευματικὰ βασίλεια ἀναγράφονται στὶς ἱερὲς γραφὲς πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος. «Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα κανεὶς νὰ παρονομάζη τὶς γραφὲς ὡς φανταστικὲς ἢ ψευδεῖς, γιατὶ ψευδὴς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δὲν συλλογίζεται πέρα ἀπὸ τὰ πραγματικὰ γραπτὰ καὶ δὲν

προσπαθεῖ νὰ καταλάβη τὴν ἀληθινὴ τους σημασία» -- *Καμπίρ*.

Ὁποιοσδήποτε ἔχει μία ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ, ἀγαπᾶ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Αἰσθάνεται μέσα του μία πραγματοποίησι τῆς Πατρότητος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ σίγουρο ὅτι αὐτοὶ ποὺ διακηρύττουν τὸ μῖσος καὶ σπέρνουν τοὺς σπόρους τῆς κακῆς θελήσεως στὴν δημιουργία τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶχαν ἀκόμη καμμιὰ ἐμπειρία τοῦ Δημιουργοῦ.

Ἡ προσωπικὴ ἐμπειρία ποὺ ἔχει μιὰ ψυχὴ μὲ τὸν Θεὸ εἶναι στὴν πραγματικότητα μία ἀληθινὴ θρησκεία. Οἱ πνευματικὲς ἐμπειρίες ὅπως ἀναγράφονται στὴν ἱερὰ διδασκαλία ἂν δὲν ἀποκτηθοῦν πραγματικῶς ἀπὸ μᾶς, διὰ τῆς Χάριτος ἑνὸς ζῶντος Διδασκάλου, ἐξακολουθοῦμεν νὰ εἴμεθα ἄθεοι ἢ δύσπιστοι καὶ δὲν γνωρίζομε τὶ εἶναι θρησκεία.

Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Του. Λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ εἶναι τόσον τέλειος ὅπως ὁ Πατέρας. Αὐτὸ γίνεται δυνατὸν μόνον ὅταν ἕνας ἄνθρωπος μαθαίνει νὰ καταλαβαίνη τὴν Θέλησίν Του, καὶ νὰ ἐργάζεται σύμφωνα μὲ αὐτήν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ θρησκεία καὶ ἡ ἀληθινὴ πίστις, ἐνῶ ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι προσποιητὴ καὶ ἐπιφανειακὴ λαμπρότης.

Ἐὰν ἀναλύαμε τὰ ἱερὰ βιβλία ὅλων τῶν θρησκειῶν, θὰ εὑρίσκαμε ὅτι οἱ πνευματικές Ἀλήθειες ὅπως περιέχονται ἐκεῖ μέσα, εἶναι τὰ ἐξαίρετα ἀρχεῖα τῶν πνευματικῶν ἐμπειριῶν τῶν ἱδρυτῶν τους. Αὐτοὶ οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας πάντοτε ἐτόνισαν τὴν πνευματικὴν ἄποψιν τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καὶ ἔχουν ἐμφαντικῶς δηλώσει ὅτι μέσα στὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὑπάρχει μιὰ ξεχωριστὴ ὀντότης ποὺ ὀνομάζεται *πνεῦμα*, καὶ ἡ ὁποία εἶναι Ἀμετάβλητος Μονιμότης. Πρεσβεύουν ὅτι αὐτὴ ἡ ὀντότης μποροῦσε νὰ ἀναπτυχθῆ τόσον καλὰ ὅσον καὶ οἱ ἄλλες ἱκανότητες, φυσικὲς, νοητικὲς καὶ διανοητικές, μέσα στὸ παντοτεινὰ μεταβαλλόμενο φυσικὸ ἔνδυμα τοῦ ὑλικοῦ κόσμου.

Ἡ ἀπόλαυσις τῶν γηΐνων ἀντικειμένων δὲν εἶναι μία ἰδανικὴ κατάστασις. Πραγματοποίησις τοῦ ἑαυτοῦ του θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ὅλα τὰ θρησκευτικὰ βιβλία μᾶς λέγουν γιὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἕνα πνεῦμα μπορεῖ νὰ ἔχη μία ἐμπειρία τῆς Ἀπέραντης Συνειδήσεως καὶ Ὑπὲρ Συνειδήσεως καὶ

ἐκ τούτου νὰ ἄγη μία ἀληθινὰ πνευματικὴ ζωή, ἡ ὁποία, ὁπωσδήποτε δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ τυφλὲς πίστεις, πιστὴ ἐκτέλεσι τῶν λειτουργιῶν καὶ τελετουργιῶν, καὶ λεπτομερὴ τήρησι τῶν κοινωνικῶν καὶ ἠθικῶν κανόνων τῆς συμπεριφορᾶς. Τὸ νὰ γνωρίση κανεὶς τὴν 'Αλήθεια, εἶναι ἡ οὐσία καὶ τὸ πᾶν ὅλων τῶν θρησκειῶν. Τὰ βασικὰ διδάγματα ὅλων συγκεντρώνονται ἐπάνω στὴν πραγματοποίησιν τοῦ *Σάμπτ* (Shabd), *Νάαμ* (Naam), *Κάλμα* (Kalma) ἢ Λόγου, τὰ ὁποῖα ὅλα εἶναι διαφορετικὰ ὀνόματα γιὰ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα: Θεότης, Θεὸς ἐν δράσει ἢ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἡ πνευματικὴ πρόοδος εἶναι πιθανὴ καὶ μπορεῖ νὰ κατορθωθῇ μόνον ὅταν τὸ πνεῦμα ἐπικοινωνήση μὲ τὸ *Νάαμ* ἢ *Σάμπτ*, γι' αὐτό, αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ἑνώσεως μὲ τὸ 'Ηχητικὸν — Ρεῦμα εἶναι γνωστὸν ὡς *Σούρατ Σάμπατ Γιόγκα* (Surat Shabad Yoga).

Πρέπει νὰ μελετήσωμε ὅλες τὶς θρησκεῖες μὲ ἀγάπη καὶ εὐλάβεια, νὰ υἱοθετήσωμε καὶ νὰ παραδεχθοῦμε, ὡς κατεργάσιμο τύπο, τὸ κοινὸν Θεῖον Ἔδαφος, ποὺ εὑρίσκεται κάτω ἀπὸ κάθε μία. Τὰ διάφορα θρησκευτικὰ βιβλία, ὅπως οἱ Βέδδες, τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὸ ἱερὸν Κοράνιον, τὸ Σρὶ Ἄντι Γκράνθ Σαχίμπ (Sri Andi Granth Sahib), καὶ ὅλες οἱ ἄλλες γραφές, εἶναι τόσες πολλὲς σελίδες ἀπὸ τὸ ἀτέλειωτο Βιβλίο τοῦ Θεοῦ, στὸν ὁποῖον καὶ ἄλλες μποροῦν νὰ προστεθοῦν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Σ' αὐτὴν τὴν ὑλικὴν ἐποχὴν εἶναι ἀναγκαῖον τὸ νὰ μαζευθοῦν οἱ κοινὲς πνευματικὲς ἀλήθειες σὲ ἕνα μέρος καὶ νὰ προσφερθοῦν στὴν ἀνθρωπότητα σὰν ἕνα ὡραῖο μπουκέτο. Ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἀφυπνισθῆ ἀνὰ τὸν κόσμο ἀναγνωρίζουν τὴν ἀλήθεια αὐτοῦ τοῦ πράγματος καὶ κάνουν παγκόσμιες διαλέξεις θρησκειῶν γιὰ νὰ θέσουν μπροστὰ στὴν ἀνθρωπότητα τὶς βασικὲς ἰδέες κοινὲς σὲ ὅλες τὶς θρησκεῖες, ἔτσι ὥστε ἡ πνευματικότης νὰ μπορέση νὰ τεθῇ στὸ ἐπίπεδον μιᾶς κανονικῆς ἐπιστήμης πρὸς τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ ἀναζητηταὶ τῆς ἀληθείας νὰ μποροῦν νὰ στρέψουν, ἀσχέτως τῶν φυλετικῶν τάξεων καὶ τῶν θρησκευμάτων τους, καὶ χωρὶς νὰ διαταράξουν τὰ κοινωνικὰ διατάγματα στὰ ὁποῖα ἀνήκουν. Ἡ σημερινὴ προσπάθεια τοῦ νὰ λάβη χώραν μία Παγκόσμιος Θρησκευτικὴ Διάσκεψις, νὰ ἱδρυθῇ μία Παγκόσμιος Συναδελφότης τῶν Θρησκειῶν, νὰ ἀνεγερθοῦν ἱδρύματα γιὰ τὴν συγκριτικὴν μελέτην ὅλων τῶν θρησκειῶν, καὶ νὰ γίνουν ἔρευνες μέσα στὶς θεμελιώδεις ἀρχὲς τῆς 'Αληθείας, τῆς

Ἀγάπης καὶ τῆς Μὴ - βιαιότητος, εἶναι βήματα πρὸς τὴν σωστὴ κατεύθυνσιν καὶ δείχνουν πρὸς τὴν ἐποχὴν ὅπου ὅλος ὁ κόσμος θὰ εἶναι μπλεγμένος μαζὶ στοὺς ἀσημένιους δεσμοὺς μιᾶς παγκοσμίου θρησκείας ἀγάπης καὶ ἀνθρωπισμοῦ.

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΣΑ

Περνᾶμε τὸν περισσότερον χρόνον μας θαυμάζοντες τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων, καὶ δὲν φροντίζομε νὰ δοῦμε τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ τῆς ὕλης ποὺ βρίσκεται κρυμμένη ἀπὸ κάτω καὶ ἐκδηλώνει τὸν Μεγάλο Δημιουργό, τὴν δημιουργικὴ ἀρχὴ τῆς ζωῆς, χωρὶς τὴν ὁποίαν ἀκόμη καὶ ἡ ἐπιφανειακὴ ὀμορφιὰ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ οὔτε γιὰ ἕνα κλᾶσμα τοῦ δευτερολέπτου. Ἐπίσης, τὸ ἐξωτερικὸ περίβλημα κάθε πράγματος, ὑπόκειται στὴν ἀρρώστια, στὴν φθορά, καὶ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, στὴν διάλυσιν, ἐνῷ ἡ Ὑπερτάτη Ἀλήθεια μέσα στὸν πυρῆνα εἶναι ἡ μόνη Ἀμετάβλητος Μονιμότης. Ἐμεῖς, ὅμως, διαλέγομε νὰ ἀναλύσωμε τὸ τσόφλιο ἢ τὰ ἄχυρα τῆς ὕλης, νὰ εἰσχωρήσωμε μέσα στὰ μυστήριά της, προσπαθοῦμε νὰ τὴν κατακτήσωμε καὶ νὰ τὴν μεταχειρισθοῦμε πρὸς ὄφελός μας. Κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος, ἔχομε ἐπιτύχει στὶς προσπάθειές μας στὸ νὰ θέσωμε τὰ δῶρα τῆς Φύσεως στὴν ὑπηρεσίαν μας. Ἀλλὰ δὲν φροντίσαμε νὰ ἀνακαλύψωμε τὴν ἐνυπάρχουσα Παρουσία ποὺ διαπερνᾶ ὅλα τὰ πράγματα καὶ εἶναι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὠμέγα τῆς δημιουργίας.

Μόνον ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος εἶναι σοφὸς ὁ ὁποῖος παίρνει τὸ μαργαριτάρι ἀπὸ τοῦ στρειδιοῦ τὸ ὄστρακον καὶ δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ τελευταῖον. Ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ καλύμματα ἔχουν προμηθευθῆ ἀπὸ τὴν Φύσιν γιὰ νὰ φιλοξενηθῆ ἐκεῖ μέσα κάτι τὸ πολύτιμον, κάτι μὲ πραγματικὴ ἀξία. Εἴθε νὰ μπορούσαμε πρῶτα νὰ κυττάζωμε μέσα μας πρὶν νὰ δώσωμε ἀξία στὰ ἐγκόσμια. Δὲν ἔχομε πρὸς τὸ παρὸν οὔτε κἂν τὴν παραμικρὰν ἰδέαν τῶν ὑψηλοτέρων ἀξιῶν τῆς ζωῆς, καὶ δὲν σταθήκαμε ἱκανοὶ νὰ ξεχωρίσωμε τὸ σιτάρι ἀπὸ τὸ ἄχυρο. Ἀμαθεῖς καθὼς εἴμεθα, συμπεριφερόμεθα σὰν ἠλίθιοι, θαμπομένοι ἀπὸ τὴν ἐπιφανειακὴ ἀπατηλὴ αἴγλη, καὶ ἔχομε ἀποπλανηθῆ ἀπὸ τὰ σχήματα, τὶς μορφὲς καὶ τὰ χρωματικὰ σχέδια ποὺ συναντᾶ τὸ βλέμμα μας, μὴ γνωρίζοντας ὅτι εἴμεθα σὰν

πρησμένες φοῦσκες οἱ ὁποῖες λάμπουν γιὰ μία στιγμὴ καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἐξαφανίζονται σὰν καπνός.

Οἱ ἅγιοι καὶ οἱ προφῆται ἔχουν ἀναφέρει μέσα στὰ πολύτιμα γραπτά τους, γιὰ τοὺς πνευματικοὺς θησαυροὺς ποὺ βρίσκονται θαμμένοι μέσα σὲ κάθε ἄτομο, καὶ μᾶς λέγουν γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον μποροῦμε νὰ σκάψωμε βαθειὰ καὶ νὰ τοὺς ἀνακαλύψωμε. Τὸ μυστικὸν αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ μακρόκοσμου μπορεῖ νὰ βρεθῇ μέσα στὸν μικρόσκοσμον, καὶ ἡ γνῶσις τοῦ τελευταίου εἶναι ἡ μητέρα τῆς γνώσεως ἢ τὸ κλειδὶ γιὰ ὅλες τὶς πόρτες, ποὺ ξεκλειδώνει τὶς χαλύβδινες πόρτες ὅλης τῆς γνώσεως, φυσικῆς, νοητικῆς καὶ πνευματικῆς, μὲ τὴν χάριν τοῦ Διδασκάλου. Οἱ ἀρχαῖοι ὀρθὰ ἔθεταν ἐμπρὸς στὸν ἄνθρωπον τὸ μεγάλο ἐρώτημα: «Ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ σοφία ἢ γνῶσις, ποὺ γνωρίζοντάς την ὅλα τὰ ἄλλα γίνονται γνωστά;» Καὶ ἀμέσως ἀπαντοῦσαν: *«Ἡ Αὐτογνωσία ἢ Ἀτμαβίντια* (Atmavidya)». Γνώρισε τὸν ἑαυτόν σου, ἢ *Γνῶθι Σαυτόν*, ἢ Nosce Teipsum, πάντοτε διεκηρύχθη ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ Λατίνους ὡς τὸ ἀνώτατον εἶδος γνώσεως. Λέγεται ἐπίσης Παραβίντια (Paravidya), ἢ γνῶσις τοῦ Ὑπερπέραν — κάτι ποὺ εὑρίσκεται ὑπεράνω τῆς δυνατότητος τῶν χονδροειδῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ νοῦ καὶ εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιστήμη τῆς ψυχῆς.

Φαινομενικῶς ἕνας ἄνθρωπος εἶναι προικισμένος μὲ πέντε αἰσθήσεις: ὅρασις, ἀκοή, γεῦσις, ὄσφρησις καὶ ἀφή. Ἀπὸ ὅλες αὐτὲς ἡ ἱκανότης τῆς ὁράσεως εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία. Τὰ μάτια λοιπὸν ὀρθῶς ἔχει λεχθῇ ὅτι εἶναι *«τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς»*. Τὰ μάτια ἀποκαλύπτουν τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τοῦ νοῦ — ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι, εἰρήνης καὶ ἠρεμίας, ἢ θυμοῦ καὶ ἀνησυχίας. Εἶναι διὰ μέσου τῆς δυνάμεως τῶν ματιῶν ποὺ ἕνας μεσμεριστὴς ἢ ἕνας ὑπνωτιστὴς ἐλέγχει τὸ ὑποκείμενόν του. Μερικὰ ἑρπετά, ἐπίσης, διαπερνοῦν καὶ παραλύουν τὸ θῦμα τους, καθιστώντας τὸ ἀκίνητο ρίχνοντας τὸ δυνατὸ βλέμμα τους ἐπάνω του. Ἴδια εἶναι ἡ περίπτωσις μὲ ἕνα σταυραετὸ ἢ τὸν ψαραετό. Ὁ μάγος καὶ ὁ θαυματοποιὸς ἐργάζονται τὴν μαύρη τέχνη τους διὰ μέσου τῶν ματιῶν. Ἡ μητέρα μεταβιβάζει τὴν ἀγάπη της σὲ ἕνα μωρὸ διὰ μέσου τῶν ματιῶν. Ἀκόμη καὶ τὰ κατοικίδια ζῶα βρίσκουν παρηγοριὰ στὸ βλέμμα ἀγάπης τοῦ κυρίου τους. Οἱ ποιηταὶ τραγουδοῦν γιὰ τὰ γελαστὰ μάτια, τὰ σπινθηροβόλα μάτια, τὰ βουρκωμένα μάτια,

τὰ λάγνα μάτια, τὰ διαπεριστικὰ μάτια, τὰ μάτια ποὺ μιλοῦν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἡ σιωπηλὴ γλῶσσα τῶν ματιῶν εἶναι θαυμασία πράγματι. Τὰ λόγια ἀποτυγχάνουν νὰ μεταδώσουν τὴν ἔκφρασιν τῶν ματιῶν. Ἀκόμη καὶ μὲ χωρὶς λόγια τὰ μάτια εἶναι εὔγλωττα. Ἡ σιωπηρὴ ὁμιλία τους καὶ ἡ ἔκκλησίς τους εἶναι παγκοσμίως ἀνεγνωρισμένες καὶ φθάνουν μέχρι τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς.

Σὲ μιὰ κατάστασι ξυπνητῆς συνειδήσεως, ἡ ἕδρα καὶ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ πνεύματος εἶναι τοποθετημένη πίσω ἀπὸ τὸ κέντρον τῶν δύο φρυδιῶν. Στὴν κατάστασιν τῆς μισο-συνειδήσεως τοῦ ὀνείρου, αὐτὴ ἡ ἕδρα μεταφέρεται στὴν θέσι τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος στὸν λάρυγγα, καὶ στὴν κατάστασιν τοῦ βαθέος ὕπνου, ἢ *σουσούπτι* (sushupti) (ἀσυνείδητον κατάστασιν), πηγαίνει ἀκόμη πιὸ μακρυὰ κάτω στὸν ὀμφαλόν. Ἐφ' ὅσον τὸ Μονοπάτι τῶν Ἁγίων (ἡ ἐπιστήμη τοῦ πνεύματος) πραγματεύεται γιὰ μίαν κατάστασιν Ὑπὲρ - Συνειδήσεως, ἡ πραγματικὴ ἀναζήτησις ἀρχίζει ἀπὸ τὸν τρίτον ὀφθαλμὸν ἢ *Νοῦκτα - ι - Σουέντα* (Nukta - i - Sweda) ἢ *Ντίβια Σάκσου* (Divya Chakshu) καὶ πηγαίνει πρὸς τὰ ἄνω (καὶ ὄχι πρὸς τὰ κάτω) ἀπὸ ἐπίπεδον εἰς ἐπίπεδον, ἕως ὅτου νὰ φθάσῃ στὸ *Σὰχ Κὰντ* (Sach Khand) ἢ *Μούκαμ — ὶ — Χὰκ* (Muqam - i - Haq), τὴν Ἀληθινὴ Κατοικία τοῦ Πατρός μας.

Αὐτὸ τὸ σῶμα εἶναι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ. Τὸ Βασίλειον τοῦ Θεοῦ εἶναι μέσα μας. Ὅλος ὁ μακρόκοσμος λέγεται ὅτι εἶναι κλειδωμένος μέσα στὸν μικρόκοσμον. Ἡ ἀληθινὴ γνῶσις τοῦ πρώτου μπορεῖ νὰ ἀποκτηθῆ μόνον μὲ τὴν γνῶσι τοῦ τελευταίου. *«Ἕνα ἐλαφρὸ κτύπημα μέσα μας»*, εἶναι τὸ θαυμαστὸ ρητὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ φιλοσόφου Ἔμερσον. Καὶ οἱ δύο, ὁ μακρόκοσμος καὶ ὁ μικρόκοσμος ἔχουν διαιρεθῆ σὲ τέσσερα πεδία: (i) *Πίντ* (Pind), ἢ φυσικὸν σῶμα, (ii) *Ἄντ* (And), (νοητικὸν ἢ ἀστρικὸν σῶμα) (iii) *Μπραχμὰντ* (Brahmand) (αἰτιατὸν ἢ τὸ σῶμα τοῦ πυρῆνος) καὶ (iv) *Σὰχ Κὰντ* (Sach Khand) (ἡ Αἰώνια κατοικία τῆς Ἀληθείας ἢ Ψυχῆς). Ὅλα τὰ ἐπίπεδα κάτω ἀπὸ τὸ Σάχ Κάντ ὑπόκεινται στὴν καταστροφὴ τὴν ὥραν τῆς Διαλύσεως ἢ τῆς Μεγάλης Διαλύσεως, ἀναλόγως ποιὰ θὰ εἶναι ἡ περίπτωσις. Ἡ εἰδυλλιακὴ κατοικία τῶν ἁγίων καὶ τῶν Διδασκάλων τῆς Ἀληθείας εἶναι τοποθετημένη στὸ Σὰχ Κὰντ καὶ ἡ πραγματοποίησις αὐτοῦ τοῦ πεδίου εἶναι τὸ ἰδανικό τους. Ἀπὸ τὸ Σὰχ Κὰντ μέχρι τὸ Πίντ, ἡ ἀντανάκλασις

τῶν ἔξη κέντρων σὲ κάθε ἕνα ἀπὸ τὰ ἀνώτερα πεδία μπορεῖ νὰ εἶναι ὁρατὴ στὰ ἀντίστοιχα κέντρα τοῦ κατωτέρου πεδίου, ἀκριβῶς κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὅπως ἡ ἀντανάκλασις τοῦ ἡλίου, μπορεῖ νὰ εἶναι ὁρατὴ μέσα σὲ τόσες στάμνες ὅσες εἶναι γεμᾶτες μὲ νερό, καὶ ἐπίσης γιὰ τὸν τελευταῖο, συγχρόνωςς καὶ πάνω σὲ ἕνα τοῖχο ἐκεῖ δίπλα. Τὰ ἔξη γαγγλιονικὰ κέντρα τοῦ σώματος εἶναι: 1) *γκοῦντα* (guda) (τὸ ἀπευθυσμένον), (ii) *ίντρι* (indri) (παραγωγικὸν ὄργανον), (iii) *νάμπι* (nabhi) (ὀμφαλὸς), (iv) *χίρντεϊ* (hirdey) (καρδιά), (v) *Κάνθ* (Kanth) (φάρυγξ ἢ θυρεοειδής), (vi) *ἄγγια* (aggya) (πίσω ἀπὸ τὰ μάτια).

Οἱ γιόγκι, μετὰ ἀπὸ τὰ γυμνάσματα τῆς Χάθα Γιόγκα (Hatha Yoga) τῶν ντότι, νέτι, μπάστι (dhoti, nesti, basti) κ.τ.λ. πρῶτα ἐξαγνίζουν τὸ φυσικὸν σῶμα καὶ κατόπιν μὲ συνεχῆ ἐξάσκησι, ὅπου λαμβάνουν μέρος καὶ οἱ *πρᾶνας* (pranas), διαπερνοῦν προοδευτικῶς τὰ διάφορα γαγγλιονικὰ κέντρα ποὺ περιγράφονται ἀνωτέρω. Τοιουτοτρόπως φθάνουν στὸ *ἄγγια τσάκαρ* (aggya chakar) πίσω ἀπὸ τὰ μάτια — ὅλη ἡ διαδικασία ἀρχίζει ἀπὸ τὸ *γκοῦντα τσάκαρ* (guda chakar), ἢ κέντρον τοῦ ἀπευθυσμένου, καὶ περνᾶ μέσα ἀπὸ τὴν σπονδυλικὴ στήλη μέσον τῆς *Κουνταλίνι Γιόγκα* (Kundalini Yoga) ἢ τῆς ὀφιοειδοῦς δυνάμεως. Αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς γιόγκα εἶναι πολὺ κοπιαστικὸ καὶ εἶναι περιστοιχισμένο μὲ δυσκολίες καὶ κινδύνους. Σ' αὐτὸ οἱ πράνας (pranas), ἢ ζωτικοὶ ἀέρηδες, πρέπει νὰ ἐλεχθοῦν, νὰ ρυθμισθοῦν καὶ νὰ ὁδηγηθοῦν σωστά, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται εὔκολα, καὶ εἰδικὰ γιὰ ἕναν μεσαίας τάξεως οἰκογενειάρχη φιλοδοξοῦντα νὰ τὸ κατορθώση ἐπιτυχῶς εἶναι πολὺ δύσκολο καὶ καταναλίσκει πολὺ χρόνον. Οἱ ἅγιοι δὲν τὸ συνιστοῦν γι' αὐτὴν τὴν ἐποχήν, ὅταν, φυσικῶς, οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐπιχειρήσουν αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς γιόγκα. Ἀγνοοῦν τελείως τὶς ἀντανακλάσεις στὴν Πίντ ἢ τὸ σῶμα, καὶ ἀρχίζουν ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ *ἄγγια τσάκαρ* στὴν ἕνωσιν τῆς *Πίντ* καὶ *Ἄντ*. Αὐτὸ τὸ κέντρον εἶναι ἡ ἕδρα τῆς ψυχῆς ὅταν ἡ συνείδησις εἶναι εἰς ξυπνητὴν κατάστασιν, Ὁρίζουν διανοητικὸν *Σιμρὰν* (Simran), μὲ ἀδιαίρετον προσοχὴν καὶ ἀγάπης εὐλάβεια, τῶν ἠλεκτρισμένων ἢ ὑψηλῶς μαγνητισμένων καὶ ἐπιφορτισμένων ὀνομάτων τοῦ Θεοῦ τὰ ὁποῖα δίνονται ἀπὸ αὐτούς. Χρησιμοποιώντας αὐτὲς τὶς λέξεις, ξεχνάει κανεὶς τὸν κόσμον γύρω του, ἀκόμη καὶ τὸ ἄμεσον περιβάλ-

λον του καὶ τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα, μὲ ἀποτέλεσμα ὅλα του τὰ αἰσθητήρια ρεύματα νὰ συγκρεντρωθοῦν καὶ νὰ συναθροισθοῦν στὸ Θεῖον Ἔδαφος, τὸ ὁποῖον φωτίζεται, φλεγόμενον ὁλόκληρον.

Ὁ Ἅγιος Ματθαῖος, στὸ Εὐαγγέλιον, ἀνέφερε αὐτὴν τὴν κατάστασιν μὲ τὰ ἑξῆς λόγια: «Τὸ φῶς τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός, ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι ἕνας, ὅλον σου τὸ σῶμα θὰ εἶναι γεμᾶτο φῶς». — *Κατὰ Ματθαῖον* VI:22

Ὁ Ἅγιος Τοῦλσι Σαχίμπ (Tulsi Sahib) ἐπίσης παρατηρεῖ σχετικῶς πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα: «Εἰς τὴν κόρην τῶν ματιῶν ὑπάρχει ἕνα κενὸν κέντρον ποὺ ὀνομάζεται *Τίλ* (Til), καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ κέντρον εὑρίσκεται ὅλον τὸ μυστικὸ τῆς πνευματικότητος, τὸ ὁποῖον ἐσὺ μπορεῖς νὰ βρῇς, ἐὰν ρίξῃς μιὰ ματιὰ μέσα σου— πίσω ἀπὸ τὴν χαλύβδινη κουρτίνα τοῦ σκότους».

Ὁ Χάζρατ Μόϊν - ούντ - Ντὶν - Κίστι (Hazrat Moen — ud — Din—Chisti), ἕνας ὑψηλῆς τάξεως ἅγιος Μουσουλμᾶνος εἶπε: «Ἄνοιξε τὸν ἐσωτερικό σου ὀφθαλμὸ ἔτσι ὥστε νὰ γίνῃς αὐτόπτης μάρτυς τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Κλεῖσε τὰ αὐτιὰ καὶ τὸ στόμα σου καὶ γίνε μόνον Ὀφθαλμὸς εἰς τρόπον ὥστε νὰ θεαθῇς τὴν δόξαν Του».

Τὰ μάτια, ὅπως ἐλέχθη καὶ προηγουμένως εἶναι πράγματι τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς—θυρίδες ποὺ ἀνοίγουν στοὺς μαγεμμένους τόπους τῶν παλαιῶν. Ὁ Σοαμίτζι (Swamiji) λέγει: «Αὐτὰ τὰ μάτια εἶναι παράθυρα ποὺ ἀνοίγουν σὲ σένα τὸ βασίλειον τοῦ Θεοῦ».

Ὁ Γκουροὺ Νανάκ, ἐπίσης, ὁμιλεῖ γι' αὐτὰ ὡς ἑξῆς: «Εἰς τὸ παλάτι τῆς ψυχῆς (τὸ ἀνθρώπινον σῶμα) ὑπάρχουν δύο παράθυρα διὰ μέσου τῶν ὁποίων κύτιαξε τὸν Λόρδο *Σίβα* (Shiva) καὶ τὴν συνοδεία Του *Σάκτι* (Shakti), (Παρμπάτι, Parbati). Μόνον ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ δὲς τὸν εὐλογημένο Θεὸ μέσα σου».

Ὁ Ἅγιος Καμπὶρ ἐπίσης παρετήρησε. «Ἐὰν μποροῦσες νὰ συντονίσῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου σὲ ἕνα κέντρον, μία θαυμασία θέα θὰ συναντοῦσε τὸ βλέμμα σου».

Τὸ φῶς τῶν δύο ματιῶν περνώντας διὰ μέσου τῶν ὀπτικῶν νεύρων συναντᾶται σὲ ἕνα σημεῖον τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τρίτος ὀφθαλμός, *Τίρσα Τὶλ* (Tirsa Til), *Σὶβ Νέταρ* (Shiv Netar), ἢ Νοῦκτα - i - Σουέντα (Nuqta - i - Sweda), τὸ ὁποῖον ἐπίσης φωτίζεται μὲ ἕνα φῶς ποὺ εἶναι ἀνεπισκίαστο καὶ ἀδημιούργητο. Ἀπὸ ἐδῶ τὸ πνεῦμα εἰσέρχεται στὴν *Σουκμάνα* (Sukhmana) ἢ

Σαχράγκ (Shahrag), εὑρισκομένη μεταξὺ τῆς *Ἴντα* (Ida) καὶ τῆς *Πιγκάλα* (Pingala), καὶ ἀκούει τὸν Ἦχον οὐρανίων σωμάτων (ἢ τὸ Ἠχητικὸν ρεῦμα) τὸ ὁποῖον εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τοῦ σύμπαντος. Μέσον αὐτῆς τῆς διαδακασίας τὸ πνεῦμα ὑποστηρίζεται καὶ ὁδηγεῖται στὸ πρὸς τὰ ἄνω ταξίδι του.

«Ἄκουσε τὴν Θεία μελωδία στὴν Σουκμὰν (Sukhman) συντονίζοντας τὴν προσοχήν σου στὴν βαθειὰ σιωπή,

Ἀκούγοντας τὴν ἀνεκλάλητη μουσικὴ τῆς ψυχῆς θὰ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ὅλες τὶς ἐπιθυμίες καὶ τὶς νοσταλγίες».

— *Μάλαρ Οὐὰρ* (Malar War) M, 1.

«Σ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν δῶσε προσοχὴ στὴν ἐσωτερικὴ Μουσική,

Μὲ τὴν εὐλάβεια πρὸς αὐτήν, θὰ ἀπελευθερωθῆς ἀπὸ ὅλην τὴν ὑπερηφάνειαν». — *Ἄζα* (Asa) M. 3.

Καθὼς τὸ πνεῦμα ὑπερβαίνει τὸ φυσικὸν πεδίον, ἔχει νὰ περάση διὰ μέσου διαφόρων βασιλείων χαρακτηριζομένων ἀπὸ ἄστρα, τὸν ἥλιο καὶ τὴν σελήνη. Ἐκεῖ χαιρετᾶται ἀπὸ τὴν φωτεινὴ εἰκόνα τοῦ Διδασκάλου, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τὸ πνεῦμα, καὶ μὲ τὸ ὁποῖον προχωρεῖ, μαζὶ μὲ τὸ Ἠχητικὸν Ρεῦμα, γιὰ νὰ φθάση τὴν Ἀληθινὴν Κατοικία τοῦ Πατρός μας. Τὸ μονοπάτι τῶν ἁγίων δὲν εἶναι οὔτε μία θρησκεία οὔτε μία πίστις. Ὁποιοσδήποτε, εἴτε ἕνας Ἰνδὸς εἴτε ἕνας Μουσουλμᾶνος ἢ ἕνας Χριστιανός, φθάση τὴν κατοικίαν τῆς εὐδαιμονίας ἢ Ἀληθείας, ὀνομάζεται ἅγιος. Παντοῦ ὑπάρχουν δύο εἰδῶν Φακίρηδες ἢ τάξεις τῶν ἱερῶν ἀνθρώπων τῆς εὐλαβείας:

1) Αὐτοὶ ποὺ ἀνήκουν στὴν κατώτερη τάξι ἢ *Ντάρζα - ι - σίφλι* (Darja - i - sifli). Αὐτοὶ παραμένουν προσκολλημένοι στὰ γαγγλιονικὰ κέντρα τῆς *Πίντ*, ἢ τοῦ φυσικοῦ σώματος, ὅπως κάνουν οἱ γιόγκι.

2) Αὐτοὶ τῆς ἀνωτέρας τάξεως ἢ *Ντάρζα - ι - Οὔλβι* (Darja - i- Ulvi). Ἡ *σαντὰν* (sadhan) τους, ἢ ἡ πνευματική τους πειθαρχία, ἀρχίζει ἀπὸ τὴν *ἄγγια τσάκαρ* πίσω ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Μουσουλμάνους Φακίρηδες ἀνῆκαν στὴν ἀνωτέρα τάξι. Ὁ Χάζρατ Ἰμπραὴμ (Hazrat Ibrahim) λέγει ὅτι συνήντησε τὸ Μεγάλο Ἄστρο καὶ συνέχισε τὸ πρὸς τὰ ἄνω ταξίδι του. Ὁ Γκουροὺ Νανὰκ ἐπίσης ἀναφέρει αὐτὸ τὸ Ἐσωτερικὸ Ἄ-

στρον, τὸ ὁποῖον ὁ Διδάσκαλος μὲ τὴν χάριν Του μπορεῖ νὰ δείξῃ στοὺς ὑποψηφίους.

«Ἕνα λαμπρὸ ἄστρο ἐμφανιζόμενο στὸν ὁρίζοντα ἔρχεται στὴν ὄψι διὰ μέσου τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ·

Ἕνας λάτρης ἐὰν ἔχῃ καλὴν τύχην μπορεῖ νὰ τὸ δῆ μέ τὸν Λόγον τοῦ Διδασκάλου» — *Τοκάρι* (Tokhari) M.I

Οἱ σοφοὶ ἄνθρωποι τῆς Ἀνατολῆς ἀκολούθησαν ἐπίσης ἕνα Λαμπρὸν Ἄστρον ποὺ τοὺς ὡδήγησε στὴ Βηθλεέμ καὶ τοὺς ἔφερε στὸν Χριστόν. Ὁ Τοῦλσι Σαχίμπ ἐπίσης ὁμιλεῖ γιὰ τὸ Λαμπρὸν Ἄστρον ποὺ συναντᾶ τὸ πνεῦμα στὸ κατῶφλι τῆς *Γκάγγαν* (Gaggan), ἢ τὴν εἴσοδον τοῦ ἀσ ρικοῦ πεδίου. Ὁ Χάζρατ Μωχάμετ μᾶς λέει ὅτι ἔκανε *Σὰκ - ούλ - Κάμαρ* (Shak - ul - Qamar) (κτύπησε τὸ φεγγάρι στὰ δύο), ποὺ εἶναι ἀρκετὰ σημαντικὸν καὶ μεταφορικῶς ἐννοεῖ ὅτι μία ψυχὴ πῆγε ὑπεράνω αὐτοῦ τοῦ πεδίου τῆς σελήνης. Κάθε ἕνας ποὺ κάν ι ἕνα ταξίδι στὰ πνευματικὰ πεδία, ἔχει, βεβαίως, νὰ κάνῃ αὐτὸ τὸ *Σάκ - οὐλ - Κάμαρ* περνώντας διὰ μέσου τῆς σελήνης.

Μέγας εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ἔχει μέσα του μιὰ σταγόνα τῆς Θείας Συνειδήσεως ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα πράγματα μέσα στὴν δημιουργία. Ἂν καὶ φαινομενικῶς φαίνεται σὰν ἕνα ἀδύνατο παιδὶ ἀπὸ λάσπη, ἐν τούτοις ἔχει ἀνείπωτες δυνατότητες κρυμμένες μέσα του. Ἔγινε ἀπὸ τὸν Θεὸ κατ' εἰκόνα Του. Ἔχει τοὺς ὑπολανθάνοντας πνευματικοὺς θησαυροὺς θαμμένους στὸ βάθος τοῦ νοῦ του. Ἐὰν ἔχει ἕνα κόκκο πίστεως στὶς δυνάμεις του, μπορεῖ, ὅπως ἐβεβαιώθη ἀπὸ τὸν Χριστό, νὰ κινήσῃ δυνατὰ βουνὰ ἀπὸ τὴν βάσι τους, καὶ μπορεῖ νὰ κυβερνᾶ τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ νερά, ὅπως μεγάλες ψυχὲς ἔκαναν σὲ κάθε αἰῶνα. Ἡ δύναμις τῆς σκέψεως εἶναι ἡ κινητήριος δύναμις πίσω ἀπὸ ὅλες μας τὶς πράξεις. Ὁ ἴδιος ὁ κόσμος εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς Θελήσεώς Του. Ὁ Θεὸς διέταξε: «Γεννηθήτω φῶς καὶ ἐγένετο φῶς». Στὴν διαταγήν Του τὰ διάφορα στοιχεῖα ξεπήδησαν σὲ κίνησι καὶ συνεπλήρωσαν τὴν ἐργασίαν τῆς δημιουργίας.

Τὸ πνεῦμα, μιὰ σπίθα ἀπὸ τὴν Θεία Φωτιά, εἶναι ἐπίσης μέγα καὶ ἔχει ὅμοιες δυνατότητες μέσα στὸν ὁρίζοντά του. Δυστυχῶς ἡ δύναμίς του εἶναι διασκορπισμένη διὰ μέσου τοῦ νοῦ καὶ τῶν ἐξερχομένων λειτουργιῶν. Οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου δὲν καῖνε κανέναν,

ἀλλὰ ἐὰν περάσουν διὰ μέσου ἑνὸς κυρτοῦ φακοῦ, συγκλίνουν σὲ ἕνα κέντρον καὶ βάζουν φωτιὰ στὰ πράγματα ποὺ εἶναι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Ἔτσι τὸ πνεῦμα ὅταν κυβερνᾶται ἀπὸ τὸν νοῦ ταυτίζεται μὲ τὶς σωματικὲς αἰσθήσεις. Ποτὲ δὲν σκέπτεται ὅτι εἶναι ξεχωριστὸ ἀπὸ αὐτές, καὶ ὅτι εἶναι, πράγματι, ὁ κυβερνήτης καὶ ὁ διοικητὴς τοῦ σώματος.

Αὐτὸ εἶναι ἡ μεγάλη δύναμις ἡ δίνουσα ἐνέργεια καὶ ἡ δυναμικὴ ἰσχὺς πίσω ἀπὸ ὅλες μας τὶς σκέψεις, τὰ λόγια καὶ τὶς πράξεις. Ἀκόμη καὶ τὰ οὐράνια σώματα ὅπως τὰ ἄστρα, τὸ φεγγάρι καὶ ὁ ἥλιος, κινοῦνται μὲ τὴν κίνησίν του. Ὅλη ἡ ἐνέργεια, φυσική, μηχανικὴ ἢ ἠλεκτρική, μαγνητικὴ ἢ τῆς βαρύτητος, ἀτομική, καὶ πυρηνική, εἶναι ἡ τμηματικὴ ἐκδήλωσις αὐτῆς τῆς Ἀρχικῆς Ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ δημιουργεῖ, καταστρέφει καὶ ξαναδημιουργεῖ ἀτέλειωτα συστήματα καὶ κόσμους ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ. Ἀλλά, δυστυχῶς, δὲν συνειδητοποιοῦμεν αὐτὴν τὴν ἀόρατον δύναμιν καὶ ἐνδιαφερόμεθα μόνον γιὰ τὴν ἐργασίαν της, καὶ δὲν βλέπομε τὸ κρυμμένο χέρι πίσω ἀπὸ τὸ κουκλοθέατρο τοῦ κόσμου. Προσπαθοῦμε συνεχῶς νὰ καταλάβωμε τὸ φαινόμενον τῆς σκιᾶς καὶ τῶν σκιερῶν πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν γνωρίζομε ἀπολύτως τίποτε γιὰ τὸ νοούμενον. Τὸ πνεῦμα ἔχει ἔτσι παντελῶς καὶ τραγικῶς ξεχάσει τὴν Θεότητά του, τὴν Θείαν του καταγωγὴ καὶ τὴν ὑπολανθάνουσαν Θεότητά του, καὶ χρειάζεται νὰ ἀφυπνισθῇ πρὶν ἐπανέλθη στὸν ἑαυτόν του, πρὶν μπορέση νὰ ἐργασθῇ θαυμάσια καὶ νὰ ἐπιτελέση θαύματα ὅπως οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας. Ἡ ἄγνοια εἶναι ἡ ριζικὴ αἰτία αὐτῆς τῆς ἀξιοθρήνητης καταστάσεως τῶν πραγμάτων. Πολλοὶ δὲν γνωρίζουν ὅτι «ἡ Ζωὴ τοῦ πνεύματος ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ τὴν σάρκα καὶ τὸ σῶμα περισσότερον ἀπὸ τὸ ἔνδυμα», ὅπως εἶπε ὁ Χριστός.

Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ἀφήση κατὰ μέρος τὶς κοσμικὲς ἀπολαύσεις, οὕτως ὥστε νὰ μπορέση νὰ εὐλογηθῇ μὲ οὐράνια δῶρα. Ὅπως ὁ ὡραῖος Ἰωσήφ, ὡδηγήθη στὸ πηγάδι ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του, τὸ πνεῦμα ἔχει πέσει μέσα στὸ πηγάδι τοῦ σώματος, μὲ τὸν νοῦ καὶ τὶς αἰσθήσεις, καὶ εὑρίσκεται σὲ μία τραγικὴ κατάστασιν. Θὰ μπορούσαμε νὰ ἀναρριχηθοῦμε ἐὰν μπορούσαμε νὰ πιάσωμε τὴν θαυμάσια σχοινένια σκάλα ποὺ ἔχει προμηθεύση ὁ Πατέρας μας, ὁ Θεός, μέσα σὲ κάθε ἕνα ἀπὸ μᾶς. Εἶναι τὸ Ἠχητικὸν Ρεῦμα ποὺ

μπορεῖ νὰ μᾶς τραβήξῃ ἐπάνω ἔξω ἀπὸ τὰ τυφλὰ καὶ ἀβυσσώδη βάθη, στὸ ἀγαθὸν φῶς τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ μέσα στοὺς πολλαπλοὺς πνευματικοὺς κόσμους, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀόρατοι σὲ μᾶς τώρα.

Τὰ φυσικὰ μάτια μποροῦν νὰ δοῦν μόνον φυσικὰ πράγματα, καὶ αὐτὰ καὶ τὰ δύο ὑπόκεινται σὲ καταστροφὴ καὶ θάνατο. Ἀλλὰ ἐὰν ὁ ἐσωτερικός μας ὀφθαλμὸς μποροῦσε νὰ ἀνοίξῃ, θὰ μπορούσαμε νὰ δοῦμε ἀθάνατα καὶ ἄφθαρτα πεδία. «Ἕνα ζῶον μὲ τὸ κεφάλι του πρὸς τὰ κάτω, δὲν πειράζει ἐὰν σκέπτεται ὅλη τὴν ὥρα τὸ νὰ φάῃ καὶ νὰ πίῃ, ἀλλὰ ντροπὴ στὸν ἄνθρωπο, μὲ τὸ κεφάλι του ὄρθιο, ἐὰν δὲν κυττάζῃ ὑψηλά». (Σάμας Ταμπρίζ, Shamas Tabriz). Ὅσον ἕνας ἄνθρωπος δὲν ὑψώνεται ἐπάνω ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν αἰσθήσεων, παραμένει ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ὑψηλῶν Οὐρανῶν προορισμένων γιὰ τὴν εὐλογία του.

«Ὅσον ἕνα πνεῦμα δὲν ὑψώνεται ὑπεράνω τῆς σωματικῆς συνειδήσεως, παραμένει ἕνας ξένος στὰ πνευματικὰ βασίλεια τοῦ ὑπερπέραν». — *Μαουλάνα Ροῦμι* (Maulana Rumi).

Μιᾶς καὶ ἕνα πνεῦμα ὑπερβῇ τὸ φυσικὸν βασίλειον, κληρονομεῖ ὡς δικαίωμα ἐκ τῆς γεννήσεώς του τὸ πνευματικὸν βασίλειον— γιατὶ τὸ Βασίλειον τοῦ Θεοῦ εὑρίσκεται μέσα μας.

«Ἐὰν δὲν ἀφήσῃς τὸ καραβὰν - σεράϊ τοῦ σώματος,
Πῶς μπορεῖς νὰ φθάσῃς τὴν ἀληθινὴ Κατοικία του Ἀγαπημένου σου;
— *Χαφὶζ Σιράζι* (Hafiz Shirazi).

Αὐτὴ ἡ ὑπέρβασις τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις εἶναι τεχνικῶς γνωστὴ στὸ *Σὰντ - Μὰτ* (Sant - Mat) ὡς θάνατος ἐν τῇ ζωῇ (αὐτοακύρωσις) καὶ στὴν Βεδδικὴ τερμινολογία ὡς αὐτοανάλυσις. Ὁ Χριστὸς τὸ ὀνομάζει *δεύτερη γέννησι* ἢ *ξαναγέννησι*, καὶ οἱ Μουσουλμᾶνοι τὸ ὀνομάζουν ὡς *«τὸ νὰ πεθάνῃς πρὶν τὸν θάνατον»*. Αὐτὸ τὸ βύθισμα στὸν Θεὸν εἶναι ἀληθινὴ ἀνάστασις ἢ εἴσοδος σὲ καινούργια ζωή. Αὐτὸ εἶναι δυνατὸν μόνον ἐὰν παραδεχθῇ κανεὶς τὸ Μονοπάτι ὁποιουδήποτε Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ αὐτὸ τοῦ Ἠχητικοῦ - ρεύματος.

῾Ο Διδάσκαλος κατοικεῖ μεταξύ μας ὡς Προσωποποιημένος Λόγος, ἢ ὅπως τὰ Εὐαγγέλια μᾶς λέγουν γιὰ τὸν Χριστόν, ὅτι: «῾Ο Λόγος ἔγινε σάρκα καὶ κατοίκησε μεταξύ μας». Αὐτός, διοχετεύοντας τὴν ἰδική Του ὁρμὴ τῆς ζωῆς, προσωρινῶς μᾶς ἀνυψώνει ὑπεράνω τῆς σωματικῆς συνειδήσεως καὶ μᾶς παρέχει μία ἀπ᾽ εὐθείας ἐσωτερικὴ ἐμπειρία τῆς φωτὸς καὶ ἤχου ἀρχῆς, ἡ ὁποία μὲ κανονικὴ ἄσκησι ἀπὸ μέρα σὲ μέρα, μπορεῖ νὰ ἐξελιχθῆ μέχρι ὁποιοδήποτε σημεῖον θελήση κανείς.

Αὐτὸ βαθμιαίως ὁδηγεῖ τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὸ φυσικὸν στὸ ἀστρικὸν ἢ νοητικὸν πεδίον, κατόπιν στὸ αἰτιατὸν ἢ πεδίον τοῦ πυρῆνος καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τὸ καθαρῶς πνευματικὸν πεδίον —Σὰχ Κάντ (Sach Khand) — τὴν ᾽Αληθινὴ Κατοικία τοῦ Πατρός μας.

῞Οταν τελικῶς ἡ ψυχὴ στὸ τέλος τοῦ ταξιδίου της φθάση τὴν ᾽Αληθινὴ Κατοικία τοῦ Πατρὸς καὶ δῆ τὸ μεγαλεῖον τῆς Θεότητος, στὸ ἀνεκδιήγητα ὑπέρλαμπρον φῶς, ἀρχίζει κανεὶς νὰ βλέπη τὸν Θεὸν σὲ ὅλα τὰ πράγματα μέσα στὸ Σύμπαν. ῞Οταν ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Βούδδας ὑψώθηκαν ὑπεράνω τῆς σωματικῆς συνειδήσεως, ἀνέφεραν γιὰ τὸν Δρόμον ὡς ὁδηγοῦντα στὸ Βασίλειον τοῦ Θεοῦ καὶ στὸ *μαξιλάρι τοῦ Νιρβάνα* ἀντιστοίχως. Οἱ Μουσουλμᾶνοι τὸ ὀνομάζουν *Μούκαμ - ὶ - Χὰκ* (Muqam - i - Haq) καὶ οἱ Χριστιανοί, Νέα ᾽Ιερουσαλήμ. Κατόπιν, ὁ Χριστὸς συνήθιζε νὰ λέη: «᾽Ιδοὺ ὁ Κύριος». Καὶ ὁ Γκουροὺ Νανὰκ ἀναφωνοῦσε μὲ θαυμασμό: «῾Ο Κύριος τοῦ Νανὰκ εἶναι ὁρατὸς παντοῦ». ῾Ο Σοφὸς τοῦ Ντακσνεσουάρ (Dakshneshwar) ὁ Σρὶ Ρ.μα Κρίσνα Παρμχάνς, ὅταν ἐρωτήθη ἀπὸ τὸν νεαρὸν Νάρεν, ὅπως ἦτο γνωστὸς τότε ὁ Σοάμι Βιβεκανάντα, ἐὰν εἶχε δεῖ τὸν Θεό, ἀπήντησε: «Ναί, παιδί μου, Τὸν εἶδα τόσον καθαρὰ ὅπως βλέπω ἐσένα, μᾶλλον ὄχι, ἀκόμη περισσότερον καὶ ἀπὸ ἔτσι».

«῾Ο Κύριος τοῦ Νανὰκ στὴν πληρότητά Του εἶναι παρὼν σὲ ὅλα τὰ πράγματα καὶ παντοῦ». — *Σοῦχι* (Suhi) Μ. 5.

«Τὸ ᾽Αόρατον, τὸ ᾽Αδιανόητον, τὸ ῎Αφθαρτον, ἐκδηλώνεται ἐν πλήρει λαμπρότητι στὸν ἀληθινὸν λάτρην».

— *Σρὶ Ρὰγκ* (Sri Rag) Μ.4.

«῾Ο Θεὸς τοῦ Νανὰκ ἐνυπάρχει σὲ ὅλα τὰ σχήματα καὶ χρώματα εἴτε ὁρατὰ εἴτε ἀόρατα». — *Σοῦχι* (Suhi) Μ. 4.

Μέγας εἶναι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀπόλυτος, ἄμορφος, ἀπερίγραπτος καὶ ἀπαράμιλλος. Αὐτὸς δὲν εἶναι οὔτε ἦχος οὔτε φῶς. Στὸν ἑαυτό Του, εἶναι αὐτὸ ποὺ Ἐκεῖνος εἶναι, ἀλλὰ στὴν κοινὴ ὁμιλία, Αὐτὸς πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ μὲ λόγια περιωρισμένης σημασίας, ἐξερχόμενα ἀπὸ τὴν περιωρισμένη πηγὴ τῆς περιωρισμένης διανοίας.

«Ὁ Θεός, τὸ Ἀπεριόριστον, βεβαίως, πρέπει νὰ περιγραφῇ μὲ περιωρισμένες ἐκφράσεις,

Πῶς μπορῶ νὰ γνωρίζω τὶ εἶναι Αὐτός;

— *Σορὰθ* (Sorath) M.5.

Ὅταν ἡ Ἀπόλυτος Δύναμις ἦρθε εἰς ὕπαρξιν καὶ ἔγινε Θεὸς ἐν ἐκφράσει, ὑπῆρξε δόνησις, ἡ ὁποία ἐπροξένησε τὴν γέννησι τῶν ἀρχῶν τοῦ Φωτὸς καὶ τοῦ Ἦχου, ὀνομαζομένη ἀπὸ ὅλους τοὺς ἁγίους ὡς Φῶς καὶ Οὐτζὶτ (Udgit). Ὁ Ἀπόλυτος Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἰδωθῇ ἢ νὰ ἀκουσθῇ, γιατὶ κανεὶς ἕως τώρα δὲν εἶδε τὸν Θεό. Ὁ Θεὸς ἐν ἐκφράσει, ὅμως, εἶναι δυνατὸν νὰ ἰδωθῇ καὶ νὰ ἀκουσθῇ, μέσον τῶν ἀρχῶν τοῦ Φωτὸς καὶ τοῦ Ἦχου. Αὐτοῦ μπορεῖ νὰ λάβῃ ἐμπειρίαν μόνον τὸ πνεῦμα, διὰ μέσου τῆς ἐσωτερικῆς ὁράσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀκοῆς, οἱ ὁποῖες λειτουργοῦν ὅταν ὑπερβαίνει κανεὶς τῆς σωματικῆς συνειδήσεως. Οἱ ἅγιοι ὀνομάζουν ἐπίσης τὸ Ἀπόλυτον καὶ τὸν Θεὸν ἐν ἐκφράσει μὲ τὰ ὀνόματα *Μάχανταγιὰλ* (Mahadayal) καὶ *Νταγιὰλ* (Dayal) ἀντιστοίχως. Αὐτὸ τὸ Ἠχητικὸν ρεῦμα εἶναι ὑπεύθυνον γιὰ τὶς διάφορες δημιουργίες, τὰ πνευματικὰ πεδία καὶ ὅλα τὰ βασίλεια σὲ διάφορες τάξεις καὶ διατάξεις. Αὐτὸ τὸ Ἠχητικὸν - ρεῦμα κατεβαίνει σχηματίζοντας καθαρῶς πνευματικά, πνευματο - ὑλικά, ὑλικο - πνευματικὰ καὶ ὑλικὰ πεδία, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ τρία τελευταῖα διαλύονται στὴν διάλυσιν καὶ τὴν Μεγάλην Διάλυσιν. Κάθε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ πεδία ἔχουν τὶς ἀτομικές τους προϊστάμενες θεότητες: *Τζὸτ Νιράντζαν* (Jot Niranjan) π.χ. εἶναι ὁ Κύριος τοῦ *Ἄντ* (And) τοῦ λεπτοῦ νοητικοῦ πεδίου καὶ εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ ὑλικοῦ καὶ φυσικοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται ἀμέσως πιὸ κάτω στὴν ἱεραρχίαν. *Ὄνκαρ* (Onkar) εἶναι ὁ Κύριος τοῦ Αἰτιατοῦ ἢ πεδίου τοῦ πυρῆνος καὶ ὁ δημιουργὸς τῆς κατωτέρας περιοχῆς τοῦ *Ἄντ* ἢ λεπτοῦ κόσμου. Ἄλλες θεότητες προΐστανται σὲ ἄλλα πεδία, στὴν ἀνιοῦσα διάταξιν τοῦ συστήματος τῆς δημιουργίας. Ὅλοι αὐτοί, βεβαίως,

πέρνουν τὸ κῦρος τους ἀπὸ τὸ *Σὰτ Πουρούς* (Sat - purush) ἢ *Σὰτ Νάαμ* (Sat Naam) ἢ *Νταγιὰλ* (Dayal) ἢ *Ἐκανκὰρ* (Ekankar) τὸ ὑψηλότερον Πεδίον.

Τὸ πνεῦμα, καθὼς ἀποσύρεται ἀπὸ τὸ σῶμα, προχωρεῖ βαθμιαίως ἀπὸ τὸ ἕνα πεδίον εἰς τὸ ἄλλο, ἕως ὅτου φθάση τὸ *Σὰτ Νάαμ* ἢ *Χὰκ* (Haq). Ἀπὸ ὅ,τι ἔχει λεχθῆ, θὰ πρέπη νὰ εἶναι σαφὲς ὅτι μέχρι σήμερα τὸ πνεῦμα εἶναι μία ὀντότης ἀρκετὰ μακρυὰ ἀπὸ τὸ *Σὰτ Νάαμ*. Ὁ ὑπὲρ - Κύριος ὅλων ὀνομάζεται *Κασοὺμ* (Khasum) (Κύριος ὅλων), *Σουάμι Χάρι Ράϊ* (Swami Hari Rai), *Μάχα Νταγιὰλ* (Maha Dayal) ἢ *Νιράλα* (Nirala), μοναδικὸς στὸν Ἑαυτόν Του καὶ ἀπερίγραπτος. Τὸ πνεῦμα βυθίζεται σ' Αὐτὸν ἀκριβῶς ὅπως μία σταγόνα νεροῦ χάνει τὸν ἑαυτόν της μέσα στὸν ὠκεανόν, ἢ μία ἀκτὶς φωτὸς στὸν ἥλιον.

«Ὅπως τὸ νερὸ ἀναμιγνύεται μὲ τὸ νερό, ἔτσι καὶ τὸ φῶς βυθίζεται στὸ φῶς» — *Γκαούρι* (Gauri) Μ. 5.

«Ὅπως μία ἀκτὶς φωτὸς ἀποροφᾶται στὸν ἥλιον καὶ μιὰ σταγόνα στὸν ὠκεανό,

ἔτσι καὶ τὸ φῶς τοῦ πνεύματος στὸ Μέγα Φῶς».

— *Μπιλάουαλ* (Bilawal) Μ.5.

Αὐτὴ ἡ κατάστασις ματαιώνει κάθε περιγραφήν. Οἱ Μουσουλμάνοι ἅγιοι δηλώνουν αὐτὴν τὴν κατάστασιν ὡς *«Χαϊράτ, Χαϊράτ»* (Hairat, Hairat), καὶ οἱ Ἰνδοί, ὡς *«Ἀσράτζ, Ἀσράτζ»* (Aschraj, Aschraj), καὶ οἱ Σίκς ὡς *«Οὐάχο, Οὐάχο»* (Waho, Waho), ποὺ ὅλα εἶναι ἐκφράσεις θαυμασμοῦ. Τὰ διδάγματα τῶν περισσοτέρων ἁγίων μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Μωαμεθανῶν ἀναφέρουν μέχρι τοῦ *Μπρὰχμ* (Brahm). Πολὺ σπανίως εὑρίσκομε σ' αὐτὰ ἀναφορὰς γιὰ τὸ *Πὰρ - μπράχμ* (Parbrahm). Οἱ Διδάσκαλοι ἔχουν ὡς ἰδανικόν τους κάτι πολὺ ὑπεράνω τοῦ τελευταίου — ἕνα στάδιον ἀσφαλῶς ὑπεράνω τῆς κυριαρχίας τῆς διαλύσεως καὶ τῆς Μεγάλης Διαλύσεως.

XI
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ ΙΔΑΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ: ΕΝΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΠΙΤΕΥΜΑ

Γιὰ τὸ πείραμα τῆς ἑνοποιήσεως τῆς ψυχῆς μὲ τὴν Ὑπερτάτην Ψυχήν, πρέπει νὰ εἰσέλθη κανεὶς στὸ ἐργαστήριον τοῦ σώματος,

ἀκριβῶς ὅπως ἕνας σπουδαστὴς τῆς φυσικῆς μπαίνει στὴν αἴθουσα τῆς φυσικῆς γιὰ ἕνα φυσικὸ πείραμα καὶ κλείνει ὅλες τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα, εἰς τρόπον ὥστε ὁ θόρυβος καὶ ἡ ταραχὴ ἀπ' ἔξω νὰ μὴν τὸν ἐνοχλήσουν στὴν ἐργασία του. Ἐπίσης, ἐπάνω στὸ τραπέζι ἐμπρός του ἔχουν ταξινομηθῆ διάφορα ἀντικείμενα καὶ ἐργαλεῖα πρὸς χρῆσιν, ὅλα τακτικὰ καὶ καθαρά, προτοῦ αὐτός, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ τὶς ἐντολὲς τοῦ διδασκάλου τῆς φυσικῆς, ἀρχίση νὰ κάνη τὸ πείραμα. Αὐτὸς κινεῖται μὲ ἕνα μοναδικὸ σκοπό, μὲ μιὰ ὀξεῖα προσοχὴ καὶ μία ὁλόψυχη ἀφοσίωσιν. Μπορεῖ νὰ ἀποτύχη μιὰ φορὰ ἢ δύο, ἀλλὰ δὲν ἀπελπίζεται στὶς προσπάθειές του καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν διαδικασία ξανὰ καὶ ξανὰ ἕως ὅτου ἐπιτύχη. Ἀκριβῶς μὲ τὸν ἴδιον τρόπον, τὸ πνευματικὸ πείραμα πρέπει νὰ ἐκτελεσθῆ μέσα στὸ ἀνθρώπινον σῶμα, μετὰ ποὺ θὰ κλείσωμε ὅλες τὶς φυσικὲς αἰσθήσεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀφήσωμε ἔξω τὸν θόρυβο καὶ τὴν ταραχὴ τοῦ κόσμου.

Αὐτὴ ἡ διαδικασία τοῦ νὰ εἰσέρχεται κανεὶς ἐντός, συνίσταται στὴν ἀποχώρησιν τῶν αἰσθητηρίων ρευμάτων καὶ συγκέντρωσιν αὐτῶν στὴν ἑστίαν τῆς ψυχῆς, ἢ συνειδήσεως, σὲ ἕνα σημεῖον πίσω ἀπὸ τὰ δύο φρύδια. Μὲ ἄλλα λόγια, τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον τώρα διαπερνᾶ ὁλόκληρον τὸ σῶμα ἀπὸ κορυφῆς μέχρι δακτύλων καὶ εἶναι ταυτισμένο μὲ τὸν κόσμον, μαζεύεται καὶ συναθροίζεται σὲ μία θέσι, ἕως ὅτου χάση κανεὶς τελείως καὶ αὐτὴν τὴν ἰδέαν ὅτι ἔχει ἕνα σῶμα. Ἔχοντας κλείσει ὅλας τὰς ἐξόδους τῆς προσοχῆς, τὸ πνευματικὸν πείραμα πρέπει τώρα νὰ ἀρχίση μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας καὶ κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ τὶς ἐντολές Του, ὅλης τῆς διαδικασίας διεξαγομένης μὲ εὐσυνείδητη προσοχὴ καὶ ἀγάπης λατρείαν.

Τότε δὲν εἶσαι πιὰ μιὰ φυσικὴ ὀντότης ἀλλὰ ἕνα καθαρὸν πνεῦμα. Ἔτσι ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ φωτεινὴ μορφὴ τοῦ Διδασκάλου — τοῦ Προσωποποιημένου Ἤχου — τοῦ *Νάαμ*, *Σάμπτ*, *Σρούτι*, *Νάαντ*. (Naam, Shabd, Sruti, Naad). Κρυφῆς Μουσικῆς, ἢ ὀνόμασέ το ὅπως θέλεις. Ἡ σύνδεσις τοῦ πνεύματος μὲ Αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνη μόνον ὅταν ὁ νοῦς εἶναι ἐλευθερωμένος ἀπὸ τὶς νοητικὲς ταλαντεύσεις καὶ ἡ διάνοια εἶναι σὲ πλήρη ἡσυχία, ὥστε μία γαληνιαία ἠρεμία νὰ βασιλεύη καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς.

Μόνον πλύσιμο τοῦ σώματος μπορεῖ νὰ εἶναι μικρῆς ὠφελείας. Ἐσωτερικὴ καθαριότης πρέπει νὰ προηγεῖται τῆς ἐξωτερικῆς καθαριότητος. Ὁ νοῦς πρέπει πρῶτα νὰ καθαρισθῆ καὶ νὰ ἐξαγνισθῆ ἀπὸ ὅλες τὶς ἐπιθυμίες, τοὺς θυμούς, τὶς λαχτάρες, τὶς προσκολλήσεις καὶ τὸν ἐγωϊσμόν, πρὶν νὰ ἀρχίσης τὸ πνευματικὸ πείραμα.

«Πλυνόμενος ἐξωτερικῶς, χωρὶς νὰ πλύνῃ ἐσωτερικῶς τὸν νοῦ, χάνει κανεὶς καὶ ἐδῶ καὶ μετέπειτα,

Πάντοτε βασανιζόμενος ἀπὸ ἀσέλγειες καὶ θυμό, εἶναι χαμένος καὶ περιπλανημένος». —*Ἄζα* (Asa) M.5.

Ὁ Προφήτης Μωάμεθ, ἐπίσης, ἔδωσε μεγάλη ἔμφασιν στὴν ἐξάγνισιν τοῦ νοῦ. Ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ ὅτι ἡ *Νὰμὰζ* (Namaz) (ἡ προσευχὴ) ἦταν τὸ κλειδὶ γιὰ τὸν *Τζάνατ* (Jannat) (τὸν Παράδεισο), καὶ ἡ ἐξάγνισις τῆς καρδιᾶς ἦταν τὸ κλειδὶ γιὰ τὴν *Ναμάζ*· καὶ ἐπίσης ὅτι ἡ ἁγνότης ἦταν ἕνα σπίτι πέρα ἀπὸ τὰ μισὰ τοῦ δρόμου στὸ Μονοπάτι πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ ἅγιος Ματθαῖος μᾶς λέγει. «Εὐλογημένοι εἶναι οἱ ἁγνοὶ τῇ καρδίᾳ, διότι θὰ ἰδοῦν τὸν Θεόν».

Ἀλλὰ ἡ ἐσωτερικὴ καθαριότης δὲν μπορεῖ νὰ ἔρθῃ πλένοντας μόνον τὸ σῶμα. Ἡ σωματικὴ ἀκαθαρσία μπορεῖ, βεβαίως, νὰ πλυθῆ μὲ νερό, ὁ μολυσμὸς μπορεῖ νὰ καθαρισθῆ μὲ τὸ σαποῦνι, ἀλλὰ ὁ ἁμαρτωλὸς νοῦς καθαρίζεται διὰ τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Λόγον. Ὁ Γκουροὺ Νανὰκ μᾶς λέγει ἐπὶ τούτου:

«Ὅταν τὰ μέλη τοῦ σώματος εἶναι λερωμένα, καθαρίζονται μὲ τὸ νερό,

Ὅταν τὰ ροῦχα λερωθοῦν καὶ μολυνθοῦν, καθαρίζονται μὲ τὸ σαποῦνι.

Ὅταν τὸ μυαλὸ ἑνὸς μολυνθῆ ἀπὸ ἁμαρτίες, μπορεῖ νὰ ἐξαγνισθῆ μόνον διὰ τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Λόγον».

— *Τζὰπ Τζὶ* (Jap Ji) St. 20.

Μποροῦμε νὰ ἐπικοινωνήσωμε καὶ νὰ ἐξασκήσωμε τὸν Λόγον συνδέοντας τὴν ἐσωτερικὴν συνείδησιν μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἤχου, ἀλλὰ γι' αὐτό, πρέπει κανεὶς πρῶτα νὰ ὑποτάξῃ τὸν νοῦ καὶ τὶς αἰσθήσεις.

«Αὐτὸς ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ χαλιναγωγήσῃ τὶς δέκα αἰσθήσεις δύναται νὰ δῆ τὸ Οὐράνιον Φῶς». — *Γκαούρι* (Gauri) M.5.

Τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον μόνον του ἐπιχειρεῖ νὰ κάνῃ τὸ πείραμα δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτα, ὅταν εἶναι παντελῶς χαμένον μέσα στὶς τρικυμισμένες θάλασσες τῶν παθῶν. Τινάσσεται ἐπάνω στὰ μεγάλα κύματα ὅπως μιὰ τρύπια βάρκα χωρὶς κανένα τιμόνι νὰ καθοδηγήσῃ τὴν πορεία του καὶ ὁδηγεῖται ἀβοήθητο ἀπὸ τοὺς τυχαίους ἀνέμους καὶ τὰ νερά γύρω του.

Ἂν δὲν ἔχει κανεὶς μιὰ πραγματικὴ ἐμπειρία τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ Θεοῦ, δὲν μπορεῖ νὰ πιστέψῃ καὶ νὰ ἔχῃ ἀκράδαντον πίστιν στὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἅγιοι καὶ οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας, πράγματι ὑπερβαίνουν τοὺς περιορισμοὺς τῶν τριῶν σωμάτων, φυσικοῦ, ἀστρικοῦ καὶ αἰτιατοῦ καὶ ἀληθινὰ ἔχουν ἐμπειρίαν καὶ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἐσωτερικὴν Πραγματικότητα.

Ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀρκετά ἁρμόδιοι νὰ ὁδηγήσουν τὴν ἀνθρωπότητα στὸν Μεγάλον Δρόμον πρὸς τὸν Θεόν, γιατὶ αὐτοὶ ὁμιλοῦν ἀπὸ πραγματικὴ ἐμπειρία καὶ ὄχι ἀπὸ φῆμες ἢ δευτερεύουσα γνῶσι ποὺ ἔχουν συλλέξει ἀπὸ παλαιὰ κείμενα ἢ μέσον διαβασμένων ἱερέων καὶ Pandits (μορφωμένων ἱερέων τῶν Ἰνδιῶν)

«Ἄκουσε τὴν ἀληθινὴ μαρτυρία τῶν ἁγίων,
Αὐτοὶ λέγουν ὅ,τι πράγματι αὐτόπτως μαρτυροῦν.
— *Ρακμάλι* (Rakmali) M.5.

Ἐπίσης, τέτοιοι Θεάνθρωποι δὲν ζητοῦν ποτὲ ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο νὰ ἔχῃ μόνον μιὰ τυφλὴ πίστι στὰ διδάγματά τους. Ἀντιθέτως ἡ διακήρυξίς τους εἶναι: «Μὴν πιστεύετε στὰ λόγια ἑνὸς ἁγίου-Διδασκάλου, παρὰ μόνον ὅταν ἔχετε μιὰ πραγματικὴ ἐμπειρία τῶν ὅσων λέει».

«Ἕως ὅτου δῶ τὴν Ἀλήθεια μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια,
Δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος τῶν ὅσων λέγει ὁ Διδάσκαλος». — *Σοαμίτζι* (Swamiji)
Ὅταν εἶδα (τὴν Ἀλήθεια) μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια,
Τότε ἀληθινὰ ἔδωσα πίστιν στὰ λόγια τοῦ Διδασκάλου».
— *Τοῦλσι Σαχὶμπ* (Tulsi Sahib).

Οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἀληθείας πιστεύουν στὴν ἀπ' εὐθείας μαρτυρίαν τοῦ ἔχοντος ἐμπειρίαν πνεύματος. Αὐτοὶ εἶναι ἱκανοί, ὅπως ὁ *Ρίσι Ἄστα Βακὰρ* (Rishi Ashta Vakar) νὰ μοιράσουν ἀγαθὰ αὐτοστιγμί. Οἱ Διδάσκαλοι δὲν δίνουν κούφιες ὑποσχέσεις,

οἱ ὁποῖες μπορεῖ νὰ βγοῦν ἀληθινὲς ἢ μπορεῖ καὶ ὄχι, οὔτε δίνουν ψεύτικες ἐλπίδες, οἱ ὁποῖες μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθοῦν ἢ μπορεῖ καὶ ὄχι. Ἡ θρησκεία τους, εἶναι θρησκεία καθαροῦ χρυσοῦ τοῖς μετρητοῖς, καὶ ὄχι μία ἁπλῆς πίστεως. Γιατί, λοιπόν, χρειάζεται νὰ ἀπασχολεῖται κανεὶς μὲ τὴν τήρησιν τῶν λειτουργιῶν καὶ τελετουργιῶν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀξιολόγων πράξεων, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐξασφαλίση μερικὲς καὶ ἀβέβαιες ἀνταμοιβὲς μετὰ θάνατον; Ἡ ἀνθρώπινη γέννησις εἶναι πολὺ πολύτιμος καὶ ἡ ἀνθρώπινη ζωή, ἀλλοίμονον, πολὺ σύντομη γιὰ νὰ κατασπαταλᾶται σὲ ἀνώφελες ἐπιδιώξεις ποὺ μπορεῖ στὸ τέλος νὰ μὴν καρποφορήσουν.

XII
ΣΩΣΤΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Γιὰ νὰ διαφύγη ἀπὸ τὴν θλίψι καὶ τὰ βάσανα, καὶ νὰ φθάση σὲ ὑπερτάτη καὶ αἰωνία εὐδαιμονία, καθένας κάνει ἕνα κατακέφαλο κτύπημα ἀλλὰ δὲν κατορθώνει τίποτα. Σοφὸς ἄνθρωπος εἶναι ἕνας ὁ ὁποῖος πάντοτε κάνει μιὰ εἰλικρινῆ προσπάθεια στὴν σωστὴν κατεύθυνσιν καὶ ποτὲ δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὸν σκοπὸν ἢ τὸ ἰδανικόν του. Ἐν τῇ ἀπουσίᾳ ἑνὸς καθορισμένου σκοποῦ ἢ στόχου, πλανᾶται κανεὶς ἄσκοπα καὶ ἀτέλειωτα σὲ ὁλοσχερὲς σκότος. Ἀντιθέτως, μία ξεκαθαρισμένη κατεύθυνσις χρησιμεύει ὡς φάρος ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ κάθε βῆμα, καὶ κάθε βῆμα φέρνει τὸν κουρασμένο ταξιδιώτη πιὸ κοντὰ στὸ τέρμα τοῦ ταξιδίου.

Μόνον προσπάθεια, χωρὶς καλῶς κατευθυνομένη προσοχὴ συγκεντρωμένη στὸ ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης, δὲν μπορεῖ νὰ ὁδηγήση ἕναν ἄνθρωπον πουθενά. Γι' αὐτό, ἀντικείμενον καὶ προσπάθεια πρέπει νὰ εἶναι σὲ μία εὐθεῖαν γραμμὴ πρὶν νὰ μπορέση νὰ ὑπάρξη ἐλπὶς ἐπιτυχίας. Μὲ μία ὁλόκληρη ζωὴ προσπαθείας καὶ μὲ τὴν πλάτη γυρισμένη πρὸς τὸ ἀντικείμενον σίγουρα δὲν θὰ κατορθώση κανεὶς τίποτα.

«Μία ἔρευνα γιὰ ἕνα ἀντικείμενον, στὴν ἐσφαλμένη κατεύθυνσιν δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι καρποφόρος». — *Καμπὶρ*

Θὰ ἐσήμαινε ἁπλῶς καὶ μόνον τυφλοδιπλωμένες καὶ ἀτέλειωτες περιστροφές, ὅπως αὐτὲς ἑνὸς βοδιοῦ ζευγμένου στὸ πιεστήριον τοῦ λαδιοῦ, ποὺ κινεῖται κατὰ τὴν διάρκειαν ὅλης τῆς ἡμέρας μὲ

παροπίδες στὰ μάτια του. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος στὴν πραγματικότητα δὲν βγαίνει ἀπὸ τὸν φαῦλον κῦκλον καὶ ἔτσι δὲν κάνει καθόλου πρόοδον.

Μέσα στὸν κόσμον, ὁπουδήποτε καὶ ἂν στρέψη κανεὶς τὰ μάτια του, δὲν βλέπει τίποτα ἄλλο παρὰ παγκόσμια διαμάχη καὶ ἀνησυχία, πλάσματα ποὺ τρέφονται εἰς βάρος ἄλλων πλασμάτων, καὶ ἀτέλειωτη πάλη γιὰ ἐπιβίωσι. Ὅλη αὐτὴ ἡ πληθωρικὴ σύγχυσις ἔχει πράγματι γεννηθῆ ἀπὸ ἄγνοια ἢ ἔλλειψι γνώσεως τοῦ τέλους ἢ τοῦ σκοποῦ. Ἡ ἀνθρώπινη ζωή, ὅπως κάθε ἄλλο εἶδος ζωῆς, ἔχει τὸ ἰδικό της El - Dorado, γιὰ τὸ ὁποῖον μπορεῖ κανεὶς νὰ μάθη ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ Βιβλίο τῆς Ζωῆς. Ὅλα τὰ ἱερὰ κείμενα καὶ ὅλη ἡ γνῶσις τοῦ κόσμου δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξελίξεως τοῦ πνεύματος στὰ διανοητικὰ κέντρα μέσα στὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Ὅλες οἱ ἐμπνεύσεις ἔρχονται ἀπὸ τὴν ψυχὴν ποὺ εὑρίσκεται μέσα μας, τὴν πηγὴν ὅλης τῆς γνώσεως καὶ σοφίας. Θαυμάσιο πράγματι εἶναι τὸ σπίτι μέσα στὸ ὁποῖον κατοικοῦμε. Ὁ Θεός, ἀκόμη καὶ σήμερα ὅπως καὶ τὸ πάλαι, ἀποκαλύπτει τὸν Ἑαυτόν Του στὴν ἀνθρώπινη ψυχή, δεδομένου ὅτι αὐτὴ εἶναι καθαρή, ἐξαγνισμένη καὶ ἐπιδεκτική. Αὐτὸ τὸ σῶμα εἶναι ἕνας γνήσιος ναὸς τοῦ Θεοῦ, μέσα στὸν ὁποῖον τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ζοῦνε μαζί, εἰδάλλως αὐτὸ τὸ σῶμα θὰ ἦταν ἕνα πτῶμα κατάλληλο νὰ παραδοθῆ στὶς φλόγες ἢ στὸ νεκροταφεῖον.

Ὁ Σάμας Ταμπρὶζ (Shamas Tabriz), ἕνας φημισμένος ἅγιος Μουσουλμάνος, λέγει: «Μέσα σ' αὐτὸ τὸ λεπτὸ χορτάρι ποὺ εἶναι τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, ρέει ἕνας χείμαρρος ζωῆς. Κρυμμένο στὸ κέντρον αὐτοῦ τοῦ μορίου εἶναι τὸ φῶς ἑκατὸ ἡλίων». Ἀλλὰ ἀλλοίμονον! δὲν ἔχει δοθῆ στὸν ἄνθρωπο νὰ γνωρίζη τὰ μυστήρια τῆς ζωῆς χωρὶς τὴν βοήθειαν ἑνὸς Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας. Ὁλόκληρος ὁ μακρόκοσμος εὑρίσκεται θαμμένος μέσα στὸν μικρόκοσμον. Ἕνας πρέπει νὰ σκάψη βαθειὰ μέσα του γιὰ νὰ φθάση στοὺς ἀνείπωτους θησαυροὺς τῆς πνευματικότητος στὶς ρίζες τῆς ψυχῆς. Ἕνας ποὺ περιπλανᾶται ἐξωτερικῶς εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι παρὰ ἕνας σκεπτικιστὴς καὶ ἕνας αἱρετικός, καὶ δὲν γνωρίζει τὴν πραγματικὴ Ἀλήθεια.

«Τὸ κάθε τὶ εὑρίσκεται ἐντὸς τοῦ σώματος καὶ τίποτε ἐκτὸς αὐτοῦ,

Αὐτὸς ποὺ ψάχνει ἔξω περιπλανᾶται στὴν ἀπάτη».

— *Μὰτζχ* (Majh) M.5.

XIII
ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ἡ Μόνη Ἀληθινὴ Θρησκεία — Παραβίντια (Paravidya) ἢ *Γνῶσις τοῦ Ὑπερπέραν*

Ἕνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἔχῃ στενὴ ὅρασι ἢ διορατικότητα. Ἕνας μπορεῖ νὰ βλέπῃ ἀκριβῶς μόνον κάτω ἀπὸ τὴν μύτη του καὶ ἕνας ἄλλος μπορεῖ νὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ εἰσδύῃ στὰ μακρυνὰ οὐράνια πεδία. Ὑπάρχει ἕνας κόσμος διαφορᾶς μεταξὺ τῶν δύο. Γι' αὐτὸν τὸν λόγον, θὰ ἔπρεπε νὰ ψάξωμε νὰ βροῦμε ἕναν ἄνθρωπο ὁ ὁποῖος νὰ εἶναι τελείως φθασμένος στὴν Θεότητα, καὶ ὁ ὁποῖος νὰ εἶναι ἕνας συνειδητὸς συνεργάτης τοῦ Θεοῦ. Τότε θὰ μπορέσωμε νὰ γνωρίσωμε καὶ νὰ καταλάβωμε ἀπὸ Αὐτὸν τὴν Θέλησιν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ κατορθώσωμε νὰ ἔχωμε μία πραγματικὴ ἐμπειρία τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Θεογνωσία εἶναι μία ἐσωτερικὴ ἐπιστήμη τῆς ψυχῆς, καὶ γι' αὐτὸ εἶναι γνωστὴ ὡς *Παραβίντια* (Paravidya), ἢ γνῶσις τοῦ Ὑπερπάραν, ὡς ἀντιδιακρινομένη ἀπὸ τὴν *Ἀπραβίντια* (Apravidya), ἢ ἐμπειρία καὶ γνῶσις στὸ ἐπίπεδον τῶν αἰσθήσεων. Ὅλη ἡ ἐπιστημονικὴ γνῶσις, μὲ τὸν εὐρύ της ορίζοντα, τὴν ἀπεριόριστη ἔκτασι καὶ τὶς ἀνείπωτες δυνατότητες, εἶναι παρ' ὅλα ὅσα ἔχουν λεχθῆ, μία γνῶσις τοῦ φυσικοῦ, ὑλικοῦ κόσμου, καὶ δὲν ἀποτελεῖ τὴν θεμελιώδη γνῶσιν. Μᾶς λέγει μόνον γιὰ τὴν ὑλικὴν δημιουργίαν καὶ προμηθεύει τροφὴ γιὰ τὴν διάνοια, ἐνῶ ἡ *Παραβίντια* ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν Δημιουργὸ ἢ τὴν Παγματικότητα ὑπεράνω τῆς δημιουργίας, καὶ προμηθεύει τροφὴ γιὰ τὴν ψυχὴ ἢ τὸ πνεῦμα. Ἡ *Ἀπραβίντια* πραγματεύεται γιὰ τὰ ἀντικείμενα ποὺ εὑρίσκονται μέσα στὴν σκοπιὰ τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθήσεων, τοὺς νόμους ποὺ κυβερνοῦν τὴν ἀνάπτυξίν τους, καὶ πῶς αὐτὰ μποροῦν νὰ κατακτηθοῦν καὶ νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ ἐξυπηρέτησιν πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ *Παραβίντια* πραγματεύεται γιὰ τὴν ἐνεργὸν ἀρχὴν τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ἐργάζεται στὴν δημιουργίαν καὶ διὰ μέσου τῆς ὁποίας αἰσθανόμεθα τὴν ὁρμὴν τῆς ζωῆς σὲ ὅλην τὴν ἔμψυχον

δημιουργίαν. Μπορεῖ ἕνας νὰ γνωρίζῃ πολλὰ ὅσον ἀφορᾷ τὸν κόσμον καὶ ὅμως νὰ εἶναι τελείως ἀδαὴς τῆς θεμελιώδους καὶ βασικῆς ἀρχῆς τῆς ζωῆς ποὺ ἐργάζεται μέσα του ἡ ὁποία εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ τῆς ζωῆς του καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς του. 'Η Αὐτογνωσία λοιπόν, εἶναι τὸ κλειδὶ ποὺ λύνει ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. 'Η γνῶσις τοῦ κόσμου εἶναι μικρῆς σημασίας ἐὰν δὲν γνωρίζομε τί εἴμεθα. 'Η μάθησις καὶ ἡ γνῶσις ὀξύνουν τὴν διάνοιαν καὶ ἐπεκτείνουν τὸ πεδίον τῆς δράσεώς της, συνεπεκτεινόμενον μὲ τὴν ἴδιαν τὴν δημιουργίαν (ἐὰν αὐτὸ ἦτο δυνατὸν) ἀλλὰ ὅσον περισσότερον μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐκφρασθῇ ἐξωτερικῶς, τόσον μακρύτερα ἔχει μετακινηθῇ ἀπὸ τὸ ἰδανικὸν τῆς πραγματικῆς ζωῆς —τῆς ζωῆς τοῦ πνεύματος.

'Ο *Μποῦ "Αλυ Κάλαντερ* (Bu Ali Qalander) ἀναφέρει: «"Ο,τι βλέπομε εἶναιμία μεγάλη ὀπτικὴ ἀπάτη, μία ἁπλῆ χίμαιρα καὶ μία ὀφθαλμαπατη, χωρὶς καμμία πραγματικὴ ὕπαρξι. "Ο,τι γνωρίζομε εἶναι τελεία ἄγνοια».

'Ο *Σοαμίτζι* (Swamiji) διεβεβαίωσε: «"Ενας ἄνθρωπος μὲ ἔμφυτον γνῶσιν καὶ πραγματοποίησιν εἶναι ἕνας εἰδήμων στὴν ἐσωτερικὴν ἐπιστήμην, ἐνῷ ἕνας ἁπλῶς καὶ μόνον διαβασμένος ἄνθρωπος εἶναι μόνον ἕνας ἀμαθὴς ἀνόητος ποὺ βογγᾷ κάτω ἀπὸ τὴν χωρὶς ζωὴν ὕλην τῶν βιβλίων».

'Η ἐπιστήμη μπορεῖ νὰ μᾶς πῇ γιὰ τὰ φυσικὰ ἀντικείμενα καὶ τὴν μεταξὺ τους συγγένειαν, ἀλλὰ εἶναι τελείως ἐν ἀγνοίᾳ τῆς δημιουργοῦ δυνάμεως πίσω ἀπὸ αὐτά. 'Ο σκοπὸς τῆς ζωῆς δὲν ἔγκειται ἁπλῶς καὶ μόνον στὴν γνῶσιν διὰ μέσου τῶν βιβλίων καὶ τὴν θεωρητικὴν γνῶσιν, ἀλλὰ ἔγκειται στὸ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς ἡ ὁποία ἐργάζεται μέσα σὲ ὁλόκληρον τὴν δημιουργίαν:τὸν Λόγον, τὴν *Κάλμα* (Kalma) ἢ τὸ *Νάαμ* (Naam), ὁποιοδήποτε ὄνομα καὶ ἂν θελήσωμε νὰ τῆς δώσωμε. Κατὰ τοὺς Διδασκάλους τῆς 'Αληθείας, ἡ ἀληθινὴ γνῶσις εὑρίσκει τὴν πλήρην της ἄνθησιν καὶ τὴν ἐκπλήρωσίν της ὅταν ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴν μὲ τὸ 'Ηχητικὸν - ρεῦμα, *Σάμπτ* (Shabd) ἢ *Νάαντ* (Naad), καὶ ὄχι ἁπλῶς καὶ μόνον στὴν ἀνάγνωσιν τῶν γραφῶν καὶ ἄλλων βιβλίων.

'Η ἐπιστήμη τῶν Διδασκάλων εἶναι μία καθαρῶς ἐσωτερικὴ ἐπιστήμη καὶ ἔχει συνεχισθῇ ὡς τέτοια ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων. 'Ονομάζεται *Παραβίντια,* καὶ εἶναι γνῶσις, αὐτοϋπάρχουσα καὶ

ὄχι ἐξαρτωμένη ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη γνῶσι. Εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα, ἡ φυσικωτέρα καὶ ἡ τελειοτέρα ἐπιστήμη, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἔχη κανεὶς μόνον ἀπὸ τὰ βιβλία. Οἱ γραφὲς χωρὶς ἀμφιβολία ἔκαναν μίαν προσπάθειαν νὰ πραγματευθοῦν γιὰ τὴν πνευματικὴν ἐπιστήμην μέχρι ἑνὸς σημείου, ἀλλὰ ὅλες οἱ τοιούτου εἴδους προσπάθειες ἀπεδείχθησαν ἀποτυχεῖς, ἐφ' ὅσον ἡ 'Αλήθεια, ἀπέραντη ὅπως εἶναι δὲν μποροῦσε νὰ καθηλωθῆ στὰ νεκρὰ καὶ στεγνὰ φύλλα, οὔτε καὶ ὑπάρχει κανένα πρότυπον ἐξωτερικῶς μὲ τὸ ὁποῖον νὰ μπορῆ νὰ συγκριθῆ. 'Επὶ πλέον, οἱ συγγραφεῖς μὲ τὰ περιωρισμένα λόγια καὶ τὴν περιωρισμένη διάνοια δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ τὴν περιγράψουν ἐπαρκῶς.

Οἱ Διδάσκαλοι τῆς 'Αληθείας ἔχουν πάντοτε συμβουλεύση σχολαστικὴ ἀποχὴ ἀπὸ φιλονικεῖες μαθήσεως ἢ φιλοσοφικὲς λογομαχίες, καθὼς ἡ πραγματικότης εὑρίσκεται πολὺ μακρυὰ ὑπεράνω τοῦ ἐπιπέδου τῶν αἰσθήσεων, τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας. Τὸ νὰ ἐντριφῆ κανεὶς σὲ διανοητικὲς ἐπιδιώξεις δὲν ἀλλάζει τὴν ζωήν του. Οἱ Διδάσκαλοι τῆς 'Αληθείας ἐμφαντικῶς διατάσσουν καὶ ὁρίζουν: «Νὰ εἶσαι ὁ ἐκτελεστὴς τοῦ Λόγου καὶ ὄχι μόνον ὁ ἀκροατής.» Τὰ διδάγματά τους εἶναι ἕτοιμα τοῖς μετρητοῖς καὶ δὲν παραδέχονται παζαρέματα πιστώσεως. Εἶναι μία πρακτικὴ ἐπιστήμη καὶ ὄχι ἕνας ἁπλὸς θεωρητικὸς συλλογισμός. Ἕνας πρέπει νὰ μάθη τὴν θεωρία πρῶτα, νὰ πῆ ἀντίο στὴν λογική του, καὶ μετὰ νὰ ἀσκηθῆ καὶ νὰ δῆ τὶ θὰ κερδίση.

«Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιτυχίας εὑρίσκεται στὴν ἐξάσκησιν τῆς πειθαρχίας καὶ ὄχι στοὺς συλλογισμοὺς καὶ τὶς συζητήσεις.

Ἄφησε ὅλες τὶς συζητήσεις καὶ τὶς διατριβές, καὶ κάνε τὴν ἐξάσκησιν καὶ πάρε τὴν 'Αλήθειαν». —*Σοαμίτζι* (Swamiji).

Στὴν Μαντιοὺκ (Mandyuk) Οὐπανισσάδα ἀναφέρεται, ὅτι μιὰ φορὰ ἕνας ἄνθρωπος, ὀνομαζόμενος Σοῦνακ (Shounach), πῆγε στὸν σοφὸν Μπαρντουὰτζ (Bhardwaj) καὶ ρώτησε: «Διδάσκαλε, πές μου γιὰ τὴν γνῶσι ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ κάνη κάποιον Πάνσοφον ἢ νὰ γνωρίζη τὰ πάντα». 'Ο σοφὸς ἀπήντησε: «Ὦ, Σοῦνακ! οἱ γνῶσται τοῦ *Μπράχμ* (Brahm) μᾶς λέγουν ὅτι στὸν κόσμον ὑπάρχουν δύο εἴδη γνώσεων: *'Απραβίντια* καὶ *Παράβιντια*. 'Η πρώτη συνίσταται στὴν μελέτην τῶν Βεδδῶν καὶ ἄλλων γραφῶν καὶ ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὅπως ἡ ἀστρονο-

μία, ἡ γραμματική, κτλ., ἀλλὰ δὲν φέρνει κανέναν πρόσωπον μὲ πρόσωπον μὲ τὸν *Μπράχμ*. Ἡ τελευταία — ἡ *Παραβίντια*— εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ Ὑπερπέραν, μὲ τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ *Μπράχμ*, ὁ Ἀμετάβλητος *Ἄσκαρ* (Ashkar). Εἶναι ἕνα πρακτικὸ θέμα καὶ πραγματεύεται γιὰ τὴν αὐτογνωσίαν καὶ τὴν Θεογνωσίαν, οἱ ὁποῖες καὶ οἱ δύο εὑρίσκονται ὑπεράνω τῆς περιοχῆς τῶν αἰσθήσεων, τοῦ νοῦ καὶ τῆς διανοίας. Μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ τὸ ἁγνὸ *Ἄτμαν* (Atman), ἢ πνεῦμα μόνον μετὰ ποὺ θὰ ἔχῃ, μὲ σωστὴν ἐνατένισιν, ἀπελευθερώσῃ τὸν ἑαυτόν του ἀφαιρώντας στρῶμα πρὸς στρῶμα τὶς διάφορες *Κόσας* (Koshas), ἢ καλύμματα, ποὺ τὸ σαβανώνουν, καὶ θὰ ἔχῃ πράγματι ὑπερβῆ τὸ φυσικὸν, τὸ ἀστρικόν, καὶ τὸ αἰτιατὸν σῶμα. Ἐνῷ ἡ μία δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ μία γνῶσις τοῦ κόσμου ἀπὸ τὰ βιβλία, ἡ ἄλλη εἶναι μία ἐπιστήμη ἀντιστροφῆς, ἢ ἀποχωρήσεως τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια ἀντικείμενα καὶ σχέσεις, καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ ρίζα ὅλης τῆς γνώσεως».

XIV

ΑΠΡΑΒΙΝΤΙΑ (APRAVIDYA) (Ἡ ΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ): Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ

Οἱ γραφὲς εἶναι πράγματι θαυμάσια καὶ πολύτιμα ἀρχεῖα τῶν προσωπικῶν ἐμπειριῶν τῶν μεγάλων ψυχῶν στὴν ἀναζήτησίν τους γιὰ τὴν Πραγματικότητα, καὶ γι' αὐτό, εἶναι ἄξιες σεβασμοῦ καὶ λατρείας. Ἡ μελέτη τῶν γραφῶν ἔχει τὴν ἰδικήν της ἀξίαν. Ἕως ἕνα ὡρισμένον σημεῖον, αὐτὰ τὰ βιβλία ξυπνοῦν μέσα μας τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς γνῶσιν τοῦ Θεοῦ. Διαβάζοντάς τα, καὶ ἐμεῖς ἐπίσης κινούμεθα γιὰ νὰ πειραματισθοῦμε στὴν ἐπιστήμη τῆς ζωῆς, καὶ γιὰ νὰ ψάξωμε νὰ βροῦμε κάποιον ζῶντα Διδάσκαλον ἁρμόδιον νὰ μᾶς μυήσῃ στὰ προκαταρκτικὰ τῆς ἐπιστήμης, γιατὶ μόνον ἕνας τέτοιος μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ στὸ πνευματικὸ Μονοπάτι ἀπὸ πεδίον εἰς πεδίον. Ἀλλὰ πέραν αὐτοῦ, οἱ γραφὲς δὲν μποροῦν νὰ βοηθήσουν.

Ἡ πραγματικὴ βοήθεια ἔρχεται μόνον ἀπὸ ἕνα ζῶντα Διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος μᾶς κάνει νὰ ἐπαναλάβωμε τὸ πείραμα τῶν παλαιῶν. Πρὸς ἱκανοποίησίν μας, μᾶς παραπέμπει σὲ καταγραμμένα

ἀποτελέσματα καὶ συμπεράσματα γιὰ ἕνα γενικὸ ἔλεγχο μὲ τὰ ἰδικά μας. Ἐπίσης, εἶναι ὁ ζῶν Διδάσκαλος, ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς ἑρμηνεύση ὀρθὰ τὰ ἀρχαῖα κείμενα, καὶ νὰ μᾶς μεταδώση τὴν σωστὴ σημασία. Συνδεδεμένος καθὼς εἶναι μὲ τὴν Πηγὴν τῆς Δυνάμεως ἢ Πραγματικότητος, οἱ ἐκφράσεις του εἶναι οἱ τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ, ἀδιάφορα ἐὰν τὰ λόγια φαίνονται σὰν νὰ βγαίνουν ἀπὸ ἕνα ἀνθρώπινον στόμα.

«Τὰ λόγια Του εἶναι τὰ λόγια τοῦ Ἀλλὰχ (Allah) Θεοῦ), ἂν καὶ φαινομενικῶς αὐτὰ ἔρχονται ἀπὸ τὸν Ἀμπντουλλὰχ (Abdullah) (τοῦ ὑπηρέτου τοῦ Θεοῦ)».

Ὁ Γκουροὺ Νανὰκ ἐξήγησε: «Ὦ Λάλο (Lalo), ἀνοίγω τὸ στόμα μου μόνον γιὰ νὰ ἐκφράσω λόγια τὰ ὁποῖα ἔρχονται σὲ μένα ἀπὸ τὸν Ἀγαπημένο μου (Θεό)».

Τέτοια λόγια Θείας Σοφίας, ἐρχόμενα ἀπ' εὐθείας ἀπὸ Θεανθρώπους εἶναι πιὸ πολύτιμα ἀπὸ τὶς πιὸ θαυμάσιες σκέψεις ποὺ ἀναφέρονται μέσα στὰ ἱερὰ βιβλία. Ὅλες αὐτὲς δὲν ἔχουν καμμιὰ ἄλλη ἀξία ἐκτὸς τοῦ ὅτι μᾶς δημιουργοῦν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίσωμε τὸν Θεό, ἀλλὰ δὲν μποροῦν πράγματι νὰ μᾶς βοηθήσουν στὸ νὰ στρέψωμε πρὸς τὰ μέσα, νὰ κρούσωμε μέσα μας, νὰ ἀποχωρίσωμε καὶ νὰ ἀποσυρθοῦμε πρὸς τὰ πίσω καὶ νὰ ἑνωθοῦμε μὲ τὸν *Λόγον*, *Νάαμ* (Naam) ἢ *Κάλμα* (Kalma). Ἀλλὰ δυστυχῶς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου πριπλέκονται στὰ βιβλία, καὶ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐξαρτῶνται ἀπὸ αὐτὰ ὡς τὸ κύριον στήριγμά τους στὴν ζωή, χωρὶς νὰ ἐπιχειροῦν νὰ κάνουν αὐτὸ ποὺ λέγουν τὰ βιβλία: «Συντονισθῆτε μὲ τὸν Θεόν», Χωρὶς αὐτὸν τὸν συντονισμόν, περιπλέκεται κανεὶς στὸν κόσμο, δένεται μὲ τὶς γραφές, καὶ δὲν βρίσκει καμμία εὐδαιμονία. Οἱ *Σρούτις* (Srutis) καὶ οἱ Πουράνας (Puranas) ὅλα μιλοῦν γιὰ τὸν Δρόμον. Ἀλλὰ ἀντὶ γιὰ ἐλευθερία, βουλιάζει κανεὶς πιὸ βαθειὰ μέσα στὸ βάλτο».

—*Ραμαγιάνα ἀπὸ τὸν Τοῦλσι Ντὰς* (Ramayana by Tulsi Das)

Ἕνας ζῶν Διδάσκαλος, ἀντιθέτως, μᾶς δείχνει μία *«Διέξοδο»* καὶ μᾶς βάζει στὸν «Μεγάλον Κύριον Δρόμον» ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ στὸ Ἄπειρον. Αὐτὸς γίνεται ἕνας ὁδηγὸς στὴν κουρασμένη ψυχή, τὴν ξεσχισμένη ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τῆς ζωῆς μέσα στὸν κόσμο, μιὰ ἐργασία ποὺ κανένα βιβλίο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κάνη.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἀρχαιότερος ὅλων τῶν ζωντανῶν πλασμά-

των ἐπὶ τῆς γῆς. Ὅλες οἱ θρησκεῖες καὶ ὅλα τὰ ἱερὰ κείμενα ἤρχισαν νὰ ὑπάρχουν μόνον μετὰ τὴν ἔλευσίν του. Ὅλες οἱ θρησκεῖες ἔγιναν πρὸς ὄφελος τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦταν ποτὲ προωρισμένος γιὰ καμμιὰ θρησκεία. Ὁ Θεὸς ἔκανε τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔκανε τὶς θρησκεῖες. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ συγγραφεὺς ὅλων τῶν γραφῶν ἀλλὰ τὸ μεγάλο μυστήριο τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον περιγράφουν οἱ τελευταῖες, πάντοτε εὑρίσκεται μέσα στὸ ἀνθρώπινον στῆθος. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ γνωρίσῃ καὶ νὰ τὸ λύσῃ παρὰ μόνον ἐὰν κάποιος Διδάσκαλος τῆς Ἀληθείας δείξει τὸν *«Δρόμον Ἐντὸς»* καὶ βοηθήσῃ τὴν ψυχὴ νὰ ἀποσυρθῇ καὶ νὰ ὑπερβῇ ὅλους τοὺς περιορισμούς, φυσικούς, ἀστρικοὺς καὶ αἰτιατούς, προτοῦ νὰ καταστῇ ἱκανὴ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ ἐσωτερικῶς καὶ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἐσωτερικὴν Θείαν Μουσικήν.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πάντοτε ἀπησχολημένος στὸ νὰ ἀπαγγέλλῃ τὶς γραφὲς καὶ στὸ νὰ ἐξηγῇ τὰ ἱερὰ κείμενα σὲ μεγάλα ἐκκλησιάσματα, ἀλλὰ τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι μένει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν μακρυὰ ἀπὸ τὴν Πραγματικότητα, ποὺ μελετᾶ γιὰ τὸν ἑαυτό του, κηρύσσει στοὺς ἄλλους, καὶ κάνει τόσο πολὺ θόρυβο γι' αὐτήν.

«Αὐτὸς μελετᾶ τὰ ἱερὰ κείμενα πρὸς χάριν τῶν λογομαχιῶν, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὴν Πραγματικότητα.

Καὶ ἡ Πραγματικότης δὲν μπορεῖ νὰ γνωρισθῇ παρὰ μέσου ἑνὸς Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας ὁ ὁποῖος παρέχει τὸν ἀληθινὸ Δρόμο πρὸς τὸ Ἀληθινὸν Ἕν». —*Μαροῦ* (Maru) M1

Ὑπάρχει μία ζωτικὴ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν γραφῶν. Ὁ πρῶτος εἶναι ἕνα ζωντανὸν ὄν, προικισμένος μὲ συνείδησι καὶ λογική, καὶ εἶναι ἐν γνώσει αὐτοῦ, ἐνῶ οἱ τελευταῖες εἶναι χωρὶς ψυχὴ καὶ δὲν γνωρίζουν ὅτι εἶναι ἀδρανεῖς καὶ χωρὶς ζωὴ καὶ δὲν μποροῦν νὰ μεταδώσουν σωστὴ γνῶσι χωρὶς ἕναν ἀληθινὸν διερμηνέα. Πῶς μποροῦν τὰ ἱερὰ βιβλία νὰ μιλήσουν, νὰ συζητήσουν καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ πείσουν μία ζωντανὴ ὀντότητα. Μὲ τὴν μάθησιν καὶ γνῶσιν του ἀπὸ τὰ βιβλία κάθε ἄνθρωπος αἰσθάνεται ὅτι γνωρίζει τὴν Πραγματικότητα, μὴ συνειδητοποιώντας ὅτι τὸ Ἄπειρον δὲν μπορεῖ νὰ νοηθῇ μὲ περιωρισμένα μέσα. Τὴν δύναμίν Του μπορεῖ νὰ τὴν αἰσθανθῇ μόνον τὸ πνεῦμα, ἐὰν συντονισθῇ καὶ προσαρμοσθῇ καταλλήλως ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ τὰς ἐντολὰς ἑνὸς ζῶντος Διδασκάλου τῆς Ἀληθείας.

Ἐφ' ὅσον δὲν ἔχομεν μία ἐσωτερικὴ ἐμπειρία τῆς ψυχῆς παραμένομε σὲ πλῆρες σκοτάδι. Ἡ γνῶσις ἀπὸ τὰ βιβλία γίνεται ἕνας πονοκέφαλος καθὼς τραβᾶ συνεχῶς τὸν νοῦ ἔξω στὸν κόσμο διὰ μέσου τῶν αἰσθήσεων, καὶ μᾶς κάνει νὰ αἰσθανώμεθα ταυτισμένοι μὲ τὶς αἰσθήσεις διὰ τῆς συνεχοῦς μας σχέσεως μὲ τὸν κόσμον, καὶ μὲ τὸ νὰ σκεπτώμεθα πάντοτε ἐν σχέσει μὲ τὸ σῶμα καὶ τοὺς σωματικοὺς δεσμοὺς γύρω μας. Ἐν ἀντιθέσει, ἡ αὐτογνωσία ἱκανοποιεῖ τὴν ἔμφυτον δίψαν καὶ πεῖνα τῆς ψυχῆς γιὰ εἰρήνη καὶ εὐτυχία. Τὸ μόνον ποὺ χρειαζόμεθα νὰ μάθωμε εἶναι τὸ Βιβλίον τοῦ Ἀνθρώπου, γιατὶ ἡ μεγαλυτέρα σπουδὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ὁ ἄνθρωπος.

Ὅταν μία φορὰ ἕνας ἄνθρωπος μπορέση νὰ ἀνοίξῃ τὶς σελίδες τῆς ψυχῆς καὶ νὰ δῆ τὶς μεγάλες καὶ ἀπέραντες δυνατότητες ποὺ εὑρίσκονται κρυμμένες ἐκεῖ μέσα, τότε ἀνατέλλει μέσα του ἕνα καινούργιο εἶδος ξυπνήματος καὶ ἕνα νέον φῶς, ἀνεπισκίαστο καὶ ἀδημιούργητο. Αὐτὸ ὀνομάζεται ἀναγέννησις ἢ ξαναγέννησις ἢ ἀνάστασις. Βάζει ἕνα τέλος στὰ ἀλλοιῶς ἀτέλειωτα βάσανα, συμφορές, ἀνάγκες καὶ ἀθλιότητές του, καὶ αὐτὸς ἐγκαθίσταται στὴν ἔμφυτον Θεότητά του. Ἡ ψυχὴ τοιουτοτρόπως ἀπελευθερωμένη ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια δεσμὰ της ἐπανέρχεται στὸν ἑαυτό της, γνωρίζει τὴν ἀληθινὰ Θείαν φύσιν της καὶ προσπαθεῖ νὰ καταλάβη καὶ νὰ βρῆ τὴν Πηγήν της, τὸν μεγάλον Ὠκεανὸν τῆς Συνειδήσεως, ποὺ περιλαμβάνει τὰ τρία ζωτικὰ στοιχεῖα Ζωή, Φῶς καὶ Ἀγάπη. Φτάνοντας εἰς αὐτὴν τὴν Ὑπερτάτην Ἀλήθειαν ἔρχεται στὴν ψυχὴ αἰωνία μακαριότης καὶ πλήρης ἠρεμία γιὰ πάντα. Ἀλλὰ ὅλη αὐτὴ ἡ διαδικασία τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως, ποὺ ἀνθίζει μέσα στὴν Παγκόσμια Συνείδησιν, ἔρχεται μόνον διὰ μέσου τῆς χάριτος ἑνὸς Θεανθρώπου, καὶ ὄχι ἀλλοιῶς. Αὐτὸς εἶναι ὁ θεμελιώδης νόμος ἀπὸ τὴν αὐγὴν τῆς δημιουργίας καὶ δὲν ἐπιδέχεται καμμία μετατροπή. Ἀκριβῶς ὅπως ὑπάρχει μόνον ἕνας Θεὸς καὶ μόνον μία Πραγματικότης, ὑπάρχει ἐπίσης μόνον ἕνα Μονοπάτι ποὺ ὁδηγεῖ εἰς Αὐτὸν— τὸ Μονοπάτι τῶν Διδασκάλων. Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο πα ρὰ ἡ *Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα* (Surat Shabd Yoga), ἢ Γιόγκα τοῦ Ἠχητικοῦ ρεύματος. Ἕνας ἅγιος Μουσουλμᾶνος ἐπιβεβαίωσε ἐπὶ τούτου:

«Παράδωσε ὅλα τὰ βιβλία σου στὶς φλόγες, καὶ μὲ συνεχῆ

ἐνθύμησι τοῦ Κυρίου, μεταμόρφωσε τὸν νοῦ σου σὲ ἕνα ἀληθινὸν κῆπο τοῦ 'Αλλὰχ (Θεοῦ)».

Οἱ Βέδδες καὶ οἱ Οὐπανισσάδες λέγουν ὅτι τὴν *"Ατμα Σίλχι* (Atma Silhi), ἢ τὴν Αὐτογνωσίαν, δὲν μπορεῖ νὰ τὴν φθάση κανεὶς μὲ τὴν μελέτην, ἢ τὴν ἀκρόασιν, τῶν γραφῶν, καθὼς ὁ 'Εαυτὸς εὑρίσκεται πολὺ ὑψηλότερα ἀπὸ τὴν σκοπιὰ καὶ τοῦ νοῦ καὶ τῆς διανοίας. Μπορεῖ νὰ κατορθωθῆ μὲ τὴν ἔμφυτον γνῶσιν, μία τέλεια ἐμπειρία τῆς ψυχῆς, διὰ μέσου τῆς χάριτος ἑνὸς διδασκάλου τῆς 'Αληθείας.

Εἰς τὸν στῖχον 39 τοῦ Σούκατ (Sukat) 164 τοῦ Μάνταλ (Mandal) 1 τῆς Ρίγκ (Rig) Βέδδας, καὶ εἰς τὸν στῖχον 8 τοῦ Κεφαλαίου IV τῆς Σουέταρσουέτα (Shwetarshweta) Οὐπανισσάδας, ἀναφέρεται ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὴν 'Αρχέγονον 'Αναίτιον Αἰτίαν, Αὐτοϋπάρχουσα καὶ "Εμφυτος, ἡ ὁποῖα εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τῶν Βέδδας καὶ στὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ θεοὶ καὶ οἱ θεὲς εἶναι βαθειὰ ριζωμένοι, δὲν ἔχει νὰ κάνη τίποτα μὲ τὶς Βέδδες. Μόνον ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι εἶναι ἑνωμένοι μὲ Αὐτὸν ἔχουν πραγματικὴν εἰρήνην.

Καὶ ἐὰν ἀκόμη ἕνας ἄνθρωπος ἐγνώριζε καλὰ τὶς τέσσερις Βέδδες, τὶς δεκαοκτὼ Πουράνες (Puranas) τὶς ἐννέα Βιγιακαράνας (Viyakaranas), τὶς ἕξη Σάστρας (Sastras) (ἕξη Σχολὰς 'Ινδικῆς Φιλοσοφίας) καὶ ὅλες τὶς ἄλλες ἱερὲς γραφὲς τοῦ κόσμου, θὰ εἶχε χαθῆ μέσα στὸν λαβύρινθον τῶν γραφῶν καὶ θὰ εἶχε μείνει τόσον μακρυὰ ἀπὸ τὸν Θεὸν ὅσον ποτὲ ἄλλοτε. 'Εφ' ὅσον ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ δὲν ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν *Σάμπτ* (Shabd) ἢ *Λόγον* (Θεὸν ἐν δράσει), περιπλανᾶται στὸν κόσμον ὅπως ἕνας *Τσάντουλ* (Chandool (παπαγάλλος), ὁ ὁποῖος ἀνάλογα πῶς θὰ τοῦ καπνίση ἀρχίζει νὰ μιμῆται ὅ,τι ἀκούει.

"Ολες οἱ φιλοσοφικὲς λογομαχίες εἶναι γέννημα θολῆς καὶ νωθρῆς διανοίας καὶ πηγὴ πονοκεφάλου. Θὰ ἦταν βεβαίως ἀσυγκρίτως καλύτερα, ἐὰν ἄφηνε κανεὶς ὅλη τὴν γνῶσι καὶ τὴν μελέτη καὶ ἅρπαζε τὸ μόνο καὶ μοναδικὸ ἀκίνητον σημεῖον τοῦ ἄξονος— τὴν Πραγματικότητα.—τὴν χορηγοῦσα ὅλην τὴν μακαριότητα καὶ εὐτυχίαν. 'Ο Μποῦλεχ Σάχ, ὁ Γκουροὺ Νανὰκ καὶ ἄλλοι ἐπίσης ὁμιλοῦν μὲ τὶς ἴδιες ἐκφράσεις.

«Γιατί, ὦ ἀδελφέ, καταγίνεσαι μὲ τόσον πολλὰ βιβλία, αὐτὰ εἶναι πηγὴ πονοκεφάλου.

Μάθε τὸ μυστήριον τοῦ Κέντρου, καὶ πᾶψε τὸν φαῦλον κῦκλον τῶν ἀτέλειωτων καὶ μάταιων ὁμιλιῶν». — *Μποῦλεχ Σὰχ*

Ἕνας μπορεῖ νὰ διαβάσῃ ὁλόκληρα ἁμάξια ἀπὸ βιβλία καὶ νὰ μεταφέρῃ ἕνα βαρὺ φορτίον ἐπάνω στὸ κεφάλι του·

Ὅλες αὐτὲς οἱ μελέτες δὲν κάνουν τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ σφυρηλατοῦν δυνατὰ ἐμπόδια καὶ νὰ σὲ κρατοῦν περιωρισμένον ἐκεῖ μέσα.

Ἕνας μπορεῖ νὰ διαβάζῃ ἀτέλειωτα ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο, καὶ ἀπὸ μῆνα σὲ μῆνα, ἀκόμη καὶ κάθε στιγμὴ τῆς ζωῆς του·

Ὦ, Νανάκ! μόνον ἕνα πρᾶγμα ἔχει σημασίαν, καὶ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα δὲν κάνουν τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ κάνουν ἕναν νὰ ἔχῃ ἔπαρσι γιὰ τὸν ἑαυτόν του». — *Ἄζα Οὐὸρ* (Asa War) M1

Ἡ μελέτη τῶν γραφῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Βεδδῶν, μακρυὰ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐλευθερώνουν τὸν νοῦ ἀπὸ τὶς ταλαντεύσεις, σὲ κάνουν ὅλο καὶ περισσότερον ἐγωκεντρικόν».

— *Σορὰθ* (Sorath) M 5.

Ὁ Χαρίζ, ὁ φημισμένος Πέρσης ποιητής, φθάνει μέχρι τοῦ σημείου νὰ πῇ ὅτι ὅσον ἕνας ἄνθρωπος δὲν παύει τοὺς διανοητικοὺς καυγάδες, παραμένει ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Πραγματικότητος. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ λάβῃ ὑπὸ σημείωσιν ἕνα πρᾶγμα —ὅτι πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὸν ἑαυτόν του ἐὰν θέλῃ νὰ διαφύγῃ ἀπὸ ὅλους τοὺς περιορισμοὺς καὶ τὶς ἀτέλειες.

Ἐὰν ἕνα ὁποιοδήποτε πρόβλημα πρέπει νὰ λυθῇ, πρέπει κανεὶς νὰ βάλλῃ τὸν ἑαυτόν του ψυχή τε καὶ σώματι στὴν λύσιν του. Οἱ Οὐπανισσάδες, βροντοφωνώντας ὁμολογοῦν ὅτι ἡ *Ἀτμαβίντια* (Atmavidya) ἢ Αὐτογνωσία, ἀνατέλλει μόνον ὅταν οἱ αἰσθήσεις ἔχουν ἡσυχάσει ,ὁ νοῦς ἔχει ἠρεμήσει καὶ ἡ διάνοια, ἐπίσης, ἔχει ἰσορροπήσει. Ἡ μάθησις καὶ ἡ γνῶσις μποροῦν νὰ εἶναι πρόσθετη περιουσία γιὰ ἕναν πνευματικὸ ἄνθρωπο, ἀλλὰ βεβαίως ἀποτελοῦν μία ἀκανθώδη κορῶνα γιὰ τὸν ἐγκοσμίως σοφόν.

«Ἡ γνῶσις μπορεῖ νὰ στολίζῃ ἕναν πνευματικὸν εἰδήμονα
Ἀλλὰ εἶναι ἕνας πονοκέφαλος γιὰ τὸ σάρκινο μυαλό.

— *Μαουλάνα Ροῦμι.*

Στὴν Μπριχανταρανιὰκ (Brihadaraniak) Οὐπανισσάδα ανα-

φέρεται ὅτι ἕνας ἀγράμματος ἄνθρωπος εἶναι βυθισμένος σὲ σκοτεινὴ ἄγνοια καὶ ἕνας σπουδασμένος εἶναι σὲ ἀκόμη μεγαλύτερο σκοτάδι. Γιατί; Διότι ἕνας ἄνθρωπος πολὺ σπουδασμένος δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίση τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν ἁγίων καὶ τῶν ἱερῶν διδαγμάτων των.

Γι' αὐτὸν τὸν λόγον οἱ ἅγιοι καὶ οἱ σοφοί, μὲ ἔμφασιν ἐπιμένουν γιὰ μιὰ πνευματικὴ ζωή. Ἡ γνῶσις ἀπὸ τὰ βιβλία δὲν ἔχει καμμία πραγματικὴ ἀξία γι' αὐτούς. Τὰ φημισμένα λόγια τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως βγαλμένα ἀπὸ τὰ βιβλία εἶναι ὅλα χωρὶς ζωή, καὶ ὡς ἐκ τούτου, δὲν μποροῦν νὰ μεταδώσουν τὴν ὁρμὴν τῆς ζωῆς στοὺς ἄλλους. Εἶναι ἀκριβῶς ὅπως τὸ νὰ μιλάη κανεὶς γιὰ γλυκὰ καὶ νὰ μὴ συμμετέχη σ' αὐτά. Ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος ἐπαναλαμβάνη τὴν λέξιν «πουτίγκα» ἐπὶ ἕναν αἰῶνα, ἢ ἀκόμη νὰ διαλογίζεται πάνω στὰ διάφορα ὑλικὰ ποὺ γίνεται μία πουτίγκα, δὲν μπορεῖ νὰ γευθῆ τὴν πουτίγκα οὔτε μπορεῖ νὰ χορτάση ἕως ὅτου πραγματικῶς τὴν φάη.

Ὁ Μπάϊ Γκοῦρντας (Bhai Gurdas) λέει τὸ ἴδιο πρᾶγμα, εἰς τὸ ἑξῆς κείμενο:

«Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«ζάχαρι»*, δὲν γεύεται κανεὶς τὴν γλύκα τῆς ζαχάρεως.

Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«φωτιὰ»*, δὲν ἀπαλλάσσεται κανεὶς ἀπὸ τὸ κρῦο,

Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«ἰατρὸς»*, δὲν θεραπεύεται κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀρρώστια,

Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«βάσανα»*, δὲν ξεφεύγει κανεὶς ποτὲ ἀπὸ αὐτά,.

Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«κοκκινόξυλο»*, δὲν χαίρεται κανεὶς ποτὲ τὴν εὐωδιά του,

Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«φεγγάρι»*, δὲν ἔχει κανεὶς ποτὲ τὸ καταπραυντικὸ φῶς του,

Ἐπαναλαμβάνοντας τὴν λέξιν *«γνῶσι»*, δὲν βγαίνει κανεὶς ποτὲ ἀπὸ τὴν ἀμάθεια,

Εἶναι μόνον ἡ πραγματικὴ ἐξάσκησις ποὺ φέρνει μέσα μας τὸ Οὐράνιον φῶς».—*Κάμπιτ Σαουάϊ* (Kabit Sawai) 452.

XV

ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ: ΤΑ ΤΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἡ Ἐπιτυχία στὴν πνευματικότητα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τρεῖς παράγοντας:

(1) Σάτσανγκ (Satsang) (πνευματικὴ συνάθροισις).

(2) Σατγκουροὺ (Satguru) (ζῶν Διδάσκαλος τῆς Ἀληθείας).

(3) Σὰτ - Νάαμ (Sat - Naam) ἢ Σάμπτ (Shabd) (Λόγος).

(1) ΣΑΤΣΑΝΤΚ (SATSANG). Ὁ ὅρος ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο λέξεις: *Σὰτ* (Sat), ποὺ σημαίνει Θεὸς —ἡ Ἀναλλοίωτη Μονιμότης, καὶ *Σάνγκ* (Sang), ποὺ δηλώνει ἕνωσιν. Αὐτὸ σημαίνει ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Θεόν. Μπορεῖ νὰ κατορθωθῆ ἀπὸ τὴν ψυχὴ μόνον ὅταν αὐτὴ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ ὅλες τὶς παγίδες, φυσικές, ἀστρικὲς καὶ αἰτιατές. Σημαίνει ἐπίσης ἕνα σύνδεσμον μὲ ἕνα ζῶντα Διδάσκαλον τῆς Ἀληθείας ὁ ὁποῖος εἶναι μία ἐνσωμάτωσις τῆς ἀφυπνισθείσης ἀρχῆς τῆς ζωῆς μέσα Του. Σὰτ (Sat) ἢ ἡ ζωή, ὁλοκληρωμένη, ἐκδηλώνεται μέσα Του. Αὐτὸς δὲν διδάσκει τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν πνευματικότητα, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πηγὴ ὅλης τῆς ζωῆς καὶ χωρὶς τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ἄγει ἁπλῶς μία πεπλανημένη καὶ ἀρρωστημένη ὕπαρξι στὸ πεδίον τῶν αἰσθήσεων. Μᾶς λέγει ὅτι παραπλεύρως μὲ τὶς αἰσθήσεις, τὸν νοῦ καὶ τὴν διάνοιαν, ὑπάρχει ἀκόμη μία ἄλλη δύναμις, μεγαλύτερη ἀπὸ ὅλα αὐτά, γιατὶ αὐτὴ τὰ ζωογονεῖ μὲ ζωή, δηλαδή, τὸ πνεῦμα ἢ ἡ ψυχή. Εἶναι, πράγματι, ἡ μοναδικὴ κινητήριος δύναμις μέσα στὸ σῶμα, καὶ τὸ κρῖμα εἶναι ὅτι εἴμεθα τελείως ἐν ἀγνοία της καὶ δὲν κάναμε ποτὲ οὔτε μία σκέψι γι' αὐτήν, Εἶναι τὸ πρόβλημα τῶν προβλημάτων, τὸ πιὸ σημαντικὸ καὶ ζωτικὸ καὶ ὅμως τὸ περισσότερον ἀγνοηθέν. Ἕνας σύνδεσμος μὲ ἕναν ἅγιον, ἕναν σοφὸν ἢ ἕναν Διδάσκαλον τῆς Ἀληθείας θὰ βάψη κατ' εὐθεῖαν ἕναν φιλοδοξοῦντα στὰ χρώματα τῆς πνευματικότητος, ἀκριβῶς μὲ τὸν ἴδιον τρόπον ὅπως τὸ πλησίασμα στὴν φωτιὰ δίνει ζέστη καὶ τὸ πλησίασμα στὸν πάγο, κρῦο. Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι: «Ὁ Θεὸς δὲν ζῆ στὸν ὑψηλότερον οὐρανὸν οὔτε στὰ βάθη τῆς γῆς, γιατὶ κανένας χῶρος δὲν εἶναι ἀρκετὸς γιὰ νὰ Τὸν χωρέση. Ἀλλὰ αὐτὸς πράγματι κατοικεῖ στὸ στῆθος ἑνὸς Θεανθρώπου». — ***Μαουλάνα Ρούμι.***

«'Ο νοῦς μου σὰν ἕνα πουλὶ πέταξε πρὸς τὸν οὐρανό
'Ο παράδεισος ἦταν ἐρημωμένος καθὼς ὁ Κύριος κατοικεῖ μὲ τοὺς ἁγίους Του».—*Καμπίρ.*

Μπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος εἶναι τόσον ἕνας Θεϊκὸς Πόλος, ὅσον ἕνας ἠλεκτρικὸς διακόπτης εἶναι ἕνας πόλος τῆς ἑστίας τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως, ἢ μία ἀσφαλὴς ἀκροθαλασσιὰ ποὺ εἶναι ἕνα κατάλληλο μέρος ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνῃ μιὰ ἄνετη βουτιὰ στὰ νερὰ τῆς θαλάσσης. Τὸ ἀληθινὸ κριτήριον ἑνὸς τέτοιου Σάτσανγκ εἶναι ὅτι οἱ ὁμιλίες ποὺ ἐκφωνοῦνται ἐκεῖ εἶναι πάντοτε περιωρισμένες στὸ πνεῦμα, τὴν φύσιν του, τὴν θέσιν καὶ ἀξία του στὴν ἀνθρώπινη ζωή, τὴν ἀέναον Πηγὴν του καὶ τὸ πῶς νὰ τὴν φτάσωμε. 'Ο Θεάνθρωπος ἔτσι δείχνει πῶς νὰ διαφύγωμε ἀπὸ τὰ βάσανα, τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατον, τὰ ὁποῖα ἐπικρατοῦν στὸν κόσμον καὶ στὰ ὁποῖα ὅλα τὰ ζωντανὰ πλάσματα ὑπόκεινται.

ΤΟ ΣΑΤΣΑΝΓΚ ΕΙΝΑΙ ΔΥΟ ΕΙΔΩΝ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ.

'Εξωτερικὸ Σάτσανγκ: Εἶναι Σάτσανγκ ἐξωτερικῶς. Σημαίνει τὴν συντροφιὰ ἑνὸς Διδασκάλου τῆς 'Αληθείας, τὴν παρακολούθησιν τῶν διαλέξεων καὶ ὁμιλιῶν Του γιὰ τὴν πνευματικότητα, ὅπου Αὐτὸς περιγράφει τὴν *Ἄτμα Σαντὰν* (Atma Sadhan), ἢ πνευματικὴ πειθαρχία, καὶ μὲ ἕνα ἀμίμητα ἀξιαγάπητο τρόπο, μοναδικὸ σ' 'Εκεῖνον, προτρέπει τοὺς ὑποψηφίους νὰ ἀφιερώνουν ὀλίγον χρόνον γιὰ *Ἄτμα Σίντι* (Atma Sidhi), ἢ αὐτογνωσίαν, ἡ ὁποία εἶναι τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον οὐσιῶδες γιὰ τὴν Θεογνωσίαν. Αὐτὸ τὸ μέρος τῆς ἐργασίας Του μπορεῖ, χάριν εὐκολίας, νὰ ὀνομασθῇ *θεωρία τῆς πνευματικῆς ἐπιστήμης.*

«Σὲ μίαν συγκέντρωσιν σὰν αὐτή, παίρνει κανεὶς μία σωστὴ καθοδήγησιν πρὸς τὸν Θεόν,

Γιατὶ ἀληθινὰ ὁ Θεὸς ἀκτινοβολεῖ ἐκεῖ μέσα διὰ μέσου τοῦ Θεανθρώπου». —*Μὰτζχ* (Majh) M 4.

«Σὲ μία πνευματικὴ συνάθροισιν, δὲν ἀκούει κανεὶς τίποτα ἄλλο παρὰ γιὰ τὸ Νάαμ,

Καὶ τὸ Νάαμ μόνον συζητεῖται ἐκεῖ μέσα, σὲ ὅλες του τὶς διάφορες ἀπόψεις». —*Σρὶ Ράγκ* (Sri Rag) M 1.

Καμμία συγκέντρωσις δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ Σάτσανγκ.
Ἐκτὸς ἐὰν προεδρεύεται ἀπὸ ἕναν Διδάσκαλον τῆς Ἀληθείας».
—*Μαρού* (Maru) M 3.

Ἐσωτερικὸ Σάτσανγκ: Αὐτὸ εἶναι Σάτσανγκ μέσα μας. Συνίσταται εἰς τὴν εἰσχώρησιν στὸ ἐργαστήριον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ Διδασκάλου, εἰς τὴν ἀποχώρησιν τῶν αἰσθητηρίων ρευμάτων ἀπὸ τὸ σῶμα μέσον τοῦ *Σιμρὰν* (Simran) καὶ *Νταγιάν* (Dhayan) (ἐνθυμήσεως καὶ συγκεντρώσεως) καὶ τελικῶς εἰς τὴν σύνδεσιν τῆς ψυχῆς μὲ τὸ *Ντοὺν* (Dhun), τὸ αἰώνιον Ἠχητικὸν - Ρεῦμα μέσα στὸ σῶμα, διὰ μέσου τοῦ *Μπατζὰν* (Bhajan), συντονίζοντας τὸν ἄμεσον δεσμὸν μεταξὺ τῆς ἀτομικῆς ψυχῆς καὶ τῆς Ἀνωτάτης ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ ἔτσι ἐπιτυγχάνει βαθμιαίως *Μόκσα* (Moksha), ἢ ἀπελευθέρωσι ἀπὸ τὰ βάσανα, τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατον —τοὺς πλέον θανάσιμους ἐχθροὺς ὅλων τῶν θνητῶν. Αὐτὸ τὸ μέρος τῆς ἀποστολῆς του μπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ *Σούρατ Σάμπτ Γιόγκα* (Surat Shabd Yoga) καὶ ἀποτελεῖ τὸ πρακτικὸν μέρος στὴν πνευματικὴν ἐπιστήμην.

(2) ΣΑΤΓΚΟΥΡΟΥ (SATGURU)

Ἅγιος, ἢ Σατγκουροὺ εἶναι ἡ ζωντανὴ ἐνσωμάτωσις τοῦ Θεοῦ, γιατὶ ἡ Ζωή, τὸ Φῶς καὶ ἡ Ἀγάπη —οἱ τρεῖς ἰδιότητες τῆς Θεότητος —εἶναι ἀνελλιπῶς παροῦσαι σ' Αὐτόν. Εἶναι ἐμποτισμένος ὁλόκληρος μὲ *Σὰτ* (Sat), ἢ ἀληθινὴ Ζωή, ἀληθινὸ Φῶς καὶ ἀληθινὴ Ἀγάπη. Εἶναι μία πηγὴ Θεότητος καὶ Ἀγάπης, καὶ εἶναι ἁρμόδιος νὰ ὁδηγήση ὅλους τοὺς ὑποψηφίους πρὸς τὸν Θεόν. Εἶναι ἕνας ἀληθινὸς ὁδηγὸς στὸν μεγάλον δρόμον τῆς πνευματικότητος. Εἶναι ἕνας Θεάνθρωπος. Ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεὸν μπορεῖ νὰ θεμελιωθῆ μόνον διὰ τῆς χάριτός Του, γιατὶ κανεὶς ἄλλος δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάνη. Οἱ γραφὲς μπορεῖ νὰ μᾶς λένε πολλὰ γιὰ τὴν πνευματικότητα, γιατὶ ἀποτελοῦν ἕνα θαυμάσιο ἀρχεῖο ἀπὸ καταγραφεῖσες πνευματικὲς ἐμπειρίες τῶν ἀρχαίων σοφῶν καὶ προφητῶν, ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ μᾶς δώσουν μιὰ ζωντανὴ ἐπαφὴ καὶ μιὰ πραγματικὴ ἐμπειρίαν τῆς πνευματικότητος, τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ κολληθοῦν ὅπως μία μόλυνσις ἀπὸ τὰ φορτωμένα ἀγάπη μάτια ἑνὸς προσώπου ἐμποτισμένου μὲ πνευματικότητα. Ἀκριβῶς ὅπως ἕνα ἀναμμένο κερὶ μπορεῖ νὰ δώση φῶς στὰ μὴ ἀναμμένα κεριά,

ἔτσι ἐπίσης ἡ πνευματικὴ ὁρμὴ τῆς ζωῆς μπορεῖ νὰ μεταδοθῆ ἀπὸ ἕναν πνευματικῶς ζῶντα ἄνθρωπον.

«Ἐκεῖνος μόνον ζῆ ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν Θεὸν ἐσωτερικῶς,

Ὦ, Νανάκ! ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι πραγματικὰ νεκροί».

—*Μάτζχ Οὐὰρ* (Majh War) M. 4.

Ἕνας Θεάνθρωπος εἶναι ἀληθινὰ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ διὰ μέσου τῶν ἁγίων καὶ τῶν προφητῶν, καὶ ἀποκαλύπτει τὸν Ἑαυτόν Του διὰ μέσου τῶν προφητῶν Του. Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς κοντὰ σὲ ἕναν ζῶντα Διδάσκαλον εἶναι ἡ μεγαλυτέρα εὐλογία ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχη. Ἕνα βλέμμα ἀγάπης, ἕνας καλὸς λόγος ἀπὸ Αὐτόν, εἶναι ἀρκετὰ νὰ φέρουν ἕνα σκίρτημα Θείας εὐτυχίας σὲ ὁποιαδήποτε ἀνθρώπινη ψυχή. Αὐτὸς μπορεῖ σὲ ὁποιαδήποτε στιγμὴ νὰ ἀνοίξη τὶς πύλες τοῦ χειμάρρου τῆς πνευματικότητος καὶ νὰ πλημμυρίση μιὰ ζαρωμένη ψυχὴ μὲ τὰ νερὰ τῆς ζωῆς. Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς καὶ τὸ νερὸ τῆς ζωῆς, καὶ ὁποιοσδήποτε μετέχει σ' αὐτά, χαίρεται αἰωνίας ζωῆς καὶ περπατᾶ εἰς τὸ ἑξῆς παντοτεινὰ στὸ Φῶς τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστός, λέγει: «Ὅστις ὅμως πίη ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν δὲν θέλει διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον θέλω δώσει εἰς αὐτόν, θέλει γίνει ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον».

—*Κατὰ Ἰωάννην 4 - 14.*

«Ἐγὼ εἶμαι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου, ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ δὲν θέλει περιπατήσει εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ Φῶς τῆς Ζωῆς».

—*Κατὰ Ἰωάννην 8 - 12.*

Ἀλλὰ ἐξαρτᾶται πολὺ ἀπὸ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν εἰλικρίνεια τοῦ ἀναζητητοῦ, τὴν μὲ ἀγάπην ἀφοσίωσίν του καὶ τὴν πίστιν του, καὶ ὑπεράνω ὅλων τὴν ἐπιδεκτικότητά του, γιατὶ αὐτὸς ποὺ ἔρχεται ἤδη μεγάτος μέχρι τὰ χείλη δὲν μπορεῖ βεβαίως νὰ πάρη τίποτα ἄλλο.

Ὁ Γκουρού, ἢ ὁ Θεάνθρωπος, εἶναι τὸ ἰδανικόν. Τὸ σῶμα του εἶναι μόνον ἕνας πόλος μεταβιβάσεως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὰ ραδιενεργὰ κύματα τῆς Θεότητος ἐκδηλώνονται στὸν κόσμον καὶ γίνονται αἰσθητὰ ἀπὸ ὅλους ὅσους ἔρχονται δίπλα σ' αὐτὸν τὸν Πόλο.

(3) ΣΑΤΝΑΑΜ (SATNAAM)

Αὐτὸ εἶναι ἡ ἀρχέγονος ὀνομασία τοῦ Θεοῦ ἐν δράσει, τῆς μεγάλης καὶ μεγαλοπρεποῦς κινητηρίου δυνάμεως πίσω ἀπὸ ὅλην τὴν δημιουργία. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁμιλεῖ γι' αὐτὸ ὡς ἑξῆς:

«Ἐν ἀρχῇ ἦτο ὁ *Λόγος* καὶ ὁ *Λόγος* ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ ὁ Θεὸς ἦτο ὁ *Λόγος*. Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. Πάντα δι' Αὐτοῦ ἔγειναν, καὶ χωρὶς Αὐτὸν δὲν ἔγεινεν οὐδὲν ἓν τὸ ὁποῖον ἔγεινεν. Ἐν αὐτῷ ἦτο ἡ ζωή, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό».

Οἱ Μουσουλμᾶνοι τὸ ὀνομάζουν *Κάλμα* (Kalma), καὶ δηλώνουν ὅτι οἱ 14 *Τάμπακς* (Tabaks) ἢ διαιρέσεις (στὶς ὁποῖες θεωροῦν ὅτι εἶναι διηρημένον τὸ σύμπαν) ἐδημιουργήθηκαν ἀπὸ αὐτό. Οἱ Ἰνδοὶ τὸ ὀνομάζουν *Νάαντ* (Naad) καὶ ἀποδίδουν σ' αὐτὸ τὴν φανέρωσιν τῶν 14 *Μπάβανς* (Bhavans) ἢ Τμημάτων. Οἱ γραφὲς τῶν Σίκς τὸ ὀνομάζουν *Σάμπτ* (Shabd) ἢ *Μπάνι* (Bani), οἱ Οὐπανισσάδες ὁμιλοῦν γι' αὐτὸ ὡς *Οὔτζὶτ* (Udgit), καὶ οἱ Βέδδες τοῦ δίδουν τὸ ὄνομα *Σρούτι* (Sruti) ἢ *Ἄκας Μπάνι* (Akash Bani). Οἱ ἅγιοι τὸ ἀναφέρουν ὡς *Νάαμ* (Naam) ἢ *Σάμπτ* (Shabd) καὶ δὲν ὑπάρχει χῶρος ὅπου οἱ δονήσεις του δὲν εἶναι αἰσθητές. Αὐτὸ τὸ *Νάαμ* ἢ *Σὰτ Νάαμ* εἶναι, λοιπόν, ἡ διοικοῦσα τὸ σύμπαν δύναμις. Εἶναι ἡ μεγάλη τσιμεντώδης δύναμις μὲ τὴν ὁποίαν διάφορα στοιχεῖα, τόσον διαφορετικὰ στὴν φύσιν τους, συγκρατοῦνται μαζὶ στὸ θαυμάσιο μωσαϊκὸ τοῦ ποικιλόχρωμου θόλου τοῦ σύμπαντος. Εἶναι τὸ νῆμα τῆς ζωῆς ποὺ τρέχει διὰ μέσου ὅλης τῆς δημιουργίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ συνδετικὸς κρίκος μεταξὺ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τῆς δημιουργίας Του. Ὁ Καμπὶρ Σαχίμπ λέγει:

«Τὸ Ρὰμ Νάαμ (Ram Naam) εἶναι ἡ μόνη πραγματικότης, ὁτιδήποτε ἄλλο ἐκτὸς αὐτὸ ὑπόκειται στὴν φθορὰ καὶ τὴν διάλυσιν. Πάντοτε νὰ διαλογίζεσαι καὶ νὰ συγκεντρώνεσαι σ' αὐτὴν τὴν Πραγματικότητα, γιατὶ ὁ θάνατος δὲν ἔχει ἡμερολόγιον καὶ μπορεῖ εἴτε στὸ σπίτι εἴτε ἔξω ὁποιαδήποτε στιγμὴ νὰ πέσῃ ἐπάνω σου μὲ τὰ δολοφόνα νύχια του».

«Ἐκεῖνον μόνον ποὺ γνωρίζει τὸ Νάαμ ὅπως θὰ ἤθελα αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ, Τὸν προσέχω καὶ τὸν προστατεύω παντοῦ.

Ἡ φυσικὴ ἐσωτερικὴ μουσικὴ ρέει συνέχεια ἀφ' ἑαυτοῦ της,

'Αλλὰ μόνον μιὰ σπάνια ψυχὴ γνωρίζει γιὰ τὴν ἐπικοινωνίαν της·

Τὸ τὰ πάντα διαπερνῶν πνεῦμα κινεῖται κυμματοειδῶς διὰ μέσου κάθε πόρου τοῦ σώματος.

Τὸ ἀληθινὸν *Σιμρὰν* (Simran) συνίσταται στὸν συνεχῆ συντονισμὸν τῆς ψυχῆς μὲ τὴν ἐσωτερικὴν μουσικήν, χωρὶς καμμία ἐξωτερικὴ βοήθεια (τῶν χειλιῶν, γλώσσης. λαιμοῦ ἢ καρδιᾶς)

'Εκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ αὐτὸ τὸ κρυμμένον ἀνώτατον κόσμημα, εἶναι ὁ ἀληθινός μας φίλος». — *Καμπίρ*.

«Τὸ τὰ πάντα διαπερνῶν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ σώζει ἕναν ἀπὸ τὶς γεννήσεις καὶ τοὺς θανάτους.

Μία ἐπικοινωνία μὲ τὸν Λόγον διαπορθμεύει ἕναν στὴν θάλασσαν τῆς ζωῆς». — *Γκόντ* (Gond) M.S.

Αὐτὴ εἶναι ἡ *«Φωνὴ τῆς Σιγῆς»* ὅπως τὴν περιγράφουν οἱ Θεόσοφοι, γιατὶ μπορεῖ νὰ ἀκουσθῆ μόνον μέσα στὴν σιγὴ τῆς ψυχῆς. Ἡ *ὁρμὴ τῆς ζωῆς* (elan vital) ἢ τὰ ζωτικὰ ρεύματα τῆς ζωῆς, μποροῦν νὰ γίνουν αἰσθητὰ στὰ ἐσωτερικὰ βάθη τοῦ νοῦ. Εἶναι κάτι τὸ ὑποκειμενικὸ καὶ μπορεῖ νὰ γίνη αἰσθητὸ καὶ νὰ ἔχη κανεὶς τὴν ἐμπειρίαν του μόνον ἐσωτερικῶς, διὰ μέσου τῆς καλωσύνης ἑνὸς Διδασκάλου τῆς 'Αληθείας.

XVI

ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Οἱ Τρεῖς 'Ασκήσεις τῶν Περιγραφομένων Μεθόδων.

Ὑπάρχουν τρεῖς ξεχωριστὲς ὀντότητες στὴν σύνθεσιν ἑνὸς ἀνθρώπου: (i) τὸ φυσικὸν σῶμα, καμωμένο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ στερεὰ ὕλη, (ii) τὸ νοητικὸν σῶμα, καμωμένο ἀπὸ λεπτὴ ὕλη, καὶ (iii) στὸ αἰτιατὸν ἢ σῶμα τοῦ πυρῆνος, τὸ ὁποῖον συγκρατεῖ τὰ δύο πρῶτα.

Τὸ πνεῦμα ἢ ψυχὴ ἐργάζεται διὰ μέσου ὅλων τῶν τριῶν σωμάτων. Τὰ διάφορα σώματα, ἀργὰ ἢ γρήγορα, εἶναι καταδικασμένα στὴν ἀποσύνθεσι καὶ στὴν διάλυσιν, ἐνῶ ἡ ψυχὴ εἶναι ἀκατάστρεπτος, μία παντοτεινὰ ζῶσα ὀντότης ὑπεράνω τῆς ἐξουσίας τοῦ *Κάαλ* (χρόνου) ἢ τοῦ θανάτου. Εἶναι ἡ σπίθα ἀπὸ τὸ Θεῖον Σιδηρουργεῖον, στὸ ὁποῖον τὸ ρεῦμα τῆς Ζωῆς σφυρηλατεῖται για νὰ

σχηματίση τὸν κόσμον καὶ νὰ τὸν φέρη εἰς ὕπαρξιν. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἶναι ὁ ἀληθινὸς ναὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ μικρόκοσμος ἁπλῶς ἐργάζεται πάνω στὶς γραμμὲς τοῦ μακρόκοσμου.

«Ὁ μακρόκοσμος εἶναι μέσα στὸν μικρόκοσμον, καὶ αὐτὸς ποὺ ψάχνει τὸν μακρόκοσμον πρέπει νὰ τὸν βρῆ μέσα στὸν μικρόκοσμον». — *Νταναζάρι Πίπα* (Dhanasari Peepa)

Μόνον ἡ 'Αλήθεια ἢ Νάαμ ἐργάζεται συνεχῶς καὶ μέσα στὸν ἄνθρωπο καὶ μέσα στὸ σύμπαν χωρὶς νὰ γίνεται αἰσθητή. Ὁ Θεὸς καὶ τὸ πνεῦμα Του δὲν εἶναι παρὰ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ κατ' οὐσίαν. Γιὰ νὰ γνωρίση κανεὶς τὸν Θεὸνπρέπει πρῶτα νὰ γνωρίση τὸν ἑαυτόν του ἐσωτερικῶς. Χωρὶς αὐτογνωσίαν, διὰ μέσου τῆς αὐτοαναλύσεως, ἡ πραγματοποίησις τῆς Ἑνότητος ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς δὲν κατορθώνεται. Καὶ οἱ Μωαμεθανοὶ ἅγιοι ἐπίσης διδάσκουν ὅτι ὁ *Ἄλαμ - ἰ - Σαγκὶρ* (Alam - i - Sagir) (ὁ μικρὸς κόσμος) εἶναι ἕνα πρωτότυπον τοῦ *Ἄλαμ - ἰ - Καμπὶρ* (Alam - i-Kabir) (τοῦ μεγαλυτέρου κόσμου).

Τρεῖς φορὲς εὐλογημένος εἶναι πράγματι ὁ ἄνθρωπος. Αὐτὸς εἶναι ἡ ὀροφὴ καὶ ἡ κορωνὶς τῶν πραγμάτων! Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ἕνας ὁλοκληρωμένος (τέλειος) ἄνθρωπος εἶναι ὁ κολοφὼν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. «Νὰ εἶσαι τέλειος ὅπως ὁ Πατέρας σου εἰς τοὺς οὐρανοὺς εἶναι Τέλειος», εἶναι μία ἀπὸ τὶς θεμελιώδεις ἀρχὲς τῆς Χριστιανοσύνης. Ὁ Καμπὶρ λέγει ὅτι ὁ λάτρης πρέπει νὰ εἶναι ὅπως τὸν ἴδιον τὸν Θεόν. Αὐτὴ ἡ τελειότης, λοιπόν, πρέπει ν' εἶναι τρίπτυχος, φυσική, νοητικὴ καὶ πνευματική. Μέχρι ἑνὸς σημείου, πρέπει κανεὶς νὰ βασισθῆ στὴν ἰδική του ἀτομικὴ προσπάθεια, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν βοήθειαν. Εἰς τὴν Δύσιν τὰ ὀπωροφόρα δένδρα καρποφοροῦν σὲ πολὺ λιγότερον χρόνον ἐὰν τραφοῦν ἐπιστημονικῶς παρὰ ἐὰν ἀφεθοῦν μόνα τους. Ἡ ἴδια ἀρχὴ ἰσχύει μὲ ἀκόμη μεγαλύτερη δύναμι στὴν περίπτωσιν τῶν μὲ αἰσθήσεις καὶ συνείδησιν ἀνθρωπίνων ὄντων. Ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὴν βοήθειαν ἑνὸς Διδασκάλου τῆς 'Αληθείας μπορεῖ πιὸ εὔκολα καὶ πιὸ γρήγορα νὰ ἔχη πνευματικὰ ἐπιτεύγματα παρὰ ἀλλοιῶς. 'Αλλὰ ὁ σύνδεσμος καὶ ἡ βοήθεια πρέπει νὰ ζητηθοῦν ἀπὸ ἕναν τέλειον Διδάσκαλον, καλῶς κατηρτισμένον ὄχι μόνον στὴν θεωρίαν ἀλλὰ ἐπίσης καὶ στὴν πρακτικὴν τῆς ἐπιστήμης τῆς πνευματικότητος.

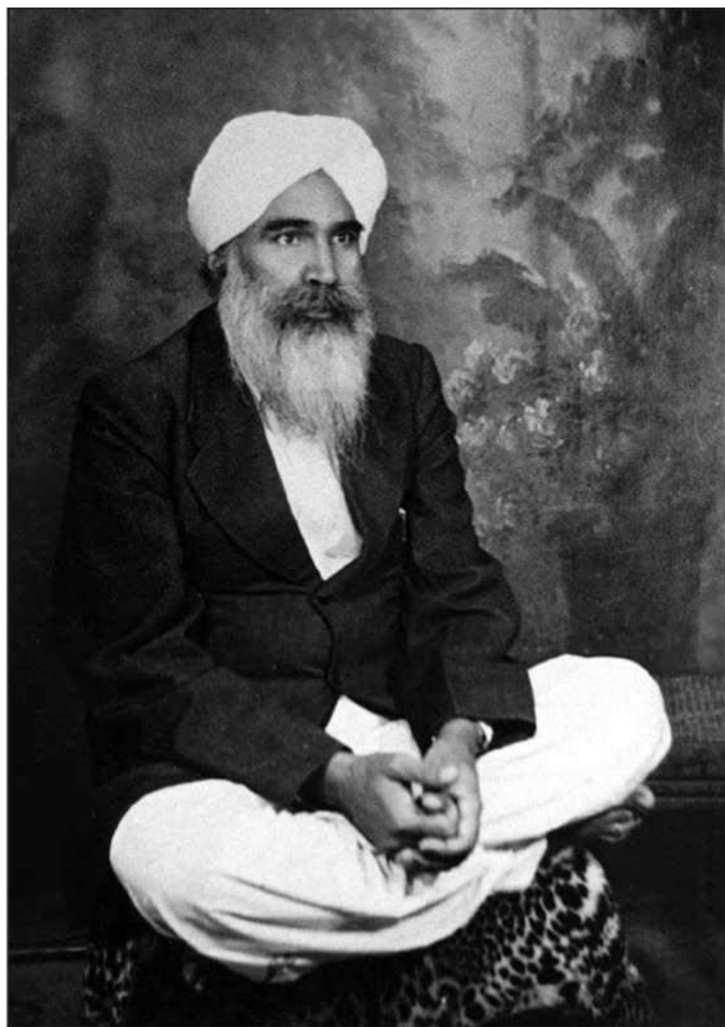
'Επίσης, ἕνας ὑποψήφιος, πρέπει νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικὸς στὸ ζήτημα τῆς τροφῆς του, τῆς συμπεριφορᾶς του, τοῦ περιβάλλοντός του, τὰ ὁποῖα ὅλα ἀσκοῦν μία δυνατὴν ἐπίδρασιν στὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦ του. Μία ἁπλῆ *Σάτβικ* (Satwick) δίαιτα (ἀποκλείουσα τὸ κρέας, τὰ πτηνὰ καὶ τὰ αὐγά), ἀποχὴ ἀπὸ ὅλα τὰ οἰνοπνευματώδη, τὶς ἀνόητες ὁμιλίες καὶ τὶς ἀνόητες ἐπιδιώξεις, ἕνα πνεῦμα ἀποσπάσεως ἀπὸ τὴν ἀπατηλὴν αἴγλην τοῦ κόσμου, ὁρίζονται γι' αὐτὸν τὸν λόγον ὡς πειθαρχία στὸν πνευματικὸν Δρόμον. Μὲ αὐτὸ τὸ ὑπόβαθρον, ὁ *Σαντὰκ* (Sadkak), μυεῖται τότε στὶς ἀσκήσεις ποὺ συντελοῦν εἰς τὴν πνευματικήν του εὐτυχίαν: (i) *Σιμρὰν* (Simran), (ii) *Ντιὰν* (Dyan) καὶ (iii) *Ντοῦνι Ἀμπίας* (Dhuni Abhyas) (ἐμποτισμένη μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Διδασκάλου ἀπαγγελία, πνευματικὴ ἐνατένισις καὶ ἀπορρόφησις εἰς τὸ ἠχητικὸν ρεῦμα)

Ὁ νοῦς μας τώρα εἶναι ἀπησχολημένος εἰς τὸ *Σιμρὰν* τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων τόσον πολύ, ὥστε εἴμεθα τελείως ταυτισμένοι μὲ αὐτά. Δὲν γνωρίζομε ἐὰν ἔχωμε μία ξεχωριστὴν ὕπαρξιν μακρυὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα. Ὅσον σκληρὰ καὶ ἐὰν προσπαθήσωμε νὰ στρέψωμε τὸν νοῦ πρὸς τὰ μέσα, δὲν μποροῦμε νὰ τὸ ἐπιτύχωμε. Οἱ σκέψεις τῶν φίλων καὶ συγγενῶν, τῶν ἐγγράφων καὶ σημειώσεων τοῦ γραφείου, τὸν νομικῶν δικαστηρίων καὶ τῶν νομικῶν βιβλίων, τῶν φαρμάκων καὶ τῶν ἀσθενειῶν, τῶν κερδῶν καὶ τῶν ζημιῶν, τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἀπεργιῶν κτλ., ἔρχονται ἐπάνω στὴν νοητικὴ ὀθόνη ὅπως εἰς ἕναν κινηματογράφον. Γιὰ νὰ ἀποκόψη κανεὶς τὸν νοῦ ἀπὸ αὐτά, πρέπει νὰ κάνη Σιμρὰν τῶν ὀνομάτων τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διαλογίζεται πάνω σὲ κάτι ἄλλο. Οἱ ἅγιοι, γι' αὐτὸν τὸν λόγον, ὁρίζουν γιὰ ἕναν *Σαντὰκ* ἢ ὑποψήφιον, Σιμρὰν μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς σκέψεως καὶ Ντιὰν μὲ τὸ μάτι τῆς σκέψεως. Μὲ αὐτὲς τὶς δυὸ διανοητικὲς διαδικασίες ὁ νοῦς βαθμιαίως μαθαίνει νὰ ἰσορροπῆ, καὶ ἐπέρχεται μία ἠρεμία μέσα στὶς πάντοτε ταλαντευόμενες ροπές του. Τελευταῖον, πρέπει κανεὶς νὰ ἀκούση τὴν Φωνὴν τῆς Σιγῆς μὲ τὰ αὐτιὰ τῆς σκέψεως.

Ὁ *Σὰμπτ* (Shabd) ἢ *Νάαμ* (Naam) ἢ *Λόγος* δονεῖται συνεχῶς μέσα σὲ κάθε ἕναν ἀπὸ μᾶς, γιατὶ ζοῦμε ἀπὸ αὐτόν. Ἡ ψυχὴ καὶ τὸ Ἠχητικὸν ρεῦμα εἶναι ἕνα στὴν οὐσίαν. Ὑπάρχει τόσον

θαυμάσια μουσική σ' αὐτὸ ποὺ τὸ σὰν Λερναία Ὕδρα φίδι τοῦ νοῦ, ἀκούγοντάς το, γίνεται τελείως ὑπάκουο. Ἡ προσοχὴ (ἡ συγκέντρωσις τοῦ πνεύματος), μέχρι τότε μιὰ σκλάβα τοῦ νοῦ, ἕλκεται, συντονίζεται καὶ ἀπορροφᾶται στὴν ἐσωτερικὴ γοητεία τῆς μουσικῆς. Δὲν εἶναι πλέον ἱκανὴ νὰ ὑπηρετήση ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ νοῦ, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι ὁ τελευταῖος γίνεται ἀνίκανος καὶ ἀποσυντίθεται σὰν λείψανο. Τὸ πνεῦμα συρόμενο ἔτσι ἀπὸ τὸ Ἠχητικὸν - ρεῦμα ἀπὸ τὸν ὠκεανὸ τῆς φυσικῆς ὑπάρξεως, χάνει τὴν χωριστὴ ὀντότητά του καὶ γίνεται ἕνα μὲ τὸ ρεῦμα. Ἂν καὶ μπορεῖ κανεὶς ἐφ' ἑξῆς νὰ συνεχίζη νὰ εἶναι μέσα στὸν κόσμο, καὶ νὰ περνᾶ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς πού τοῦ ἔχει δοθῆ, εἶναι μία *Τζίβαν Μοῦκτα* (Jiwan Mukta) (μιὰ ἀπελευθερωμένη ὕπαρξις ἢ ἕνα μὴ ἀτομικοποιημένον πνεῦμα). Δὲν εἶναι πλέον ἕνας αἰχμαλωτισμένος σκλάβος τοῦ νοῦ καὶ τῶν αἰσθήσεων, ἀλλὰ εἶναι τώρα στερεὰ ἐγκατεστημένος στὴν Θεότητα, λιαζόμενος αἰωνίως στὸ Θεῖον Ἐσωτερικὸν Φῶς ἀκούγοντας τὴν Θείαν Μουσικὴν τῆς Ψυχῆς του. Οἱ λεπτομερεῖς ὁδηγίες πάνω σ' αὐτὴν τὴν τρίπτυχο *Ἄτμα Σίντι* (Atma Sidhi), ἢ πνευματικὴ ἄσκησι, δίνονται ἀπὸ τὸν Διδάσκαλο σὲ κάθε *Σαντὰκ* (Sadhak) (ὑποψήφιο) κατὰ τὴν ὥραν τῆς μυήσεως

Μὲ τὸ *Σιμρὰν* καὶ *Ντιὰν* τὰ αἰσθητικὰ ρεύματα τοῦ σώματος βαθμιαίως συναθροίζονται καὶ συγκεντρώνονται στὸ κέντρον τοῦ πνεύματος μεταξὺ τῶν δύο φρυδιῶν. Ἀπὸ ἐδῶ, τὸ πνεῦμα ὁδηγεῖται ἀπὸ τὸ Ἠχητικὸν ρεῦμα καὶ μετὰ ποὺ θὰ διασχίση διάφορα πεδία, φθάνει στὸ Πατρικὸ Σπίτι, τὸ *Σὰχ Κὰντ* (Sach Khand) ἢ *Μούκαμ-ί- Χὰκ* (Muqam - i - Haq) ποὺ εἶναι ἡ Πηγὴ αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ Ἠχητικοῦ ρεύματος. Αὐτὸ εἶναι *Μόκσα*, *Νίτζατ*, *Νιρβάνα* (Moksha, Nijat, Nirvana) ἢ Ἀπολύτρωσις μὲ τὴν ἀληθινὴ ἔννοιαν τῆς λέξεως.

Sant Kirpal Singh Ji
(1894-1974)

Για τη Sawan Kirpal Ruhani Mission: Επιστήμη της Πνευματικότητας

Η Sawan Kirpal Ruhani Mission -Επιστήμη της Πνευματικότητας- είναι ένας αφιλοκερδής οργανισμός αφιερωμένος στο να μεταδίδει στους αναζητητές της αλήθειας τα διδάγματα του Sant Rajinder Singh Ji Maharaj, του Sant Darshan Singh Ji Maharaj, του Sant Kirpal Singh Ji Maharaj, του Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj και των Διδασκάλων που προηγήθηκαν. Οι αναζητητές διδάσκονται την επιστήμη του διαλογισμού με την οποία έχουν την εμπειρία του εσωτερικού Φωτός και Ήχου, υψώνονται πάνω από τη σωματική συνειδητότητα, υπερβαίνουν τις ανώτερες πνευματικές περιοχές και, τελικά, αποκτούν την Αυτογνωσία και τη Θεογνωσία. Η Επιστήμη της Πνευματικότητας, που τα κεντρικά της γραφεία είναι στο Kirpal Ashram στο Δελχί της Ινδίας, έχει1600 κέντρα σε πάνω από σαράντα χώρες. Οι αναζητητές και οι σπουδαστές μπορούν να επισκεφθούν τον Sant Rajinder Singh Ji Maharaj στο Kirpal Ashram για καθοδήγηση στο διαλογισμό, για μύηση και για να ακούσουν τις ομιλίες του, ή μπορούν να τον συναντήσουν στις συχνές περιοδείες του σε όλο τον κόσμο. Υπάρχουν, επίσης, βιβλία, περιοδικά και άλλα έγγραφα μεταφρασμένα σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες, καθώς και κασέτες και βιντεοκασέτες πάνω στην πνευματικότητα.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

http://www.sos.org/el

Hazur Baba Sawan Singh Ji Maharaj (1858-1948): Έκανε τη Surat Shabd Yoga, που ήταν εφικτή για λίγους, να γίνει προσιτή σε όλη την ανθρωπότητα. Προφήτεψε ένα μεγάλο πνευματικό ξύπνημα.

Sant Kirpal Singh Ji Maharaj (1894-1974): Παρουσίασε τα διδάγματα των Διδασκάλων σαν μια τέλεια επιστήμη. Με τρεις περιοδείες σε όλο τον κόσμο και βιβλία που καλύπτουν ολόκληρο τον τομέα της πνευματικότητας, έφερε το μήνυμα της ελπίδας σε κάθε γωνιά της γης. Το 1974, όταν άρχισε το πρώτο Συνέδριο για την Ενότητα του Ανθρώπου, είπε πως η χρυσή εποχή της πνευματικότητας έχει ανατείλει.

Sant Darshan Singh Ji Maharaj (1921-1989): Στη δεκαπεντάχρονη αποστολή του, εγκαθίδρυσε τη Sawan Kirpal Ruhani Mission - Επιστήμη της Πνευματικότητας με 50 κέντρα σε πάνω από σαράντα χώρες και βιβλία που έχουν εξηγηθεί σε περισσότερες από πενήντα γλώσσες. Ήταν ένας φημισμένος μύστης ποιητής και πήρε δύο Βραβεία της Ουρδικής Ακαδημίας για τα ποιήματά του.
Εξήγησε την πνευματικότητα σαν ένα μονοπάτι «θετικού μυστικισμού», στο οποίο επιδιώκοντας κανείς τον πνευματικό του στόχο, ενώ εκτελεί τις εγκόσμιός του υπευθυνότητες, συμβάλλει θετικά στην κοινωνία του και γενικά στον κόσμο. Προτού να αφήσει το γήινο επίπεδο, στις 30 Μαΐου **1989,** ο Sant Darshan Singh Ji εμπιστεύθηκε την πνευματική του εργασία στον Sant Rajinder Singh Ji.

Sant Rajinder Singh Ji Maharaj (1946-): Συγκάλεσε το Πρώτο Διεθνές Συνέδριο για την Ολοκλήρωση του Ανθρώπου και το Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο για το Μυστικισμό, τα οποία συνεχίζει να κάνει κάθε χρόνο. Έλαβε πολλές τιμές και επαίνους για την εργασία του για την επίτευξη της εσωτερικής και εξωτερικής ειρήνης μέσω του διαλογισμού.

Τό Ἀκατονόμαστο Ἕνα, ἔχει πολλά ὀνόματα. Ἀκούει μέ ὁποιοδήποτε ὄνομα καί ἄν τό προσφωνήσει κανείς.

Μάουλβι Ροῦμι